

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΟΗ' - ΤΕΥΧΟΣ 11 - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2001
ΑΘΗΝΑΙ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐκδίδεται

Προνοία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν
καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. **ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ**

ὑπὸ τοῦ Κλάδου Ἐκδόσεων
τῆς Ἐπικοινωνιακῆς καὶ Μορφωτικῆς Ὑπηρεσίας
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Διευθυντῆς τοῦ Κλάδου Ἐκδόσεων
Ἀρχιμ. Ἀγαθάγγελος Χαρμαντίδης

Διευθυντῆς Συντάξεως τοῦ Δελτίου
Εὐάγγελος Θεοδώρου
Ὁμότιμος Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν
Τακτικὸν μέλος τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀκαδημίας
τῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῶν Τεχνῶν

Ἀρχισυντάκτης
Εὐάγγελος Π. Λέκκος, θεολόγος, νομικὸς
Διευθυντῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας

Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ
Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Σκλήφας
Ἀρχιμ. Νεκτάριος Παρασκευάκος
Πρωτοπρ. **Δημήτριος Τζέροπος**

Συλλογὴ ὕλης
Ἀριστομένης Ματσάγγας, Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν
Χρῆστος Καραγιάννης, M. Th.

Ἰω. Γενναδίου 14 - 115 21 Ἀθήναι
Τηλ.: 72.18.308. Fax: 72.18.336
<http://www.ecclesia.gr>
e-mail: iera-synodos@ath.forthnet.gr

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου
τῆς Ἑταιρείας Γραφικῶν Τεχνῶν **“ΑΒΕΛ”**
Μενελάου 2, Ἡλιούπολη, Τηλ. 97.11.877. Fax: 97.61.274

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΗΝΥΜΑΤΑ - ΣΥΝΟΔΙΚΑΙ ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

Αρχιεπ. Ἀθηνῶν Χριστοδούλου, Τὸ μήνυμα τῶν Χριστουγέννων 2001	935
Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, Ἐγκύκλιος 2722 (Τὸ θέμα τῶν ταυτοτήτων παραμένει ἀνοιχτόν)	936
Ἐγκύκλιος 2724 (Περὶ τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἐπισκέ- ψεως τοῦ Ρωμαίου Ποντίφικος)	938

ΣΥΝΟΔΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Σ.Ε. ἐπὶ τῶν αἰρέσεων, Π' Πανορθόδοξος Συνδιάσκεψις ἐντεταλμέ- νων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ Ἱ. Μητροπό- λεων διὰ θέματα αἰρέσεων καὶ παραθρησκείας	943
Ι.Μ. Χατζηφώτη, Ἡ ἐπίσημη εἰρηνικὴ ἐπίσκεψις τοῦ Μακ. Ἀρ- χιεπισκόπου Τιράνων καὶ πάσης Ἀλβανίας κ. Ἀ- ναστασίου στὴν Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος	947

ΤΟ ΑΡΘΡΟΝ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ - ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ - ΔΙΑΦΟΡΑ - ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Εὐαγγέλιον Δ. Θεοδώρου, Τὸ βεληνεκὲς τῶν διαθρησκειακῶν Διαλό- γων	975
--	-----

Ε.Δ.Θ., Παρατηρήσεις καὶ Σχόλια	979
Μητροπ. Ναυπάκτου καὶ Ἀγίου Βλασίου Ἱε- ροθέου, Ἐπικήδειος λόγος γιὰ τὸν π. Ἰωάννη Ρωμα- νίδη	984
Μητροπ. Ἡλιουπόλεως καὶ Θείρων Ἀθανα- σίου Παπᾶ, Κρίσις καὶ “ἀπο-κολοκύνθωσις” τῶν Δια- λόγων	986
Ε.Π.Α. (ἐπιμέλεια), Ἐκκλησιαστικὰ Χρονικὰ	990

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

Κανονισμὸς 148/2001 “Περὶ Ἐκκλησιαστι- κῶν Ὑποτροφιῶν”	1010
---	------

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Προκηρύξεις πληρώσεως κενῶν θέσεων	1015
--	------

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εὐαγγέλιον Π. Λέκκου, Περιεχόμενα “Ἐκκλησίας” τοῦ ἔτους ΟΗ' (2001)	1018
Οἱ κατὰ τὸ ἔτος 2001 Συνεργάται τῆς “Ἐκ- κλησίας”	1024

ΜΗΝΥΜΑΤΑ
ΣΥΝΟΔΙΚΑΙ ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

ΤΟ ΜΗΝΥΜΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ 2001

ΤΟΥ ΜΑΚ. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

κ.κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Ἀγαπητά μου παιδιά,

Μέσα στίς ἀκοές πολέμων, σὸ κλίμα τῆς ἀποτρόπαιας τρομοκρατίας, στὴ στενάζουσα ἀβεβαιότητα τῆς ἐπιούσης, στὴ συνεχιζόμενη ἀλλοτρίωση τοῦ ἥθους, καὶ σὸ ἀναποδογύρισμα τῶν ἀξιών τῆς ζωῆς, θὰ ἀκουστῇ καὶ πάλιν ἐφέτος ὁ γλυκὺς ἀντίλαλος τῆς ἀγγελικῆς φωνῆς ἀπὸ τῆ μακρυνῆ Βηθλεὲμ ποῦ θὰ ἀναγγεῖλει σὲ ὅλη τὴν οἰκουμένη τὸ γνωστὸ μήνυμα, ὅτι ὑπάρχει τώρα Σωτήρας «ὅς ἐστι Χριστὸς Κύριος». Ἡ χαρά μας εἶναι πεπληρωμένη, διότι ἔλαβε χώραν, κατὰ τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν Δαμασκηνόν, «τὸ πάντων καινῶν καινότερον, τὸ μόνον καινὸν ὑπὸ τὸν ἥλιον». Κάποιοι βέβαια δυσπιστοῦν καὶ διερωτῶνται. Ὑπάρχει τάχα Σωτήρας; Καὶ ἂν ὑπάρχει, πῶς οἱ δαιμονικὲς δυνάμεις διαφεντεύουν τὴ ζωὴ μας; Πῶς ὁ κόσμος παραμένει δέσμιος τῆς φθορᾶς; Πῶς οἱ ἄνθρωποι ξέχασαν τὴν ἀποστολὴ των;

* * *

Σωτήρας ὑπάρχει καὶ ἦλθε στὸν κόσμον μας μὲ συγκεκριμένο σχέδιο καὶ σκοπὸ. Ὁ Μ. Ἀθανάσιος διευκρινίζει: «Αὐτὸς γὰρ ἐνηνθρώπησεν, ἵνα ἡμεῖς θεοποιηθῶμεν». Ὅμως ὁ κόσμος δὲν τὸν δέχθηκε στὴ πλειονότητά του. Δὲν θέλησε νὰ Τὸν γνωρίσει, οὔτε νὰ τὸν ἀκολουθήσει, δὲν Τοῦ χάρισε τὴν ἐμπιστοσύνη Του. Ὅσοι ὅμως Τὸν δέχθηκαν, τοὺς χάρισε τὴν ιδιότητα νὰ γίνουν κατὰ χάριν παιδιά τοῦ Θεοῦ, τοὺς ἔφερε σὲ κοινωνία μὲ τὸ Θεό, τοὺς ἀνοίξε τις προοπτικὲς καὶ τοὺς ὀρίζοντες τῆς ζωῆς. Οἱ ἄλλοι παρέμειναν στίς στεῖρες ἀναζητήσεις των, ἢ καὶ στὴν παθητικὴ ἀποδοχὴ τῆς πίκρας των. Ἐμείναν

«ἐξευρενῶντες ἐξερευνήσεις». Γι' αὐτοὺς τὰ Χριστούγεννα ἔχουν ἓνα λαϊκὸ παραδοσιακὸ καὶ φολκλορικὸ χαρακτῆρα, ποῦ ἐξαντλεῖται στὴν ὕλική εὐωχία, στὰ δῶρα, καὶ στίς εὐχές. Χωρὶς πνευματικότητα καὶ ἐνόραση.

* * *

Γιὰ τοὺς ἄλλους ὅμως, γιὰ ἐμᾶς, εἶναι ἐπέτειος ζωῆς καὶ χαρᾶς. Κυρίως εἶναι ἀφορμὴ ἐλπίδας διηνεκοῦς καὶ μονίμου. Αὐτὴ τὴν ἐλπίδα τὴν ἔχουμε ἀνάγκη οἱ θνητοί. Στὰ σκοτάδια τοῦ ὕψιμου καὶ τῆς ἀπελπισίας, στίς ἐρημιὲς τῆς ἀθεΐας καὶ τοῦ ψυχικοῦ κενοῦ, σὸ πλάσιμο τοῦ ὑπανθρώπου, τοῦ ὑπερανθρώπου καὶ τοῦ τηλεανθρώπου, ἡ παρουσία τοῦ Σωτήρα Χριστοῦ εἶναι φῶς καθοδηγητικὸ καὶ ἐλπιδοφόρο. Γιατὶ Ἐκεῖνος εἶπεν «Ἐγὼ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου». Χαιρόμαστε γιατί ὁ λαὸς μας στὴ μεγάλη του πλειοψηφία πιστεύει σὸ Χριστό, ἀγαπᾷ τὴν Ἐκκλησίαν, λούζεται στὴ χάρι τῶν ἱερῶν Μυστηρίων, καὶ μένει προσηλωμένος στίς χριστιανικὲς ἀξίες τῆς ζωῆς. Καὶ ἡ νεολαία μας, δίνει καθημερινὰ δείγματα τῆς προσήλωσής της πρὸς τὴ πίστη καὶ τὴν παράδοση. Καὶ αὐτὴ τὴν κληρονομίαν δὲν πρέπει νὰ τὴ χάσουμε. Στὴ θέση της θὰ ἔλθει ἡ μαζοποίηση, τὸ ἄγχος καὶ ἡ μοναξιά.

ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΕΥΛΟΓΗΜΕΝΑ

Διάπυρος πρὸς τὸν Σαρκωθέντα Θεὸν
εὐχέτης σας

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρωτ. 3869
Ἀριθμ. Διεκπ. 1793

Ἀθήνησι τῇ 31ῃ Ὀκτωβρίου 2001

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 2722

Πρὸς
τὸ Χριστεπώνυμον Πλήρωμα
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Τέκνα ἡμῶν ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Ὡς εἶναι γνωστὸν ὁλοκληρώθηκε πρὸ ἑξαμήνου περίπου ἡ διαδικασία τῆς συλλογῆς τῶν ὑπογραφῶν γιὰ τὴν διενέργεια δημοψηφίσματος γιὰ τὴν προαιρετικὴ ἢ μὴ ἀναγραφή τοῦ θρησκευματος στὰ νέου τύπου Δελτία Ἀστυνομικῶν Ταυτοτήτων καὶ ἐν συνεχείᾳ κατὰ τὴν διαδικασία ἐλέγχου βρέθηκαν 3.008.901 ἔγκυρα ὑπογεγραμμένα ἔντυπα μὲ τὸ αἶτημα διενέργειας Δημοψηφίσματος μὲ βάση τὸ ἄρθρο 44 τοῦ Συντάγματος. Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο ἀνακοινώθηκε ἐπίσημα πρὸς τὸν λαὸ στίς 28 Αὐγούστου 2001 καὶ στὴ συνέχεια διὰ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου, στὸν Ἐξοχώτατο Πρόεδρο τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας κ. Κωνσταντῖνο Στεφανόπουλο γιὰ νὰ ἐνημερωθεῖ ὡς Ἀνώτατος Πολιτικὸς παράγων ἐπὶ τοῦ σπουδαιοτάτου τούτου θέματος καὶ δι' εἰδικῆς ἐξ Ἀρχιερέων Ἐπιτροπῆς καὶ στοὺς λοιποὺς θεσμικοὺς παράγοντες λειτουργίας τοῦ Δημοκρατικοῦ μας Πολιτεύματος.

Ἐπειδὴ μετὰ τὴν ὁλοκλήρωση τῆς ἀνωτέρω διαδικασίας δόθηκε ἡ ἐντύπωση ἢ καὶ καλλιεργήθηκε συστηματικῶς ἢ καὶ σκοπίμως ἡ ἰδέα, ὅτι τὸ θέμα τῶν ταυτοτήτων «ἐκλείσει», ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπιθυμεῖ νὰ ἐπικοινωνήσῃ μὲ τὸν εὐσεβῆ Ἑλληνικὸ Λαὸ γιὰ νὰ τὸν πληροφορήσῃ ὑπευθύνως ὅτι σύμφωνα μὲ ὁμόφωνη Ἀπόφασί της, τῆς 10ης Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ., τὸ θέμα τῆς προαιρετικῆς ἀναγραφῆς τοῦ θρησκευματος στὰ Δελτία Ταυτότητος γιὰ τὴν Ἐκκλησία παραμένει ἀνοικτό! Εἶναι γνωστὸ ὅτι ἡ Πολιτεία ἀπὸ τὴν ἀρχὴ πὺν δημιουργήθηκε τὸ θέμα μέχρι τώρα διακηρύσσει ὅτι τὸ θέμα τῶν ταυτοτήτων ἔχει κλείσει καὶ δὲν θὰ προβεῖ σὲ ὅποιοδήποτε διά-

λογο μὲ τὴν Ἐκκλησία γι' αὐτό.

Ὅμως ἡ Ἐκκλησία, παρὰ τὰ ἀντιθέτως ὑποστηριζόμενα, θεωρεῖ ὅτι τὸ θέμα αὐτὸ παραμένει «ἀνοικτό», ἀφ' ἑνὸς μὲν διότι πιστεύει ἀκραδάντως στὸ δίκαιο τοῦ ἀγῶνος της, ἀφ' ἑτέρου δὲ διότι τὸ ἐπιθυμεῖ ἢ συντριπτικὴ πλειονοψηφία τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, ὅπως τὸ ἀπέδειξε μὲ τὴν ἀθρόα συμμετοχὴ του στὴν διαδικασία τῆς συλλογῆς τῶν ὑπογραφῶν.

Τὸ θέμα αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ κλείσει, διότι ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐθνικὴ μας αὐτοσυνειδησία καὶ ἰδιοπροσωπία, στοιχεῖα ἀναπαλλοτρίωτα καὶ ἀναγκαιότατα γιὰ τὴν διατήρηση τῆς ταυτότητός μας ὡς Λαοῦ καὶ Ἔθνους πορευομένου μὲ ἀξιοπρέπεια μέσα στὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἑνωση. Θέματα τέτοιαις σπουδαιότητος δὲν κλείνουν μὲ ρηματικὲς διακοινώσεις καὶ δὲν λύνονται μὲ βεβιασμένες ἀποφάσεις, ἀλλὰ κρίνονται σὲ βάθος χρόνου.

Ἐνα ἄλλο σημεῖο, τὸ ὁποῖο πρέπει νὰ τονισθεῖ εἶναι ὅτι ὁ ἀγῶνας τῆς Ἐκκλησίας δὲν ἀποσκοπεῖ οὔτε στὸν διχασμὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, οὔτε στὴν ἀντιπαράθεση πρὸς τὴν νόμιμα ἐκλεγμένη Ἑλληνικὴ Κυβέρνηση, ἀλλὰ στὴν εὐπρεπῆ κατάθεση τῆς διαφωνίας Της γιὰ τὴ συγκεκριμένη Κυβερνητικὴ ἀπόφαση, ἡ ὁποία δὲν θίγει κάποια συμφέροντα, ὅπως συκοφαντικὰ ὑποστηρίζεται ἀπὸ ὀρισμένους, ἀλλὰ θέτει σὲ ἀμφισβήτηση προαιώνιες ἀρχὲς καὶ πιστεύματα τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ. Ἄς μὴν διαφεύγει τῆς προσοχῆς κανενὸς ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομα, ἀλλὰ καὶ ὁ σκοπὸς τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι συνώνυμα τῆς ἐνότητος καὶ τῆς εἰρήνης καὶ δὲν ἔχουν νὰ κάνουν μὲ διαχωρισμοὺς καὶ διακρίσεις. Ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον ἀντέδρασε ἡ Ἐκκλησία στὸ συγκεκριμένο θέμα, ἦταν ὁμολογιακὸς καὶ ποιμαντικὸς, πάντοτε ἐντὸς τῶν θεολογικῶν καὶ ἐκκλησιολογικῶν πλαισίων.

Ἡ Ἀγιωτάτη Ἐκκλησία μας αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκη νὰ εὐχαριστήσῃ ὅλους ὅσοι ἔσπευσαν μὲ ἐμπιστοσύνη καὶ προθυμία νὰ ὑπογράψουν τὰ ἔντυπα τῆς δημοψηφισματικῆς πρωτοβουλίας,

διατρανώνοντας κατὰ τρόπο ἐντυπωσιακὸ καὶ σαφὴ τὴν σταθερὴ καὶ ἰσχυρὴ ἐπιθυμία τους νὰ πορευθεῖ ἡ Πατρίδα μας στὸν δρόμο τῆς προόδου καὶ τῆς εὐημερίας, ἔχοντας ὡς ἐφόδιο καὶ τὴν Ἑλληνορθόδοξη παράδοση καὶ τὴν ἐθνικὴ τῆς ταυτότητα καὶ ἰδιοπροσωπία, γιὰ τὰ ὁποῖα ἀγωνίσθηκαν οἱ πρόγονοί μας, θυσιάζοντας καὶ τὴν ἴδια τους τὴν ζωὴ.

Παράλληλα, ὅμως, ἡ Ἐκκλησία ἐπιθυμεῖ νὰ ἐκφράσει τὴν ἀγάπη καὶ τὴν στοργή Της καὶ πρὸς ὅλους ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι γιὰ τοὺς δικούς τους ἀπολύτως σεβαστοὺς λόγους δὲν προσήλθαν νὰ ὑπογράψουν τὰ ἐντυπα, ἐπισημαίνοντας μὲ εἰλικρίνεια καὶ σαφήνεια, ὅτι καὶ αὐτοὺς τοὺς θεωρεῖ πιστὰ μέλη Της, πρὸς τὰ ὁποῖα τὸ ἴδιο ζῶν καὶ φιλόστοργο ἐνδιαφέρον θὰ ἐπιδεικνύει πάντοτε.

Λαε τοῦ Κυρίου περιούσιε,

Οἱ διεθνεῖς συγκυρίες ὑπαγορεύουν σήμερα, περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη φορὰ, τὴν ἀνάγκη διασφάλισως τῆς ἐνότητος καὶ τῆς συσπειρώσεως ὅλων, γεγονὸς στὸ ὁποῖο ἡ Ἐκκλησία, ὡς πνευμα-

τικὸς παράγων κοινωνικῆς συνοχῆς, πολιτισμοῦ καὶ προόδου, μπορεῖ νὰ συμβάλλει κατὰ τὸν πῶ ἀποτελεσματικὸ καὶ οὐσιαστικὸ τρόπο, μὲ τὴν ἀγάπη ποὺ δείχνει στὸν κάθε ἄνθρωπο, ἀνεξαρτήτως φυλῆς, γλώσσας ἢ θρησκείας καὶ μακριὰ ἀπὸ κάθε εἶδος φονταμενταλισμοῦ, ρατσισμοῦ ἢ ξενοφοβίας. Π' αὐτὸ εὐχεται εἰλικρινὰ καὶ πιστεύει ὅτι τὸ θέμα τῶν ταυτοτήτων θὰ κλείσει κάποτε μὲ ἀμοιβαία ἐμπιστοσύνη, κατανόηση καὶ δημιουργικὸ διάλογο πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ ποὺ ἀπέδειξε γιὰ μίαν ἀκόμη φορὰν ὅτι σέβεται ἰδιαίτερος τις διαχρονικὰς ἀξίες καὶ τις παραδόσεις τῶν πατέρων του καὶ στηρίζεται σ' αὐτές.

Ἐχοντας ἀταλάντευτη καὶ βεβαία τὴν πίστη καὶ τὴν πεποίθηση ὅτι ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός, ποὺ εἶναι ἡ Κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας καὶ ὁ ἀπόλυτος Ἄρχων τοῦ κόσμου καὶ τῆς ἱστορίας, θὰ δώσει τὴν καλύτερη λύση καὶ θὰ κατευθύνει πάντοτε τὸν «*Λαόν Του καὶ τὴν Ἐκκλησίαν Του εἰς νομὰς σωτηρίους*» διατελοῦμεν ἀπάντων ὑμῶν διάπυροι πρὸς τὸν Σωτῆρα Χριστὸν εὐχέται.

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ, Πρόεδρος

† Ὁ Μεσσηνίας Χρυσόστομος

† Ὁ Κορίνθου Παντελεήμων

† Ὁ Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας Στέφανος

† Ὁ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας Θεόκλητος

† Ὁ Θεσσαλονίκης Παντελεήμων

† Ὁ Δράμας Διονύσιος

† Ὁ Πατρῶν Νικόδημος

† Ὁ Λαγκαδᾶ Σπυρίδων

† Ὁ Πολυανῆς καὶ Κιλκισίου Ἀπόστολος

† Ὁ Λευκάδος καὶ Ἰθάκης Νικηφόρος

† Ὁ Καρυστίας καὶ Σκύρου Σεραφεῖμ

† Ὁ Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως Θεόφιλος

† Ὁ Σταγῶν καὶ Μετεώρων Σεραφεῖμ

† Ὁ Σισανίου καὶ Σιατίστης Ἀντώνιος.

† Ὁ Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου Προκό-

πιος

† Ὁ Νέας Κρήνης καὶ Καλαμαριάς Προκόπιος

† Ὁ Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως Διονύσιος

† Ὁ Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς Ἀγαθόνικος

† Ὁ Μεγάρων καὶ Σαλαμίνος Βαρθολομαῖος

† Ὁ Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου Σπυρίδων

† Ὁ Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς Δαμασκηνός

† Ὁ Ἀλεξανδρουπόλεως Ἀνθίμος

† Ὁ Χαλκίδος Χρυσόστομος

† Ὁ Παροναξίας Ἀμβρόσιος

† Ὁ Παραμυθίας, Φιλιατῶν καὶ Γηρομερίου Τί-
τος

† Ὁ Πειραιῶς Καλλίνικος

† Ὁ Ἰωαννίνων Θεόκλητος

† Ὁ Περιστερίου Χρυσόστομος

† Ὁ Γρεβενῶν Σέργιος

† Ὁ Κεφαλληνίας Σπυρίδων

† Ὁ Ζακύνθου Χρυσόστομος

† Ὁ Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας Ἀμβρόσιος

† Ὁ Τρίκκης καὶ Σταγῶν Ἀλέξιος

† Ὁ Ἀττικῆς Παντελεήμων

† Ὁ Καρπενησίου Νικόλαος

† Ὁ Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἰνουσσῶν Διονύσιος

† Ὁ Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης Μελέτιος

† Ὁ Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης Εὐστάθιος

† Ὁ Ἱερισσοῦ, Ἀγίου Ὁρους καὶ Ἀρδαμερίου
Νικόδημος

† Ὁ Ἡλείας Γερμανός

† Ὁ Θηβῶν καὶ Λεβαδείας Ἰερώνυμος

† Ὁ Σερρῶν καὶ Νιγρίτης Μάξιμος

† Ὁ Κερκύρας καὶ Παξῶν Τιμόθεος

† Ὁ Μαντινείας καὶ Κυνουρίας Ἀλέξανδρος

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
 ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρωτ. 3902
 Ἀριθμ. Διεκπ. 1814

Ἀθήνησι τῇ 2α Νοεμβρίου 2001

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 2724

Πρὸς
 τὸ Χριστεπώνυμον Πλήρωμα
 τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὡς τὸ ἀνώτατον πνευματικὸν καὶ διοικητικὸν ὄργανόν της εἰς τὸ ὁποῖον μετέχουν ἅπαντες οἱ ἐν ἐνεργείᾳ Μητροπολῖται τῆς Ἐκκλησίας μας ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου, κατὰ τὴν πρόσφατον τακτικὴν σύγκλησίν της (9-12 Ὀκτωβρίου 2001) εἶχε μεταξὺ τῶν κυρίων θεμάτων ἡμερησίας διατάξεώς της καὶ τὰ κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Ρωμαίου Ποντίφηκος εἰς τὰς Ἀθήνας. Ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος

διὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας της ἀπευθύνεται φιλοστόργως πρὸς τὸν Πιστὸν Λαὸν τοῦ Θεοῦ καὶ κατὰ χρέος τὸν ἐνημερῶναι ὑπευθύνως σχετικῶς μὲ τὴν ἐπίσημον θέσιν της ἔναντι αὐτῆς τῆς ἐπισκέψεως. Τοῦτο ἐθεώρησεν ἐπιβεβλημένον, καὶ προκειμένου νὰ εἰρηνεύσῃ ἡ συνείδησις ἐκείνων τῶν πιστῶν, οἱ ὁποῖοι, ἐξ ἀγαθῆς προαιρέσεως, εὐρέθησαν εἰς προβληματισμὸν διὰ τὸ κατὰ πόσον ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία ἀντιμετώπισε συμφῶνως πρὸς τὰς σεβασμίας παραδόσεις καὶ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν της τὴν περίστασιν αὐτήν.

Ἐν πρώτοις, πρέπει νὰ ἀποσαφηνισθῇ ὅτι ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Ρωμαίου Ποντίφηκος ἐγένεε κατόπιν πρωτοβουλίας τῆς Πολιτείας καὶ ἐπισήμου προσκλήσεως τοῦ Προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας, δεδομένου ὅτι ὁ Πάπας εἶναι καὶ Ἀρχηγὸς τοῦ Κράτους τοῦ Βατικανοῦ.

† Ὁ Μηθύμνης Χρυσόστομος
 † Ὁ Θήρας, Ἀμοργοῦ καὶ Νήσων Παντελεήμων
 † Ὁ Ἐλευθερουπόλεως Εὐδόκιμος
 † Ὁ Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας Χρυσόστομος
 † Ὁ Ἀργολίδος Ἰάκωβος
 † Ὁ Κίτρους καὶ Κατερίνης Ἀγαθόνικος
 † Ὁ Φωκίδος Ἀθηναγόρας
 † Ὁ Λιδυμοτείχου καὶ Ὁρεστιάδος Νικηφόρος
 † Ὁ Μυτιλήνης, Ἐρεσσοῦ καὶ Πλωμαρίου Ἰάκωβος
 † Ὁ Ἀρτης Ἰγνάτιος
 † Ὁ Λήμνου καὶ Ἀγίου Εὐστρατίου Ἱερόθεος
 † Ὁ Γουμενίσσης, Ἀξιουπόλεως καὶ Πολυκάστρου Δημήτριος
 † Ὁ Λαρίσης καὶ Τυρνάβου Ἰγνάτιος
 † Ὁ Νέας Ἰωνίας καὶ Φιλαδελφείας Κωνσταντῖνος
 † Ὁ Βεροίας καὶ Ναούσης Παντελεήμων
 † Ὁ Δρυϊνουπόλεως, Παγωνιανῆς καὶ Κονίτης Ἀνδρέας

† Ὁ Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου Παντελεήμων
 † Ὁ Νικαίας Ἀλέξιος
 † Ὁ Ναυπάκτου καὶ Ἀγίου Βλασίου Ἱερόθεος
 † Ὁ Ἐλασσῶνος Βασίλειος
 † Ὁ Σάμου καὶ Ἰκαρίας Εὐσέβιος
 † Ὁ Καστορίας Σεραφεῖμ
 † Ὁ Φθιώτιδος Νικόλαος
 † Ὁ Γυθείου καὶ Οἰτύλου Χρυσόστομος
 † Ὁ Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ Ἰγνάτιος
 † Ὁ Σεργίων καὶ Κοζάνης Ἀμβρόσιος
 † Ὁ Κυθήρων Κύριλλος
 † Ὁ Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων Θεόκλητος
 † Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμητοῦ Δανιὴλ
 † Ὁ Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ Ἑορδαίας Θεόκλητος
 † Ὁ Κασσανδρείας Νικόδημος
 † Ὁ Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης Ἐφραίμ
 Ὁ Ἀρχιερατῆς
 † Ὁ Σαλῶνων Θεολόγος

Αἱ παρὰ τοὺς μακροχρονίους διαλόγους μεταξὺ Ὁρθοδόξων καὶ Ρωμαιοκαθολικῶν παραμένουσαι δογματικαὶ καὶ εἰδικώτερον ἐκκλησιολογικαὶ διαφοραί, καὶ πέρα τῶν ἱστορικῶν λόγων, καθιστοῦν ἀνέφικτον, μέχρι σήμερον, τοιαύτην πρόσκλησιν ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Εὐρέθη, λοιπόν, ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἐνώπιον τῆς ἱστορικῆς πραγματικότητος τῆς ἐπισήμου ἐπισκέψεως τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τοῦ Κράτους τοῦ Βατικανοῦ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν πρωτεύουσαν καὶ ταυτοχρόνως ἐνώπιον τῆς προθέσεως αὐτοῦ ὡς τοῦ Προκαθημένου τῆς Ρώμης νὰ ἐπιτελέσῃ ἱερὸν προσκύνημα εἰς Ἀθήνας, ὅπου ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν Παῦλος ἀπηύθυνε τὸ περίφημον κήρυγμά του.

Τὴν περίστασιν ἀνέλαβε λόγῳ ἀρμοδιότητός της νὰ διαχειρισθῇ ἡ ἐντολοδόχος τῆς Ἱερᾶ Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Διαρκῆς Ἱερὰ Σύνοδος (Δ.Ι.Σ.), ἡ ὁποία ἐξέθεσε λεπτομερῶς τὰ σχετικὰ πεπραγμένα της, ἐνώπιον τῆς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὴν ὁλοήμερον Συνεδρίαν τῆς 11ης Ὀκτωβρίου 2001.

Τὸ ἀνώτατον πνευματικὸν καὶ διοικητικὸν ὄργανον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας της, συνεσχέφθη διεξοδικῶς ἐπὶ τοῦ ἐν λόγῳ θέματος καὶ ὁμοθυμῶς ἐνέκρινε πλήρως τὰ ὡς ἄνω πεπραγμένα τῆς Διαρκούς Ἱερᾶ Συνόδου, τὴν ὁποίαν καὶ συνεχάρη διὰ τοὺς ἐν προκειμένῳ ἐπιτυχεῖς χειρισμούς της. Ἀπεφάσισε δὲ ὁμοφώνως νὰ διαβεβαιώσῃ τὸ πλήρωμα τῆς Ἀγιοτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὅτι ἡ ὅλη στάσις, αἱ ἐνέργειαι, οἱ λόγοι καὶ γενικῶς ἡ παρουσία της, κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Προκαθημένου τῆς Ρώμης, δὲν ὑπεγορεύθησαν ἀπλῶς ἀπὸ τὴν πατροπαράδοτον Ἑλληνικὴν φιλοξενίαν, ἀλλὰ ἐκινήθησαν αὐστηρῶς καὶ ἀπολύτως ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως καὶ Παραδόσεως μετὰ πλήρη τὴν Ἑλληνορθόδοξον ἱστορικὴν μας αὐτοσυνειδησίαν.

Οὕτω, λόγου χάριν, ὅπως ἄλλωστε ἦτο αὐτόνοητον, ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος δὲν συμμετέσχε εἰς τὴν ἐπίσημον ὑποδοχὴν τοῦ Ρωμαίου Ποντίφηκος, κατὰ δὲ τὴν μετ' αὐτοῦ συνάντησιν, δὲν ἔγιναν ἀβαρεῖαι εἰς τὴν ὀρθόδοξον παράδοσιν καὶ οὔτε

κανονικαὶ παρεκκλίσεις, δὲν ἐχρησιμοποιήθησαν ἡ λατινικὴ γλῶσσα καὶ βεβαίως τὰ Ἱερὰ Ἄμφια, δὲν ὑπῆρξαν συμπροσευχαί, μάλιστα δὲ ἀπερρίφθη ὁποιαδήποτε παρουσία Οὐνίτου. Ἐπίσης δὲν ἔγιναν συνομιλίας ἐπὶ δογματικῶν καὶ ἐκκλησιολογικῶν θεμάτων.

Γενικῶς κατὰ τὴν παπικὴν ἐπίσκεψιν, ἐτηρήθη πλήρως καὶ ἐν τῇ πράξει τὸ συνοδικὸν ἰδιαίτερον χαρακτηριστικὸν γνώρισμα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ προπαντὸς αἱ ἐκκλησιολογικαὶ της ἀρχαί, ἀποκλεισθείσης πάσης δυνατότητος ἐκφράσεως τοῦ παπικοῦ πρωτείου.

Ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Πάπα εἰς Ἀθήνας ἔδωκε τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀκούσῃ ἐκεῖνος προσωπικῶς καὶ μετ' αὐτοῦ τὸ παγκόσμιον κοινόν, ὅσα οὐδέποτε ἤκουσεν εἰς παρομοίαν περίστασιν, λόγους λεχθέντας μετὰ παρρησίας καὶ κατὰ χριστιανικὸν καθῆκον, ἀλλὰ καὶ μετὰ ἱστορικῆς, καὶ μάλιστα ὀρθοδόξου θεολογικῆς τεκμηριώσεως. Ταῦτα πέρα τῆς δυνατότητος, ἡ ὁποία ἐδόθη εἰς τὸν πιστὸν Ἑλληνικὸν Λαὸν νὰ διακηρύξῃ διὰ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τὸν Ρωμαῖον Ποντίφηκα θέσεις σημαντικὰς διὰ τὴν Εὐρώπην ἀλλὰ καὶ τὴν ἀνθρωπότητα, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν καταδίξιμν τῆς βίας, τοῦ προσηλυτισμοῦ, τοῦ θρησκευτικοῦ φανατισμοῦ, τῶν φυλετικῶν διακρίσεων καὶ τῆς κοινωνικῆς ἀδικίας.

Πιστὲ Λαὲ τοῦ Θεοῦ, Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά, εἰρηνεύετε.

Ἡ ἀγρυπνοῦσα ὑπὲρ ὑμῶν Μήτηρ σας Ἁγία Ἐκκλησία μας, ἔκρινεν ἐν προκειμένῳ, ὅτι ἔπρεπε νὰ ἀκουσθῇ ἀπὸ τοῦ ὑπευθύνου στόματός της πᾶσα ἡ ἀλήθεια, ὥστε νὰ διαλυθῇ κάθε τυχὸν παρανόησις καὶ σύγχυσις. Ἐστὲ βέβαιοι καὶ ἀκλόνητοι ἐν τῇ πίστει, γνωρίζοντες ὅτι καὶ εἰς τὴν περίστασιν αὐτήν, ἡ Ἁγία ἡμῶν Ὁρθοδοξία περιεφρουρήθη ἐν παντί καὶ μάλιστα ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ, λόγῳ τε καὶ ἔργῳ διεκηρύχθη αὕτη δεόντως πρὸς τὸν ἐπισκέπτην καὶ πρὸς τὴν οἰκουμένην ἅπασαν.

Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Παναγίου Πνεύματος εἴη μετὰ πάντων ἡμῶν. Ἀμήν.

† Ὁ Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος ΧΡΙΣΤΟ-ΔΟΥΛΟΣ

† Ὁ Μεσσηνίας Χρυσόστομος
 † Ὁ Κορίνθου Παντελεήμων
 † Ὁ Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας Στέφανος
 † Ὁ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας Θεόκλητος
 † Ὁ Θεσσαλονίκης Παντελεήμων
 † Ὁ Δράμας Διονύσιος
 † Ὁ Πατρῶν Νικόδημος
 † Ὁ Λαγκαδᾶ Σπυρίδων
 † Ὁ Πολυνείας καὶ Κιλκισίου Ἀπόστολος
 † Ὁ Λευκάδος καὶ Ἰθάκης Νικηφόρος
 † Ὁ Καρυστίας καὶ Σκύρου Σεραφεῖμ
 † Ὁ Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως Θεόφιλος
 † Ὁ Σταγῶν καὶ Μετεώρων Σεραφεῖμ
 † Ὁ Σισανίου καὶ Σιατίστης Ἀντώνιος
 † Ὁ Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου Προκό-
 πιος
 † Ὁ Νέας Κρήνης καὶ Καλαμαριάς Προκόπιος
 † Ὁ Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως Διονύ-
 σιος
 † Ὁ Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς Ἀγαθόνικος
 † Ὁ Μεγάρων καὶ Σαλαμίνος Βαρθολομαῖος
 † Ὁ Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου Σπυρίδων
 † Ὁ Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς Δαμασκηνός
 † Ὁ Ἀλεξανδρουπόλεως Ἀνθίμος
 † Ὁ Χαλκίδος Χρυσόστομος
 † Ὁ Παροναξίας Ἀμβρόσιος
 † Ὁ Παραμυθίας, Φιλιατῶν καὶ Γηρομερίου Τί-
 τος
 † Ὁ Πειραιῶς Καλλίνικος
 † Ὁ Ἰωαννίνων Θεόκλητος
 † Ὁ Περιστερίου Χρυσόστομος
 † Ὁ Γρεβενῶν Σέργιος
 † Ὁ Κεφαλληνίας Σπυρίδων
 † Ὁ Ζακύνθου Χρυσόστομος
 † Ὁ Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας Ἀμβρόσιος
 † Ὁ Τρίκκης καὶ Σταγῶν Ἀλέξιος
 † Ὁ Ἀττικῆς Παντελεήμων
 † Ὁ Καρπενησίου Νικόλαος
 † Ὁ Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἰνουσσῶν Διονύσιος
 † Ὁ Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης Μελέτιος
 † Ὁ Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης Εὐστάθιος
 † Ὁ Ἱερισσοῦ, Ἀγίου Ὁρους καὶ Ἀρδαμερίου
 Νικόδημος
 † Ὁ Ἡλείας Γερμανός
 † Ὁ Θηβῶν καὶ Λεβαδείας Ἰερώνυμος

† Ὁ Σερρών καὶ Νιγρίτης Μάξιμος
 † Ὁ Κερκύρας καὶ Παξῶν Τιμόθεος
 † Ὁ Μαντινείας καὶ Κυνουρίας Ἀλέξανδρος
 † Ὁ Μηθύμνης Χρυσόστομος
 † Ὁ Θήρας, Ἀμοργοῦ καὶ Νήσων Παντελεή-
 μων
 † Ὁ Ἐλευθερουπόλεως Εὐδόκιμος
 † Ὁ Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας Χρυσό-
 στομος
 † Ὁ Ἀργολίδος Ἰάκωβος
 † Ὁ Κίτρους καὶ Κατερίνης Ἀγαθόνικος
 † Ὁ Φωκίδος Ἀθηναγόρας
 † Ὁ Διδυμοτείχου καὶ Ὁρεσιάδος Νικηφόρος
 † Ὁ Μυτιλήνης, Ἐρεσσοῦ καὶ Πλωμαρίου Ἰά-
 κωβος
 † Ὁ Ἄρτης Ἰγνάτιος
 † Ὁ Λήμνου καὶ Ἀγίου Εὐστρατίου Ἱερόθεος
 † Ὁ Γουμένισσης, Ἀξιουπόλεως καὶ Πολυκά-
 στρου Δημήτριος
 † Ὁ Λαρίσης καὶ Τυρνάβου Ἰγνάτιος
 † Ὁ Νέας Ἰωνίας καὶ Φιλαδελφείας Κωνσταν-
 τίνος
 † Ὁ Βεροίας καὶ Ναούσης Παντελεήμων
 † Ὁ Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονί-
 τσης Ἀνδρέας
 † Ὁ Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου Παντελεήμων
 † Ὁ Νικαίας Ἀλέξιος
 † Ὁ Ναυπάκτου καὶ Ἀγίου Βλασίου Ἱερόθεος
 † Ὁ Ἐλασσῶνος Βασίλειος
 † Ὁ Σάμου καὶ Ἰκαρίας Εὐδόκιμος
 † Ὁ Καστορίας Σεραφεῖμ
 † Ὁ Φθιώτιδος Νικόλαος
 † Ὁ Πυθείου καὶ Οἰτύλου Χρυσόστομος
 † Ὁ Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ Ἰγνάτιος
 † Ὁ Σερβίων καὶ Κοζάνης Ἀμβρόσιος
 † Ὁ Κυθήρων Κύριλλος
 † Ὁ Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων
 Θεόκλητος
 † Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμητοῦ Λα-
 νιήλ
 † Ὁ Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ Ἑορδαίας Θεό-
 κλητος
 † Ὁ Κασσανδρείας Νικόδημος
 † Ὁ Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης Ἐφραίμ.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
 † Ὁ Σαλῶνων Θεολόγος

ΣΥΝΟΔΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ

ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΙΡΕΣΕΩΝ

ΙΓ' ΠΑΝΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΙΣ ΕΝΤΕΤΑ ΛΑΜΕΝΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΙΕΡΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΝ ΔΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΙΡΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

ΝΕΟΝ ΠΡΟΚΟΠΙΟΝ ΕΥΒΟΙΑΣ (29.10-2.11.2001)

ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ

Ἡ ΙΓ' Πανορθόδοξη Συνδιάσκεψις Ἐντεταλμένων Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν καὶ Ἱερῶν Μητροπόλεων διὰ θέματα Αἵρέσεων καὶ Παραθρησκείας, πραγματοποιήθηκε, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστοδούλου, στὸ Ἱερὸ Προσκύνημα τοῦ Ὁσίου Ἰωάννου τοῦ Ρώσσου στὸ Ν. Προκόπι Εὐβοίας, τῆς Ἱ. Μ. Χαλκίδος καὶ ὑπὸ τὴν προεδρία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου κ. Σπυρίδωνος, Προέδρου τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν αἵρέσεων, ἀπὸ 29.10 ἕως 2.11.2001, μὲ γενικὸ θέμα «Ἕτοιμοι πρὸς ἀπολογία πάντι τῷ αἰτοῦντι ἡμᾶς λόγον περὶ τῆς ἐν ἡμῖν ἐλπίδος» καὶ μὲ ποιμαντικὴ εὐθύνη καὶ ἀγωνία ἀσχολήθηκε ἰδιαίτερα μὲ τὰ κινήματα τῶν Πεντηκοστιανῶν καὶ τῶν Νεοειδωλολατρῶν.

Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, πού εὐδοκία καὶ χάριτι Θεοῦ, κατέχει τὴν ὀρθή πίστη, εἶναι σὲ θέση νὰ ἀνοίγει στὴν κοινωνία μας τοὺς ὀρίζοντες τῆς ἀληθινῆς ἐλπίδας.

Ὁ σημερινὸς κόσμος ἔχει ἀνάγκη, ὅσο ποτὲ ἄλλοτε, ἀπὸ ἐλπίδα. Δυστυχῶς ὅμως, παρατηρεῖται ἓνας αὐξανόμενος ἀριθμὸς νέων δῆθεν χαρισματικῶν ομάδων, ὅπως οἱ Πεντηκοστιανοὶ καὶ ἀναπαλαιούμενων παγανιστικῶν θρησκειῶν, ὅπως τὰ νεοειδωλολατρικὰ φαινόμενα πού προσφέρουν στὸ σύγχρονο ἄνθρωπο ψεύτικες ἐλπίδες.

Α' ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

1. Πεντηκοστιανοὶ

α. Τὴν τελευταία δεκαετία τοῦ λήξαντος αἰῶνος τὸ βασικὸ κήρυγμα τῶν Πεντηκο-

στιανῶν ἦταν, ὡς γνωστόν, τὸ «περὶ ἀρπαγῆς τῆς Ἐκκλησίας», τὸ ὁποῖο καὶ λειτουργοῦσε κατὰ τρόπο ἐκβιαστικὸ πρὸς τὰ ταλαίπωρα θύματα τῆς πλάνης. Τὸ ἀναμενόμενο ὅμως δὲν ἐπισυνέβη καὶ τὸ κίνημα παραμένει ἔκθετο ἀπέναντι στὸ βασικότερο «πεντηκοστιανὸ» δόγμα. Οἱ συνεχεῖς διαψεῦσεις τῶν «προφητειῶν» τοὺς τοὺς κατατάσσει στὴν κατηγορία τῶν ψευδοπροφητῶν.

β. Ἡ ἐν Χριστῷ ἀναγέννησις, δὲν εἶναι ἓνας ψυχολογικὸς καὶ συναισθηματικὸς ἐνθουσιασμός, οὔτε ἀκόμη καὶ ἡ ἐξωτερικὴ ἀλλαγὴ τῆς συμπεριφορᾶς. Ἐνεργεῖται μόνον μέσα στὴν Ἐκκλησία, διὰ τῶν Ἀγίων Μυστηρίων καὶ ἐπεκτείνεται στὸν αἰώνιο κόσμος τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

γ. Ὁ βαπτισμένος Ὁρθόδοξος χριστιανὸς εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἀγίας Τριάδος, πού ἔλαβε τὴν δωρεὰ τοῦ Ἀγίου Πνεύματος διὰ τοῦ μυστηρίου τοῦ Ἀγίου Χρίσματος, μὲ τὴ ζωὴ του μέσα στὴν Ἐκκλησία καὶ μὲ τὸν προσωπικὸ του ἀγώνα διαφυλάττει καὶ ἐπαυξάνει τὴν παρακαταθήκη τῆς Χάριτος.

δ. Οἱ λεγόμενες «ἐμπειρίες» τῶν Πεντηκοστιανῶν ἔχουν καθαρὰ ὑποκειμενικὸ καὶ νοσηρὸ χαρακτήρα, καὶ σ' αὐτὲς ὁδηγοῦνται τὰ θύματα κάτω ἀπὸ ψυχολογικὲς τεχνικὲς ἢ καὶ μὲ τὴ συνέργεια τοῦ δαιμονικοῦ πνεύματος. Οἱ «ἐμπειρίες» αὐτὲς ἔξω ἀπὸ τὸ χῶρο τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας, εἶναι νόθεσ, διότι οἱ Πεντηκοστιανοὶ στεροῦνται τῆς Ἀποστολικῆς Διαδοχῆς καὶ τῆς αὐθεντικῆς Ἀποστολικῆς Διδαχῆς καὶ εἶναι ξένοι πρὸς τὴν παράδοση τῆς θεωτικῆς ἐμπειρίας τῶν Ἀγίων. Οἱ μεθοδεύσεις τῶν Πεντηκοστιανῶν αἰρουν τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἀξιολογία τοῦ ἀνθρώπου.

ε. Τò φαινόμενο τῆς «γλωσσολαλίας», ὅπως ἐνεργεῖται στοὺς Πεντηκοστιανούς καὶ τὸ ὁποῖο θεωρεῖται ἀπόδειξη, κατ' αὐτούς, τῆς παρουσίας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος στὴ ζωὴ τους, ἀποτελεῖ μιὰ νοσηρὴ κατάσταση καὶ δὲν ἔχει καμία σχέση μὲ τὸ χάρισμα τῆς γλωσσολαλίας τῆς πρώτης Ἐκκλησίας.

στ. Οἱ ἀλλεπάλληλες διασπάσεις καὶ οἱ συνεχεῖς μεταβολές τῆς διδασκαλίας στὴν ἴδια ὁμάδα τῶν Πεντηκοστιανῶν μαρτυροῦν γιὰ τὴν ἀπουσία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος τὸ ὁποῖο συγκροτεῖ τὴν ἱστορικὴ Ἐκκλησία, τῆς ὁποίας ἡ ἐνότητα ἐκφράζεται ἐν τῷ Ἐπισκόπῳ καὶ τῇ Θεῷ Εὐχαριστία.

ζ. Καταγγέλλεται ἡ αὐξηση κοινωνικῶν προβλημάτων καὶ ἡ διάλυση οἰκογενειῶν ἔξαιτίας τῆς διείσδυσης καὶ τῆς προσηλυτιστικῆς δράσης τῶν Πεντηκοστιανῶν ποὺ δημιουργοῦν ἀκράει συμπεριφορὲς μέσα στὶς οἰκογένειες, οἱ ὁποῖες ἐνίοτε ὁδηγοῦνται ἐνώπιον τῆς δικαιοσύνης.

η. Τὸ Εὐρωπαϊκὸ Δικαστήριον Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων ἐπεκύρωσε τὴν καταδίκη Πεντηκοστιανῶν ἀπὸ Ἑλληνικὰ δικαστήρια γιὰ προσηλυτισμὸ (ὑπόθεση Δημητρίου Λαρίση καὶ λοιπῶν κατὰ Ἑλλάδος, 24.2.98), γεγονός τὸ ὁποῖο σκολίμως ἀποκρύπτεται.

θ. Τὸ Ε.Δ.Α.Δ. ἐπανειλημμένως ἀπεφάνθη, ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς νόμος περὶ προσηλυτισμοῦ i) συνάδει πρὸς τὸ Ἑλληνικὸ Σύνταγμα καὶ ii) δὲν ἀντιβαίνει πρὸς τὸ ἄρθρο 9 τῆς Εὐρωπαϊκῆς Σύμβασης Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων (περιπτώσεις Δημ. Λαρίση καὶ Κοκκινάκη).

2. Νεοειδωλολατρία

α. Στὰ σύγχρονα ἀρχαιολατρικὰ κινήματα, ὅπως ἀποδεικνύεται καὶ ἀπὸ τὰ κείμενά τους, ὑπερισχύει ὁ εἰδωλολατρικὸς χαρακτήρας καὶ ἡ προσπάθεια ἀναβίωσης τῆς ἀρχαίας πολυθεϊστικῆς θρησκείας (δωδεκάθεο, ἀρχαῖα μυστήρια, ἀνατολικὲς καὶ αἰγυπτιακὲς μυστικιστικὲς θεότητες κ.ἄ.).

β. Διερωτώμεθα πῶς οἱ ἀρχαιολάτρες ἀξιολογοῦν τὸ γεγονός, ὅτι ἡ πολυθεϊστικὴ θρησκεία εἶχε ἀπορριφθεῖ ἀπὸ τοὺς λαμπροτέρους ἐκπροσώπους τῆς ἀρχαιοελληνικῆς διανοήσεως.

γ. Γνώρισμα, κατὰ κανόνα, τῶν νεοειδωλολα-

τρῶν εἶναι ἡ διαστροφή τῶν ἱστορικῶν δεδομένων καὶ τὸ μῖσος πρὸς τὴν Ἐκκλησία. Μὲ τὴν προσπάθεια καὶ τὴν προοπτικὴ τῆς ἀναβίωσης τῆς ἀρχαίας θρησκείας οὐσιαστικὰ ἐπιχειρεῖται ἡ κατασυκοφάντηση καὶ ἡ ὑποβάθμιση τῆς Ἐκκλησίας στὴν Ἑλληνικὴ κοινωνία.

δ. Ἀπὸ μερίδα ἀρχαιολατρῶν ἐπιχειρεῖται μιὰ «ἀποεβραιοποίηση» τοῦ Χριστιανισμοῦ μὲ σκοπὸ τὴν δῆθεν ἑλληνοποίησίν του, παραχαράσσοντας ἱστορικὰ δεδομένα καὶ υἱοθετώντας ρατσιστικὰ καὶ ἐθνικιστικὰ κριτήρια.

ε. Ἐπιχειρεῖται ἡ ἐκμετάλλευση ἐπετείων, ἀκόμη καὶ τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων καὶ ἡ χρῆση χώρων καὶ μνημείων ποὺ συνδέονται μὲ τὴν ἑνδοξὴ ἀρχαία Ἑλληνικὴ ἱστορία, προκειμένου νὰ ὀργανώσουν εἰδωλολατρικὲς τελετές.

στ. Ἀποσιωπᾶται ἡ διαστρέφεται ἡ προσφορά τοῦ Χριστιανισμοῦ σὺν ψυχορραγούντῃ Ἑλληνισμῷ ἡ ὁποία συνίσταται στὴν «ἐκκλησιοποίηση» τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ στὴν πρόσληψη, ἀνακαίνιση καὶ διάσωση τῶν εὐγενῶν του στοιχείων.

ζ. Διαπιστώνονται στὰ ἀρχαιολατρικὰ κινήματα πολλὲς καὶ ποικίλες διαφοροποιήσεις καὶ ἀντιθέσεις σὲ βασικὲς ἀντιλήψεις, ὅπως περὶ Θεοῦ, κόσμου, ἀνθρώπου, ἠθικῆς κ.λπ., κινοῦνται δὲ στὰ πλαίσια τοῦ συγκρητιστικοῦ καὶ ἀποκρυφιστικοῦ πνεύματος τῆς «Νέας Ἐποχῆς».

η. Δὲν δικαιολογεῖται ἡ Ἐκκλησία τῶν ἑκατομμυρίων μαρτύρων νὰ κατηγορεῖται γιὰ βιαιότητες ἀφοῦ βασικὴ τῆς διδασκαλία εἶναι ἡ ἀγάπη. Εἶναι γνωστὸ ὅτι πολλὰ ἀρχαῖα μνημεῖα καταστράφηκαν ἀπὸ φυσικὲς καταστροφές, ἀπὸ βαρβαρικὲς ἐπιδρομές, κρατικὲς πρωτοβουλίες καὶ αἵρετικούς. Ἀντιθέτως ἡ χρῆση καὶ ἡ μετατροπὴ ἀρχαίων μνημείων σὲ χριστιανικοὺς ναοὺς τὰ διεφύλαξαν καὶ τὰ διέσωσαν, ὅπως καὶ τὴν ἀρχαία ἑλληνικὴ γραμματεία.

θ. Ἐπισημάνθηκαν μελανά σημεῖα τῆς ἀρχαιοελληνικῆς θρησκείας, τὰ ὁποῖα οἱ νεοειδωλόλατρες συστηματικὰ ἀποκρύπτουν. Τονίσθηκε δηλαδὴ ὅτι οἱ ἀρχαῖοι θεοὶ ἦσαν ὑποδουλωμένοι σὲ πάθη καὶ διέπρατταν κάθε εἶδους ἀνομίες καὶ αἰσχροτήτες καὶ ἀπαιτοῦσαν βάρβαρες καὶ ἀπαράδεκτες τελετουργίες, ποὺ ἔφθαναν καὶ σὲ

άνθρωποθυσίες. Όλα αυτά τα μελανά σημεία πρέπει να καταστούν γνωστά, ώστε να αισθανθούν οι Έλληνες την πρέπουσα ευγνωμοσύνη προς τὸν Ἰησοῦ Χριστό, ὁ ὁποῖος τοὺς ἀπάλλαξε ἀπὸ ὅλες αὐτὲς τὶς ἀθλιότητες καὶ βαρβαρότητες.

Β. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Γενικὲς

α. Παράκληση τῶν συνέδρων εἶναι νὰ ἐκδίδονται κάθε χρόνο τὰ Πρακτικά τῶν Συνδιασκέψεων.

β. Εἶναι εὐκταῖον οἱ κατὰ τόπους Μητροπόλεις νὰ συνεργάζονται καὶ νὰ ἐπικοινωνοῦν μὲ τὴ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν Αἱρέσεων γιὰ τὴν χάραξη κοινῆς τακτικῆς στὶς διάφορες προκλήσεις.

γ. Στὴν ἴδια προοπτικὴ τῆς ἐπικοινωνίας εἶναι ἐπίσης εὐκταῖον νὰ ἀποστέλλονται ἀπὸ τὶς Μητροπόλεις κατ' ἔτος σχόλια ἐπὶ τῶν Πορισμάτων τῶν Συνδιασκέψεων, τὰ ὁποῖα θὰ λαμβάνονται ὑπ' ὄψη στὸν κοινὸ σχεδιασμὸ τῆς ποιμαντικῆς ἀντιμετώπισεως τοῦ προβλήματος τῶν αἱρέσεων.

δ. Εἶναι ἀνάγκη νὰ καλλιεργηθεῖ θεολογικὸς κηρυκτικὸς λόγος ποὺ θὰ μορφώνει δογματικὴ συνείδηση στὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας. Ἰδιαίτερη προσοχὴ πρέπει νὰ δοθεῖ στὴν προσέγγιση καὶ κατήχηση τῆς νεολαίας. Πρὸς τὸ σκοπὸ τοῦτο πρέπει νὰ ἐξασφαλιστοῦν ἰδιαίτεροι οἰκονομικοὶ πόροι, σὲ περιφερειακὸ καὶ κεντρικὸ ἐπίπεδο, ποὺ θὰ ἐνισχύουν τὸ νεανικὸ κατηχητικὸ ἔργο.

ε. Εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐτοιμαστοῦν κατηχητικὰ μαθήματα, γιὰ τὶς αἱρέσεις καὶ ἰδιαίτερα γιὰ τὴ «Νέα Ἐποχὴ» καὶ τὸν ἀποκρυφισμὸ.

στ. Προτείνεται νὰ καθιερωθεῖ ἐβδομάδα ἐνημερώσεως, ἡ ἐβδομάδα τῶν Πατέρων τῆς Ζ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, γιὰ τὶς αἱρέσεις καὶ τὴν παραθρησκεία μὲ παράλληλη ἔκδοση ἔντυπου ὕλικου.

ζ. Προτείνεται νὰ ἀξιοποιηθεῖ ἡ τελευταία σελίδα τοῦ φυλλαδίου «Φωνὴ Κυρίου» ὡς ἀντιαιρετικὴ στήλη.

η. Ἐπειδὴ οἱ ποικίλες παραθρησκευτικὲς ομάδες ἐπιδιώκουν μὲ ποικίλους τρόπους, νὰ

ἀποσπᾶσουν ἀναγνώριση ἀπὸ ἐκκλησιαστικὰ πρόσωπα, παρακαλοῦνται, εὐσεβάτως, οἱ Σεβασμιώτατοι Ἀρχιερεῖς, ὅπως ζητοῦν πληροφορίες ἀπὸ τὴν Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν αἱρέσεων, γιὰ τὴν ταυτότητα προσώπων καὶ συλλόγων ἀγνώστων σ' αὐτοὺς.

θ. Εἶναι ἀναγκαῖο νὰ διοργανωθεῖ σὲ κάθε Ἱερὰ Μητρόπολη γραφεῖο ἐνημέρωσης σχετικὰ μὲ τὰ προβλήματα τῶν αἱρέσεων καὶ μὲ στελέχωση μονίμων συνεργατῶν.

ι. Προτείνεται νὰ καθιερωθεῖ ἡ σύγκληση κατ' ἔτος περιφερειακῶν συνεδρίων γιὰ τὴν ἐπεξεργασία τοπικῶν προβλημάτων ποὺ προκύπτουν ἀπὸ τὴν δράση αἱρετικῶν ομάδων.

2. Πεντηκοστιανοὶ

α. Στὴν πεντηκοστιανὴ πρόκληση πρέπει νὰ ἀντιτάξουμε τὸ γνήσιο Ὁρθόδοξο ἐκκλησιαστικὸ ἥθος, τὴν ἐνότητά μας μὲ τὸν Ἐπίσκοπο ἐν τῇ Θεῇ Εὐχαριστίᾳ, τὴ ζωὴ τῆς ἐνοριακῆς κοινότητος καὶ τὴν πιστότητα στὴν Παράδοση τῆς Ἐκκλησίας.

β. Εἶναι ἀνάγκη νὰ προβληθεῖ ἡ ὀρθὴ διδασκαλία περὶ Ἁγίου Πνεύματος καὶ ἡ ἀγιοπνευματικὴ ζωὴ τῶν Ἀγίων μας, οἱ ὁποῖοι ἔγιναν κατοικητήριον τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Αὐτοὶ οἱ Ἅγιοι κατέχοντας τὴν γνήσια ἐμπειρία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, καθίστανται ἀπλανεῖς διδάσκαλοι καὶ καθοδηγητὲς τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς.

γ. Ἡ ἐνημέρωση τῶν Ποιμένων ἀποτελεῖ βασικὴ προϋπόθεση τῆς ὀρθῆς ποιμαντικῆς στὴν ἀντιμετώπιση τῆς πλάνης τῶν Πεντηκοστιανῶν.

3. Νεοειδωλολατρία

α. Παρακαλοῦνται ἡ Τοπικὴ Αὐτοδιοίκηση καὶ οἱ κατὰ τόπους Πολιτιστικοὶ Σύλλογοι, νὰ εἶναι προσεκτικοὶ στὴν παραπλανητικὴ τακτικὴ τῶν ἀρχαιολατρικῶν κινημάτων, ποὺ ἔχουν σκοπὸ τὴν ἀναβίωση ἀρχαιοελληνικῶν τελετῶν.

β. Ἐφιστᾶται ἡ προσοχὴ τῶν κληρικῶν, ὥστε νὰ μὴ συμμετέχουν μὲ ἀγιαστικὲς τελετὲς ἢ μὲ τὴν παρουσίαν τους σὲ ἐκδηλώσεις ἔστω καὶ μετριοπαθῶν ἀρχαιολατρῶν ποὺ ἐπιθυμοῦν προσέγγιση, ἀλλὰ ἀποσκοποῦν στὴν παραπλάνηση.

γ. Καλοῦνται οἱ θεολόγοι νὰ μελετήσουν συστηματικότερα τὰ Ἀπολογητικὰ κείμενα τῶν

Πατέρων, γιὰ τὴν ἀξιοποίηση τῶν παρατηρήσεων καὶ ἀξιολογήσεων τους.

δ. Χρειάζεται προσοχή στὸν τρόπο ἀντιδράσεως, καθόσον οἱ ἀρχαιολάτρες ἐπιδιώκουν τὴ δημιουργία ἐπεισοδίων, γιὰ νὰ διασύρουν τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία.

ε. Νὰ συνειδητοποιηθεῖ ἡ πνευματικὴ καὶ ἡ ἠθικὴ ἀνωτερότητα τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ νὰ ἐπισημανθεῖ ἡ προσφορά του πρὸς τὸν Ἑλληνισμό, τὸν ἄνθρωπο καὶ τὸν πολιτισμὸ (σεβασμὸς ἀνθρωπίνου προσώπου, ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων καὶ ἐλευθεριῶν, ἰσότητος τῶν ἀνθρώπων, θέσεως τῶν γυναικῶν, δούλων, ἀνυψώσεως τῆς ἠθικῆς καὶ προαγωγῆς τοῦ πολιτισμοῦ).

στ. Στὴν ἐνημέρωση γιὰ τὴν ἀρχαιολατρία νὰ ἐπισημαίνεται, ὅτι αὐτὸ δὲν εἶναι φαινόμενο

ἐλληνικὸ, ἀλλὰ παγκόσμιον καὶ ἐντάσσεται στὸ σχέδιον τῆς «Νέας Ἐποχῆς» γιὰ τὴν ἀναβίωση τῶν ἀρχαίων παγανιστικῶν θρησκειῶν.

ζ. Ἡ παρουσία τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας στὴν Οἰκουμένη διασώζει καὶ σήμερον τὴν φυσιολογικὴ ἐξέλιξη καὶ τὴ ζωντανὴ παρουσία τοῦ Ἑλληνισμοῦ στὴν ἱστορία.

Τὸ παρὸν κείμενον ἐγκρίθηκε ἀπὸ τὴν ὁλομέλεια τῆς II' Συνδιασκέψεως κατὰ τὴν τελευταία της συνεδρία.

Ὁ Πρόεδρος

† Ὁ Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Τὰ Μέλη

(ἀκολουθοῦν ὑπογραφές)

Η ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΙΡΗΝΙΚΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΜΑΚ. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΤΙΡΑΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΑΛΒΑΝΙΑΣ κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (2-9 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2001)

Μέσα σὲ ιδιαίτερα θερμὸ κλίμα πραγματοποιήθηκε ἀπὸ τὶς 2 ὡς τὶς 9 Νοεμβρίου 2001 ἡ ἐπίσημη εἰρηνικὴ ἐπίσκεψη στὴν Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Τιράνων καὶ πάσης Ἀλβανίας κ. Ἀναστασίου. Ὁ σεπτὸς Προκαθήμενος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀλβανίας ἀφίχθηκε στὸ ἀεροδρόμιο «Ἐλευθέριος Βενιζέλος» τῶν Σπάτων μὲ τὴν πτήση 120 τῆς Ὀλυμπιακῆς Ἀεροπορίας στὶς 5.15' μ.μ. τῆς Παρασκευῆς 2 Νοεμβρίου συνο-

κ. Χριστοδούλου στὸ ὁποῖο ἐπιβιβάσθηκε καὶ ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος κ. Ἀναστάσιος, ἡ ὁποία κατευθύνθηκε στὸ ξενοδοχεῖο «Μεγάλη Βρεταννία», ὅπου κατέλυσε ὁ ὑψηλὸς φιλοξενούμενος καὶ ἡ ἀκολουθία του.

Στὶς 7 μ.μ. τελέσθηκε στὸν Καθεδρικὸ Ναὸ Ἀθηνῶν ἐπίσημη Δοξολογία γιὰ τὴν ἀφιξὴ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Τιράνων. Ἀνάμεσα στοὺς δύο Προκαθήμενους ἀνταλλάχθηκαν θερμὲς προσφωνήσεις. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος τόνισε χαρακτηριστικὰ:

Σήμερον, Σὰς ὑποδεχόμεθα ὡς Προκαθήμενον τῆς ἀδελφῆς καὶ ὁμόρου Ἐκκλησίας τῆς Ἀλβανίας, μετὰ ἀπὸ παρέλευσιν δέκα ἐτῶν, ἀφ' ἧς ἀνελάβετε τὸ Πηδάλιον Αὐτῆς ἐν μέσῳ δεινотάτου κλύδωνος ἢ μᾶλλον κατόπιν ἰσχυροτάτου ἀνέμου καὶ καταστρεπτικῆς λαίλαπος. Σὰς ὑποδεχόμεθα κατόπιν μακρᾶς ἀναμονῆς διὰ «τὸ λαλῆσαι στόμα πρὸς στόμα», ὅχι διότι ἔπαυσε καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦτο ἡ μεταξὺ ἡμῶν καὶ Ὑμῶν ἀρίστη καὶ ἐγκάρδιος ἐπικοινωνία ἀλλ' «ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν ἦ πεπληρωμένη». Καὶ ὄντως ἡ χαρὰ ἡμῶν εἶναι πεπληρωμένη, διότι ἀξιούμεθα ὡς Προκαθήμενος πλέον τῆς Ἐκκλησίας ἐκ τῆς ὁποίας προήλθετε καὶ ἦτις κανχᾶται καὶ ἀγάλλεται διὰ τὸ ἐκλεκτὸν Τέκνον της, νὰ Σὰς ὑποδεχόμεθα μετὰ τῆς Θεοφιλοῦς καὶ Τιμίας Ὑμῶν Συνοδείας κατὰ τὴν πρώτην ἐπίσημον ἐπίσκεψίν Σας εἰς Αὐτὴν τὴν καὶ καλουμένην Εἰρηνικὴν, πραγματοποιουμένην εἰς ἐποχὴν οὐ μόνον εἰρηνικὴν μὴ δυναμένην νὰ χαρακτηρισθῇ, ἀλλ' ἀντιθέτως τελούσαν ὑπὸ τὸ κράτος καὶ τὸ φάσμα μιᾶς γενικευμένης πολεμικῆς ἀπειλῆς καὶ βιοῦσαν τὰ τραγικὰ ἀποτελέσματα τῆς βίας, τῆς τρομοκρατίας, τῆς μισαλλοδοξίας καὶ τοῦ εὐτελισμοῦ τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς καὶ ἀξιοπρεπείας.

Πὰ τὴ σημασία τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Μακ. κ. Ἀναστασίου στὴν Ἐκκλησίᾳ μας ὁ Μακ. κ. Χριστόδουλος ὑπογράμμισε μεταξὺ ἄλλων:

Τοῦ κ. **Ι. Μ. ΧΑΤΖΗΦΩΤΗ**
Τακτικοῦ μέλους τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς
Τύπου, Δημοσίων Σχέσεων καὶ Διαφωτίσεως,
Διευθυντοῦ ἐφημ. «Ἡ Ἀλήθεια»

δεύομενος ἀπὸ τοὺς Σεβ. Μητροπολίτες Βερατίου κ. Ἰγνάτιο, Κορυτσᾶς κ. Ἰωάννη, τοὺς Αἰδ. Πρωτοπρεσβυτέρους π. Ἰωάννη Trebicka καὶ Κοσμά Priifti καὶ τοὺς Ἱερολ. Διακόνους κ. Κωνσταντῖνο Tuda καὶ Νικόλαο Hyka.

Στὸ ἀεροδρόμιο τὸν ὑποδέχθηκε ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος, ὁ ὁποῖος προσῆλθε καὶ τὸν ἐναγκαλίσθηκε θερμὰ στὴν κλίμακα τοῦ ἀεροσκάφους. Ἦταν παρόντα ἐπίσης στὴν ὑποδοχὴ τὰ μέλη καὶ ὁ Ἀρχιεραρχίαρχος τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου Θεοφ. Ἐπίσκοπος Σαλώνων κ. Θεολόγος, ὁ οἰκεῖος Μητροπολίτης Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς κ. Ἀγαθόνικος, ὁ Πρόεδρος τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Διορθοδόξων καὶ Διαχριστιανικῶν Σχέσεων Σεβ. Μητροπολίτης Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας κ. Ἀμβρόσιος μετὰ τῶν μελῶν της, ὁ ἐν Ἀθήναις Πρόεδρος τῆς Ἀλβανίας κ. Robo Kastriot, ἐκκλησιαστικοὶ καὶ πολιτειακοὶ ἐκπρόσωποι καὶ ὑπηρεσιακοὶ παράγοντες.

Σχηματίστηκε αὐτοκινητοπομπὴ μὲ ἐπικεφαλὴς τὸ αὐτοκίνητον τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου

Ἡ σημερινή συνάντησις ἡμῶν τυγχάνει ἐξόχως σημαντική, μάλιστα δὲ ἱστορική διότι διὰ πρώτην φορὰν ἀπὸ τῆς ἀνακηρύξεως τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἀλβανίας, ἐν ἔτει 1937, Προκαθήμενος Αὐτῆς ἐπισκέπτεται ἐπίσημως τὴν Ἀγιοτάτην Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος, σηματοδοτεῖ δὲ τὴν ἑναρξιν μιᾶς νέας περιόδου εἰλικρινοῦς καὶ ἐποικοδομητικῆς συνεργασίας μεταξὺ τῶν δύο ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν, ἐν ἀπολύτῳ ἐνότῃ καὶ ἀμοιβαίᾳ ἐμπιστοσύνῃ. Εἰς καιροὺς ὡς προείπομεν δυστήνους καὶ χαλεπούς, ὡς οἱ σημερινοί, ἐπαφαί τοιαύτης πνευματικῆς δυνάμεως, ὡς ἡ ἐπικοινωνία τῶν ταγῶν τῶν κατὰ τόπους Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, συμβάλλουν ἔτι περαιτέρω εἰς τὴν σύσφιγξιν τῶν ἀδελφικῶν δεσμῶν μεταξὺ τῶν Ὁρθοδόξων λαῶν ἀλλὰ καὶ δίδουν τὸ πλέον ἐπιδοφόρον μήνυμα τῆς θεοδωρήτου ἐν πνεύματι Χριστοῦ συμμαχίας ὅλων τῶν ἀγωνιζομένων τέκνων τῆς ἐπὶ γῆς στρατευομένης Ἐκκλησίας Αὐτοῦ.

Ἡ ἐπομένη ἡμέρα τοῦ Σαββάτου 3 Νοεμβρίου ἦταν ἀφιερωμένη σὲ ἐπισκέψεις τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Τιράνων καὶ πάσης Ἀλβανίας κ. Ἀναστασίου στὴν Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν, ἰδρύματα καὶ τὴν Ἱ. Μονὴ Παντοκράτορος Νταοῦ Πεντέλης. Τὸ πρωῒ στίς 9.30 ὁ Προκαθήμενος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀλβανίας ἐπισκέφθηκε στὴν Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπο κ. Χριστόδουλο, ὁ ὁποῖος καὶ τὸν συνόδευσεν στίς ἐπισκέψεις πού πραγματοποιοῦσε στὸ Κέντρο Ἀποκαταστάσεως Δυσπροσαρμόστων Ἀτόμων «Δάμαρις» στὴν Ἀνοιξή Κηφισιάς καὶ στὴ Στέγη Κατακοίτων Γερόντων στὸ Λόφο Σκουζέ. Ὁ Μακ. κ. Ἀναστάσιος συναντήθηκε μὲ τοὺς τροφίμους, τοὺς ὁποίους εὐλόγησε καὶ ἐπιδεικνύοντα μὲ τὴν πατρικὴ ἀγάπην του. Ἦσαν παρόντες ὁ Πρωτοσύγκελλος Αἰδ. Πρωτοπρεσβύτερος π. Θωμᾶς Συνδοινός, ὁ Διευθυντὴς τῆς «Χριστιανικῆς Ἀλληλεγγύης» Αἰδ. Πρωτοπρεσβύτερος π. Κωνσταντῖνος Ἀνδρουλάκης καὶ οἱ ὑπηρεσιακοὶ παράγοντες.

Τὸ μεσημέρι ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος παρέθεσε πρὸς τιμὴν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Τιράνων καὶ πάσης Ἀλβανίας κ. Ἀναστασίου γεῦμα στὸ ἀθηναϊκὸ «Plaza Hotel» μὲ ἐκλεκτοὺς προσκεκλημένους.

Τὸ ἀπόγευμα ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀναστάσιος μετέβη στὴν Ἱ. Μονὴ Παντοκράτορος Νταοῦ Πεντέλης, ὅπου χοροστάτησε στὸ ἱστορικὸ καθολικὸ τῆς (12ου αἰῶνα) στὸν Μεγάλον Ἑσπερινὸ τοῦ Σαββάτου καὶ παρακάθησε σὲ δεῖπνο πού παρατέθηκε στὴν τράπεζα τῆς Ἱ. Μονῆς πρὸς τιμὴν του. Μεταξὺ τοῦ Μακ. κ. Ἀναστασίου καὶ τῆς Καθηγουμένης Στυλιανῆς ἀνταλλάχθηκαν ἐγκάρδιες προσφωνήσεις καὶ ἀναμνηστικὰ δῶρα.

Ἀρχιεπισκοπικὴ καὶ Συνδοκὴ Θεία Λειτουργία

Τὸ πρωῒ τῆς Κυριακῆς 4 Νοεμβρίου ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Τιράνων καὶ πάσης Ἀλβανίας κ. Ἀναστάσιος χοροστάτησε στὸν Ὁρθρο πού ἐψάλη στὸν Καθεδρικὸ Ναὸ Ἀθηνῶν καὶ προέστη μὲ τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλο στὴν Ἀρχιεπισκοπικὴ καὶ Συνδοκὴ Θεία Λειτουργία, πού τελέσθηκε στὴ συνέχεια. Σὲ προσφώνησίν του πρὸς τὸν Μακ. κ. Ἀναστάσιο ὁ Μακ. κ. Χριστόδουλος ἀνέφερε:

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Τιράνων, Δυρραχίου καὶ Πάσης Ἀλβανίας, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἀδελφε καὶ συλλειτουργγὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, κύριε Ἀναστάσιε, τὴν ὕμειν τεύραν Μακαριότητα ἐν Κυρίῳ κατασπασζόμενοι ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Σήμερον ἡ Χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἡ τὸν ὅλον συγκροτοῦσα θεσμὸν τῆς Ἐκκλησίας, ἡμᾶς συνήγαγε πρὸ τοῦ Ἁγίου καὶ Ἱεροῦ Θυσιαστηρίου, ὅπου ἀγγέλων παρισταμένων, στολὰς περιβεβλημένων λαμπράς, τὸ Θυσιαστήριον κυκλούντων καὶ κάτω νεύοντων θύεται ὁ Ἄμνος τοῦ Θεοῦ, ὁ τυθεὶς ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς καὶ σωτηρίας.

Σήμερον τὰ ἄνω τοῖς κάτω συνορτάζει ὅτι ἡ ἐν τῷ κλεινῷ ἄστει, τῷ τῆς Ἑλλάδος ἀπάσης παιδευτῇ - ρίῳ συνεκλεκτῇ, ἡ Παύλειος δηλονότι Καθέδρα τῶν Ἀθηνῶν ἐν μέσῳ ἔχει τὸν Μακαριώτατον θεοφίλητον καὶ λαοφίλητον οἰακιστὴν τῆς ἐν τῷ πελάγει τῶν θλίψεων πλεούσης δολιχηρέτμου ὁλκάδος τῆς Ἀλβανικῆς Ἐκκλησίας, τὸν ἀπαστράπτοντα ἄγγελον τὸν καθημέρον ἐπὶ τὸ μνημεῖον τῆς ἔνεκα ἀπηνούς καὶ ἀντιθέου διωγμοῦ διὰ τὸ πάντμιον καὶ μεγαλοπρεπὲς τοῦ Τρισαγίου Θεοῦ ὄνομα καθευδούσης Ἐκκλησίας τῆς Ἀλβανίας, τὸν διασαλπίζοντα

Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀλβανίας κ. Ἀναστάσιος μετὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλο στὸν καθεδρικό Ναὸ Ἀθηνῶν, ὅπου ἐνῆλθον δοξολογία γιὰ τὴν ἀφίξη τοῦ πρώτου (Φωτ. Χρ. Μπόνη).

ὅτι διασκορπισθέντων τῶν ἐχθρῶν τοῦ Χριστοῦ καὶ φυγόντων ἀπὸ προσώπου Αὐτοῦ τῶν μισούντων Αὐτόν, ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀλβανίας ἀνέστη.

Σήμερον μετὰ τοῦ φερωνύμου τῆς πανευφροσύνου καὶ ζωηφόρου Ἀναστάσεως πολυφιλήτου Ἀδελφοῦ ἡμῶν, γενόμεθα τοῦ ἐνὸς Ἄρτου, ὅστις ἐστὶ Σῶμα Χριστοῦ καὶ τοῦ ἐνὸς Ποτηρίου, τοῦ περιέχοντος τὸ καινὸν τῆς ἀμπέλου γέννημα, ὃ ἐστὶν Αἷμα Χριστοῦ τὸ ἐκχυθὲν ἐκ τῆς ἀκηράτου Αὐτοῦ πλευρᾶς καὶ πληροῦν ἡμᾶς εἰς πάντας ἀρμούς, εἰς νεφρούς, εἰς καρδίαν.

Ἡ κοινὴ αὕτη παρουσία καὶ προσευχὴ καὶ μετοχή ἡμῶν εἰς τὴν θεοτίμητον ταύτην Εὐχαριστιακὴν Σύναξιν δεικνύει τὴν ἐξ ὕψους ἐπίσκεψιν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν.

Ἡ Εὐχαριστία, Μακαριώτατε καὶ περιπόθητε ἐν Χριστῷ ἀδελφέ, ὡς θυσία εἶναι ἡ θυσία τοῦ Γολγοθᾶ συνεχιζομένη καὶ ἐφαρμοζομένη, καθ' ὅσον ὁ Σωτὴρ ὡς θύτης ἅμα καὶ θῦμα προσφέρει

τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα Αὐτοῦ ὑπὸ τὰ εἶδη τοῦ ἄρτου καὶ τοῦ οἴνου. Διὰ τὴν θυσίαν ταύτην ἡ τοῦ Κυρίου Τράπεζα εἶναι τὸ Θυσιαστήριον, ὡς εἶρηται παρὰ τοῦ μυστολέκτου Ἀποστόλου Παύλου «ἔχομεν θυσιαστήριον ἐξ οὗ φαγεῖν οὐκ ἔχουσι ἐξουσίαν οἱ τῇ σκηνῇ λατρεύοντες» (Εβρ. 13,10).

Εἰς τὸ Θυσιαστήριον τοῦτο πάρεστιν αὐτὸς ὁ Χριστός. Ὅθεν διὰ τῆς πραγματικῆς καὶ οὐσιώδους παρουσίας τοῦ Χριστοῦ, ἔχομεν ἐν αὐτοῖς “αὐτὸ τὸ Σῶμα τοῦ Κυρίου τεθεωμένον”, “οὐχὶ ἄρτον λιτόν, ἀλλ' ἡνωμένον θεότητι”, χωρὶς αἱ δύο ἐν τῷ Χριστῷ φύσεις νὰ συγχέωνται εἰς μίαν, ἀλλὰ καθ' ὃν χρόνον παραμένουσι “μία μὲν τοῦ σώματος, τῆς δὲ ἡνωμένης αὐτῷ θεότητος ἑτέρα· ὥστε τὸ συναμιφότερον οὐ μία φύσις, ἀλλὰ δύο”. Ἐχομεν λοιπὸν παρόντα τὸν Χριστόν, ὅπως ἤδη ξῆ δεδοξαμένος ἐν τῷ σῶραν καὶ “ὅσοι μετέχομεν τοῦ Σώματος, ὅσοι τοῦ Αἵματος ἀπογενόμεθα τούτου”, “ἐκείνου τοῦ ἄνω καθημένου, τοῦ προσ-

κινουμένων παρὰ τῶν ἀγγέλων, τοῦ τῆς ἀκηρά - του δυνάμεως ἐγγύς, τούτου ἀπογευόμεθα” (Δα - μασκηνοῦ, μνημ. ἔργ. Δ’ 13 Μ. 94, 1148-1149 καὶ Χρυσόστ. ὁμιλ. εἰς τὴν πρὸς Ἐφεσ. 3 παρ. 3 Μονφ. 11, 24).

Ἐξ αὐτῆς τῆς κοινωνίας ὁ πιστὸς ἐνοῦται μετὰ τοῦ Χριστοῦ καὶ ἐπιτυγχάνει τὴν ἐξ αὐτοῦ καὶ ἐν αὐτῷ ἐκπηγάζουσαν καὶ διατηρουμένην νέαν ζωὴν τῆς χάριτος. Αὐτὸς ὁ Κύριος ἐβεβαίωσε περὶ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ ὅτι “ἀληθῶς ἐστὶ βρωσις” καὶ περὶ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, ὅτι “ἀληθῶς ἐστὶ πόσις”. Καὶ “ὥσπερ ὁ ἄρτος σώματι κατὰλληλος” εἰς τὸ συντηρεῖν καὶ ἐνισχύειν τὴν ἀνθρωπίνην ζωὴν, “οὕτω καὶ ὁ Λόγος τῇ ψυχῇ ἀρμόδιος”. Καὶ ὁ “ἄρτος ὁ οὐράνιος καὶ τὸ ποτήριον σωτηρίου ψυχὴν καὶ σῶμα ἀγιάζοντα εἰς πᾶσαν ἡμῶν τὴν σύστασιν ἀναδίδονται εἰς ὠφέλειαν σώματος καὶ ψυχῆς”. Ὡς δὲ ἄνευ ἄρτου καὶ ὕδατος καὶ τῆς ἄλλης τοῦ σώματος τροφῆς ἀδύνατος ἀποβαίνει ἡ διατήρησις τῆς σωματικῆς ζωῆς, οὕτω καὶ “ὁ μὴ τρώγων” τὸν οὐράνιον ἄρτον καὶ “μὴ πίνων τὸ αἶμα τοῦ Κυρίου οὐκ ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ” καὶ ἄνευ τῆς σαρκὸς τοῦ Κυρίου “ζῆν οὐκ ἐνὶ” (Κυ - ρίλ. Ἱεροσ. Μυστ. Κατηχ. Δ’ παρ. 5 καὶ Ε’ παρ. 12, Μ’ 33 1100 καὶ Χρυσόστ. εἰς τὸν Ἰωάν. ὁμιλ. 47 παρ. 2 Μ’ 59, 265).

Εἶναι, ἐπομένως, φυσικόν, ὡς πᾶς τις δύναται νὰ κατανοήσῃ, “ὁ τρώγων τὴν ἁγίαν σὰρκα τοῦ Χριστοῦ”, νὰ ἐνισχύεται καὶ νὰ προκόπῃ εἰς τὴν νέαν ζωὴν τῆς χάριτος, ἀφ’ οὗ “ἔχει ἡ σὰρξ ἐν αὐτῇ τὸν Λόγον κατὰ φύσιν ὄντα ζωὴν” καὶ “ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς διὰ τῆς ἰδίας σαρκὸς ἐναποκρύπτει τὴν ζωὴν ταύτην ἐν ἡμῖν ἀφανίζων φθορὰν” (Κυρίλ. εἰς τὸν Ἰωάν. βιβλ. VI, Μ 73, 581). Διὰ τῆς Εὐχαριστίας οἱ πιστοὶ “τὴν ζωὴν τρώγουσι, τὴν ζωὴν πίνουσι”, ὡς λέγει ὁ Ἱερὸς Ἀύγουστινός. “Τρώγε τὴν ζωὴν, πίνε τὴν ζωὴν· θὰ ἔχῃς τὴν ζωὴν καὶ ἀκεραία ἐστὶ ἡ ζωὴ”, ἡ ἐκ τοῦ μυστηρίου μεταδιδόμενη (Sermo CXXXI, 1, M.L. 38, 729). Ἐντεῦθεν καὶ ὁ Μέγας Βασίλειος ἀπο - φαίνεται ὅτι “καὶ τὸ κοινωνεῖν καθ’ ἐκάστην ἡμέ - ραν καὶ μεταλαμβάνειν τοῦ ἁγίου Σώματος καὶ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ καλὸν καὶ ἐπωφελές. Τίς γὰρ ἀμφιβάλλει, ὅτι τὸ μετέχειν συνεχῶς τῆς ζωῆς, οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ ζῆν πολλαχῶς” (Μ. Βασίλ.

Ἐπιστ. 93, πρὸς Καισαρίαν πατρικίαν, Μ’ 32, 484).

Οἱ κοινωνοῦντες τοῦ τεθεωμένου σώματος τοῦ Κυρίου θὰ γενθῶσι τοῦ κοινοῦ ποτηρίου τοῦ θανατοῦ, ἡ ὑπερφυσικὴ ὁμως ζωὴ, ἡ ἐντεῦθεν εἰς αὐτοὺς μεταδοθεῖσα ὑπὸ τοῦ Κυρίου, θὰ συνεχι - σθῇ (Π. Ν. Τρεμπέλα, Δογματικὴ, τ. Γ 215). Καὶ ὅπως ὁ Κύριος ἀνέστη καὶ πάλιν ἐνδοξος, οὕτω καὶ αὐτοὶ δὲν θὰ ἀναζήσωσι ἀπλῶς, ἀλλὰ θὰ ἀνα - λάβωσιν ἀθάνατον σῶμα μεταβεβλημένον καὶ ἀφωμοιωμένον πρὸς τὸ ἐκ τοῦ τάφου ἀναστὰν καὶ ἐνδόξως εἰς τοὺς οὐρανούς· ἀναληφθὲν σῶμα τοῦ Κυρίου. Ἡ ἀνάστασις τῶν σωμάτων ἔσται βε - βαίως κοινή. Ἀλλ’ ἡ ἐνδοξος καὶ μακαρία ἀθάνα - σία οὐ μόνον τῆς ψυχῆς ἀλλὰ καὶ τοῦ σώματος ἔσται κληρὸς μόνον ἐκείνων, ἐν τοῖς ὁποίοις “ὁ Κύριος διὰ τῆς ἰδίας σαρκὸς”, τῆς ὑπ’ αὐτῶν ἀξίως μετεχομένης, “ἐναποκρύπτει τὴν ζωὴν καὶ ὥσπερ τι σπέρμα ἀθανασίας ἐντίθησι”, “καθ’ ἅπερ εἴ τις σπινθήρα λαβὼν ἀχύροις ἐγκαταχώννυσσι πολλοῖς, ἵνα σωζόμενον ἔχῃ τὸ τοῦ πυρὸς σπέρ - μα” (Κυρίλ. Ἀλεξ. εἰς τὸν Ἰωάν. βιβλ. VI, Μ 73, 581).

Τὴν μακαριότητα τῆς κοινωνίας ταύτης τῆς διὰ τῆς Ἀναστάσεως καινῆς ζωῆς, ἥντινα ἀπολαμ - βάνομεν εἰς ἐκάστην Εὐχαριστιακὴν Σύναξιν, γεύεται σήμερον ἐντονώτερον παντὸς ἄλλον, Μα - καριώτατε καὶ περιπόθητε ἀδελφέ, ἡ καθ’ Ὑμᾶς ἄχρι προσφάτως δεδιωγμένη ἔνεκεν τῆς δικαιοσύ - νης τοῦ Θεοῦ καὶ φοινηχθεῖσα διὰ τὴν πίστιν Αὐτοῦ Ἀγιοτάτη Ἐκκλησία τῆς Ἀλβανίας. Ἡ Ἐκκλησία αὕτη ἐσταυρώθη φέρουσα ἐπὶ τὸ πρό - σωπον Αὐτῆς τὸν ἐξ ἀκανθῶν στέφανον τοῦ μαρ - τυρίου καὶ «οὐκ εἶχεν εἶδος, οὐδὲ κάλλος”. Τὸ μέ - γεθος τοῦ μυστηρίου αὐτοῦ ἐγεύθησαν πλέον παντὸς ἄλλον οἱ ἐν τῇ Νοτίῳ, κυρίως, Ἀλβανία διαβιοῦντες ἀδελφοὶ ἡμῶν, οἵτινες μετὰ γενναίου φρονήματος ἔμειναν στερεῶς εἰς τὴν πατρῶαν πί - στιν.

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀλβανίας λοιπὸν ἐσταυρώθη καὶ ἐτάφη. Καὶ ἐχάρισαν οἱ μισοῦντες καὶ προση - λώσαντες Αὐτήν ὅτι προσεκύλισαν λίθον μέγαν ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνημείου.

Ἀλλ’ ὁμως, τῇ ἐπιφωσκούσῃ, τῇ κλητῇ καὶ ἁγίᾳ ἡμέρᾳ ἦν ἐποίησεν ὁ Κύριος ἵνα ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ, οὐρανόθεν ἐπέμφθη ἡ

*Ὁ Μακ. Προκαθήμενος τῶν Ἐκκλησιῶν Ἑλλάδος καὶ Ἀλβανίας κ. Χριστόδουλος καὶ κ. Ἀναστάσιος στὸ ἴδι -
αίτερο Γραφεῖο τοῦ πρώτου στὴν Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν.*

Ἑμετέρα Μακαριότης καὶ ἦν ἡ ἰδέα Ὑμῶν ὡς ἀστραπὴ καὶ τὸ ἔνδυμα Ὑμῶν λευκὸν ὥσει χιῶν ἵνα σαλπίσσητε ἐν σάλπιγγι ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς τὴν Ἀνάστασιν τῆς κατ' Ἀλβανίαν Ἀγιωτάτης Μαρτυρικῆς Ἐκκλησίας, μεθ' ἧς κοινωνοῦμεν ἅπαντες καὶ σήμερον εἰς τὸ ποτήριον τῆς ζωῆς “τὸν ποτιμώτατον οἶνον τοῦ Θεοῦ, ὃς ἐξίστησι ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων καὶ ἐνθουσιᾶν ποιεῖ καὶ μεθύ -
ειν μέθην οὐκ ἀλόγιστον ἀλλὰ θείαν” (Ὡριγ. Εἰς τὸ κατὰ Ἰωάν., Α, XXX, ΒΕΠ, 11, 274).

Τὴν Ἐκκλησίαν αὐτὴν εὗρετε εἰς κατάστασιν νεκρώσεως, τὴν ὁποίαν προεκάλεσεν ὁ πολυετής διωγμός. Ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ, ὅμως, ἐπέτρεψεν ὅπως μετὰ τὰς ἀγωνίας καὶ τὰς ταλαιπωρίας τοῦ Ἀλβανικοῦ Λαοῦ συμβᾶλῃτε εἰς τὴν πνευματικὴν καὶ κοινωνικὴν ἀνασυγκρότησιν αὐτῆς.

Εἰς τοὺς πέντε μόνον ἡλικιωμένους Κληρικούς τῆς παλαιότερας γενεᾶς διὰ τῶν ἱερῶν χειροτο -
νιῶν προσεθέσατε ἑκατὸν δέκα νέους κατέχοντας

μόρφωσιν Λυκειακὴν ἢ Πανεπιστημιακὴν ὡς καὶ τῆς Ὁρθοδόξου θεολογικῆς Ἀκαδημίας “Ἀνάστα -
σις” ἢ ὁποῖα λειτουργεῖ ἀνελλιπῶς ἀπὸ τοῦ ἔτους 1992.

Διὰ τῆς ὁργανώσεως Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀλβανίας ἀνηγγέρθησαν ἐκ θεμε -
λίων 74 Ἱεροὶ Ναοί, ἀνεστηλώθησαν 5 Ἱεραὶ Μο -
ναὶ καὶ 65 Ἱεροὶ Ναοὶ - Μνημεῖα καὶ ἐπεσκευά -
σθησαν ὑπὲρ τοὺς 130 Ἱεροὶ Ναοί. Ὡσαύτως ἀνη -
γέρθησαν καὶ ἀνακατεσκευάσθησαν τὸ συγκρό -
τημα τῆς Θεολογικῆς Ἀκαδημίας καὶ ἡ Ἱερὰ Μονὴ Ἀγίου Βλασίου πλησίον τοῦ Δυρραχίου, ἡ Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Τιράνων, αἱ Ἱεραὶ Μητροπό -
λεις Ἀργυροκάστρου, Κορυτσᾶς, Βερατίου, τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Λύκειον Ἀργυροκάστρου, τὸ Διαγνωστικὸν Ἰατρικὸν Κέντρον, ὡς καὶ κτίρια διὰ νηπιαγωγεῖα, κλινικὰς, ἐργαστήρια κ.ἄ. Διὰ τοῦ οἰκοδομικοῦ αὐτοῦ ἔργου ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἀλβανίας συμβάλλει καὶ εἰς τὴν

Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀλβανίας κ. Ἀναστάσιος πρὸ Κ.Α.Δ.Α. "Δάμαρις" τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τῆς χώρας προσφέρουσα ἐργασίαν εἰς ἑκατοντάδας ὑπαλλήλων, εἰς δεκά - δας τοπικῶν ἐταιρειῶν, εἰς ἑκατοντάδας ἐργατῶν - δυνάμεθα ἵνα εἴπωμεν ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἔχει ἀνα - δειχθῇ εἰς ἓκ τῶν πλέον ἀξιολόγων ἐπενδυτῶν τῆς Ἀλβανίας.

Εὐρύτατον τυγχάνει καὶ τὸ κοινωνικὸν - φι - λανθρωπικὸν ἔργον τὸ ὁποῖον ἀνεπτύξατε. Εἰς τὰ Τίρανα λειτουργεῖ τὸ Διαγνωστικὸν Κέντρον "Εὐαγγελισμὸς" εἰς ἐξαόροφον κτίριον, ἐνῶ πο - λυιατρεῖα καὶ ὀδοντιατρικὴ μονὰς ἐξυπηρετοῦν τὰς πόλεις καὶ τὰς κόμας. Πρὸς τούτοις ἀνεπτύ - χθησαν, ἐπιτυχῶς, προγράμματα ἀγροτικά, ὑδρεύσεως, ὑγιεινῆς, οἰκιακῆς οἰκονομίας καὶ κα - τασκευῆς καὶ ἐπιδιορθώσεως τοῦ ὁδικοῦ δικτύου.

Τὸ λαμπρὸν τοῦτο ἔργον δὲν στερεῖται δυσκο - λιῶν. "Διὰ δακρῶν καὶ θλίψεων πολλῶν" κα - λείσθε ἵνα λατρεύσητε τὸν Θεὸν καὶ διακονήσητε τὸν ἄνθρωπον. Εἰς τὴν Ἀλβανίαν συνηγήσατε κε -

καυμένας καὶ χέρσους τὰς ψυχὰς, καχυπόπτους τὰς συνειδήσεις. Ὁ Ὑμέτερος λόγος μεστὸς τῆς ἀληθείας, τῆς ἐλπίδος καὶ τῆς ἀγάπης ὅστις κατε - τέθη μετ' εὐλικρινοῦς διαθέσεως, ἦλθεν ὡς αἷρα ἀγιοπνευματικὴ, δροσίζουσα τὸν ἄννδρον κό - σμον ἐνὸς ἐμπεριστάτου λαοῦ. Εἰς αὐτὸ συνήργη - σεν καὶ ἡ Ὑμετέρα στήσις ἔναντι τῶν Μουσουλμὰ - νων. Πρὸς αὐτοὺς ἀπευθύνθητε ἄμοιρος μισαλλο - δοξίας, ἐμπλεως χριστιανικῆς φιλανθρωπίας καὶ σεβασμοῦ: "Επείνασα καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν... ξένος ἦμην καὶ συνηγάγετέ με". Τὸ λέντιον τῆς Ὑμετέρας διακονίας συνέδραμε πλέον τῶν 25.000 Κοσοβάρων προσφύγων. Φῶς ταῖς τρίβοις καὶ λύ - χνος τοῖς ποσὶν Ὑμῶν ὑπῆρξεν ἡ Ὑμετέρα πεποί - θησις ὅτι "τὸ λάδι τῆς θρησκείας δὲν πρέπει ἀπὸ καμιά πλευρᾶ νὰ χρησιμοποιεῖται γιὰ νὰ ἀνάβουν οἱ συγκρούσεις, ἀλλὰ γιὰ νὰ ἐπουλῶνονται οἱ πληγὲς καὶ νὰ γαληνεύουν οἱ καρδιές".

Μακαριώτατε,

Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀλβανίας κ. Ἀναστάσιος στὴ Στέγη Κατακοίτων Γερόντων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

Ἐχοντες δι' ἐλπίδος ὅτι τὸ θεοκίνητον καὶ θεοφιλέστατον τοῦτο ἐκκλησιαστικὸν ἔργον θέλει δώσει πλουσίους τοὺς καρπούς αὐτοῦ πρὸς δόξαν τοῦ Ἁγίου Τριαδικοῦ Θεοῦ καὶ στηρίζιν τοῦ ἔμπειρου καὶ πιστευμένου Ὑμῖν λογικοῦ ποιμνίου, προσφέρω - μεν εἰς Ὑμᾶς τὴν ποιμαντορικὴν ταύτην ῥάβδον ἵνα ποιμαίνητε αὐτὸ ἐπὶ πλείοστα ἔτη καὶ διαβιβαιοῦμεν Ὑμᾶς ὅτι ἡ Ἀγιωτάτη Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος θέλει σταθῇ κυρηναϊκῶς εἰς τὸν ἀνάντην αὐτὸν Ὑμέτερον δόλιχον ἀναμένουσα ὥπως συνενυφρανθῇ Ὑμῖν ὁρῶσα τὴν παρὰ τοῦ Θεοῦ πεμφθεῖσαν δόξαν τῆς κατ' Ἀλβανίαν Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας, τῆς κεκοσμημένης διὰ τῆς ἱεραρχίας τοῦ ἁγίου ἐνδόξου ἱερομάρτυρος, ἱσαποστόλου καὶ διδάχου τοῦ Γένους ἡμῶν Κοσμά τοῦ Αἰτωλοῦ καὶ ἐπὶ τὴν λυχνίαν τῆς οἰκουμένης τεθείσης καὶ φωτιζούσης “ἕως ἑσχάτου τῆς γῆς” καὶ διακηρυττούσης “ὅτι μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός”.

Στὴν ἀντιφώνησίν του ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος

Τιράνων καὶ πάσης Ἀλβανίας κ. Ἀναστάσιος εἶπε:

Μακαριώτατε, λίαν ἀγαπητὲ καὶ περισπούδα - στε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, κύριε Χριστόδουλε, Σεβασμιότατοι, Προσφιέ - στατοι, ἀδελφοὶ καὶ ἀδελφές ἐν Κυρίῳ,

Εὐλογητὸς “ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκοτὸν φῶς λάμψαι, ὃς ἔλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν πρὸς φωτισμὸν τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ ἐν προσώπῳ Ἰησοῦ Χριστοῦ” (Β' Κορ. 4,6).

Μὲ ἰδιαίτερη θέρη τὸ ἀνέσπερο φῶς τῆς Ἁγίας Τριάδος κατηύγασε καὶ πάλι τὴν ὑπαρξὴν μας καθὼς ἡ Ἀντιπροσωπεΐα τῆς κατ' Ἀλβανίαν Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας εἶχε τὴν εὐλογία νὰ συν - λειτουργήσῃ σὺν τὴν μεγαλοπρεπῇ αὐτὸν Ἱερῷ Ναὸ μαζὶ μὲ τὸν Θεοτίμητο Προκαθήμενο τῆς Ἀγιωτά - της Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τοὺς ἐκλεκτοὺς Ἱε - ράρχας, καὶ τὸν εὐσεβέστατο Κλῆρο καὶ λαὸ τῆς. “Εἴη τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου εὐλογημένον”.

Κάθε Θεία Λειτουργία, εἴτε τελεῖται σὲ ὑπέρο -

χους χώρους, ὅπως ὁ ναὸς αὐτός, εἴτε σὲ ταπεινούς καὶ ἐρειπωμένους ναοὺς –ὅπως τὸ ζήσαμε πρόσφατα στὴν Ἀλβανία–, εἴτε σὲ φτωχικὲς καλύβες τῆς Ἀφρικῆς, ἔχει τὸ ἴδιο, κοινό, μυστικὸ μεγαλεῖο. Πυρήνας τον παραμένει ἡ ἀνάμνηση τῆς προσφορᾶς τοῦ Κυρίου στὸ Μυστικὸ Δεῖπνο, τοῦ Σταυροῦ, τῆς Ἀναστάσεως, τῆς εἰς οὐρανὸν ἀναβάσεως, τῆς δευτέρας καὶ ἐνδόξου Αὐτοῦ παρουσίας· ἡ κοινωνία τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ, ὁ φωτισμὸς τῆς ὑπάρξεώς μας μὲ τὸ ἀνέσπερο φῶς τῆς θείας χάριτος καὶ δόξης.

“Ὅταν ὁμως λειτουργεῖ κανεὶς στὴν Ἀθήνα, αὐθόρμητα ἡ σκέψη στρέφεται στὸν Ἀπόστολο τῶν ἔθνων, ὁ ὁποῖος μὲ τὸν πῶς συνεκτικὸ τρόπο μίλησε γιὰ τὸ “μυστήριον τοῦ Χριστοῦ” (Κολοσ. 4:3) στὸν Ἀρειο Πάγο. Ἐκεῖ, ὅχι ἀπλῶς ἔθιξε ἀλλὰ καὶ καθόρισε αἰώνια κριτήρια γιὰ τὴ λύση θεμάτων πού ἐξακολουθοῦμε νὰ ἀντιμετωπίζουμε καὶ σήμερα. Ἐπισημαίνω τρία: Πρῶτον, τὸ θέμα ἔθνος καὶ οἰκουμένη. Δεύτερον, πολιτιστικὴ παράδοση καὶ συνεχὴς ἀνανέωση. Τρίτον, παρὸν καὶ “ἔσχατα” γιὰ κάθε ἄνθρωπο καὶ γιὰ ὅλο τὸν κόσμο.

1. Ἡ οἰκουμενικὴ διάσταση καὶ προοπτικὴ δὲν εἶναι κάτι πὺν σήμερα ἀνακαλύφθηκε μὲ τίς πολλές συζητήσεις περὶ παγκοσμιοποιήσεως. Ἦδη, στὸ σύντομο κείμενο πὺν περιεκτικὰ μᾶς διέσσωσε ὁ εὐαγγελιστὴς Λονκᾶς, ἀναφέρονται μὲ σαφὴν νεια καὶ ὡς ἔννοια καὶ ὡς λέξη, τὸ ἔθνος καὶ ἡ οἰκουμένη. Ὁ Θεὸς “ἐποίησέ τε ἐξ ἐνὸς αἵματος πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων κατοικεῖν ἐπὶ πᾶν τὸ πρὸσωπον τῆς γῆς, ὁρίσας προστεταγμένους καιροὺς καὶ τὰς ὁροθεσίας τῆς κατοικίας αὐτῶν” (Πράξ. 17:26). Σὲ μεταγενέστερες ἐποχὲς δὲν ἔλειψαν διάφορες παρερμηνεῖες αὐτῆς τῆς πρωταρχικῆς ἀλήθειας. Ἡ παλαιὰ βιβλικὴ ἀρχή, “μακάριον τὸ ἔθνος οὗ ἐστι Κύριος ὁ Θεὸς αὐτοῦ” (Ψαλμ. 32:12), ἐρμηνεύθηκε μὲ ἐθνικιστικὰ κριτήρια πὺν ἀναδύθηκαν στὸν 19ο αἰῶνα.

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ὁ καὶ ιδρυτὴς τῶν εὐχαριστιακῶν κοινοτήτων στίς περιοχὲς τῆς Ἑλλάδος, ἐπανάλαβε ὅτι “ὁ Θεός, ὁ ποιήσας τὸν κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ” (στích. 24), Αὐτὸς δίδει “πᾶσι ζωὴν καὶ πνοὴν καὶ τὰ πάντα· ἐποίησε ἐξ ἐνὸς αἵματος πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων” (στích. 25-26). Ὅλα τὰ ἔθνη ἀνήκουν στὴν ἴδια ἀνθρωπότη -

τα, πὺν πλάστηκε ἀπὸ τὸν ἴδιο Δημιουργό. Κανέ - να ἔθνος, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὸ πόσο θρησκεύεται, δὲν ἔχει ἀποκλειστικότητα στὴν ἀπειρὴ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Μετὰ μάλιστα τὴ σταυρικὴ θυσία καὶ τὴν ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ, κάθε διαχωρισμὸς με - ταξὺ τῶν ἀνθρώπων καταργεῖται καὶ ἡ ἀποστολὴ τῆς Ἐκκλησίας Τον ἀποβλέπει στὸ νὰ “εἶναι τὰ ἔθνη συγκληρονόμα καὶ σύσσωμα καὶ συμμετοχα τῆς ἐπαγγελίας αὐτοῦ ἐν Χριστῷ διὰ τοῦ εὐαγγελίου” (Εφεσ. 3:6). Ἡ Ἐκκλησία λοιπὸν, “ἥτις ἐστὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ (τοῦ Χριστοῦ), τὸ πλήρωμα τοῦ τὰ πάντα ἐν πᾶσι πληρουμένου” (Εφεσ. 1:23), ἔχει ἀνέκαθεν παγκόσμιον ὀρίζοντα καὶ αὐτὸ καλούμε - θα ἰδιαίτερα, τόσο οἱ πομμένες ὅσο καὶ οἱ θεολό - γοι, νὰ τὸ ἐνισχύσουμε στὴ συνείδηση κάθε πι - στοῦ καὶ κάθε λαοῦ. Ὅ,τι συμβάλλει στὴν οὐσια - στικὴ ἐνότητα τῶν ἀνθρώπων πρέπει νὰ ἐνισχυ - θεῖ.

Ἡ παγκοσμιότητα δὲν ἔρχεται στίς μέρες μας ἀπ’ ἑξῶ. Βλάστησε μέσα στὸν χώρο τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος ὡς οἰκουμενικότητα καὶ ἀναπτύχθηκε κάτω ἀπὸ τὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἡ Ὁρθοδοξία στὸ ὄραμά της ὑπῆρξε οἰκουμενικὴ. “Ὁ Θεὸς τὰ νῦν (καὶ αὐτὸ ἀρχίζει ἀπὸ τοὺς ἀποστολικοὺς χρόνους καὶ φθάνει μέχρι σήμερα γιὰ νὰ συνεχι - σθεῖ στὸν αἰῶνα) παραγγέλλει τοῖς ἀνθρώποις πᾶσι πανταχοῦ μετανοεῖν” (στích. 30). Ἡ προο - πτικὴ εἶναι παγκόσμια. Δὲν ἀφορᾷ μόνο ἓναν λαό, μερικὸν ἀνθρώπων ἐκλεκτῶν· “ἔσθισεν ἡμέραν ἐν ἣ μέλλει κρίνειν τὴν οἰκουμένην ἐν δι - καιοσύνῃ” (στích. 31).

Δὲν αἰφνιδιαζόμαστε λοιπὸν σήμερα μὲ τὴ δια - δικασία αὐτῆς τῆς προσεγγίσεως τῶν λαῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων. Ἀνησυχοῦμε βεβαίως γιὰ τίς κα - τευθύνσεις πὺν μπορεῖ νὰ λάβει καὶ τὴν ἐκμετάλ - λευση ὁλοκλήρου τῆς ἀνθρωπότητος ἀπὸ ὁμάδες ἰδιοτελῶν ἀτόμων, αἰχμαλώτων στὰ ἐγωκεντρικά τους κίνητρα. Πρόκειται γιὰ μιὰ πιθανὴ καταγί - दा. Ἀλλὰ δὲν ἔχει νόημα νὰ πεῖ κανεὶς ὅτι εἶναι ἐναντίον τῆς θυέλλης. Τὸ ζητούμενο εἶναι, πῶς θὰ προετοιμασθεῖ γιὰ νὰ ἀντιμετωπίσει τὴ θύελλα πὺν ἔρχεται καὶ νὰ ὀδηγήσει σωστὰ τὸ πλοῖο μέσα στὰ ἐπικίνδυνα κύματα καὶ ρεύματα.

2. Καὶ τώρα, δυὸ λόγια γιὰ τὸ δεύτερο θέμα: Πολιτιστικὴ παράδοση καὶ συνεχὴς ἀνανέωση. Ὁ

Ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀλβανίας κ. Ἀναστασίου στὴν Ἱερὰ Σύνοδο, ὅπου ἔγινε δεκτὸς μὲ αἰσθήματα ἀδελφικῆς ἀγάπης.

ρηξικέλευθος Ἀπόστολος τῶν ἐθνῶν στάθηκε μὲ εὐλαβικὸ σεβασμὸ στὰ ἐπιτεύγματα τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ καὶ δὲν δίστασε νὰ τὰ τοποθετήσει μέσα στὴν πρόνοια τοῦ Θεοῦ, νὰ τὰ ἐντάξει μέσα στὴ βιβλικὴ παραδόση. “Ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ ἐσμεν, ὥς καὶ τινες τῶν καθ’ ὑμᾶς ποιητῶν εἰρήκασιν τοῦ γὰρ καὶ γένος ἐσμέν” (στίχ. 28). Μία σαφὴς παραπομπὴ στὸν Ἄρατο (Φαινόμενα, 5).

Τὴν ὥρα πὺν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος τολμᾷ νὰ ἀρθρώσει τὴ χριστιανικὴ πρόταση στὴν πρωτεύουσα τοῦ ἀρχαίου πνευματικοῦ κόσμου, ὁ ἑλληνικὸς κόσμος—ὅπως ἔχουν ἐπισημάνει πολλοὶ στοχαστὲς—εἶχε διανύσει μιὰ ἐκπληκτικὴ πορεία πνευματικῆς ἀναπτύξεως μὲ θαυμαστὴ ἀξιοποίηση τοῦ λόγου ὥς καθολικῆς καὶ ἀνωτέρας ἀξίας. Φθάνοντας ὕστερα ἀπὸ μιὰ φωτεινὴ τροχιά στὸ σῶμα τῆς λογικῆς, εἶχε ἀρχίσει νὰ διαβλέπει ὅτι

πέρα ἀπὸ αὐτὴν ἐκτείνεται ὁ ἀνεξερεύνητος χῶρος τοῦ Ἀρχήτου. Καὶ νὰ συνειδοτοποιεῖ ὅτι ὁ αὐτὸ τὸν χῶρο ἦταν ἀδύνατο νὰ διεισδύσει μὲ τίς δικές του δυνάμεις. Σ’ αὐτὴ τὴν ἔντονη ἐσωτερικὴ λαχτὰρα γιὰ νέες ἐξερευνήσεις, γιὰ νέα δημιουργία ἔρχεται ἡ παρέμβαση τοῦ Ἀποστόλου Παύλου.

Μέχρι τότε, ἡ ἑλληνικὴ διανόηση εἶχε στηριχθεῖ καὶ ἀναδιπλωθεῖ στὴ σύλληψη τοῦ ἀνθρώπου ὡς σκεπτομένου ὄντος, πὺν συνειδητοποιεῖ τὸν ἑαυτὸ του καὶ τὸν γύρω του κόσμο μὲ τὴν ἀνάπτυξη τῆς λογικῆς του. Γιὰ τὸν Παῦλο, ἡ βασικὴ στροφὴ, ἡ “μετάνοια” τῆς ἀνθρωπότητος, πρέπει νὰ γίνῃ πρὸς τὴν κατεύθυνση τῆς ἀπροσπέλαστης γιὰ τὸν νοῦ ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, τὴν ὁποία ἀπεκάλυψε ὁ Ἰησοῦς Χριστός. “Τοὺς μὲν χρόνους τῆς ἀγνοίας ὑπεριδὼν ὁ Θεὸς τὰ νῦν παραγγέλλει τοῖς ἀνθρώποις πᾶσι πανταχοῦ μετανοεῖν” (στίχ. 30). Ἡ ἀνάγ-

Οἱ Προκαθήμενοι τῶν δύο Ἐκκλησιῶν στήν αἴθουσα τελετῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ὅπου ἔγινε ἡ παρασημοφόρηση τοῦ Μακ. κ. Ἀναστασίου μέ τήν ἀνόπατη τιμητική διάκριση τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

κη τῆς μετανοίας θά παραμείνει συνεχῆς, μόνιμη πηγὴ ἀνανέωσης. Γιὰ τὸν Ἀπόστολο Παῦλο τελικό κριτήριο παραμένει ἀκριβῶς ὁ στανρωθεὶς καὶ ἀναστὰς Ἰησοῦς, βάσει τοῦ παραδείγματος καὶ τῆς διδασκαλίας τοῦ ὁποῖου ὁ Θεὸς “μέλλει κρίνειν τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ” (στích. 31).

Ὁ Παῦλος δὲν ἀνησύχησε ἂν χαμογέλασαν καὶ χλεύασαν τὸ ἐπαναστατικό μήνυμά του. Ὁ Ἀπόστολος φύτευσε στήν καρδιά τοῦ ἀρχαίου πολιτισμένου κόσμου μιὰ ἀλήθεια. Ἦξερε ὅτι αὐτὴ ἔκρυβε μιὰ ἐκπληκτικὴ δυναμικὴ ἀναπτύξεως καὶ πολιτισμοῦ. Οὔτε κἂν διανοήθηκε νὰ τὴν ἐπιβάλει πολιτικᾶ ἢ στρατιωτικᾶ, ὅπως θὰ ἔκανε ἀργότερα, ὅσοι ἀπὸ 7 αἰῶνες κάποιος ἄλλος, ἰδρυτῆς θρησκείας. Οἱ μεγάλες ἀλήθειες δὲν χρειάζονται τεχνικὴ στήριξη. Ριζώνουν ἀθόρυβα καὶ καρποφοροῦν μακροπρόθεσμα. Τὸ χρέος τῆς Ἐκκλησίας θὰ μείνει πάντοτε νὰ εἶναι φορέας ἀλήθειας καὶ ζωῆς ἐν Χριστῷ, χωρὶς διάθεση ἐπιθετικότητας,

ὅπως συμβαίνει σὲ ἄλλα θρησκευτικὰ συστήματα.

3. Κάθε Θεία Λειτουργία μᾶς ἐπαναποθετῇ στήν προοπτικὴ ποὺ ὁ Παῦλος καθόρισε σχετικᾶ μὲ τὸ “παρὸν” καὶ “τὰ ἔσχατα”. Μὲ τὸ “τὰ νῦν” καὶ τὴν “ἡμέραν ἐν ἣ μέλλει κρίνειν τὴν οἰκουμένην”. Τὸ προσωπικὸ παρὸν, τὸ παρὸν τοῦ λαοῦ μας, τῆς περιοχῆς, τοῦ κόσμου, μᾶς ἀφορᾷ ἅμεσα. Καὶ ἡ Εὐχαριστιακὴ κοινότητα, ἡ συναγμένη στὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι, καλεῖται νὰ δώσει ὅ,τι πιὸ πολύτιμο ἔχει.

Ἡ Ὁρθοδοξία πρέπει νὰ παραμείνει φορέας πνευματικῆς ἐλευθερίας, παρηγορίας καὶ ἐλπίδος στὸν σύγχρονο κόσμο. Φιλάνθρωπη, στήν ἀρχικὴ ἔννοια τοῦ ὄρου. Γεμάτη συμπόνια καὶ ἀνυπόκριτη ἀγάπη γιὰ τὸν κάθε ἄνθρωπο, ἰδιαίτερα τὸν εὐρισκόμενο σὲ ἀνάγκες καὶ στενοχωρίες, ἀνεξαρτήτως καταγωγῆς, φυλῆς, χρώματος, φύλου, θρησκευτικῶν πεποιθήσεων· τὸν ἀδικούμενο ἢ διωκόμενο λόγῳ κοινωνικῶν ἢ πολιτιστικῶν διαφορῶν.

Ἀπὸ τὴν παρασημοφόρηση τοῦ Μακ.κ. Ἀναστασίου μετὸν Μεγαλόσταυρο τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ἀπὸ τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπο κ. Χριστόδουλο.

Ὑποστηρίζοντας ἀνεπιφύλακτα τὴν ἰσότητα ὅλων τῶν ἀνθρώπων καὶ τὸ χρέος τῆς ἀδελφосύνης. Καλεῖται νὰ ἔρχεται ἀρωγὸς πρὸς πάντα ἄνθρωπον, μάλιστα τὸν ἁμαρτωλὸ καὶ τὸν ἐλάχιστο ἀδελφόν, τὸν ὁποῖο διάφοροι κατὰ τὸπους καὶ θέσεις ἰσχυροὶ ὑποτιμοῦν καὶ περιφρονοῦν. Ἡ Ὁρθοδοξία εἶναι ταγμένη νὰ τονίζει τὴν ἀξία καὶ τὸ κάλλος τοῦ ἁγίου βίου καὶ νὰ καλλιεργεῖ πρὸς σωπα ἐλευθέρᾳ πὺν μετὸ ἥθος, τὸν χαρακτήρα, τὸ δημιουργικὸ τους πνεῦμα ἀννψώνουν τὸν ἑαυτό τους καὶ τὴν κοινωνία.

Στὶς διάφορες ἀναστατώσεις, στὶς παγκόσμιες κοινωνικὲς καὶ πολιτικὲς ἀνακατατάξεις πὺν μᾶς τρομάζουν, τὸ βλέμμα μας ἡρεμεῖ καθὼς εἶναι στραμμένο πρὸς τὸ τέλος, τὴ βεβαιότητα ὅτι ἡ ἱστορία δὲν ἐξελίσσεται ἐρήμην Ἐκείνου στὸν ὁποῖο ἔχει δοθεῖ “πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς” (Ματθ. 28:18), ὁ ὁποῖος καὶ θὰ ἔλθει “κρίνειν τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ”. Οἱ χριστιανοὶ ἐπ’

οὐδενὶ λόγῳ πρέπει νὰ παρασυρθοῦμε ἀπὸ τὴ μέθοδο τοῦ ἀντιπάλου, τὴν ἐπιθετικότητα καὶ τὴν ἐκδικητικότητα, ἀλλὰ ὀφείλουμε σταθερᾶ νὰ εἴμαστε παρὰγοντες δικαιοσύνης. Τὸ ἄλλο ὄνομα τῆς δικαιοσύνης λέγεται ἀνάπτυξη, ἀνάπτυξη γιὰ ὅλους, μέσα στὸν τόπο μας, ἔξω ἀπὸ τὸν τόπο μας. Ἡ Ἑλλάδα σήμερα ἔχει ἀποκτήσει προνομακὴ θέση στὰ Βαλκάνια, καὶ ἐν πολλοῖς στὸν κόσμο· ἐπὶ 20 αἰῶνες δέχεται τίς εὐεργεσίες τοῦ Θεοῦ ὅσο ἐλάχιστες ἄλλες χώρες· ὅμως, ἡ ὁποία δὴποτε δωρεὰ τοῦ Θεοῦ παρέχεται γιὰ τὴν ἐκπλήρωση τοῦ χρέους τῆς ἀγάπης καὶ τῆς δικαιοσύνης στοὺς ἄλλους πὺν τίς στεροῦναι. “Παντὶ ᾧ ἐδόθη πολὺ, πολὺ καὶ ζητηθῆσεται παρ’ αὐτοῦ, καὶ ᾧ παρέθετο πολὺ, περισσότερον αἰτήσουσιν αὐτόν» (Λουκ. 12:48).

Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία πὺν ἀναπτύχθηκε στὸν χώρο τῆς σημερινῆς ἑλληνικῆς πολιτείας δὲν ἔπαυσε νὰ ἀναδεικνύει μιμητὲς τοῦ Ἀποστόλου

Παύλον. Μιά τέτοια υπέροχη φνισιογνωμία στήριξε την Όρθοδοξία σέ χρόνια κατασκότεινα, στά μέρη όπου εκτείνεται ή σημερινή άλβανική πολιτεία. Ό άγιος Κοσμάς ό Αϊτωλός, ό όποιος, πιστός στο ίεραποστολικό πνεύμα και ήθος του Άποστόλου των έθνων, μετέφρασε σέ άλλες συνθήκες και σέ άλλες εποχές την άποστολική παράδοση. Δέν έμεινε σέ γενικότητες. Περίπατησε, άγάπησε, οργάνωσε την Όρθοδοξία σέ διάφορα σημεία της Βαλκανικής, ιδίως στίς περιοχές όπου άνεπτύσσοντο τά σύνορα μεταξύ Όρθοδοξίας και Ισλάμ. Η διδαχή, τό φωτεινό παράδειγμα και τό μαρτύριό του στήριξαν την πίστη στίς καρδιές όσων άντεξαν την πίεση από τούς άλλεπάλληλους διωγμούς. Ό σκληρότερος όλων διωγμός, ό όποιος ξεριζώσε κάθε δομή εκκλησιαστική, έλαβε χώρα κατά την περίοδο του 1967-1990. Εύτυχώς, χάριτι Θεού, μέ πρωτοβουλία του Οίκουμενικού Πατριαρχείου ή Αυτόκέφαλος Έκκλησία της Άλβανίας κατά την τελευταία δεκαετία άνεβίωσε και μέ τή φιλόστοργη συμπαράστασή του έλαβε τή θέση της στην ανά τον κόσμο Όρθοδοξία.

Κατά την πρώτη αυτή επίσκεψη Άντιπροσωπείας της κατ' Άλβανίαν Έκκλησίας στην Άγιωτή Έκκλησία της Έλλάδος, σκεφθήκαμε άντι άλλου τινός νά φέρουμε ό,τι πιό πολύτιμο είχαμε: κάτι από τό ιερό Λείψανο του Άγίου Κοσμά. Η εύλαβική μεταφορά ενός αγίου Λειψάνου στή χώρα όπου γεννήθηκε ό άγιος Κοσμάς ό Αϊτωλός άποτελεί έκφραση εύγνωμοσύνης και έλπίδας. Έλπίζουμε ότι πολλοί προσκνητές θα έμπνευσουν από την άγία μορφή του και θα πάρουν την άπόφαση νά μιμηθούν τό παράδειγμά του εγκαταλείποντας την άνεση και τούς δισταγμούς, για νά στηρίξουν τούς πονεμένους και πεινασμένους για αλήθεια και άγάπη, όπου γής. Χωρίς νά λησμονούν βεβαίως όσους είναι δίπλα τους ή σχετικα κοντά τους.

Μακαριώτατε, δεχθείτε και πάλι τίς όλόψυχες εύχαριστίες μας για τίς εύλογημένες ήμέρες, τίς όποιες μās χαρίζετε μέ την εύκαιρία της ειρηνικής αυτής επισκέψεως. Έκ βαθέων εύχόμεθα, όλοι όσοι άποτελούμε την άντιπροσωπεία της Όρθόδοξου Έκκλησίας της Άλβανίας, τό Πανάγιον

Πνεύμα νά φωτίζει πάντοτε τή σκέψη Σας, νά καθοδηγεί τίς άποφάσεις Σας, νά στηρίζει τίς ένέργειές Σας και νά άγιάζει όλόκληρη τή ζωή Σας, για νά οδηγείτε τον πολυτάλαντο λαό της Έκκλησίας της Έλλάδος σέ δημιουργική παρουσία και δράση στίς κρίσιμες ήμέρες που ζούμε, και στην εποχή που έρχεται. Η δέσηή μας συμπυκνώνεται στά λόγια του Ψαλμωδού: “Κύριε, έν τώ φωτί του προσώπου σου πορεύονται και έν τώ όνόματί σου άγαλλιάσονται όλην την ήμέραν και έν τη δικαιοσύνη σου ύψωθήσονται” (Ψαλμ. 88:16-17).

Τό μεσημέρι ό Άρχιεπίσκοπος Άναστάσιος μετέβη στην Ι. Μονή Κοιμήσεως Πεντέλης, στο καθολικό της όποιας τελέστηκε Δοξολογία για την άφιξη του. Άνταλλάχθηκαν προσφωνήσεις άνάμεσα στον Καθηγούμενο Θεοφ. Επίσκοπο Θερμοπυλών κ. Ιωάννη και τον Μακαριώτατο κ. Άναστάσιο, ό όποιος ύπογράμμισε ότι μοναστικές και ίεραποστολικές άδελφότητες δέν βρίσκονται σέ αντίθεση, αλλά συναντώνται στον ίδιο σκοπό: καταγγέλλουν Ιησού Χριστό στον σύγχρονο κόσμο. Άκολούθησε άνταλλαγή δώρων.

Κατόπιν παρατέθηκε στην Τράπεζα του Διορθόδοξου Κέντρου της Έκκλησίας της Έλλάδος επίσημο γεύμα προς τιμήν του Άρχιεπισκόπου Άναστασίου από τον Μακ. Πρόεδρο της Ίερās Συνόδου Άρχιεπίσκοπο Άθηνών και πάσης Έλλάδος κ. Χριστόδουλο, στο όποιο παρακάθησαν τά μέλη της συνοδείας του, τά μέλη της Διαρκούς Ίερās Συνόδου κ.ά. Άρχιερείς, κληρικοί, Καθηγητές Πανεπιστημίου, έπικεφαλής Έκκλησιαστικών Ύπηρεσιών και Όργανισμών, ό Γεν. Γραμματεύς Όρησκευμάτων του Ύπουργείου Παιδείας Καθηγητής κ. Ι. Μ. Κονιδάρης, εκπρόσωποι από τό Ύπουργείο Έξωτερικών (Διεύθυνση Έκκλησιών) κ.ά. εκλεκτοί προσκεκλημένοι. Μεταξύ των δύο Προκαθημένων έγιναν θερμές προόσεις.

Στίς 9.00 μ.μ. ό Άρχιεπίσκοπος Άναστάσιος παρακάθησε σέ δείπνο, που παρέθεσε προς τιμήν του ό Πρέσβυς της Άλβανίας στην Άθήνα κ. Robo Kastriot και στο όποιο παρευρέθηκε ό Μακ. Άρχιεπίσκοπος Άθηνών και πάσης Έλλάδος κ. Χριστόδουλος. Μεταξύ του Μακ. κ. Άναστασίου

Ἀπό τὴν ἐπίσκεψη τοῦ Μακ. κ. Ἀναστασίου στὸν Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας κ.Κων. Στεφανόπουλο. Ἀριστερὰ ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος πὺν τὸν συνόδευσε.

καὶ τοῦ Ἀλβανοῦ Πρόεβη ἀνταλλάχθηκαν θερμὲς προποσείς.

Στὴν Ἱερὰ Σύνοδο

Τὸ πρωτὶ τῆς Δευτέρας 5 Νοεμβρίου ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Τιράνων καὶ πάσης Ἀλβανίας κ. Ἀναστάσιος μετέβη στὴν Ἱερὰ Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Στὸν χώρο ἔξω ἀπὸ τὴν αὐλειο πύλη τοῦ Συνοδικοῦ Μεγάρου τὸν ὑποδέχθηκε ὁ Παν. Διευθυντὴς τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Τάξεως καὶ Ἑθιμοτυπίας Ἀρχιμ. Πατρικίος Καλεώδης μὲ δύο συνεργάτες του. Μέσα ἀπὸ τὴν αὐλειο πύλη τὸν ὑποδέχθηκε ὁ Παν. Καθηγούμενος τῆς Ἱ. Μονῆς Ἀσωμάτων Πετράκη Ἀρχιμ. Παῦλος Τσαούσογλου μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς. Εὐθὺς ἀμέσως ἐψάλλη Δοξολογία γιὰ τὴν ἀφιξή του στὸ Καθολικὸ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Πετράκη μετὰ τὸ πέρας τῆς ὁποίας ἀνταλλάχθηκαν μεταξὺ

τοῦ Καθηγούμενου καὶ τοῦ Μακαριωτάτου προσφωνήσεις καὶ ἀναμνηστικὰ δῶρα.

Στὴν εἴσοδο τοῦ Συνοδικοῦ Μεγάρου τὸν Ἀρχιεπίσκοπο Ἀναστάσιο ὑποδέχθηκε ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου Σεβ. Μητροπολίτης Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου κ. Σπυρίδων, πλαισιούμενος ἀπὸ δύο Συνοδικοὺς Γραμματεῖς. Μπροστὰ στὸ Μικρὸ Συνοδικὸ τὸν ὑποδέχθηκε ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος τὸν ὁποῖον πλαισίωσαν ὁ Ἀρχιγραμματεὺς Θεοφ. Ἐπίσκοπος Σαλῶνων κ. Θεολόγος καὶ ὁ Ἀ' Γραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Παν. Ἀρχιμ. Ἱερόθεος Τσολιάκος. Στὸ Μικρὸ Συνοδικὸ ἐψάλησαν τὰ συνήθη τροπάρια ἀπὸ ὅλα τὰ Συνοδικὰ μέλη, τὰ ὁποῖα παρουσίασε στὸν Ἀρχιεπίσκοπο Ἀναστάσιο ὁ Μακ. κ. Χριστόδουλος, ἐνῶ ὁ Προκαθήμενος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀλβανίας τοῦ παρουσίασε τὰ μέλη τῆς συνοδείας του.

Στὴ συνέχεια εἰσῆλθαν στὸ Μέγα Συνοδικὸ οἱ

Άπο τὴν ἀναγόρευση τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀλβανίας κ. Ἀναστασίου σὲ Ἐπίτιμο Λιδάκτορα τοῦ Πανεπιστημίου Πειραιῶς.

προσκεκλημένοι Σεβ. Μητροπολίτες, Γραμματεῖς Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν, ἐπικεφαλῆς καὶ ἐργαζόμενοι στὴν Ἱερὰ Σύνοδο, τὶς Οἰκονομικὲς τῆς Ὑπηρεσίης, τοὺς Ἐκκλησιαστικὸς Ὄργανισμοὺς, τὴν Ἀποστολικὴ Διακονία, Καθηγητὲς Πανεπιστημίου κ.λπ., οἱ Σεβ. Συνοδικοὶ καὶ τὰ μέλη τῆς Ἀρχιεπισκοπικῆς Συνοδείας καὶ τέλος οἱ δύο Προκαθήμενοι. Τὰ προβλεπόμενα τροπάρια ἀπέδωσε χορὸς ὑπὸ τὴ διεύθυνση τοῦ Πρωτοψάλτη τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ Ἀθηνῶν κ. Παπαδόπουλου.

Στὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπο Τιράνων καὶ πάσης Ἀλβανίας κ. Ἀναστάσιο ἀπονεμήθηκε ἡ ἀνώτατη Τιμητικὴ Διάκριση τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὁ Μεγαλόσταυρος τοῦ Ἁγίου Ἐνδόξου Ἀποστόλου Παύλου, μὲ τὰ διάσημα τοῦ ὁποῖου τὸν περιέβαλε ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος. Τὴν ἀπόφαση τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τὸ κείμενο τοῦ

Εὐεργετηρίου Γράμματος ἀνέγνωσε ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Σαλῶνων κ. Θεολόγος, Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Μεταξὺ τῶν δύο Προκαθημένων ἀνταλλάχθηκαν προσφωνήσεις.

Κατόπιν προσῆλθαν στὸ Ἰδιαιτερο Γραφεῖο τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου κ. Χριστοδούλου, ὅπου ὑπέβαλαν σεβάσματα στὸν Μακ. κ. Ἀναστάσιο οἱ προσκεκλημένοι καὶ οἱ ὑπάλληλοι τῶν Συνοδικῶν Ὑπηρεσιῶν. Ἀκολούθησε ἐπίδοση Τιμητικῶν Διακρίσεων καὶ δώρων στὰ μέλη τῆς Ἀρχιεπισκοπικῆς Συνοδείας ἀπὸ τὸν Μακ. κ. Χριστόδουλο καὶ πρὸς τὰ μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἀπὸ τὸν Μακ. κ. Ἀναστάσιο.

Πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀλβανίας παρατέθηκε δεξίωση στὸ Συνοδικὸ Μέγαρο.

Κατόπιν ὁ Μακ. κ. Ἀναστάσιος ἀνῆλθε στὸν τρίτο ὄροφο καὶ ἐπισκέφθηκε τὰ Γραφεῖα τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὅπου οἱ ἐργαζόμενοι κληρικοὶ καὶ λαϊκοὶ

Οί Σεβασμιότατοι Μητροπολίτες Βερατίου κ. Ἰγνάτιος καὶ Κορινθῶς κ. Κοσμᾶς μετὸν Ὑπουργὸν Ἐθν. Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κ. Πέτρο Εὐθυμίου.

τοῦ ἐπιφύλαξαν θερμότατη ὑποδοχή. Τὸν Ἀρχιεπίσκοπο Ἀναστάσιο συνόδευε ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος, Πρόεδρος τοῦ Κ.Δ.Σ. καὶ οἱ Σεβ. Μητροπολίτες Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἀνθίμος καὶ Θήρας καὶ Ἀμοργοῦ κ. Παντελεήμων. Ὅπως εἶναι γνωστό, ὁ Μακ. κ. Ἀναστάσιος διετέλεσε ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν Γεν. Διευθυντὴς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας (1971-1992).

Κατωτέρω παρατίθεται οἱ προσφωνήσεις μετὰ τῶν δύο Προκαθημένων κατὰ τὴν πανηγυρική συνεδρία τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Στὴν προσφωνήσῃ του ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος εἶπε:

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Τιράνων, Δυρραχίου καὶ Πάσης Ἀλβανίας, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἀδελφε καὶ συλλειτουργὸ γὰρ τῆς ἡμῶν Μετριοτήτος, κύριε Ἀναστάσιε, τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα ἐν Κυρίῳ κατασπασζόμενοι ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Δοξάζοντες τὸν ἐν μιᾷ οὐσίᾳ καὶ μιᾷ δυνάμει Τριαδικὸν Πανάγιον Θεὸν εὐρισκόμεθα σήμερον μετὰ τῆς πολυφιλήτου Ὑμετέρας Μακαριότητος ἐν ἀφάτῳ ἀγαλλιάσει εἰς τὸν ἱερὸν χώρον τῆς καθ' Ἑλλάδα Ἀγιοτάτης Πανλείου Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας εἰς τὸν ὁποῖον συγκαλεῖται συνῶδᾳ τῷ ἀρχαιοπαραδότῳ ἔθει ἡ περὶ ἡμᾶς Ἱερὰ Σύνοδος, δι' ἧς χάριτι τοῦ Ἀνάρχου Πατρός, τοῦ Συνναάρχου Υἱοῦ καὶ τοῦ Συνναϊδίου Ἁγίου Πνεύματος διοικεῖται ἡ ἐν Ἑλλάδι Στρατενομένη Ἐκκλησία, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ἐπιτεύξεως τοῦ κυρίου Αὐτῆς προσορισμοῦ, δηλονότι τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου.

Ἡ Ἐκκλησία διαωνίζει ἐπὶ τῆς γῆς τὸ ἀπολυτρωτικὸν ἔργον τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ καὶ παρέχει εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὰ μέσα οἰκειώσεως καὶ ἐπαξίας ἀπολαύσεως τῶν καρπῶν τοῦ ἔργου τοῦ. Εἶναι φορεὺς καὶ χορηγὸς τῆς Χάριτος τῆς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ διὰ τοῦ ἔργου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ προσφερομένης, ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου δὲ ἐλευθέρως

ἀναλαμβανομένης καὶ οὕτω τὴν σωτηρίαν τούτου ἀπεργαζομένης.

Ἡ ἀκλόνητος πεποίθησις περὶ τῆς μόνον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων προέρχεται ἐξ αὐτῶν τούτων τῶν ἀκαταλύτων ἀντικειμενικῶν σωτηριολογικῶν ἐνεργειῶν τῆς ὅλης Ἀγίας Τριάδος προαιωνίως ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν. Αὕτη συγκροτεῖται ἱστορικῶς ἐξ ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι ἀναλαμβάνουν ἐν ἑαυτοῖς ἐξ ἀκοῆς “τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας”, βεβαίως οὐ μόνον πληροφορικῶς, ἀλλὰ πραγματικῶς, ἐνεργητικῶς, βιωματικῶς, δι’ ὃ καὶ “πιστεύοντες” σφραγίζονται διὰ Πνεύματος Ἁγίου.

Οὕτω συνδέονται πρὸς ἀλλήλους ἐν τῇ ἐνότητι τοῦ Πνεύματος “ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης” (πρβ. Ἐφεσ. 4, 3-6) “ἐν θρησκευτικῇ κοινωνίᾳ” καὶ λαμβάνουν ἀκατάλυτον πλέον βεβαιότητα περὶ τῆς κληρονομίας τῶν αἰωνίων καὶ ἀφθάρτων ἀγαθῶν τῆς σωτηρίας.

Ἐπὶ κεφαλῇς τῆς Ἐκκλησίας, ὡς ἠθέλησε ταύτην ὁ Ἰδρυτὴς Κύριος (πρβ. Ἰγνατ. πρὸς Ἐφεσ. κεφ. 3), ἱσταται ἡ Ἱεραρχία ὡς διάδοχος τῶν Ἀποστόλων ἐκπροσωπούντων αὐτὸν τοῦτον τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν κατὰ τὸ ὑπὸ τοῦ ἰδίου λεχθέν, “ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς ἐμὲ ἀθετεῖ” (Λουκ. 10, 16). Ἡ οὕτως ὀργανωμένη Ἐκκλησία ἀσκεῖ τὴν ὑψίστην πνευματικὴν αὐθεντίαν καὶ διοικήσιν ἐπὶ τῶν τῆς Ἐκκλησίας πραγμάτων, αἱ δὲ ἐνέργειαι τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν τούτων διαδόχων ἐπισκόπων ἔχουν ἄμεσον πραγματικὸν ἀντίκτυπον ἐπὶ τῆς ζωῆς καὶ σωτηρίας τῶν πιστῶν. Τούτους ἔχει ἐμπιστευθῇ ἀκριβῶς ὁ Κύριος εἰς τὴν φροντίδα καὶ τὴν πατρικὴν στοργὴν τῶν ἐκπροσώπων Αὐτοῦ ἐπὶ γῆς λειτουργῶν τῆς Ἐκκλησίας. “Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅσα ἐὰν δῆσητε ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται δεδεμένα ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ὅσα ἐὰν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται λελυμένα ἐν τῷ οὐρανῷ” (Ματθ. 18, 18). Ἐκ τῶν λόγων τούτων τοῦ Κυρίου διαφαίνεται καθαρῶς ὁ ἠθελημένος ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἱεραρχικὸς χαρακτήρ τῆς Ἐκκλησίας μετὰ τῆς διοικητικῆς καὶ πνευματικῆς ἐξουσίας, τὴν ὁποίαν ἀσκοῦν οἱ διὰ τοῦ ἰδιατέρους χαρίσματος τοῦ “δεσμεῖν καὶ λύειν”, διὰ τῆς δυνάμεως δηλονότι νὰ χορηγοῦν ἢ νὰ ἀναστέλλουν τὴν ἐπενέργειαν τῆς λυτρούσης, συγχωρούσης καὶ

ἀνακαινιζούσης ἢ σωζούσης θείας χάριτος, ἐφοδιαζόμενοι Ἀπόστολοι. Τὴν αὐτὴν δύναμιν κατέχουν κατ’ ἀνάγκην καὶ οἱ τούτων διάδοχοι ἐπίσκοποι, ἐφ’ ὅσον καὶ μετὰ τοὺς Ἀποστόλους ἔξακολουθεῖ νὰ ὑπάρχῃ ὁρατὴ ἐπὶ τῆς γῆς Ἐκκλησία καὶ ἱστορικὴ δρᾶσις αὐτῆς εἰς τὸν κόσμον, τοῦ Κυρίου ἐπαγγελλομένου τὴν ἐξακολουθητικὴν αὐτοῦ συμπαραστάσιν δι’ ἑαυτοῦ (Ματθ. 28, 20), ὡς καὶ διὰ τοῦ Πνεύματος Αὐτοῦ (Ἰωάνν. 14, 16-17).

Κύριος θεομὸς τῆς ἱστορικῆς ἐν τῷ κόσμῳ δρᾶσεως τῆς Ἀγιοτάτης Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀλβανίας, τῆς εὐδρόμον ὁλκάδος τῶν θελόντων σωθῆναι, ἣς τοὺς οἴακας ἡ πανσθενουργὸς πρόνοια τοῦ ἐν Τριάδι Θεοῦ ἐνεπιστεύθη εἰς Ὑμᾶς, τυγχάνει συνωδὰ ἀρχαιοπαράδοτῳ ἔθει ἢ περὶ Ὑμᾶς Ἱερὰ Σύνοδος δι’ ἣς ἡ κατ’ Ἀλβανίαν συνεκλεκτὴ διοικεῖται Συνοδικῶς βεβαιούσα τὴν δύναμιν καὶ τὸ πνεῦμα τῆς Ὁρθοδοξίας ἐκ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Συνοδικότητος, τοῦ ἱεροῦ δεσμοῦ τῆς ἀδελφότητος ἡμῶν, ἐχούσης ἐν τῷ μέσῳ αὐτῆς παρόντα “ζωῆς τὸν Κύριον” καὶ βουλευομένης κατὰ τὴν ὀλικὴν πίστιν τῆς Ἀγίας Αὐτοῦ Ἐκκλησίας. Ἡ περὶ Ὑμᾶς Ἱερὰ Σύνοδος ἀνυστάκτως μερμινᾷ διὰ τὴν τήρησιν τῶν Δογμάτων τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως, τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τῶν Ἱερῶν Παραδόσεων, διὰ τὴν ἐνότητα τῆς Πίστεως, ὡς καὶ διὰ τὴν Ἐκκλησιαστικὴν κοινωνίαν μετὰ τῶν Ὁρθοδόξων Πατριαρχείων καὶ Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, τὴν λήψιν μέτρων διὰ τὴν πραγμάτωσιν τῆς κατὰ Χριστὸν ζωῆς τοῦ πληρώματος Αὐτῆς, τὴν ἐκκλησιαστικὴν τάξιν καὶ εὐπρέπειαν καὶ πᾶν εἰς τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν ἀφορῶν θέμα.

Μακαριώτατε,

Εἰς τὸ σεπτὸν παλλάδιον τῆς ἐν Ἑλλάδι Ὁρθοδόξου Συνοδικότητος, ἔνθα λειτουργεῖ ἐν ἀγάπῃ, ἐνότητι καὶ ἐλευθερίᾳ ὁ ἱερὸς οὗτος θεομὸς διὰ τῆς καλλιεργείας ἀρρήκτων δεσμῶν συμφωνίας εἰς τὰ οὐσιώδη, ἐλευθερίας εἰς τὰς γνώμας, ὁμοφωνίας εἰς τὰς ἀποφάσεις ὥστε “ἡ πρὸς ἀλλήλους ἀγάπη (νὰ) σώξῃ τὸν σύνδεσμον τῆς εἰρήνης” (Ἰωάννης Χρυσόστομος, ὁμιλ. ξβ’, 60) ὑποδεχόμεθα τὴν κλητὴν ταύτην καὶ ἀγίαν ἡμέραν Ὑμᾶς τὸν τηλεκλυτὸν Ἀρχιεπίσκοπον Τιράνων καὶ Πάσης

Ἀπὸ τὴ συνάντηση τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀλβανίας κ. Ἀναστασίου μὲ τὸν Πρόεδρο τῆς Βουλῆς κ.Α.τ. Κα - κλαμάνη. Δεξιὰ ὁ Γραμματέας τῆς Διακοινοβουλευτικῆς Συνέλευσης γιὰ τὴν Ὁρθοδοξία βουλευτῆς κ.Στ. Παπαθε - μελῆς.

Ἀλβανίας κ. Ἀναστάσιον, ὅστις τοῦτο μὲν ἐνωπι - σθεῖς ἐν τῇ ἀγαπῶσῃ Αὐτοῦ καρδίᾳ τὴν θεόρρη - τον ἐντολὴν “Πορευθέντες εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα κηρύξατε τὸ Εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ κτίσει” (Μάρκ. ιστ' 15), ἐργάσθη ὠκύπους ἀκαμάτως καὶ μετ' ἐνθέου ζήλου εἰς χώρας, ἐτοιμοὺς πρὸς θερισμόν, ὥς καὶ ἐκ τῆς Ἐδρας τοῦ, ἐν τῷ κλεινῷ ἄστει τῶν Ἀθηνῶν, Πανεπιστημίου ἐθεράπευσεν τὴν Ἱερὰν Ἐπιστήμην μελετῶν τε καὶ ἐρευνῶν καὶ διδάσκων ὥστε “ἐνδοξάζεσθαι (ὁ Θεὸς) ἐν τοῖς θαυμασίοις Αὐτοῦ” (Σοφ. Σειράχ λη' 8) τοῦτο δὲ ὡς ἀπαστρά - πτων Ἄγγελος ἐκάθησεν ἐπὶ τὸ μνημεῖον τῆς ἐπὶ ἔτη δεδιωγμένης διὰ τὸ Πάντιμον καὶ Μεγαλο - πρεπὲς Ὄνομα τοῦ ἐν Τριάδι Θεοῦ Ἀγιοτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἀλβανίας, τῆς ἐκ τῆς τέφρας Αὐτῆς ἀναστάσης καὶ ἐπὶ ἔτη πλεῖστα φοινηχθεῖ - σης ταῖς ῥανίσι τῶν αἱμάτων τῶν ὑπὲρ τῆς πίστε - ως ἡμῶν μαρτυρησάντων τιμίων μελῶν Αὐτῆς καὶ

δροσιοσθείσης ταῖς τῶν δακρύων ῥοαῖς τῶν θρη - νούντων ἐν τῷ καιρῷ τοῦ ἀντιθέου καὶ ἀπηνουῶς διωγμοῦ.

Πρὸς τούτοις, ἡ Ὑμετέρα θεοφροῦρητος Μα - καριότης ἐσαγήνευσεν “πάντα τὰ ἔθνη” διὰ τῆς μετριοπαθείας, δι' ἧς ἀντιμετωπίζει τὰ ἀναφνόμε - να προβλήματα, τῆς εὐρύτητος τῶν ἀντιλήψεων περὶ τῶν θεμάτων ἅτινα ἐνδιαφέρουν τὸν ἄνθρω - πον, τοῦ σεβασμοῦ εἰς τὴν ἑτερότητα τῶν ἀλλοδό - ξων καὶ ἀλλοπίστων πρὸς τοὺς ὁποίους συμπερι - φέρεται ἄνευ μισαλλοδοξίας, στοιχείων τῆς προ - σωπικότητος Ὑμῶν, τὰ ὁποῖα συνέβαλον εἰς τὴν ἐπίτευξιν τῆς ἐπιβιώσεως καὶ καταξιώσεως Ὑμῶν μεταξὺ ἑτεροθρήσκων, ἀκόμη καὶ ἐχθρικῶν λαῶν, προσφέρονσα εἰς αὐτοὺς τὴν ἄνευ διακρίσεως ἀγάπην. Διὰ τῆς Ὑμετέρας ταύτης παρουσίας ἐτι - μῆθη καὶ ἡ Ἀγιοτάτη καθ' Ἑλλάδα Ἐκκλησία, τῆς ὁποίας ἐτνυχάνετε Κληρικὸς καὶ ἡ ὁποία προθύ -

Οἱ Προκαθήμενοι τῶν Ἐκκλησιῶν Ἑλλάδος καὶ Ἀλβανίας κ.κ. Χριστόδουλος καὶ Ἀναστάσιος μετὸν Ἰουργὸ Ἐξωτερικῶν κ. Γ. Α. Παπανδρέου.

μως συγκατετέθη διὰ τὴν χρησιμοποίησιν Ὑμῶν εἰς τὴν Διακονίαν τοῦ ἐμπεριστατοῦ Ἀλβανικοῦ Λαοῦ.

Ὅθεν ἡ Ἀγιοτάτη Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἔκρινεν ἀσμένως ἐν τῇ Συνεδρίᾳ Αὐτῆς τῆς 22ας παριππεύσαντος μηνὸς Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ. ἄξιον καὶ δίκαιον τιμῆσαι τὴν Ὑμετέραν πολυφύλητον Μακαριότητα, ἀπονείμει δ' Αὐτῇ τὸν Μεγαλόσταυρον τοῦ Παρασήμερου τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, θεμελιωτοῦ τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἀγίων Ἐκκλησιῶν, εὐχόμενῃ ἐκ μέσης καρδίας, ὅπως ἡ Ἀρχιερατεία Ὑμῶν ἐν τῇ Ἀποστολικῇ καὶ μαρτυρικῇ Ὑμῶν Καθέδρᾳ ᾗ μακρὰ καὶ γαληνῶσα, ἄληστον τοῖς ἐπιγιννομένοις μνήμην καταλιπάνουσα.

Μετὰ τὴν ἐπίδοσιν τοῦ Μεγαλοσταύρου τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ἀπὸ τὸν Μακ. κ. Χριστόδουλο, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Τιράνων καὶ πάσης Ἀλβανίας κ. Ἀναστάσιος ἔκανε τὴν παρακάτω ἀντιφώνησιν:

Μακαριώτατε καὶ περισπούδαστε Ἅγιε Ἀδελφέ, Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κύριε Χριστόδουλε, Σεβασμιώτατοι Ἅγιοι Συνοδοί, Ἀγαπητοὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

“Χάρις τῷ Θεῷ ἐπὶ τῇ ἀνεκδιηγῆτῳ Αὐτοῦ δωρεᾷ” (Β' Κορ. 9:15), τῆς ἐπὶ τῷ αὐτῷ συνάξεως ἐν τῇ ἀγάπῃ Του. Ἐκ βάθους ψυχῆς εὐχαριστῶ Ὑμᾶς διὰ τὴν ἐξαιρετικὴν τιμὴν νὰ ἀπονείμητε εἰς τὴν ἡμετέραν Μετριότητα τὴν ἀνωτάτην διάκρισιν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καὶ διὰ τὴν φιλόφρονα παρουσίαν τῆς ταπεινῆς ἐκκλησιαστικῆς διακονίας μου. Ἡ ἀγάπη καὶ ἡ εὐγένεια Ὑμῶν ἐνεργοῦν ἐν προκειμένῳ ὡς φακὸς μεγεθύνων τὴν πτωχὴν προσφορὰν μου. Μὲ τὴν πάροδον τῶν ἐτῶν, διαπιστώνομεν πόσον πτωχὰ καὶ εὐθραστα εἶναι τὰ ἔργα μας. Συνειδητοποιοῦμεν σαφέστερον ὅτι “ἔχομεν τὸν θησαυρὸν τοῦτον (τῆς γνώσεως τοῦ Χριστοῦ) ἐν ὀστρακίνοις σκεύεσιν, ἵνα ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως ᾗ τοῦ Θεοῦ καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν”

Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀλβανίας κ. Ἀναστάσιος στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν μετὸν κοσμήτορα Καθηγητὴ κ. Κων. Σκουτέρη καὶ τὸν Καθηγητὴ κ. Σπ. Κοντογιάννη.

(Β' Κορ. 4:7).

Ἀποτελεῖ δι' ἐμὲ ἰδιαίτεραν εὐλογίαν, νὰ ἀπευθύνωμαι εἰς τὴν ἐκλεκτὴν αὐτὴν Σύναξιν, εἰς τὴν ὁποίαν μετέχουν ἐπιφανεῖς προσωπικότητες τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡγεσίας καὶ τῆς θεολογικῆς ἐπιστήμης. Καθὼς εὐρίσκομαι εἰς τὴν αἰθουσαν αὐτὴν, διὰ πρῶτην φορὰν μετὰ τὴν ἐπὶ δεκαετίαν διακονίαν εἰς τὴν Ἀλβανίαν, ἀνακαλῶ εἰς τὸν νοῦν πολλὰς ἀναμνήσεις ἀπὸ τὴν εἰκοσαετὴ ἐκκλησιαστικὴν θητείαν μου εἰς τοὺς χώρους αὐτοὺς. Ἰδιαίτερος ὁμως ἐνθυμοῦμαι, ὅτι πρὸ 40 ἐτῶν εἶχον τὴν χαρὰν νὰ ὁμιλήσω εἰς τὸ φοιτητικὸν ἀκροατήριον τοῦ τότε Οἰκοτροφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας. Ἡ ὁμιλία ἐκείνη, μὲ θέμα “Ἡ λημονημένη ἐντολή” συνεδέθη πρὸς ὅσα ὁ Θεὸς ἠθέλησε νὰ συμβοῦν εἰς τὸν ὁμιλοῦντα μέχρι τῆς σήμερον.

Παλαιότερον, τὸ “ἔσεσθέ μοι μάρτυρες ἐν τῇ Ἱερουσαλὴμ καὶ ... ἕως ἑσχάτου τῆς γῆς” εἶχε συν-

δεθῇ κυρίως μὲ ἐννοίας γεωγραφικὰς, εἰς τὰ βάθη τῆς Ἀφρικῆς. Ποτὲ δὲν εἶχον σκεφθῇ ὅτι “τὰ ἔσχατα” ἠδύναντο νὰ εἶναι τόσο πλησίον, εἰς τὴν γειτονικὴν χώραν, ὅπου εἷς ὁλόκληρος λαὸς ἐπὶ δεκαετίας ἔζη ὑπὸ τὴν σκιὰν τοῦ Ἄδου, τοῦ ἀθεϊστοκοῦ καθεστώτος. Ὅφειλω μάλιστα νὰ ὁμολογήσω ὅτι δὲν ἐπρόκειτο νὰ μείνω εἰς τὸν τόπον ὅπου τῶρα ἐργάζομαι, ἐὰν δὲν εἶχε προηγηθῇ ἡ πνευματικὴ ξύμωσις, μὲ ἀφετηρίαν τὴν ὁμιλίαν ἐκείνην. Οὕτως, ἡ πρόσφατος ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀλβανίας συνδέεται καὶ μὲ τὴν αἰθουσαν αὐτὴν.

Βεβαίως, τὴν πρωτοβουλίαν διὰ τὴν ἀνασυγκρότησιν τῆς διαλελυμένης Ὁρθοδόξου Ἀὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἀλβανίας ἔλαβε τὸ Σεπτὸν Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον. Ἠκολούθησεν ὁμως ἡ συμπαράστασις, ἄμεσος ἢ ἔμμεσος, γνωστῶν καὶ ἀγνωστῶν, ἐπωνύμων καὶ ἀνωνύμων, πιστῶν ἀνηκόντων τόσο εἰς τὸ Πατριαρχεῖον Κωνσταντινουπόλεως ὅσον καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλά-

δος. Θὰ αἰσθανώμεθα πάντοτε τὸ χρέος νὰ ἐκφράζωμεν τὴν εὐγνωμοσύνην μας διὰ τὴν πολὺτιμον αὐτὴν βοήθειαν.

Τὸ γεγονός ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ὡς καὶ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀλβανίας ἀνάγουν τὴν ἰδρυσίν των εἰς τὸν Ἀπόστολον τῶν Ἑθνῶν εἶναι φυσικὸν νὰ στρέφει ἐπιμόνως τὴν προσοχήν μας, πρῶτον, εἰς τὸν θεολογικὸν στοχασμὸν τοῦ Παύλου, δεύτερον, εἰς τὴν ἐμπειρίαν καὶ τὸ ἥθος αὐτοῦ, καὶ τρίτον, εἰς τὸν ἀποστολικὸν αὐτοῦ ζῆλον.

1. Ὁ θεολογικὸς στοχασμὸς του, μὲ σταθερὸν κέντρον τὸν Χριστόν, τὴν κεφαλὴν τῆς Ἐκκλησίας, ἀναφέρεται εἰς τὴν πορείαν ὁλοκλήρου τῆς ἀνθρωπότητος. Αἱ λέξεις “πᾶς”, “πάντες”, “τὰ πάντα”, ἐπανέρχονται εἰς τὰ κείμενά του. Τὸν ἀπασχολεῖ ὁ ἄνθρωπος, ἀνεξαρτήτως καταγωγῆς, φυλῆς ἢ γλώσσης, καὶ ζητεῖ νὰ τὸν πληροφορήσῃ ὅτι ὁ Χριστός, “ἡ ἐλπίς τῆς δόξης”, εἶναι τὸ πρότυπον εἰς τὸ ὁποῖον σταθερὰ ὀφείλει νὰ προσβλέπῃ διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὴν τελειότητα. Τὸν Χριστόν ὁ Παῦλος καταγγέλλει, νουθετῶν “πάντα ἄνθρωπον”, διδάσκων “πάντα ἄνθρωπον ἐν πάσῃ σοφίᾳ”, ἵνα παραστήσῃ “πάντα ἄνθρωπον τέλειον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ” (Κολ. 1:28). Ὁ θεολογικὸς στοχασμὸς του, ἀδιαλείπτως ἀναφέρεται εἰς τὸ “μυστήριον τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ... εἰς οἶκονομίαν τοῦ πληρώματος τῶν καιρῶν ἀνακεφαλαιώσασθαι τὰ πάντα ἐν τῷ Χριστῷ, τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς ἐν αὐτῷ” (Εφεσ. 1:10).

Μὲ τὸν ὑψιπετῆ διαλογισμόν του ὁ Ἀπόστολος Παῦλος προσέφερεν εἰς τὸν ἑλληνικὸν πολιτισμόν, καὶ μέσθ' αὐτοῦ εἰς τὸν παγκόσμιον, στοιχεῖα τὰ ὁποῖα συνέβαλον εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀνάπτυξίν του. α) Τὴν ἀποκάλυψιν τῆς δυναμικῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἀγάπης ἐντὸς τῆς ἰστορίας, αἱ ὁποῖαι τοποθετοῦν εἰς νέαν βάσιν τὰς ἀνθρωπίνους σχέσεις καὶ τὰς σχέσεις μὲ τὸν προσωπικὸν Θεόν. β) Τὴν πίστιν εἰς τὸ ἐκ πρώτης ὄψεως λογικῶς ἀδύνατον. Ἐφεσιν, ἡ ὁποία ὠδήγησεν εἰς γενικωτέραν ἀναζήτησιν τῆς ἀληθείας –καὶ τῆς ἐπιστημονικῆς– πέραν τῶν φαινομένων καὶ τῆς ἀπλῆς ἀναγκαιότητος. γ) Μίαν νέαν ἀγωνιστικὴν διάθεσιν πρὸς συνεχῆ ἐπέκτασιν εἰς τὸν πνευματικὸν βίον, ἡ ὁποία ἀναδιπλώνει ὅλας τὰς ἀνθρω-

πίνους δυνάμεις, πρὸς συνεχῆ μεταμορφωτικὴν πορείαν τοῦ κόσμου.

Ὁ δημιουργικὸς αὐτὸς στοχασμὸς τοῦ Παύλου ἐπηρέασε ἀποφασιστικῶς ὁλόκληρον τὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἀθηναίων, καὶ εὐρύτερον, τῆς Ἑλλάδος. Αὐτὸν εἶχον ὡς ἀφετηρίαν ἀμέτρητοι ἐργάται τοῦ Εὐαγγελίου, μόνιμοι κάτοικοι ἢ παρεπίδημοι ἐν Ἀθήναις· ἐπίσκοποι, φιλόσοφοι, ἀπολογηταί, οἱ ὁποῖοι ἤρχισαν γόνιμον διάλογον μὲ τὴν ἑλληνο-ρωμαϊκὴν διανοήσιν, ὅπως ὁ Ἀριστείδης, ὁ Ἀθηναγόρας, ὁ Κλήμης· θεολόγοι οἱ ὁποῖοι προώθησαν τὴν δημιουργικὴν ἀνάγκασιν τῆς ἑλληνικῆς καὶ τῆς χριστιανικῆς σκέψεως, ὅπως ὁ Μέγας Βασίλειος καὶ ὁ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, οἱ ὁποῖοι ἐσπούδασαν ἐνταῦθα· φωτισμένοι ἱεραπόστολοι εἰς Ἀνατολὴν καὶ Δύσιν, ὅπως ὁ Γρηγόριος ὁ Θαυματουργὸς καὶ ὁ Θεόδωρος ἀρχιεπίσκοπος Καντεμβουργίας. Ἀμέτρητοι ἅγιοι, μάρτυρες, οἱ οἱ, ἀπὸ τοῦ Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου, ἕως τοῦ Νεκταρίου Πενταπόλεως. Γόνιμα ρεύματα ἐπίσης, τὰ ὁποῖα κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετίαις ἀρδεύουν τὸν ὁρθόδοξον κόσμον, ὅπως τὸ βιβλικόν, τὸ θεολογικο-πατερικόν, τὸ μοναχικόν, τὸ ἱεραποστολικόν εἰς νέα σύνορα, ἔχουν σημαντικὰς πηγὰς εἰς τὴν ἔμπνευσιν καὶ δρᾶσιν ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι ἐγεννήθησαν, ἔζησαν καὶ ἐτρέφησαν πνευματικῶς εἰς τὴν καθ' Ἑλλάδα Ἐκκλησίαν.

Καὶ ὁ ἰδικὸς μας θεολογικὸς στοχασμὸς, ὁ ὁποῖος ἐμπνέει καὶ καθοδηγεῖ τὸ ἐκκλησιαστικὸν μας ἔργον, ὀφείλει νὰ εἶναι συνεχῆς μελέτη τοῦ μυστηρίου τοῦ Θεοῦ, ἐν συναφείᾳ πρὸς τὸν ἐξελισσόμενον κόσμον. Μετὰ τὴν κατάρρευσιν τοῦ σιδηροῦ παραπετάσματος, ἀντὶ τῆς νέας τάξεως, τὴν ὁποίαν ἀνεμένομεν, εὐρέθημεν ἐνώπιον μιᾶς νέας ἀταξίας. Τελευταίως μάλιστα, κατόπιν τοῦ τρομοκρατικοῦ κτυπήματος τῆς 11ης Σεπτεμβρίου 2001 ἔχουν ἀνοίξει ἀπύθμενα ἐνδεχόμενα. Τὸ ἰδιαίτερον χαρακτηριστικὸν τῆς ἐποχῆς μας εἶναι ὅτι ὅλα τὰ κρίσιμα προβλήματα ἔχουν γίνῃ πανανθρώπινα. Ἡ ἐξέλιξις αὐτὴ ἀπαιτεῖ νέας προσεγγίσεις ὅχι μόνον ἐκ μέρους τῶν ἐθνικῶν ἡγετῶν καὶ τῆς κοινῆς γνώμης, ἀλλὰ πρωτίστως ἀπὸ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἡγεσίαν καὶ τὸν θεολογικὸν στοχασμόν. Ἀποτελοῦν νέας προκλήσεις διὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν συνειδήσιν καὶ δρᾶσιν. Συνιστοῦν

Οἱ Προκαθήμενοι τῶν Ἐκκλησιῶν Ἑλλάδος καὶ Ἀλβανίας Μακ. Ἀρχιεπίσκοποι κ. Χριστόδουλος καὶ κ. Ἀναστάσιος στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

τὸν νέον, πολύμορφον, πολιτισμόν, ἐντὸς τοῦ ὁποῖου καλούμεθα νὰ κινηθῶμεν καὶ νὰ μεταγγί-
σωμεν τὸ χριστιανικὸν μήνυμα.

Εἰς τὰς νέας συνθήκας, αἱ ὁποῖαι διαμορφώ-
νονται παγκοσμίως, καλούμεθα, ὅπως ὁ Παῦλος,
νὰ ἀντιμετωπίζωμεν τὸ συγκεκριμένον καὶ τὸ το-
πικόν μὲ προοπτικὴν τὸ καθολικόν καὶ ἐσχατολο-
γικόν.

2. Πολὺ λόγος γίνεται κατὰ τὰς τελευταίας δε-
καετίας περὶ τῆς ὀρθοδόξου πνευματικότητος. Ἡ
αὐθεντικότερα πάντως πηγὴ ἐμπνεύσεως διὰ
μίαν γόνιμον ἐκκλησιαστικὴν διακονίαν, δι' ὅλας
τὰς ἐποχάς, παραμένει ἡ ἐμπειρία τοῦ Παύλου
–ἀσπείρευτος πηγὴ κρυσταλλίνου ὕδατος. Καὶ
εἶναι ἀπορίας ἄξιον, πῶς διάφοροι κύκλοι τὴν πα-
ραθεωροῦν προτείνοντες ἐμφιαλωμένα πολύχρω-
μα ὑγρά. Θὰ περιορισθῶ εἰς ἐλάχιστα μόνον στοι-
χεῖα τῆς.

Ὁ πυρὴν τῆς χριστιανικῆς πνευματικότητος

στηρίζεται εἰς τὴν παύλειον φράσιν, “ζῶ δὲ οὐκέτι
ἐγώ, ζῇ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός”· εἰς τὸν διακαῆ του
πόθον, “τοῦ γνῶναι αὐτόν καὶ τὴν δύναμιν τῆς
ἀναστάσεως αὐτοῦ, συμμορφούμενος τῷ θανάτῳ
αὐτοῦ” (Φιλίπ. 3:10).

Ἡ ἐγκράτεια καὶ ἡ ταπείνωσις –διὰ τὰς ὁποίας
πολλὴ φιλολογία ἐπὶ ἄλλων βάσεων ἀναπτύσσε-
ται τελευταίως, εὐρίσκουν εἰς τὸν Παῦλον τὸν κα-
λύτερον διδάσκαλον. “Πᾶς ὁ ἀγωνιζόμενος πάν-
τα ἐγκρατεύεται” σημειώνει, διὰ νὰ καταλήξῃ:
“ὑποπιᾶζω μου τὸ σῶμα καὶ δουλαγωγῶ, μήπως
ἄλλοις κηρύξας αὐτός ἀδόκιμος γένωμαι” (Α΄
Κορ. 9:27). Ἐπαναλαμβάνει ὅτι “χάριτι Θεοῦ εἰμι
ὃ εἰμι” (Α΄ Κορ. 15:10)· τοῦτο ἀποτελεῖ τὴν κλεῖδα
τῆς σκέψεως καὶ τῆς ζωῆς του. Τὰ ἐπιτεύγματά
του δὲν τὸν ὀδηγοῦν εἰς ψευδαισθήσεις μεγαλεί-
ων. Εἰς τὰς δυσμὰς τοῦ βίου του δὲν διστάζει νὰ
δηλώσῃ ὅτι “Χριστός ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον ἅμαρ-
τωλούς σῶσαι, ὧν πρῶτός εἰμι ἐγώ” (Α΄ Τιμ. 1:15).

Πόσον μεγάλη ὑπῆρξεν ἡ κατάκτησις αὐτή, τὸ ὑποπτευόμεθα ὅσοι εἰς τὰς δυσμὰς τοῦ βίου μας αἰσθανόμεθα ἀνίκανοι νὰ πιστεύσωμεν διὰ τὸν ἑαυτὸν μας καὶ ἐλάχιστον ποσοστὸν αὐτῆς τῆς ἀληθείας.

Κατ' ἐξοχὴν ὁμως ὁ Παῦλος εἶναι ὁ ἀσφαλὲς στεροὺς ὁδηγὸς πρὸς τὴν πνευματικότητα τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης. Αἱ ἀναφοραὶ του εἰς τὴν “ὑπερβάλλουσιν τῆς γνώσεως ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ” (Εφεσ. 3:19) παραμένουν ἀνυπερβλήτοι. Καὶ μόνον ὁ ὕμνος τῆς ἀγάπης εἰς τὴν Α' πρὸς Κορινθίους ἐπιστολὴν συμπυκνώνει μὲ τὸν πλέον δυναμικὸν τρόπον τὴν πρωταρχικὴν θέσιν τῆς ἀγάπης εἰς τὴν ὁρθόδοξον πνευματικότητα: “νυνὶ δὲ μένει πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ τρία ταῦτα· μεῖζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη” (13:13).

Ἡ ἀποστολικὴ πνευματικότης θὰ συμβάλει προσέτι εἰς τὴν τόνωσιν τῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας εἰς τοπικὸν καὶ οἰκουμενικὸν ἐπίπεδον. Τάσεις καὶ ἐνέργειαι, αἱ ὁποῖαι ὁδηγοῦν εἰς ρήγματα τῆς ἐνότητος τῶν ὁρθοδόξων πρέπει νὰ ἀντιμετωπίζονται μὲ τὴν προτροπὴν τοῦ Παύλου· “ἀξίως περιπατήσαι τῆς κλήσεως ἣς ἐκλήθητε, μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πραότητος, μετὰ μακροθυμίας, ἀνεχόμενοι ἀλλήλων ἐν ἀγάπῃ, ὡς δάζοντες τηρεῖν τὴν ἐνότητα τοῦ Πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης, ἐν σῶμα καὶ ἐν Πνεύμα, καθὼς καὶ ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς κλήσεως ὑμῶν. Εἷς Κύριος, μία πίστις, ἐν βάπτισμα· εἷς Θεὸς καὶ πατὴρ πάντων, ὁ ἐπὶ πάντων, καὶ διὰ πάντων, καὶ ἐν πᾶσιν ὑμῖν” (Εφεσ. 4:1-6). Ἡ ἐνότης τῆς Ὁρθοδοξίας—μὲ συντονιστὴν τὸ Οἶκουμενικὸν Πατριαρχεῖον—καὶ ἡ ἀλληλοενίσχυσις τῶν τοπικῶν Ἐκκλησιῶν εἶναι ἀνάγκη νὰ τονισθοῦν ἰδιαίτερος καὶ νὰ βιωθοῦν κατὰ τὴν τρίτην χιλιετίαν. Νὰ ἰσχυροποιηθῇ ἡ συνείδησις ὅλων ὅτι ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία δὲν εἶναι μία συνομοσπονδία τοπικῶν Ἐκκλησιῶν, ἀλλὰ ἡ “μία ἀγία καθολικὴ καὶ ἀποστολικὴ Ἐκκλησία”. Καὶ ἐκάστη τοπικὴ ἀποτελεῖ ἔκφρασιν τῆς μιᾶς αὐτῆς Ἐκκλησίας. Αὐτὸ τονίζεται ἀπεριφράστως εἰς τὴν λειτουργικὴν προᾶξιν τῆς Ἐκκλησίας καὶ βιοῦται εἰς τὰς εὐχαριστιακὰς συνάξεις· ὀφείλομεν ὁμως νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι ἐν τῇ πράξει ἀπαιτοῦνται σοβαρὰ βελτιώσεις.

3. Αἱ ριζικαὶ ἀλλαγαί, τὰς ὁποίας προκαλεῖ ἡ ἀλματώδης ἀνάπτυξις τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τεχνολογίας, διαφοροποιοῦν οὐσιαστικῶς τὴν δομὴν τῶν τοπικῶν κοινωνιῶν καὶ τοῦ παγκοσμίου χώρου, ὅπου ἡ Ἐκκλησία ἀναπτύσσει τὴν ποιμαντικὴν καὶ τὴν ἱεραποστολικὴν αὐτῆς δραστηριότητα. Ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν οἱ κώδικες ἐπικοινωνίας τῶν ἀνθρώπων ἀλλάσσονται. Πρόκειται περὶ ἀλλαγῶν εἰς τὸ σύστημα σκέψεως, κρίσεως, ἀλλήλεξαρτήσεως, αἱ ὁποῖαι ἐπηρεάζουν τὸν χαρακτῆρα τῶν ἀνθρώπων καὶ διαμορφώνουν νέον τύπον προσωπικότητος. Ἡ ἀπολυτοποίησις καὶ ἡ προσκόλλησις εἰς παρωχημένας ἐποχιακὰς μορφὰς θὰ μᾶς ὠδήγουν εἰς ἀπομόνωσιν. Ἡ Ἐκκλησία, ἐν τῇ ἀποστολικῇ αὐτῆς εὐθύνῃ, δὲν διακινεῖται νὰ περιορισθῇ εἰς ἐπιφανειακὴν κινδυνολογίαν. Ὁφείλει νὰ ἐξετάσῃ εἰς βάθος τὰ νέα δεδομένα, νὰ τὰ κατανοῇ, καὶ διὰ τῶν νέων διαύλων νὰ προσφέρῃ τὸ αἰώνιον μῆνυμά της.

Οὕτω, καλούμεθα ὅχι νὰ ἀντιγράψωμεν τὸ παρελθόν, ἀλλὰ, μὲ ὁδηγὸν τὸ ἀποστολικὸν πνεῦμα τοῦ Παύλου, νὰ προχωρήσωμεν εἰς ἔξοδον ἀπὸ τὰς καθιερωμένας ἀντιλήψεις, πρὸς ἕνα ἄλλον πολιτισμικὸν χωρὸχρονον, ἄγνωστον ἴσως μέχρι τοῦδε εἰς ἡμᾶς, ὁ ὁποῖος ὁμως δὲν παύει νὰ ἀνήκῃ εἰς τὸν Θεὸν—δὲν ἐννοῶ τόσον χωρὸν γεωγραφικόν, ὅσον πνευματικόν, πολιτισμικόν. Τὸ ἐκκλησιαστικὸν ἡμῶν DNA πρέπει νὰ διατηρήσῃ χρομοσώματα τοῦ ἀποστολικοῦ ζήλου τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ὅστις ἐγέννησεν τὰς τοπικὰς ἡμῶν Ἐκκλησίας—“ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα. Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, μνηταί μου γίνεσθε” (Α' Κορ. 4:15-16). Δι' ἐκεῖνον, ἡ ἀποστολικὴ προσπάθεια ἦτο ἀδήριτος ἐσωτερικὴ ἀνάγκη. “Εὰν γὰρ εὐαγγελίζωμαι, οὐκ ἔστι μοι καύχημα. ἀνάγκη γάρ μοι ἐπίκειται· οὐαὶ δέ μοι ἐστίν, ἐὰν μὴ εὐαγγελίζωμαι” (Α' Κορ. 9:16). Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία—ὡς “μία ἀγία καθολικὴ καὶ ἀποστολικὴ Ἐκκλησία”—καλεῖται νὰ προσφέρῃ ὁλόκληρον τὸ εὐαγγέλιον εἰς ὅλον τὸν κόσμον τοὺς ἐγγυὲς καὶ τοὺς μακρὰν, καὶ νὰ ἐνδίαφύεται διὰ τὸν ὅλον ἄνθρωπον, διὰ πᾶσαν ἔκφρασιν τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς.

Θεωρητικῶς, αὐτὰ δὲν ἀμφισβητοῦνται πλέον ἀπὸ τοὺς ὁρθοδόξους. Ἐν τούτοις, κατὰ κανόνα,

Ἀπὸ τὴ συνάντησιν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀλβανίας κ. Αναστασίου μετὸν Πρωθυπουργὸ κ. Κόστα Σημίτη. Ἀεξιά ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος, πού τὸν συνόδευσε.

τὰ ἐνδιαφέροντα ἡμῶν ἐξακολουθοῦν νὰ περιορίζονται εἰς τὸ τοπικόν, εἰς τὸν ἐθνικὸν χώρον, εἰς τὴν λεγομένην “ἐσωτερικὴν ἱεραποστολήν”. Παραθεωροῦμεν ὁμῶς συνήθως ὅτι ὁ ὅρος οὗτος προήλθεν ἀπὸ τὴν εὐσεβιστικὴν γερμανικὴν ὁρολογίαν “innere mission”. Καὶ εἶναι δραματικὸν νὰ τὴν ἐπικαλούμεθα πρὸς ἀναστολήν ἢ καὶ ματαίωσιν μιᾶς σαφοῦς ἐντολῆς τοῦ Χριστοῦ, τοῦ χρέους τὸ ὁποῖον Ἐκεῖνος προσδιορίζει μετὰ ἀναμφισβήτητον σαφήνειαν, “Πορευθέντες μαθητεύσατε...”. Μὴν περιορισθῆτε εἰς τὰ γνωστὰ περιβάλλοντα. Ἡ ὀρθὴ κατανόησις καὶ βίωσις τοῦ ἀποστολικοῦ μας χρέους, τόσο εἰς τὸ τοπικὸν πλαίσιον ὅσον καὶ εἰς τὸ παγκόσμιον, ἀποτελοῦν πρωταρχικὸν αἶτημα τῆς συγχρόνου ὀρθοδόξου σκέψεως καὶ διακονίας. Οἰαδήποτε μορφὴ πολώσεως μεταξὺ τῶν δύο ὁδηγεῖ πρὸς μίαν λανθασμένην πνευματικότητα, ἢ ὁποία τελικὰ ἀρνεῖται τὸ ὀρθόδοξον φρόνημα.

Τὸ βασικὸν βιβλικὸν χωρίον, τὸ ὁποῖον συγχρόνως καθορίζει τὸν ἄμεσον, τὸν τοπικόν, ἀλλὰ καὶ τὸν εὐρύτερον, τὸν οἰκουμενικὸν χαρακτήρα τῆς ὀρθοδόξου εὐθύνης καὶ μαρτυρίας, καὶ διαλύει οἰανδήποτε τάσιν πολώσεως, παραμένει ὁ τελευταῖος λόγος τοῦ Κυρίου πρὸς τοὺς μαθητάς Του: “Καὶ ἔσεσθέ μοι μάρτυρες ἐν τῇ Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρείᾳ καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς” (Πράξ. 1:8).

Εἰς τὴν σύγχρονον παγκόσμιον ἀναζητήσιν αἱ ιδέαι ἔχουν τὴν ἰδικὴν των δυναμικὴν καὶ ἡ ὀρθόδοξος πρότασις ζωῆς διὰ τὴν πνευματικὴν ἀναγέννησιν ἐν Χριστῷ, διὰ τὴν νοσηματοδότησιν τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου, πρέπει νὰ μεταφέρεται πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν. Εἰς τὰς συγχρόνους συνθήκας οὐδεμία τοπικὴ Ἐκκλησία εἶναι δυνατὸν νὰ κλεισθῇ εἰς τὸν ἑαυτὸν της. Εἴμεθα ὑποχρεωμένοι, ἐνωμένοι οἱ ὀρθόδοξοι, νὰ συμμετέχωμεν εἰς τὰς ἀναζητήσεις αἱ ὁποῖαι συντελοῦνται

τόσον εἰς διαχριστιανικοὺς κύκλους ὅσον καὶ δια -
θρησκειακούς. “Ἑλλήσοί τε καὶ βαρβάρους, σοφοῖς
τε καὶ ἀνοήτοις, ὀφειλέτης εἰμὶ” (Ρωμ. 1:14), καθο -
ρίζει ἡ ἀποστολική συνείδησις τοῦ Ἀποστόλου
Παύλου.

Μακαριώτατε, Σεβασμιώτατοι Ἅγιοι Ἀδελφοί.
Ἐλάβομεν τὸ θάρρος νὰ ἐπεκταθῶμεν εἰς τὰς
προηγηθείσας σκέψεις γνωρίζοντας ὅτι ὁ στοχα -
σμός, ἡ πνευματικότητα καὶ ὁ ἀποστολικὸς ζήλος
τοῦ Ἀποστόλου Παύλου διατηροῦν διαχρονικὴν
ἐπικαιρότητα δι’ ὅλους ὅσοι διακονοῦμεν τὴν
Ἐκκλησίαν. Χαίρομεν ἰδιαίτερος καὶ αἰσθανόμε -
θα καύχην, διότι κατὰ τὴν θεοφιλῆ ποιμαντο -
ρίαν Ὑμῶν ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος συνεχίζει τὴν
ὑπέροχον Παύλειον παράδοσιν, ἀναζητοῦσα καὶ
νέας μορφὰς ἐκφράσεως τῆς ἐλπίδος καὶ τῆς δυ -
νάμεως τοῦ Εὐαγγελίου εἰς τὴν κρίσιμον ἐποχὴν
τῶν ραγδαίων ἀλλαγῶν, τὴν ὁποίαν ζῶμεν.

Ἐκφράζοντες “ἔτι καὶ ἔτι” τὴν εὐγνωμοσύνην
ἡμῶν διὰ τὴν εὐγενῆ φιλοξενίαν, τὴν ὁποίαν ἀπο -
λαμβάνομεν, εὐχόμεθα ταπεινῶς ὅλοι ὅσοι ἀποτε -
λοῦμεν τὴν Ἀντιπροσωπείαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς
Ἀλβανίας, καὶ ἐκ μέρους τοῦ ὀρθοδόξου ποιμανίου
ἡμῶν, ὅπως τὸ Πανάγιον Πνεῦμα ἐμπνέη καὶ ἐνι -
σχύη τοὺς ἀγῶνας τῆς Ὑμετέρας περισπουδά -
στου Μακαριότητος καὶ ὁλων τῶν προσφιλῶν Σε -
βασμιωτάτων Μητροπολιτῶν, Ἐπισκόπων καὶ
κληρικῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὅπως στη -
ρίξῃ τὰς ἐνεργείας Ὑμῶν καὶ ἀγιαξῇ ὁλόκληρον
τὴν ζωὴν Ὑμῶν, ἵνα ὁδηγῆτε τὸν πολυτάλαντον
λαὸν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἰς νέαν δημι -
ουργικὴν παρουσίαν καὶ δρᾶσιν κατὰ τὰς κρίσι -
μους ἡμέρας, τὰς ὁποίας ζῶμεν εἰς τὴν πλήρη
ἀπροόπτων ἐποχὴν, ἡ ὁποία ἔρχεται, “ἀφορῶντες
εἰς τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν Ἰη -
σοῦν” (Εβρ. 12:1).

Στὸν Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας.

Στὸ Πανεπιστήμιο Πειραιῶς

Τὴν 1η μεταμεσημβρινὴ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
Ἀναστάσιος συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν Ἀρχιεπί -
σκοπο Χριστόδουλο, τοὺς Μητροπολίτες Βερατί -
ου καὶ Κορυτσᾶς, Μαντινείας καὶ Κυνουρίας,
Καλαβρυτῶν καὶ Αἰγιαλείας, ἐπισκέφθηκε τὸν

Πρόεδρο τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας κ. Κων -
σταντῖνο Στεφανόπουλο. Ἀνταλλάχθηκαν ἀνα -
μνηστικά δῶρα. Ὁ κ. Στεφανόπουλος ἔχει ἥδη
ἀπονείμει στὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπο κ. Ἀναστά -
σιο τὴν ἀνώτατη τιμητικὴ διάκριση τῆς Ἑλλη -
νικῆς Πολιτείας.

Κατόπιν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀλβανίας ἐπισκέ -
φθηκε τὴν Ἱ. Μονὴ Θεομήτορος στὴν Ἡλιοῦπολη
καὶ τὰ Ἐκπαιδευτήρια πού στεγάζονται σ’ αὐτὴν
καὶ παρακάθησε σὲ γεῦμα πού παρέθεσε ἡ Ἱ.
Μονὴ πρὸς τιμὴν του. Ὁ Μακ. κ. Ἀναστάσιος συ -
νεχάρη τῇ γυναικείᾳ ἀδελφότητι γιὰ τὸν ἱεραπο -
στολικό της ζήλο καὶ τὴν ἐντονη χριστιανικὴ της
παρουσία στὸν σύγχρονο κόσμο.

Τὸ ἀπόγευμα μετέβη στὸ Πανεπιστήμιο Πει -
ραιῶς, τὸ ὁποῖον τὸν ἀναγόρευσε Ἐπίτιμο Διδά -
κτορα τοῦ Τμήματος Διεθνῶν καὶ Εὐρωπαϊκῶν
Σπουδῶν. Ἀξίζει νὰ σημειωθεῖ ὅτι ὁ Μακ. κ.
Ἀναστάσιος γεννήθηκε στὸν Πειραιά. Ἐκτὸς ἀπὸ
τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπο κ. Χριστόδουλο καὶ τοὺς
συνοδοὺς ἱερεῖς, παρέστη ὁ Σεβ. Μητροπολίτης
Πειραιῶς καὶ Νέου Φαλήρου κ. Καλλίνικος καὶ
πολλοὶ ἐπίσημοι, βουλευτές, μέλη τῆς τοπικῆς κοι -
νωνίας κ.λπ. Τὴν ἐκδήλωση πλαισίωσε ἡ Βυζαν -
τινὴ Χορωδία τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Πειραιῶς. Τὸ
βράδυ ὁ Πρύτανης τοῦ Πανεπιστημίου Πειραιῶς
Καθηγητῆς κ. Βασίλειος Μπένος παρέθεσε δεῖ -
πνο πρὸς τιμὴν τοῦ Μακ. κ. Ἀναστασίου στὸν
Ναυτικὸ Ὅμιλο Πειραιῶς, στὸν ὁποῖον παρακά -
θησαν ἐκλεκτοὶ προσκεκλημένοι.

Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος κ. Ἀναστάσιος ἐξε -
φώνησε κατὰ τὴν ἀναγόρευσή του ὁμιλία μὲ θέ -
μα: “Ἡ συμβολὴ στὴν ὑπερνίκηση τῆς βίας - ἄμε -
σο ἐνδιαφέρον καὶ χρέος τῶν Ἐκκλησιῶν”. Προ -
σφωνώντας τὸν Ἀρχιεπίσκοπο Ἀλβανίας κατὰ
τὴν τελετὴ τῆς ἀναγόρευσής του σὲ Ἐπίτιμο Δι -
δάκτορα τοῦ Πανεπιστημίου Πειραιῶς ὁ Πρύτα -
νης κ. Μπένος ἀναφέρθηκε στὸ μεγάλο ἐπιστημο -
νικό, ἀλλὰ καὶ ἱεραποστολικὸ καὶ κοινωνικὸ ἔργο
του καὶ στὴν πολυσχιδῆ προσφορά του τὰ τελευ -
ταῖα 10 χρόνια στὴν Ἀλβανία. Τὰ ψηφίσματα
ἀνέγνωσαν οἱ Καθηγητὲς Παπαστάμκος καὶ Ε.
Δαρζέντας, ἐνῶ ἐγκόλπιο τοῦ ἐπέδωσε ὁ κ. Ζαχα -
ρίας Πορταλάκης.

Στὸ Δῆμο Ἀθηναίων.**Μὲ πολιτειακούς παράγοντες**

Τὸ πρωτὶ τῆς Τρίτης 6 Νοεμβρίου, μετὰ ἀπὸ ἐπίσκεψιν στὸν Βρεφονηπιακὸ Σταθμὸ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν στοὺς Ἁγίους Ἀναργύρους Ἀττικῆς, ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Τιράνων καὶ πάσης Ἀλβανίας κ. Ἀναστάσιος μετέβη στὸ Παλαιὸ Δημαρχεῖο, ὅπου κατὰ τὴ διάρκεια ἐπίσημης τελετῆς ὁ Δήμαρχος Ἀθηναίων κ. Δημήτριος Ἀβραμόπουλος τοῦ ἀπένευμε το μετᾶλλιο τιμῆς καὶ εὐποΐας τῆς πόλης.

Τὸ μεσημέρι, στίς 12, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀναστάσιος συναντήθηκε μὲ τὸν Ὑπουργὸ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κ. Πέτρο Εὐθυμίου καὶ στίς 13.30 μὲ τὸν Πρόεδρο τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων κ. Ἀπόστολο Κακλαμάνη. Εἶχαν γόνιμες συζητήσεις καὶ ὁ κ. Κακλαμάνης ἀπένευμε στὸν κ. Ἀναστάσιο τὸ μετᾶλλιο τῆς Βουλῆς.

Στίς 14.00 ὁ Ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν κ. Γ. Α. Παπανδρέου παρέθεσε ἐκ μέρους τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας στὸ Ὑπουργεῖο Ἐξωτερικῶν ἐπίσημο γεῦμα πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀναστασίου, μὲ τὸν ὁποῖο ἀντάλλαξαν ἀναμνηστικὰ δῶρα. Προηγουμένως εἶχαν ἐνδιαφέρουσα συζήτηση. Στὸ γεῦμα παρακάθησε ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος κ.ἄ. ἐπίσημοι.

Στὴ Θεολογικὴ Σχολή.**Μὲ τὸν Πρωθυπουργὸ Κ. Σημίτη**

Τὴν Τετάρτη 7 Νοεμβρίου, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀναστάσιος ἐπισκέφθηκε τὴ Θεολογικὴ Σχολή, ὅπου ἔγινε δεκτὸς μὲ ἐνθουσιασμὸ ἀπὸ τοὺς Καθηγητὲς καὶ τοὺς φοιτητὲς. Ὅπως εἶναι γνωστὸ ἐξελέγη τὸν Ἰούλιο 1976 Τακτικὸς Καθηγητὴς τῆς Ἱστορίας τῶν Θρησκευμάτων στὴ Σχολή καὶ διετέλεσε Διευθυντὴς τοῦ Τομέα Θεολογολογίας-Κοινωνιολογίας τοῦ Ποιμαντικοῦ Τμήματος (1983-1986), Συγκλητικὸς καὶ Κοσμήτωρ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς (1983-1986). Τὸν Μακ. κ. Ἀναστάσιο προσφώνησε μὲ πολλὴ ἀγάπη ὁ Κοσμήτωρ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Καθηγητὴς κ. Κων. Σκουτέρης καὶ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀλβανίας ἀπάντησε ἰδιαίτερα συγκινημένος. Ἀκολούθησε δεξίωση.

Στίς 12.30 ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀναστάσιος συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλο, ἐπισκέφθηκε τὸν Πρωθυπουργὸ κ. Κώστα Σημίτη στὸ Μέγαρο Μαξίμου καὶ εἶχε ἐγκάρδια συνάντησιν μαζί του. Ἀνταλλάχθηκαν ἀναμνηστικὰ δῶρα.

Στίς 13.30 ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀλβανίας ἐπισκέφθηκε τὴν Ἱ. Μονὴ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου Καρέα, ὅπου τὸν ὑποδέχθηκαν ὁ οἰκεῖος Μητροπολίτης Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ κ. Δανιὴλ καὶ ἡ γυναικεῖα μοναστικὴ ἀδελφότητα. Ἀναπέμφθηκε Δέηση στὸ Καθολικὸ καὶ παρατέθηκε Γεῦμα στὴν Τράπεζα, κατὰ τὸ ὁποῖο ὁ Σεβ. κ. Δανιὴλ καὶ ὁ Μακ. κ. Ἀναστάσιος ἔκαναν θερμὲς προπώσεις.

Τὸ ἀπόγευμα ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀλβανίας ἐπισκέφθηκε τὴν Ἑστία Νέας Σμύρνης, ὅπου ἀνακηρύχθηκε Ἐπίτιμος Πρόεδρος τῆς κατὰ τὴ διάρκεια σεμνῆς τελετῆς. Στίς 21.00 παρακάθησε σὲ Δεῖπνο πού παρέθεσε πρὸς τιμὴν τοῦ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Πειραιῶς καὶ Νέου Φαλήρου κ. Καλλίνικος.

Στὴ Ριζάρειο Σχολὴ καὶ τὴν Ἀκαδημία

Τὸ πρωτὶ τῆς Πέμπτης 8 Νοεμβρίου, κατὰ τὴν ὁποία ἡ Ἐκκλησία μας ἐόρταζε τὴ Σύναξιν τῶν Ἁγίων Ἀρχαγγέλων Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ καὶ τῶν λοιπῶν ἀσωμάτων Δυνάμεων, ἦταν ἀφιερωμένο στὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀλβανίας κ. Ἀναστασίου στὴ Ριζάρειο Ἐκκλησιαστικὴ Σχολὴ στὸ Χαλάνδρι. Ὁ Προκαθήμενος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀλβανίας χοροστάτησε στὸν Ὅρθρο καὶ προεξήρχε στὴ Θεία Λειτουργία πού τελέσθηκε μὲ τὴ συμμετοχὴ Ἀρχιερέων τῶν δύο Ἐκκλησιῶν στὸν Ἱ. Ναὸ τῆς Σχολῆς. Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος συμπροσευχόταν στὸ Ἱερὸ Βῆμα. Στίς 11.00 πραγματοποιήθηκε στὴ μεγάλη αἴθουσα τελετῶν τῆς Σχολῆς συνάντησιν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀναστασίου μὲ τοὺς Καθηγητὲς καὶ τοὺς ἱεροσπουδαστὲς τῆς Σχολῆς. Τὸ μεσημέρι, οἱ δύο Προκαθήμενοι παρακάθησαν σὲ γεῦμα πού παρέθεσε πρὸς τιμὴν τοῦ κ. Ἀναστασίου ὁ Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Σχολῆς

Καθηγητῆς κ. Πέτρος Γέμτος.

Τὸ ἀπόγευμα πραγματοποιήθηκε στὴν Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, τῆς ὁποίας ὁ Μακ. κ. Ἀναστάσιος τυγχάνει Ἀντεπιστέλλον μέλος, Ἑκτακτὴ Συνεδρίαση τῶν μελῶν τῆς πρὸς τιμὴν του. Τὸν προσφώνησε ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἀνωτάτου Πνευματικοῦ Ἰδρύματος τῆς χώρας Καθηγητῆς κ. Νικόλαος Κονομῆς καὶ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀλβανίας ἀνέπτυξε τὸ ἐξαιρετικὰ ἐνδιαφέρον καὶ ἐπίκαιρο θέμα «Χριστιανοὶ καὶ Μουσουλμάνοι».

Τὸ πρωῒ τῆς Παρασκευῆς 9 Νοεμβρίου ὁ Μακ. κ. Ἀναστάσιος συναντήθηκε μετὰ τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν πολιτικῶν κομμάτων κ.ἄ. ἐπισήμως καὶ στίς 14.00 ἀναχώρησε μετὰ τὴν πτήση 119 τῆς Ὀλυμπιακῆς Ἀεροπορίας ἀπὸ τὸν Κρατικὸ Ἀερολιμένα «Ἐλευθέριος Βενιζέλος», γιὰ νὰ ἐπιστρέφει μετὰ τὰ τίμια μέλη τῆς συνοδείας τους στὴν ἔδρα του. Τὸν κατευόδωσαν ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος καὶ λοιποὶ ἐκκλησιαστικοὶ καὶ πολιτειακοὶ παράγοντες.

Η ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΜΑΚ. Α ΑΛΒΑΝΙΑΣ

Ἀρ. πρωτ. 1075

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἀδελφε καὶ συλλειτουργεῖ τῆς ἡμῶν Ταπεινότητος, κύριε Χριστόδουλε, τὴν Ὑμετέραν σεβασμίαν Μακαριότητα ἐν Κυρίῳ κατασπασζόμενοι, ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Χάριτι Θεοῦ ἐπιστρέψαντες αἰσίως εἰς Ἀλβανίαν, ἀνεπέμψαμεν ὕμνον εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν τῆς Ἐκκλησίας Δομήτορα Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ὅστις ἡξίωσεν ἡμᾶς νὰ ἐπισκεφθῶμεν τὴν Ἀγιωτάτην Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐπεδαψίλευσεν πλουσιωτάτην τὴν εὐλογίαν Αὐτοῦ, «ὑπερεκπερισσοῦ ὧν αἰτούμεθα ἢ νοοῦμεν».

Συγχρόνως αἰσθανόμεθα τὴν ἀνάγκην, ὅπως ἐκφράσωμεν ἐξ ὅλης ψυχῆς τὰς θερμοτάτας εὐχαριστίας ἡμῶν πρὸς τὴν Ὑμετέραν πεφιλημένην Μακαριότητα, τὴν περὶ Αὐτὴν Ἱερὰν Σύνοδον καὶ τὸν εὐλαβῆ κληρὸν καὶ λαὸν τῆς προσφιλοῦς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διὰ τὴν ἄκρως τιμητικὴν ὑποδοχὴν, τὴν πλουσιοπάροχον φιλοξενίαν καὶ τὰς πολυπλάγας ἐκδηλώσεις ἀδελφικῆς ἀγάπης, αἷς ἀπηλαύσαμεν μετὰ τῶν συνεκδήμων ἡμῶν καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς εὐλογημένης παραμονῆς ἡμῶν ἐν Ἀθήναις.

Ἀπασαί αἱ ἡμέραι ὑπῆρξαν πλήρεις συγκινήσεων· ἐξαίρετως δὲ ἡ Ἀρχιεπισκοπικὴ καὶ Συνοδικὴ Θεία Λειτουργία τῆς 4ης Νοεμβρίου ἥτο ἀληθὴς

μυσταγωγία καὶ θεία δωρεά. Αἱ πνευματικαὶ ἐμπειρίαι τῆς εἰρηνικῆς ταύτης ἐπισκέψεως, θὰ ἀποτελοῦν σταθερὰν πηγὴν παρακλήσεως καὶ ἐνισχύσεως εἰς τὸν τραχὺν δρόμον τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν διακονίας.

Ἰδιαιτέρως ἐχάρημεν διαπιστώσαντες ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὴν εἰς διαφόρους τομεῖς τῆς ζωῆς καὶ δράσεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος νέαν δημιουργικὴν πνοὴν καὶ προόδον, ὑπὸ τὴν συνεχῆ καθοδήγησιν, τὴν ἀκοίμητον μέριμναν καὶ τὴν ἄσκον προσπάθειαν τῆς Ὑμετέρας θεοτιμῆτου Μακαριότητος. Συγχαίροντες ὁλοθύμως, προσευχόμεθα διακαῶς πρὸς τὸν ἐν Τριάδι Θεόν, ὅπως ἐμπνέῃ καὶ ἐνδυναμώῃ Ὑμᾶς εἰς τὰς πολυσχιδεῖς Ὑμῶν εὐθύνas καὶ πρωτοβουλίας, καὶ ἀξιῶι Ὑμᾶς, ἵνα ὀδηγῇτε τὸν πολυτάλαντον λαὸν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὴν ἀγάπην Αὐτοῦ, «ἀεὶ τὴν ψυχὴν» ἐπεκτείνοντες –κατὰ τὴν ρῆσιν τοῦ Μ. Βασιλείου– «πρὸς τὸ τοῦ Θεοῦ θέλημα κατὰ σκοπὸν καὶ ἐπιθυμίαν τῆς αὐτοῦ δόξης»

Ἐπὶ τούτοις, κατασπασζόμενοι καὶ αὐθις Ὑμᾶς φιλήματι ὁλοκαρδίου ἀγάπης ἐν Χριστῷ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, διατελοῦμεν

Τῆς Ὑμετέρας περισπουδάστου Μακαριότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός,
† Ὁ Τιράνων Ἀναστάσιος, πρόεδρος

Ἐν Τιράναις, τῇ 12ῃ Νοεμβρίου 2001

ΤΟ ΑΡΘΡΟΝ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ
ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ

- ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ
- ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ
- ΔΙΑΦΟΡΑ

Τὸ ἄρθρον τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Συντάξεως**ΤΟ ΒΕΛΗΝΕΚΕΣ ΤΩΝ ΔΙΑΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ ΔΙΑΛΟΓΩΝ****1. Προλεγόμενα**

Στὸ προηγούμενο ἄρθρο μας τονίσαμε τὴν ἀναγκαιότητα τῶν διαθρησκειακῶν διαλόγων, οἱ ὁποῖοι ἤδη προγραμματίζονται τόσο στὴν Ἑλλάδα μὲ πρωτοβουλία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὅσον καὶ σὲ ἄλλα κέντρα τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου (Βρυξέλλες, Ἀοσίζη κ.ά.) μὲ πρωτοβουλία τόσο τοῦ Σεπτοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ὅσον καὶ τοῦ Βατικανοῦ καὶ ἄλλων φορέων τῆς πνευματικῆς ζωῆς, ὡς λ.χ. τῆς «Europäischen Akademie der Wissenschaften und der Künste».

Τοῦ κ. **ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ**
 Ὁμοτίμου Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου
 Ἀθηνῶν, Τακτικοῦ Μέλους τῆς Εὐρωπαϊκῆς
 Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῶν Τεχνῶν

Ἀλλὰ ποία εἶναι ἡ ὀρθὴ μεθοδολογία καὶ ποῖο θὰ εἶναι τὸ περιεχόμενο τῶν διαλόγων αὐτῶν; Ὡς ἐπιτραπὴ σὲ μερικὰ ἄρθρα μας στὸ περιοδικὸ «Ἐκκλησία» νὰ ὑπομνήσουμε μερικὰ στοιχεῖα, ποὺ θὰ διαμόρφωναν μερικὲς διαστάσεις καὶ συνιστώσες παραμέτρους, ὡς καὶ ἐνδεχόμενες μεταβλητὲς τῶν διαθρησκειακῶν διαλόγων καὶ θὰ προσδιόριζαν τὸ βελήνεκες αὐτῶν. Τὰ στοιχεῖα αὐτὰ θὰ ἦταν δυνατόν –ὅπως πιστεύομε καὶ ἐλπίζομε– νὰ χρησιμεύουν ἀπὸς ὡς προανὰκρουσμα ἢ νὰ ἔχουν –αὐτονοήτως μέχρις ἐνὸς ὁρισμένου σημείου– πιλοτικὸ χαρακτήρα γιὰ μερικὲς τουλάχιστον οὐσιώδεις πτυχὲς τῶν διαλόγων αὐτῶν.

2. Οἱ ἐγγενεῖς δυσκολίες στοὺς διαθρησκειακοὺς διαλόγους.

Στοὺς διαθρησκειακοὺς διαλόγους πρέπει νὰ ὑπερνικηθοῦν μερικὰ ἐμπροσθοῦντα στὴν ἐπιτυχία τους ἐμπόδια καὶ μερικὲς ἐγγενεῖς δυσκολίες γιὰ τὴν ἀπρόσκοπτη διεξαγωγή τους. Τὰ ἐμπόδια αὐτὰ καὶ οἱ δυσκολίες προκύπτουν ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι, ἐὰν οἱ συμμετέχοντες στοὺς διαχριστιανικοὺς, διεκκλησιαστικοὺς, διομολογιακοὺς διαλό-

γους ἔχουν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον τὴν ἰδίᾳ πίστι στὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ, στὸν Θεάνθρωπο Σωτῆρα καὶ Λυτρωτὴ, ἀντιθέτως στοὺς διαθρησκειακοὺς διαλόγους οἱ ἐκπρόσωποι τῶν προχριστιανικῶν καὶ ἐξωχριστιανικῶν θρησκειῶν ἀρνοῦνται τὴν πίστι αὐτὴ καὶ ἔχουν μίαν ἀντίληψιν γιὰ τὴν ὑπερβάλλουσα τὰ ἀνθρώπινα ὄντα θεία ὑπερδύναμι, ἡ ὁποία κατὰ τὸ πλεῖστον νοεῖται ποικιλοτρόπως ἀκόμη καὶ ἐντὸς τῶν μονοθεϊστικῶν θρησκειῶν.

Ἄλλη δυσκολία στοὺς διαθρησκειακοὺς διαλόγους εἶναι ὅτι κάθε θρησκεία ἔχει τὴν ἀξίωσιν τῆς μοναδικῆς ἰσχύος, τῆς ἀπολυτότητος καὶ τῆς ὑψίστης αὐθεντίας, ἡ ὁποία μὲ συναίσθημα ὑπεροχῆς δὲν ἀνέχεται μειοδοσίαις καὶ συμβιβασμοῖς εἰς βάρος τοῦ περιεχομένου της, ἀλλ' ἀντιθέτως θέλει δι' ἀναπτύξεως ἱεραποστολικοῦ ἔργου νὰ προσελκύσῃ ὅλους στὴν ἰδική της πίστι. Γεννιέται λοιπὸν τὸ ἐρώτημα: Πῶς θὰ ἐπιτευχθῇ στοὺς διαλόγους αὐτοὺς ἡ ἀποφυγὴ τόσο τοῦ «φο(ν)νταμενταλιστικοῦ δυνισμοῦ», ὅσον καὶ τοῦ «θρησκευτικοῦ μονισμοῦ» καὶ πῶς θὰ ἐπικρατήσῃ ἡ τόσο προβαλλομένη σήμερα «ἀνοχή» καὶ ἡ «παραδοχὴ τῆς ἐτερότητας καὶ τοῦ ἄλλου ὡς ἄλλου» χωρὶς αὐτὸ νὰ σημαίνει «συγκρητισμὸς» καὶ ἄρνησι τοῦ περιεχομένου τῆς πίστεως ἐκάστου ἐκ τῶν συμμετεχόντων στοὺς διαλόγους;

Ἄλλο ἐρώτημα εἶναι: Θὰ ὑπάρξῃ στοὺς διαλόγους κοινὴ προσευχή; Καὶ ἐὰν ναί, ποῖο περιεχόμενο πρέπει νὰ ἔχῃ αὐτή; Τί θὰ ποῦμε σχετικῶς ἀπὸ ὀρθόδοξη σκοπιά γιὰ τὴν συμπροσευχὴ;

Ἄλλη δυσκολία σὲ μερικοὺς ἀπὸ τοὺς διαθρησκειακοὺς διαλόγους εἶναι ὅτι μερικὲς θρησκείες, ὅπως τὸ ζήσαμε στὶς ἡμέρες μας μὲ τοὺς λεονταρισμοὺς τῶν Ταλιμπὰν τοῦ Ἀφγανιστάν, ἔχουν ἀνεπίτρεπτες πολιτικὲς ἐπιδιώξεις, τίς ὁποῖες μάλιστα συσχετίζουν μὲ τὴν διδασκαλία τῶν ἱερῶν τους βιβλίων, λ.χ. τοῦ Κορανίου.

Ἀλλὰ παρὰ τίς δυσκολίες αὐτές, εἶναι σήμερα γενικὸ τὸ αἶτημα περὶ ἐντατικοποιήσεως τῶν προσπαθειῶν γιὰ τὴν διοργάνωσιν διαθρησκειακῶν διαλόγων ποὺ θ' ἀποβλέπουν ἀφ' ἐνὸς στὴν προβολὴ κοινῶν ἀνθρωπιστικῶν ἀξιῶν καὶ στὴν ἐπικράτησιν τῆς ἐλευθερίας, τῆς δικαιοσύνης, τῆς ἀγάπης καὶ

τῆς εἰρήνης ἰδίως μέσα στίς πολυπολιτισμικές καί πολυθρησκευτικές κοινωνίες καί ἀφ' ἑτέρου στήν περιφρούρησι τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων τῶν μελῶν τῶν διαφορῶν θρησκευτικῶν μειονοτήτων. Οἱ μνημονευθεῖσες δυσκολίες, ὅπως καί ἄλλες, τῶν ὁποίων θά γίνη μνεῖα κατωτέρω, πρέπει νά μελετηθοῦν καί ὑπερνικηθοῦν μέ κοινὴ προσπάθεια, εὐλικρίνεια καί καλὴ θέλησι.

Οἱ διαθρησκειακοὶ διμερεῖς ἢ πολυμερεῖς διάλογοι πρέπει πρῶτον νά ἐπισημαίνουν τὰ σημεῖα ἐπαφῆς μεταξὺ τῶν Θρησκειῶν, ποὺ διευκολύνουν τὴν κοινὴ ἀνθρωπιστικὴ ἀντιμετώπισι τῶν διεθνῶν καί κοινωνικῶν προβλημάτων, καί δεύτερον νά προχωροῦν στὴ συνέχεια στὴν ἐξέτασι τοῦ ἀκανθώδους προβλήματος τῶν ὑφισταμένων οὐσιωδῶν διαφορῶν στὸ περιεχόμενο τῶν πιστευτέων στίς διάφορες Θρησκείες, ποὺ ἀποκλείουν οὐσιώδεις συγκρητιστικοὺς ἐνδοτισμοὺς καί συμβιβασμούς.

3. Σημεῖα ἐπαφῆς (ὁμοιότητες, ἀναλογίες καί «παράλληλα» φαινόμενα) μεταξὺ Χριστιανισμοῦ καί ἄλλων Θρησκειῶν.

Οἱ ἐπιδιώκοντες τὴν προσέγγισι καί ἀλληλοπεριχώρησι Χριστιανισμοῦ καί ἄλλων Θρησκειῶν καί οἱ κήρυκες τῆς θρησκευτικῆς «παγκοσμοποιήσεως» πρὸς ἐπιγνώσει ἐνιαίας Θρησκείας σ' ὅλους τοὺς λαοὺς περιορίζονται συνήθως στὴν προβολὴ μόνο τῶν σημείων ἐπαφῆς στὰ διαφορετικὰ περιεχόμενα τῆς πίστεώς τους. Ἡ προβολὴ αὐτὴ γίνεται κατὰ τρόπον ἀποσπασματικὸ καί κλασματικὸ, περιοριζομένη στὴν ὑπόμνησι ὁμοιοτήτων, ἀναλογιῶν καί «παρὰλληλων» φαινομένων καί ἀποφεύγουσα συχνὰ συνειδητῶς τὴ χρῆσι τῆς –στοχευούσης στὴ θεὰ τῆς «οὐσίας» (Wesensschau) τῶν θρησκευτικῶν «φαινομένων»– φαινομενολογικῆς μεθόδου τῶν Edmond Husserl, Max Scheler καί Johannes Hessen.

Ἀναμιφιδόπως θά ἦταν ὑπερβολὴ νά ἰσχυρισθοῦμε, ὅτι «ἡ Θρησκαιολογία ἐτερμάτισε τὸν σάλλον τῶν παρὰλληλων» καί ὅτι μηδένισε τὸν ἀριθμὸ τους (Λεωνίδου Ἰωάν. Φιλίπιδου, Σύγχρονος Θρησκαιολογικὴ Κίνησις, ἐν Ἀθήναις 1952, σ. 20). Ἐξ ἄλλου ὅμως δὲν πρέπει νά λησμονῆται καί τὸ «ὄργιον ἀπάτης, ἣν μετῆλθον πρὸς ὑπονόμευσιν τῆς πίστεως εἰς τὴν αὐτοτέλειαν καί εἰς τὸν ἀποκαλυπτικὸν χαρακτῆρα τοῦ Χριστιανισμοῦ οἱ μὲν

ταὶ τῶν παρὰλληλων. Διὰ τῆς ἐπιστημονικῆς ἐκκαθάρισεως τοῦ ὄργιον τῶν δῆθεν παρὰλληλων ἡ Θρησκαιολογία κατήνεγκε καίριον πλῆγμα κατὰ τῶν πλαστογράφων καί κατὰ τοῦ θρησκαιολογικοῦ ἐρασιτεχνισμοῦ, προσδιορίσασα ἅμα ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ καί τὸν τρόπον ἐπιστημονικῆς χρησιμοποιήσεως τῆς συγκρίσεως καί ἐπιστημονικῆς ἀνακρίσεως τῶν νομιζομένων ἐκάστοτε παρὰλληλων» (Αὐτ.).

Παρὰ τὴν κατ' ἀρχὴν ὀρθὴ ἐπισήμανσι τοῦ ἀειμνήστου διακεκριμένου διδασκάλου μας Καθηγητοῦ Λεωνίδου Ἰωάν. Φιλίπιδου, δὲν εἶναι δυνατόν νά ἀρνηθοῦμε ὅτι ἀναμιφιδόπως ὑπάρχουν «παράλληλα» φαινόμενα, δηλαδὴ μερικῆς τόσον «καθ' ὕλην», ὅσον καί εἰδολογικῆς ἢ μορφολογικῆς ὁμοιοτήτες καί ἀναλογίες, ποὺ ἀναφέρονται σὲ θεολογικομεταφυσικῆς, κοσμοθεωρητικῆς, βιοθεωρητικῆς, ἠθικῆς, ἀσκητικῆς καί λατρευτικῆς κατηγορίες στοχασμοῦ καί ἐκφράσεως ἐσωτερικῶν βιωμάτων τῶν χριστιανῶν καί τῶν ὁπαδῶν ἄλλων Θρησκειῶν.

Δειγματοληπτικῶς μνημονεύομε μέ ἐλλειπτικῆς αὐνδρετες διατυπώσεσι καί χωρὶς συστηματικὴ κατὰτάξι παραδείγματα τέτοιων «παρὰλληλων», ὁμοιοτήτων καί ἀναλογιῶν, ποὺ ἐπισημαίνονται ἀπὸ διαπρεπεῖς θρησκαιολόγους σὲ διμερεῖς συναρτήσεις ἢ σὲ πολυμερῇ πλαίσιᾳ: Διηγήσεις περὶ τῆς δημιουργίας τοῦ ἀνθρώπου· συναίσθημα ἐνοχῆς ὡς ὑπαρξιακὸ γνῶρισμα· ἐλπίς καί ἀναμονὴ γιὰ λύτρωσι· ἀσκησις· διαρκὴς ἀγὼν πρὸς κατανίκησι παθῶν· ἐπιδιώξις πνευματικῆς ἰάσεως καί θεραπείας· νητεία· διαλογισμός· πνευματικὴ θεωρία· αὐτοστοχασμός· διαβεβαιώσεις περὶ ἐσωτερικῆς ἀποκαλύψεως ὡς μυστικοῦ φωτισμοῦ καί ἐλλάμψεως· συμβολικὴ χρῆσις χρωμάτων· τόποι προσκυνημάτων· ἱερῆς ἀποδημίας· ἐξημέρωσις ἀπὸ ἐρημίτες ἀγρίων θηρίων· χρῆσις τῶν ἡχῶν τῆς καμπάνας· θυσία κουρᾶς τῶν μαλλιῶν· θρησκευτικοὶ ὕμνοι· μονότονη καί μονοφωνικὴ ἀπαγγελία ἱερῶν κειμένων μέ σχετικῆς ἀνυψώσεσι καί χαμηλώματα τῆς φωνῆς· δημόσιον κήρυγμα· σωτηριολογικὴ διδασκαλία περὶ τῆς ὁδοῦ τῆς λυτρώσεως· δοξολογικοί, παρὰκλητικοί καί ἐξιλαστήριοι ὕμνοι· ἐκτενεῖς προσευχῆς καί δεήσεσι ἐξ ἀγάπης ἢ ὁποῖα περιλαμβάνει ὅλα τὰ ζωντανὰ πλάσματα· παρὰλλαγῆς τοῦ «Πάτερ ἡμῶν»· τιμῶμενα ἱερὰ λείψανα σὲ πολυτιμότερες λειψανοθήκες· κανονικὰ ἱερὰ βιβλία, ποὺ γράφτηκαν σὲ περιγραφομένη κατὰστασι θείας

ἐμπνεύσεως καὶ ἐξάρσεως· ὑπόδειξις τοῦ ὀρθοῦ τρόπου προσευχῆς· μοναχικά τάγματα ἀνάλογα πρὸς τὰ τῶν –ιδίως δυτικῶν– χριστιανῶν (ἐπαιτικά, τερτιαρίων κ.τ.τ.)· προφητείες· μάρτυρες τῆς πίστεως· ἐκδηλώσεις σεβασμοῦ πρὸς κάθε ἀνθρώπινο πρόσωπο· ἰσοτιμία μοναστριῶν καὶ μοναχῶν· ἐκδηλώσεις τιμῆς πρὸς θρησκευτικὴς προσωπικότητες, ποὺ ἔφθασαν στὴν ἑλλαμψὶ καὶ στὸν φωτισμό· πολλοὶ ἅγιοι (λ.χ. στὸν Βουδδισμό οἱ Buddas καὶ Bodhisatwas)· ἡ ἰδέα τῆς Χάριτος· μονοθεϊστικὲς τάσεις σὲ μεταγενέστερες μορφές Θρησκειῶν· ἡ διδασκαλία ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι ἀγάπη καὶ ἡ καρδιά τοῦ μεγάλου ἐλέους· σωτηριολογικὲς διηγήσεις ἀγιασμοῦ· καταφατισμὸς καὶ ἀποφατισμὸς θετικῆς καὶ ἀρνητικῆς θεολογίας· πνευματικὰ ὄντα ἢ ἄγγελοι, ποὺ συμμετέχουν στὴν ζωὴ τῶν ἀνθρώπων· ἐσχατολογικὴ διδασκαλία· τὰ ἀπὸ τὸν Rudolf Otto γνωστὰ οὐσιώδη στοιχεῖα τῆς Θρησκείας, δηλαδή τὸ Numinosum, τὸ Mysterium Tremendum καὶ τὸ Mysterium Fascinosum· πειρασμοὶ ἰδρυτῶν Θρησκειῶν, ἀνάλογοι πρὸς τοὺς πειρασμοὺς τοῦ πειρασθέντος ἀπὸ τὸν Σατανᾶ Ἰησοῦ· περιγραφές γιὰ θαύματα, γιὰ λύτρωσι ὡς μυστικὴ εἰρήνη καὶ μακαριότητα καὶ γιὰ παραδείσια κατάστασι· ἐορτολόγια, ποὺ συναρτῶνται πρὸς τοὺς σταθμοὺς τῆς ζωῆς τῶν ἰδρυτῶν τῶν Θρησκειῶν καὶ ὑπενθυμίζουν τὶς χριστιανικὲς δεοποτικὲς ἐορτές.

Ὁ ἀείμνητος ἐπιφανὴς Καθηγητὴς μας Παναγιώτης Τρεμπέλας ἔχει γράψει σχετικῶς: «Δὲν διεκδικοῦμεν διὰ τὸν Χριστιανισμόν τὸ μονοπώλιον τῶν ἐννοιῶν τῆς θυσίας, τῆς ἐξιλεώσεως, τῆς ἀπολυτρώσεως ἢ τὰς τελετὰς τῆς μνήσεως, τοῦ καθαρμοῦ, τοῦ φωτισμοῦ κ.λπ. Αὗται ἀποτελοῦν στοιχεῖα ὑποκείμενα ὡς βάσεις ἐν πάσῃ θρησκείᾳ καὶ εὐρίσκονται εἰς μέγαν ἀριθμὸν θρησκειῶν, κενωτικῶν ἀπ' ἀλλήλων διὰ τοῦ διαστήματος καὶ τοῦ χρόνου καὶ τοῦ τόπου, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴν χωρῇ ὑπόνοια, ὅτι αὗται ἐπέδρασαν ἐπ' ἀλλήλων. Ἐπόμενον λοιπὸν εἶναι ἐξωτερικαὶ τινες ἀναλογίαι νὰ ὑπάρχουν μεταξὺ τῶν εἰδωλολατρικῶν καὶ τῶν χριστιανικῶν τελετῶν... Καὶ αἱ λειτουργικαὶ ὕλαι ἐν τῇ λατρείᾳ, ὅπως τὸ ἔλαιον, τὸ ὕδωρ, ἡ τέφρα, καθὼς καὶ διάφοροι χειρισμοί, οἷον ἡ ἐπίθεσις τῶν χειρῶν, ὑπάρχουν κοινὰ εἰς πολλὰς θρησκείας» (Παν. Τρεμπέλας, Ἀρχαὶ καὶ χαρακτὴρ

τῆς χριστιανικῆς λατρείας, Ἀθήναι, 1952, σ. 85).

Ἄς θυμηθοῦμε ὡς παράδειγμα τὰ μορφολογικὰ σημεῖα ἐπαφῆς μεταξὺ τῆς Χριστιανικῆς καὶ τῆς Ἰουδαϊκῆς Λατρείας. Ὅπως ἔχομε τονίσει «εἰς τὴν Χριστιανικὴν Λατρείαν ἐνσωματώθησαν ἢ ἐχρησίμευσαν ὡς εἰδολογικὰ ἢ μορφολογικὰ πρότυπα ἢ ἐν τῇ Ἰουδαϊκῇ Λατρείᾳ τελετουργικῇ χρῆσις τοῦ ὕδατος, τοῦ ἐλαίου, τοῦ ἄρτου, τοῦ οἴνου· αἱ διὰ τοῦ ὕδατος πλύσεις τῶν χειρῶν πρὸς μετάδοσιν εὐλογίας· ἡ χρῆσις τοῦ θυμιάματος· ἡ χρῆσις τοῦ ἀρχιερέως καὶ αἱ ἱστορούμεναι ἐν τῇ Π.Δ. χρόσεις τῶν βασιλέων· ἡ ἰδέα τῶν ἐγκαυνίων τοῦ ναοῦ· ἡ ἐπὶ τῶν ἀμφίων τοῦ ἀρχιερέως τοποθέτησις κωδωνίσκων· αἱ διὰ νέου περιεχομένου πληρωθεῖσαι ἐορταὶ τοῦ Πάσχα καὶ τῆς Πεντηκοστῆς· ἡ εἰς ἐβδομάδας διαίρεσις τοῦ ὅλου ἔτους· ἡ καθ' ὑπακοὴν –πιθανῶς καὶ ἡ ἀντιφωνικὴ– ψαλμωδία· ἡ ἀνάγνωσις βιβλικῶν περικλοπῶν· ἡ ὁμιλία καὶ οἱ λόγοι παρακλήσεως· ὁ τρόπος τῆς ἀπαγγελίας καὶ ἡ διὰ λειτουργικῶν φράσεων πλαισίωσις τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ τέλους τῶν προσευχῶν· ἡ ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπίδρασιν τῆς Π.Δ. αὐξήσις τῶν ὥρων τῆς προσευχῆς εἰς ἑπτὰ, ἥτοι εἰς τὰς ὥρας τοῦ Ὁρθρου, τῆς τρίτης, τῆς ἑκτης, τῆς ἐνάτης, τοῦ ἑσπερινοῦ, τοῦ ἀποδείπνου καὶ τοῦ μεσονυκτικοῦ (Ψαλμ. ρη', 164: «Ἐπτὰκις τῆς ἡμέρας ἤνεσά σε»)· ἡ ἐναρξίς τῆς λειτουργικῆς ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἑσπέρας τῆς προηγουμένης· τὰ μεταφερθέντα εἰς τὴν Προαναφορὰν ἢ Λειτουργίαν τῶν Κατηχουμένων τῆς Κυριακῆς λατρευτικά ἐν τῇ συναγωγῇ στοιχεῖα τῆς πρωΐας τοῦ ἀντικατασταθέντος ὑπὸ τῆς Κυριακῆς Σαββάτου· ἡ χρῆσις τοῦ «Ἀμήν» καὶ τοῦ μελωδικῶς ψαλλομένου «Ἀλληλούϊα»· μορφολογικὰ τινα στοιχεῖα τῶν ἐπισήμων ἰουδαϊκῶν δείπνων, ἐνσωματωθέντα εἰς τὴν τελεσιουργίαν τῆς Θείας Εὐχαριστίας, ἥτις ἀκριβῶς ἐδόθη κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἐν ἰουδαϊκῇ μορφῇ τελεσθέντος Μυστικοῦ Δείπνου κ.λπ.» (Εὐαγγ. Θεοδώρου, Μαθήματα Λειτουργικῆς, Τεύχος Α', Ἀθήναι 1991, σσ. 311- 312, ὅπου γίνεται καὶ παραπομπὴ στὴν σχετικὴ Βιβλιογραφία).

Σὲ μερικὲς Θρησκείες συναντῶνται τόσον ἡ ἰδέα τῆς σωτηρίας μόνον μετὰ τὴν πίστι (sola fides), ὅσον καὶ ἐκδηλώσεις ποὺ συνδυάζουν τὴν vitam

contemplativam μετὴν vitam activam. Πολλὰ Θρησκείματα σήμερα μιμοῦνται τὴν ἠθικοκοινωνικὴν δρᾶσιν τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν καὶ τῶν Προτεσταντῶν, ποὺ εἶναι γνωστὴ ὡς Caritas καὶ ὡς Diakonia, καὶ ἀναπτύσσουν ἀνθρωπιστικὰ καὶ διακονικὰ δραστηριότητες (λ.χ. πρὸς περίθαλψιν προσφύγων, πρὸς ὑπεράσπισιν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, πρὸς ἀνάπτυξιν κινήματος εἰρήνης, τῆς peace movement). Ἀλλὰ καὶ ἤδη τὸν γ' αἰῶνα πρὸ Χριστοῦ ὁ ἡγεμὼν τῶν Ἰνδιῶν Asoka διηγεῖται: «Φύτευσα στοὺς δρόμους μπανιανιὰς καὶ δέντρα μάνγκο, γιὰ νὰ παρέχουν σκιὰς στοὺς ἀνθρώπους καὶ στὰ ζῶα. Ἄνοιξα πηγὰδια καὶ πανδοχεῖα πρὸς χάριν τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ζώων» (Εὐαγγ. Θεοδώρου, Ἱστορία καὶ Θεωρία τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Κοινωνικῆς Διακονίας, Ἀθήναι, 1985, σ. 25).

Ἐπειτα, ὅπως στὸν Χριστιανισμό ὑπάρχουν σχίσματα καὶ διαιρέσεις, ἔτσι καὶ σὲ ἀρκετὰς Θρησκείαις ὑπάρχουν διασπάσεις καὶ μερικὲς φορὲς ἀλληλοσυγκρουόμενες αἱρέσεις. Ἐξ ἀφορμῆς τῶν γεγονότων τοῦ Ἀφγανιστάν κατεκλύσθησαν οἱ σελίδες τῶν ἐφημερίδων γιὰ τὶς διαφορὰς φιλειρηνικὰς καὶ φιλοπόλεμες ἀποχρώσεις τοῦ Ἰσλαμισμού. Μέσα στὸν Βουδδισμό γνωστὰς εἶναι διάφο-

ρες διασπάσεις (ἀρχαῖος Βουδδισμός, Νεοβουδδισμός, Hinayāna, Mahayāna, Vajrayāna, βουδδιστικὲς σχολὲς μετὰ διαφορὰς κατευθύνσεις οἷς Ἰνδίες, στὴν Κίνα, στὴν Ἰαπωνία, στὸ Θιβέτ, στὴ Σρί-Λάνκα, στὸ Βιετνάμ, στὴν Ταϊλάνδη, στὴν Ἰνδονησία, στὴ Βίρμα, στὸ Λάος, στὴν Καμπότζη, στὴν Ἀμερική, στὴν Εὐρώπη), ποὺ καθιστοῦν σήμερα ἀναγκαῖες τὶς φιλενωτικὰς προσπάθειες τοῦ ἐνδοβουδδιστικοῦ Οἰκουμενισμοῦ, ἀνάλογες πρὸς τὴς τῆς διαχριστιανικῆς, τῆς διεκκλησιαστικῆς, τῆς ἐνδοἰσλαμικῆς οἰκουμενικῆς κινήσεως. Ὁ διαθρησκειακὸς διάλογος θὰ εἶχε καλύτερα ἀποτελέσματα, ἐὰν ἐκάστη ἐκ τῶν Θρησκειῶν, ποὺ συμμετέχουν εἰς αὐτόν, εἶχε ἐσωτερικὴ ἐνότητα καὶ ἐνιαία στάσι πρὸς τὶς ἄλλες Θρησκείαις.

Γιὰ τὴν ὀρθὴ ἀποτίμησιν καὶ ἀξιολόγησιν τῶν ὀλίγων καθ' ὕλην καὶ πολλῶν εἰδολογικῶν ἢ μορφολογικῶν ὁμοιοτήτων, ἀναλογιῶν καὶ «παρὰλλήλων» μεταξὺ Χριστιανισμοῦ καὶ ἄλλων Θρησκειῶν εἶναι ἀναγκαῖα ἡ χρῆσις ὀρθῆς ἐρμηνευτικῆς μεθόδου καὶ κατανοήσεως ἢ συνδυασμοῦ ἐναλλακτικῶν ἐρμηνευτικῶν δυνατοτήτων. Ἀλλὰ περὶ αὐτῶν θὰ γίνῃ λόγος στὸ ἐπόμενο ἄρθρο μας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

**Εὐχὲς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου
γιὰ τὶς σχέσεις Ἑλλήνων καὶ Τούρκων**

Ἡ Α.Θ.Π. ὁ σεπτὸς Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος κατὰ τὴν πρόσφατη ἐπίσκεψί Του στὸ Καστελόριζο ἔγινε ἐνθουσιωδῶς δεκτὸς ἀπὸ τοὺς κατοίκους καὶ τὶς τοπικὲς Ἀρχές. Ἐκεῖ ἦταν πρῶτος εἰσηγητὴς στὸ Συνέδριο, ποὺ ἐξήτασε τὸ θέ -
μα «Περιβάλλον καὶ Τοπικὴ Αὐτοδιοίκηση».

Ὅταν δόθηκε εὐκαιρία νὰ συναντηθῇ μὲ τοὺς ἀκρίτες ἄνδρες τῶν Ἑνόπλων Δυνάμεων, ὁ Παναγιώ -
τατος εὐχήθηκε κατὰ τὴν πρὸς αὐτοὺς προσφώνησί Του «νὰ ἀσχολοῦνται μὲ ἔργα εἰρήνης καὶ νὰ μὴ πα -
ρασπῇ ποτὲ ἡ ἀνάγκη νὰ πολεμήσουν». Εἰδικώτερα ἐξέφρασε τὴν εὐχὴ «νὰ ὑπάρχῃ εἰρήνη καὶ γαλήνη μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας, ὅπως καὶ στὴν εὐρὺ -
τερη περιοχὴ τῶν Βαλκανίων καὶ σὲ ὅλον τὸν κόσμον, ὁ ὁποῖος σήμερον δοκιμάζεται ἀπὸ τὴν ἔλλειψι αὐτῆς τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἀμοιβαίας ἐμπιστοσύνης ἀνθρώ -
πων καὶ λαῶν».

Χαρακτηριστικῶς ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, ἀναφερόμενος στὴν ἐμπειρία Του ἐκ τῆς ἐπισκεψέως Του τόσον στὸ Καστελόριζο, ὅσον καὶ τὶς προηγού -
μενες ἡμέρες στὴν περιβρεχομένη ἀπὸ τὸ Αἰγαῖο Μι -
κρασιατικὴ γῆ, προσέθεσε τὰ ἑξῆς: «Ἀντελήφθην γιὰ πολλοστὴ φορὰ πόσον οἱ λαοὶ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Τουρκίας ἐπιθυμοῦν τὴν εἰρηνικὴ συνύπαρξη, τὴν ἀλληλεγγύη, τὴν δημιουργικὴ συνεργασία καὶ εἶναι πρᾶγματι ὅ,τι καλύτερο μποροῦμε νὰ εὐχηθοῦμε καὶ στὸν ἓνα καὶ στὸν ἄλλο λαό... Πρέπει νὰ ὑπάρχῃ, δηλαδή, καλὴ γειτονία ἐπ' ἀγαθῷ ἀμφοτέρων τῶν πλευρῶν καὶ τὰ μαθήματα καὶ τὰ παθήματα τοῦ πα -
ρελθόντος νὰ γίνουν σὲ ὅλους διδάγματα εἴτε πρὸς ἀποφυγὴν, εἴτε πρὸς μίμησην, ἀναλόγως τῆς περι -
πτώσεως».

Εὐγλωττότατο Χρονικὸ

Τὸ δημοσιευόμενον σὲ ἄλλες σελίδες τοῦ παρόν -
τος τεύχους τῆς «Ἐκκλησίας» Χρονικὸ τῆς -κατόπιν
προσκήψεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος- ἐπισή -
μου ἐπισκεψέως εἰς αὐτὴν τοῦ Μακαριωτάτου

Ἀρχιεπισκόπου Τιράνων, Δυρραχίου καὶ πάσης Ἀλβανίας κ. Ἀναστασίου εἶναι εὐγλωττότατο. Ὅσα ἀναφέρονται ἢ ὑπενθυμίζονται ἐξιστορούμενα εἰς αὐτὸ καὶ οἱ προσφωνήσεις, ἀντιφωνήσεις καὶ ἐγκάρ -
διες συνομιλίες κατὰ τὶς συνεχεῖς ἐπίσημες καὶ ἀνε -
πίσημες ἐπαφές αὐτοῦ μὲ τὸν φιλοξενούντα Μακ. Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χρι -
στόδουλο, μὲ τὰ μέλη τῆς Ἱ. Συνόδου, μὲ ἄλλα ἡγε -
τικά στελέχη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, μὲ τὸν Πρόεδρο τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας, μὲ τὸν Πρω -
θυπουργὸ καὶ ἄλλους ἐπισήμους φορεῖς τῆς Ἑλλη -
νικῆς Πολιτείας, μὲ τὰ τιμήσαντα αὐτὸν Ἀνώτατα Πνευματικὰ Ἰδρύματα τῆς χώρας, καὶ ἰδιαίτερος μὲ τοὺς Καθηγητὲς καὶ φοιτητὲς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, μὲ τοὺς ἔργα -
ζομένους στὴν κάποτε διευθυνομένην ὑπ' αὐτοῦ Ἀποστολικὴ Διακονία καὶ σὲ ἄλλες ἐκκλησιαστικὲς ὑπηρεσίες, μὲ διάφορα Ἰδρύματα καὶ μὲ τὸ Χρῆστε -
πώνυμο πλήρωμα ἰδίως στὰ πλαίσια τῆς Εὐχαρι -
στιακῆς Θείας Λειτουργίας - ὅλα αὐτὰ καὶ πολλὲς ἄλλες μικρὲς λεπτομέρειες λόγων καὶ ἐκφραστικῶν κινήσεων καὶ ἐνεργειῶν ἀνασωπύρρησαν στὴ μνήμη μας ὅτι ὁ Μακαριώτατος κ. Ἀναστάσιος προέρχεται ἐκ τῶν σπλάγχων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος· ἔχει συντελεσεῖ στὴν ἀναβάθμισι πτυχῶν τοῦ ἔργου τοῦ Ἐπιτελικοῦ Ὁργανισμοῦ Ἀὐτῆς· ἔχει διακριθῇ ὡς Ἀκαδημαϊκὸς διδάσκαλος, ἐρευνητὴς καὶ συγγρα -
φεύς· ἔχει ἐμπνεύσει καὶ ἐξοπλίσει μὲ συγγραφέντα ὑπ' αὐτοῦ θαυμάσια Κατηχητικὰ Βοηθήματα ἑκατο -
ντάδες διαμορφωτῶν τῆς προσωπικότητος νεανικῶν ὑπάξεων· ἔχει προσωπικῶς προωθήσει τὸ ἱεραπο -
στολικὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας μας· ἔχει ἀκτινοβολία στὴν Χριστιανικὴ Οἰκουμένη καὶ στὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν· ἔχει προωθήσει τὴν τό -
σον ἀναγκαῖα σήμερον διαθρησκειακὴ διαλογικὴ ἐπι -
κοινωνία μὲ πνεῦμα γνησίας χριστιανικῆς ἀγάπης καὶ ἀνοχῆς καὶ τὰ τελευταῖα δέκα χρόνια συνεχίζει ἀκούραστα νὰ διευρύνῃ τὶς διαστάσεις τοῦ θαύμα -
τος τῆς ἀναστάσεως τῆς ὁμοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἀλβανίας, ἡ ὁποία κυριολεκτικῶς ἀναγεννᾶται ἐκ τῆς τέφρας τῆς καί, ἐμπνεομένη ὑπὸ τοῦ παραδεί -

γματος τοῦ ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ, συνεχίζει ἀκούραστα, ἀθόρυβα καὶ μὲ ὑποδειγματικὴ σεμνότητα τὸ μὲ γεωμετρικὴ πρόοδο ἀυξανόμενο καὶ ἀκτινοβολοῦν εἰς ὅλον τὸν κόσμον σωτηριῶδες καὶ ἀνακαινιστικὸ ἔργο αὐτῆς, πὺν δικαίως ἐκτιμᾶται καὶ ἀναγνωρίζεται σὲ πανορθόδοξη καὶ παγκριστιανικὴ κλίμακα.

Νέα καθήκοντα στὸν π. Γεώργιο Τσέση

Ἐνεκα τῶν παρατεινομένων προβλημάτων τῆς υἱείας τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἑλβετίας κ. Δαμασκηνοῦ, ἡ Α.Π.Θ. ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος καὶ ἡ περὶ Αὐτὸν Ἁγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος τοῦ σεπτοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὥρισαν ὡς Προϊσταμενέοντα τοῦ Ὁρθοδόξου Πατριαρχικοῦ Κέντρου (Σαμπεζὺ Γενεύης) καὶ ὡς Κοσμήτορα τοῦ μετ' αὐτοῦ συνδεδεμένου Μεταπτυχιακοῦ Ἰνστιτούτου Ὁρθοδόξου Θεολογίας τὸν Μέγαν Πρωτοπρεσβύτερον π. Γεώργιον Τέσην.

Ὁ π. Γεώργιος Τέσης, πὺν εἶναι διακεκριμένο στέλεχος τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, εἶναι γνωστὸς ἀφ' ἑνὸς γιὰ τὶς διατριβές του «Ἡ ἔνταξις τῶν Ἀγίων εἰς τὸ ἑορτολόγιον τῆς Ἐκκλησίας» (κατὰ τὴν ἀποφοίτησι ἐκ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τῆς Χάλκης) καὶ «Ἡ συμβολὴ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου στὴν ἰδρυση τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν» (γιὰ τὴν ἀνακήρυξι σὲ Διδάκτορα τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης)· ἀφ' ἑτέρου γιὰ τὴ λαμπρὴ προσφορά του στὴν Ἐπιτροπὴ Διεκκλησιαστικῆς Βοηθείας τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν, ὅπου, ἔχοντας τὶς εὐλογίες τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, μὲ ἐπιτελικὲς δραστηριότητες προώθησε προγράμματα τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τρίτον γιὰ τὴ συνειστέλη ἀπὸ τὸ 1971 παρουσία του στὴν ἔδρα τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν ὡς Μονίμου Ἀντιπροσώπου τῆς Πρωτοθρόνου μέσα στὸν Ὁρθόδοξο κόσμον Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ὁ διορισμὸς στὴ θέσι αὐτὴ συνδυνάσθηκε μὲ τὴ χορήγησι σ' αὐτὸν τοῦ ὁφικίου τοῦ Μεγάλου Πρωτοπρεσβυτέρου.

Εἶναι βέβαιον ὅτι ὁ π. Γεώργιος Τέσης θὰ συντελέσῃ στὴ συνέχεισι καὶ αὐξήσει τῆς ἀκτινοβολίας τῶν δύο λαμπρῶν Πατριαρχικῶν Ἰδρυμάτων τῆς Γε-

νεύης. Εἰς τοῦτο θὰ συντελέσῃ καὶ ὁ ἀξιολόγος θεολογικὸς στοχασμὸς του, δείγματα τοῦ ὁποίου ἦσαν ἔκδηλα κατὰ τὴ συμμετοχὴ του σὲ διορθόδοξα καὶ διακριστιανικά συνέδρια καὶ σὲ διάφορα ἄρθρα, δοκίμια καὶ μελέτες του.

«Παῦλος, Πρῶτος μετὰ τὸν Ἐνα»

Ἐξ ἀφορμῆς τόσοσιν τοῦ ἑορτασμοῦ τοῦ λήξαντος Ἰωβηλαίου τῆς συμπληρώσεως δύο χιλιάδων ἐτῶν ἀπὸ τὴν Γέννησι τοῦ Σωτῆρος, ὅσον καὶ τῆς συμπληρώσεως ἑκατὸν πενήντα ἐτῶν ἀπὸ τὴν ἀνακήρυξι τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὡς Ἀυτοκεφάλου, ἡ Δ. Ἱ. Σύνοδος κατὰ τὶς συνεδρίες τῆς 7ης καὶ 27ης Ἰουνίου 2000 ἀπεφάσισεν ὅπως ἀναθέσῃ στὸν Διευθυντὴ τοῦ Κλάδου Ἐκδόσεων τῆς Ἐπικοινωνιακῆς καὶ Μορφωτικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Πανοσιολογιώτατον Ἀρχιμανδρίτην π. Ἀγαθάγγελον Χαραμαντίδην καὶ στὸν Καθηγητὴν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Χρῆστον Κρικῶνην τὴν ἑκδοσιν, ἐποπτεῖαν καὶ ἐπιμέλειαν τιμητικοῦ πολυσυλλεκτικοῦ Τόμου ἀφιερωμένου στὸν Ἰδρυτὴ τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἀπόστολος Παῦλος, Πρῶτος μετὰ τὸν Ἐνα».

Τὸ σχετικὸν Γράμμα τῆς Ἱ. Συνόδου πρὸς τὸν Καθηγητὴ κ. Κρικῶνη τονίζει ὅτι «ἡ πολυμερὴς» αὐτοῦ «ἐπιστημονικὴ συγκρότησις καὶ ἡ ἐμβριθὴς ἐρευνητικὴ ἐργασία» αὐτοῦ θὰ συντελέσῃ «εἰς τὴν ἀρίστην ἀπὸ πάσης ἐπόψεως ἐπιλογὴν τῶν ἀρίστων ἀπὸ πάσης ἐπόψεως θεολόγων, ἱστορικῶν καὶ ἄλλων ἐρευνητῶν, κληρικῶν ἢ λαϊκῶν, συνεργασθῇ σομένων πρὸς ἀπαρτισμὸν τοῦ ὡς ἄνω τόμου, ὅστις θέλει ἀποτελέσῃ τοῦτο μὲν ἐνδιαφέρον ἐντύπωμα παντὸς μελετητοῦ, τοῦτο δὲ μνημεῖον θεολογικοῦ καὶ ἱστορικοῦ λόγου».

Ἀξιόλογο πολυσυλλεκτικὸ ἔργο

Στὴ συνέχεια παρατηροῦμεν, ὅτι ὁ ἀφιερωμένος στὸν Ἀπ. Παῦλο τιμητικὸς τόμος παρουσιάσθηκε σὲ κεντρικὸ ξενοδοχεῖο τῶν Ἀθηνῶν, παρισταμένων πολλῶν Ἱεραρχῶν, Κληρικῶν, Μοναχῶν καὶ πλήθους κόσμου. Ἡ παρουσίασις ἔγινε ὑπὸ τῶν Μακ. Ἀρχιεπισκόπου κ. Χριστοδούλου, Σεβ. Μητροπολίτου Ναυπάκτου καὶ Ἁγίου Βλασίου κ. Ἱεροθέου καὶ

τοῦ Προέδρου τοῦ Θεολογικοῦ Τμήματος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Δημητρίου Γόνη, οἱ ὅποιοι ἐξῆραν τὴν σημασία τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἑθνῶν γιὰ τὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, γιὰ τὸν καθ' ὅλου Ἑλληνισμό, γιὰ τὴν Χριστιανικὴ Οἰκουμένη καὶ γιὰ διάφορες πτυχές τοῦ καθ' ὅλου ἰδίως τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ, συνοψίσαντες τὰ ἀναπτυχθέντα στὸν τόμο ὑπὸ τῶν ἐπιλεγέντων ὡς συνεργατῶν. Οἱ συνεργασθέντες στὸν Τόμο εἶναι κατὰ σειρὰν οἱ Σεβ. Μητροπολίτες Πατρῶν κ. Νικόδημος, Παιδίας κ. Μεθόδιος, Σισανίου καὶ Σιατίστης κ. Ἀντώνιος, Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης κ. Μελέτιος, Ναυπάκτου καὶ Ἀγίου Βλασίου κ. Γερόθεος, Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ κ. Ἰγνάτιος, Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων κ. Θεόκλητος, Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ κ. Δανιήλ, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ἱ. Συνόδου Ἀρχμ. καὶ νῦν Θεοφ. Ἐπίσκοπος Σαλῶνων κ. Θεολόγος Ἀποστολίδης, ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱ. Μονῆς Ὁσίου Γρηγορίου Ἀγίου Ὁρους Πανοσ. Ἀρχμ. π. Γεώργιος οἱ Αἰδεσιμολογώτατοι Πρωτοπρεσβύτεροι καὶ Καθηγητὲς Πανεπιστημίου π. Γεώργιος Δ. Μεταλληνός, καὶ π. Θεόδωρος Ζήσης, οἱ Καθηγητὲς Πανεπιστημίου κ.κ. Χρήστος Σπ. Βουλγαρῆς (ὡς Κοσμήτωρ τῆς Θεολ. Σχολῆς Παν/μίου Ἀθηνῶν), Ἰωάννης Α. Γαλάνης, Δημήτριος Γόνης, Ἰωάννης Δ. Καραβιδόπουλος, Ἀθανάσιος Καραθανάσης (Πρόεδρος τοῦ Τμήματος Ποιμαντικῆς καὶ Κοινωνικῆς Θεολογίας τοῦ Α.Π.Θ.), Σπύρος Κ. Κοντογιάννης (Επίκουρος Καθηγητής), Χρίστος Θ. Κρικώνης, Χρήστος Κ. Οἰκονόμου, Στέργιος Ν. Σάκκος (Ομότιμος Καθηγητής), Βλάσιος Ἱ. Φεδᾶς, Λουκάς Χρ. Φύλης (Αναπληρωτὴς Καθηγητής), Ἰωάννης Μ. Φουντούλης (Ομότιμος Καθηγητής) καὶ ὁ Δ/τὴς Συντάξεως τῆς μηνιαίας ἐφημερίδας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Ἡ Ἀλήθεια» κ. Ἰωάννης Μ. Χατζηφώτης.

Ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος λίαν καλαίος τόμος μεγάλου σχήματος (29X21 ἐκ.), τυπώθηκε ἐπὶ πολυτελεστάτου χάρτου ἀπὸ τὸ Τυπογραφεῖο ΑΒΕΕ τοῦ κ. Γιώργου Παπανικολάου, οἱ διορθώσεις τῶν κειμένων ἔγιναν ἀπὸ τὸν κ. Ἀριστομένη Ματσάγγα, τὴν τεχνικὴ ἐπιμέλεια, στὴν ὁποία ὀφείλεται καὶ ἡ παρὰ θεσις πολλῶν ἐγχρῶμων καὶ μαύρων φωτογραφιῶν θαυμασιῶν εἰκόνων, εἶχεν ἀναλάβει ὁ κ. Χρήστος Καραγιάννης. Ἡ φωτογραφία στὸ ἐξώφυλλο πα-

ρουσιάζει τὴν εἰκόνα τοῦ Ἀπ. Παύλου ποὺ φιλοτεχνήθηκε ἀπὸ τὸν κ. Σπυρίδωνα Καρδαμάκη.

«Τὸ Βυζάντιο ὡς Οἰκουμένη»

Στὸ Βυζαντινὸ καὶ Χριστιανικὸ Μουσεῖο τῶν Ἀθηνῶν ἐγκαινιάσθηκε τὴν 23ῃ Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ. ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Πολιτισμοῦ κ. Εὐαγγ. Βενιζέλου ἀξιολογωτάτῃ Ἐκθεσίς ὑπὸ τὸν τίτλο «Τὸ Βυζάντιο ὡς Οἰκουμένη».

Ἡ Ἐκθεσίς αὐτὴ παρουσιάζει ἀφ' ἑνὸς τὴν κατὰ τίς ἀντιλήψεις τῶν Βυζαντινῶν γεωγραφικὴ καὶ πνευματικὴ διάστασι τῆς Οἰκουμένης καὶ τὸ ὅτι ἡ ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου ἀναπτυχθεῖσα ἰδέα τῆς Οἰκουμενικῆς Μοναρχίας μαζὶ μὲ τὸν ἑλληνικὸ πολιτισμὸ ἔγινε τὸ ἐνωτικὸ στοιχεῖο στὴν πολυεθνικὴ Βυζαντινὴ Ἀυτοκρατορία· ἀφ' ἑτέρου ἐποπτικῶς τὴν ἀποστολὴ τοῦ βυζαντινοῦ αὐτοκράτορος μέσα στὰ πλαίσια τῆς ὀργανώσεως ἐνὸς αὐστηρὰ ἱεραρχημένου συστήματος διοικητικοῦ μηχανισμοῦ καὶ τρίτον σημαντικὲς ἄμεσες καὶ ἔμμεσες ἐπιδράσεις τοῦ Βυζαντινοῦ πολιτισμοῦ σὲ ὅλους τοὺς ἐπὶ μέρους πολιτιστικὸν τομεῖς τοῦ μεσαιωνικοῦ κόσμου, οἱ ὁποῖες εἶναι μόνιμη κληρονομία τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ.

Ἡ ἀκτινοβολία τῆς Ἐκθέσεως γίνεται μεγαλύτερη μὲ εἰδικὰ σχεδιασμένες ἐκπαιδευτικὲς-ἐρμηνευτικὲς δραστηριότητες, τίς ὁποῖες παρακολουθοῦν ὁμάδες ἐπισκεπτῶν (ἐνηλίκων, μαθητῶν, ἄλλοδωπων), μὲ διαλέξεις καὶ μὲ μουσικὲς ἐκδηλώσεις.

«Ἡ μαρτυρία τῆς ἀγάπης»

Τὴν Δευτέρα, 3ῃ Δεκεμβρίου 2001 στὴν Αἴθουσα Δ. Μητροποπόλεως τοῦ Ὁργανισμοῦ Μεγάλου Μουσικῆς Ἀθηνῶν ἔγινε ἡ ἀπὸ τὴν Ἱ. Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὀργανωθεῖσα παρουσίασις τοῦ ὑπ' αὐτῆς ἐκδοθέντος ὀγκώδους καὶ πολυτελοῦς τόμου ὑπὸ τὸν τίτλο «Ἡ μαρτυρία τῆς ἀγάπης – Τὸ φιλανθρωπικὸ καὶ κοινωνικὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Τὸ πρόγραμμα τῆς παρουσιάσεως περιελάμβανε ὁμιλία τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου κ. Χριστοδούλου, προβολὴ ντοκυμαντέρ ὑπὸ τὸν τίτλο «Ὁδοιπορικὸ στὴν ἀγάπη» καὶ Συνανλία ἀπὸ τὴν Χορὼδία καὶ Ὁρχήστρα «Ἑλληνορθόδοξη Παράδοση»

τῆς Ἑνορίας Ἀγίου Ἀθανασίου Πολυδρόσου ὑπὸ τὴν διεύθυνσι τοῦ π. Λάμπρου Ἀνδρεάκη.

Ὁ ὡς ἄνω τόμος, ὁ ὁποῖος κοσμεῖται ὑπὸ πλήθους εὐγλόπτων φωτογραφιῶν καὶ λοιποῦ ἐποπτικοῦ ὕλικου, ἀποκαλύπτει τὴν ἀθορύβως συντελούμενη διακονικὴ ἐργασία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία, ὡς μὴ ὄφελε, παραθεωρεῖται ὑπὸ τῶν κατηγορούντων τὴν Ἐκκλησίαν γιὰ ἔλλειψιν κοινωνικῆς ἐναισθησίας.

«Καταγράφει ὁλόκληρη τὴν φιλανθρωπικὴ καὶ κοινωνικὴ δραστηριότητα τῆς Ἐκκλησίας μας»

Στὴ συνέχεια πρέπει νὰ ἐπισημανθῇ, ὅτι στὸν Τόμο «Ἡ μαρτυρία τῆς ἀγάπης», ὅπως σημειώνει ὁ Μακ. κ. Χριστόδουλος, στὸ προλογικὸ του ἄρθρο, «καταγράφονται λεπτομερῶς καὶ μὲ σαφήνεια τὰ Ἱδρύματα, φιλανθρωπικὰ καὶ ἐκπαιδευτικά, τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καὶ τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων, ὡς καὶ οἱ δραστηριοῦντες τῶν Χριστιανικῶν Ἀδελφοτήτων. Πρόκειται γιὰ Ἱδρύματα, τὰ ὁποῖα λειτουργοῦν μὲ τὴν φροντίδα καὶ τὸ ἀδιάπτωτο ἐνδιαφέρον τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν τῆς Ἐκκλησίας μας· Ἱδρύματα στολίδια, ἀρχιτεκτονικῆς καλλιτεχνίας ἐξωτερικῶς καὶ ἐσωτερικῶς· Ἱδρύματα ποὺ διακονοῦν τὸν ἀδελφό, ποὺ εἶναι μόνος στὴ ζωὴ, γέρος, ἀσθενής, ἀνήμπορος, μὲ μειωμένες δυνατότητες ἀντιμετώπισης ὅλων τῶν προβλημάτων τῆς ζωῆς· Ἱδρύματα ποὺ φτιάχθηκαν μὲ αἶμα, μὲ πολλὸ κόπο καὶ μόχθο, ἀλλὰ καὶ μὲ ἐπατεία καὶ πολλὰς φορὲς μὲ χλευασμὸ ἐκ μέρους τῶν ἀντιτιθεμένων στὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας, ἀνεγέρθηκαν γιὰ νὰ προσφέρουν πνεῦμα, κατὰ τὴν πατερικὴ ρῆση, δηλαδὴ χαρὰ καὶ ἀνακούφιση στὸν ἐμπερίστατο συνάνθρωπό μας.

Ἡ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ Εὐποΐας, ὡς κατ' ἕλην ἀρμόδια Συνοδικὴ Ἐπιτροπή, καὶ ὁ Κλάδος Ἐκδόσεων τῆς Ἐπικοινωνιακῆς καὶ Μορφωτικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑλοποίησαν «ἐν ὑπακοῇ καὶ ταπεινώσει» ἀλλὰ καὶ μὲ πολλὴν χαρὰ τὴν Ἀπόφαση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ κυκλοφοροῦν σήμερον τὸν ἐπιμελημένο, καλαίσθητο καὶ χρησιμότατο αὐτὸν Τόμο, ὁ ὁποῖος καταγράφει ὁλόκληρη τὴν φιλανθρωπικὴ καὶ κοινωνικὴ δραστηριότητα τῆς Ἐκκλησίας μας, ἐμπλουτι-

σμένο μὲ σχετικὲς πληροφορίες καὶ διάφορα στοιχεῖα, μὲ σκοπὸ νὰ καταγραφοῦν λεπτομερῶς ἀνὰ Ἱερὰ Μητρόπολιν οἱ μονάδες προσφορᾶς ἀγάπης, τὰ Ἱδρύματα ποὺ λειτουργοῦν, καὶ τὸ φιλανθρωπικὸ ἔργο ποὺ ἐπιτελεῖται, ὥστε ὁ ἀδελφὸς ποὺ βρίσκεται σὲ ἀνάγκη νὰ γνωρίσει ποῦ μπορεῖ νὰ ἀποταθεῖ γιὰ τὴν ἀπάλυνση τοῦ πόνου του».

**Οἱ ἄξονες τοῦ περιεχομένου τοῦ Τόμου
περὶ τοῦ διακονικοῦ-κοινωνικοῦ ἔργου
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος**

Ἐπειδὴ ὁ Τόμος «Ἡ μαρτυρία τῆς ἀγάπης» θὰ καταστῇ καὶ πρέπει νὰ καταστῇ ἐφαλτήριο καὶ ὠστικὴ δύναμις γιὰ νὰ προχωρήσῃ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος μὲ τοὺς ἐτοιμαζομένους Σταθμοὺς Κοινωνικῆς Προνοίας στὴν περαιτέρω διεύρυνσιν καὶ στὴν συντονισμένη ὁργάνωσιν τοῦ διακονικοῦ-κοινωνικοῦ ἔργου τῆς, μὲ τὸ ὁποῖο διὰ τῆς δημοκρατικῆς ἀρχῆς τῆς ἐπικουρικότητος (Subsidiarität), ὅπως συμβαίνει σὲ ὅλα τὰ κράτη τῆς Εὐρώπης, θὰ καλύπτῃ –ιδίως στὸν πνευματικὸ τομέα– μερικὰ κενὰ στὸ ἔργο τοῦ «Κράτους Προνοίας», γι' αὐτὸ ἂς ἐπιτραπῇ νὰ ἐπισημάνωμε τοὺς κεντρικοὺς ἄξονες τοῦ περιεχομένου τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Τόμου:

Στὸ α' κεφάλαιον μὲ τίτλον «Θεωρία καὶ Πράξις» καταγράφονται οἱ βασικὲς συντεταγμένες τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐμπειρίας γιὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς τῆς Ἐκκλησίας, στὴν πορεία τῆς πρὸς τὴν τελείωσιν τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ μέσα σὲ ἴστορικὰ καὶ ἐξατολογικὰ πλαίσια.

Στὸ β' κεφάλαιον περιγράφονται οἱ δραστηριότητες τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς σὲ Ἱδρύματα, ἐξαρτώμενα διοικητικῶς ἀμέσως ἐξ αὐτῆς, ἀφ' ἑτέρου σὲ Ἱδρύματα προεδρευόμενα ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἱεράρχου καὶ μαρτυροῦντα τὴν συνεργασία τῆς Ἐκκλησίας μὲ ἄλλους κοινωνικοὺς φορεῖς καὶ τρίτον σὲ ἄλλες φιλανθρωπικὲς καὶ κοινωνικὲς δραστηριότητες, ποὺ ἀποδεικνύουν τὸ εὖρος τοῦ διακονικοῦ ἔργου.

Στὸ γ' κεφάλαιον περιέχεται λεύκωμα φωτογραφιῶν τῶν περισσοτέρων Ἐκκλησιαστικῶν Φιλανθρωπικῶν Ἱδρυμάτων τῆς Χώρας.

Στὸ δ' κεφάλαιον παρουσιάζονται μὲ ἀναλυτικὸν πίνακα οἱ ἐκκλησιαστικὲς διακονικὲς Μονάδες καὶ

πρωτοβουλίες.

Στὸ ἐ' κεφάλαιο παρουσιάζονται οἱ διάφορες κατηγορίες τῶν Φιλανθρωπικῶν Ἰδρυμάτων καὶ δραστηριοτήτων μὲ διευθύνσεις καὶ τηλέφωνα.

Πρόκειται γιὰ ἀξιόλογο πρᾶγματι Τόμο, γιὰ τὴν ἔκδοσι τοῦ ὁποίου ὀφείλονται συγχαρητήρια στὸν Διευθυντὴ τοῦ Κλάδου Ἐκδόσεων τῆς Ἐπικοινωνιακῆς καὶ Μορφωτικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ νῦν καὶ Γενικὸ Δ/ντὴ τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας» Πανοσ. Ἀρχιμ. π. Ἀγαθάγγελο Χαραμαντίδη καὶ στὸν Γραμματέα τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ Εὐποΐας Πανοσ. Ἀρχιμ. π. Τιμόθεον Ἀνθην, ὅπως καὶ στοὺς συνεργάτες τους.

Ἑπαινοὶ γιὰ τοὺς κ.κ. Ψυχάρη καὶ Κασιμέρογλου

Ἡ Ἱερὰ Κοινότης τοῦ Ἁγίου Ὁρους, προσπαθώντας νὰ ἐμποδίσῃ τὸ νὰ γίνῃ ἀποδεκτὴ ἡ παραίτησις τοῦ κ. Σταύρου Ψυχάρη ἀπὸ τὰ καθήκοντα αὐτοῦ ὡς Διοικητοῦ τοῦ Ἁγίου Ὁρους, ἀπέστειλε στὸν Πρωθυπουργὸ κ. Κ. Σημίτη καὶ στὸν Ἀρχηγὸ τῆς Ἀξιωματικῆς Ἀντιπολιτεύσεως κ. Κ. Καραμανλὴ γράμμα, στὸ ὁποῖο τονίζονται τὰ ἑξῆς:

«Ἐῖχομεν κατ' ἐπανάληψιν τὴν εὐκαιρίαν ὅπως τονίσωμεν πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν καὶ πρὸς Ὑμᾶς προσωπικῶς, ὅτι ἀναγνωρίζεται εἰς τὸ ἐνεργητικὸν

τῶν εὐστόχων Ὑμετέρων κυβερνητικῶν ἐπιλογῶν ἡ τοποθέτησις εἰς τὴν εὐαίσθητον καὶ πολὺπαθον διακονίαν τῆς Διοικήσεως τοῦ Ἁγίου Ὁρους τοῦ κ. Σταύρου Ψυχάρη καὶ τοῦ Ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ κ. Ἀρίστου Κασιμέρογλου, καὶ μάλιστα ἐν μέσῳ ἀδίκων καὶ ἀνυποστάτων, ὡς ἐκ τῶν πραγμάτων ἀπεδείχθη, κατηγοριῶν καὶ συκοφαντικῶν ἀντιδράσεων. Λόγοι δικαιοσύνης καὶ εὐθύνῃς ἐναντι τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ἱστορίας ἐπιβάλλουν ὅπως ἐπαναλάβωμεν τὴν ἤδη πολλάκις καὶ πρότερον διατυπωθεῖσαν εὐαρέσκειαν ἡμῶν ἐπὶ τῇ ἐπαινετῇ διακονίᾳ τῶν ἀνωτέρω, ἡ ὁποία οὐδὲν ἴδιον ὄφελος ἀπέφερεν εἰς αὐτοὺς, ἐνῶ ὑπῆρξεν εὐεργετικὴ διὰ τὸ Ἅγιον Ὅρος ἐπὶ ἐπέδον οὐχὶ ὑλικο-οἰκονομικοῦ, ὡς ὑπὸ ἀγνοούντων τινῶν εἰκάζεται, ἀλλὰ κυρίως θεσμικοῦ καὶ πνευματικοῦ, καθότι περιφρούρησαν ἀποτελεσματικῶς καὶ ἐν διακρίσει καὶ ἐπιγνώσει τὴν ἰσορροπίαν τοῦ Ἱεροῦ Τόπου τόσο ἐσωτερικῶς, σεβόμενοι τὸ αὐτοδικοῦν τῶν Ἱ. Μονῶν καὶ τῆς Ἱ. Κοινότητος καὶ μηδέποτε ἀναμιγνύμενοι εἰς τὰ ἐσωτερικά αὐτῶν, ὅσον καὶ εἰς τὰς σχέσεις τοῦ Ἀθῶνος πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Πολιτείαν καὶ τὸ Σεπτὸν Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, παραδόντες τοῦτο ἀπερίσπαστον καὶ εἰρηνικὸν εἰς τὸν συνταγματικῶς προστατευόμενον πνευματικὸν καὶ ἡσυχαστικὸν βίον αὐτοῦ».

Ε.Δ.Θ.

ΕΠΙΚΗΔΕΙΟΣ ΛΟΓΟΣ ΓΙΑ ΤΟΝ π. ΙΩΑΝΝΗ ΡΩΜΑΝΙΔΗ*

Στὴν παροῦσα ἐξόδιο ἀκολουθία ἐκπροσωπῶ τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλο, ὁ ὁποῖος, παρὰ τὴν ἐπιθυμία του, δὲν κατέστη δυνατόν νὰ παρευρίσκηται ἀνάμεσά μας, καὶ μεταφέρω τὶς εὐχές του γιὰ τὴν ἀνάπαυση τῆς ψυχῆς τοῦ ἀειμνήστου π. Ἰωάννη Ρωμανίδη, ὁ ὁποῖος προσέφερε μεγάλες ὑπηρεσίες στὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος μὲ τὴν

ὑπογραμμίσω εἶναι ὅτι ἦταν σοβαρὸς ἐρευνητὴς καὶ ἐπιστήμων, γνώστης καὶ διδάσκαλος τῆς Ὁρθοδόξου Παραδόσεως, πὺν συνετέλεσε πολὺ στὴν ἀναγέννηση τῶν θεολογικῶν γραμμάτων, ἀλλὰ κυρίως καὶ προπαντὸς ἦταν εὐαίσθητος ἄνθρωπος. Εἶχε ἀφιερωθῇ ψυχῇ τε καὶ σώματι στὸ βάθος τῆς Ρωμαιοσύνης, πὺν γι' αὐτὸν ἦταν ἡ οὐσία τῆς γνησίας πνευματικότητος πὺν ἀπαλλάσσει τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὴν φιλαντία, τὴν εὐδαιμονία καὶ τὶς ἐκδηλώσεις τοῦ πεπτωκότος ἀνθρώπου. Πραγματοποίησε ἓνα μεγάλο ἐκκλησιαστικό, θεολογικὸ καὶ ἐθνικὸ ἔργο. Ἐκπροσώπησε τὴν Ὁρθόδοξη Θεολογία στὴν Ἀμερική, σὶς Θεολογικὲς Σχολές στὸν Λίβανο, τὴν Δαμασκό, τὴν Εὐρώπη, σὲ Συνέδρια, σὲ Διαλόγους, ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, σὲ αἵθουσες κ.λπ. Ὅλοι ἄκουγαν ἓναν πρωτότυπο καὶ συγχρόνως παραδοσιακὸ θεολόγο. Ἐλπίζω τὸ μεγάλο του ἔργο, τὸ ὁποῖο παραγνωρίζοταν ἀπὸ μερικοὺς ὅσο ζοῦσε, νὰ ἐκτιμηθῇ τώρα μετὰ τὴν κοίμησή του.

Θὰ ἤθελα αὐτὴν τὴν στιγμή νὰ ὑπογραμμίσω δύο σημεῖα τὰ ὁποῖα κατὰ τὴν γνώμη μου εἶναι ἐνδιαφέροντα.

Τὸ πρῶτο εἶναι μιὰ ἐπιστολή πὺν ἀπέστειλε τὸ ἔτος 1958, πρὶν 43 χρόνια, νεαρὸς τότε θεολόγος, στὸν μοναχὸ π. Θεόκλητο Διονυσίατη, στὴν ὁποία μετὰ τῶν ἄλλων τοῦ ἔγραφε: «Λυποῦμαι πολὺ πὺν δὲν θὰ ἐορτάσωμεν ἐφέτος τὸ Πάσχα μαζί. Ὁ νοῦς μου εὐρίσκεται πάντοτε εἰς τὸ Ἅγιον Ὅρος καὶ μὲ κάθε εὐκαιρίαν προσπαθῶ νὰ διαφωτίσω τοὺς γνωστούς μου περὶ αὐτοῦ... Θὰ ἤθελα πολὺ νὰ ἀλληλογραφῶμεν. Νομίζω ὅτι θὰ λυπηθῇ ὁ διάβολος πὺν δὲν μᾶς ἀρέσει ὁ χριστιανισμὸς πὺν προωθεῖ, ἀλλὰ τί νὰ γίνη; Δὲν ἔμπορεῖ κανεὶς νὰ ἀρέσῃ εἰς αὐτὸν ὅταν θέλῃ νὰ ἀρέσῃ εἰς τὸν Θεόν».

Καὶ ὁ π. Θεόκλητος Διονυσάτης, σχολιάζοντας τὴν ἐπιστολή του αὐτὴ ἔγραψε: «Ὁ καλὸς μου φίλος καὶ εὐλαβέστατος Πρεσβύτερος Ἰ. Ρωμανίδης, δὲν εἶναι θεολόγος τῆς σειρᾶς: Τὴν Ὁρθοδοξίαν τὴν ἔμαθε σὲ δύο - τρία Πανεπιστήμια καὶ μὲ τὴν βοήθειαν τῆς ἀσκήσεως πὺν φωτίζει τὴν ψυχὴν.

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ναυπάκτου καὶ Ἀγίου Βλασίου κ. **ΙΕΡΟΘΕΟΥ**

συμμετοχή του σὲ διορθοδόξους καὶ διαχριστιανικοὺς διαλόγους καὶ συναντήσεις.

Συγχρόνως παρευρίσκομαι καὶ ὡς Μητροπολίτης Ναυπάκτου καὶ Ἀγίου Βλασίου, διότι τὰ τελευταῖα χρόνια ὁ ἀείμνηστος π. Ἰωάννης εἶχε λάβει ἀπολυτήριο ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀμερικῆς, ὅπου ὑπηρετοῦσε, καὶ συγκαταλεγόταν στὸ ἱερατικὸ δυναμικὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μου.

Μὲ τὶς δύο αὐτὲς ιδιότητες αἰσθάνομαι πολὺ ἔντονα τὸ βαρὺτατο ἔργο νὰ ἀποχαιρετήσω κατὰ τὴν ἐξόδιο ἀκολουθία τὸν ἀείμνηστο Καθηγητὴ τῶν Θεολογικῶν Σχολῶν, δάσκαλο τῆς πνευματικῆς ζωῆς, ἐκφραστὴ τῆς ὀρθοδόξου ἡσυχαστικῆς παραδόσεως, ἀγαπητὸ μου Κληρικὸ, πατέρα Ἰωάννη Ρωμανίδη. Ὅμως θὰ κάνω κουράγιο νὰ ὁλοκληρώσω τὸν ἀποχαιρετισμὸ μου.

Ὁ ἀείμνηστος πατὴρ Ἰωάννης Ρωμανίδης δὲν ἦταν συνηθισμένη προσωπικότητα. Συνάδελφοί του θὰ σκιαγραφήσουν τὸ συγγραφικὸ καὶ διδασκαλικὸ του ἔργο. Ὅμως ἐκεῖνο πὺν μπορῶ νὰ

* Ἐπικηδεῖους λόγους ἐκφώνησαν, ἐπίσης, οἱ Καθηγηταὶ Πρωτοπρ. κ. Γεώργιος Μεταλληνὸς ἐκ μέρους τοῦ Τμήματος Θεολογίας καὶ ὁ κ. Παναγ. Χριστινάκης, ἐκ μέρους τοῦ Τμήματος Ποιμαντικῆς καὶ Κοιν. Θεολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἐκ μέρους δὲ τῶν ἀντίστοιχων Τμημάτων τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Θεσσαλονίκης οἱ Καθηγηταὶ κ. Λάμπρος Σιάσος καὶ Κ. Δ. Ἀθ. Λιάλιου.

Κάτοχος 4 γλωσσῶν μὲ βαθυτάτην ἐπιστημονικὴν ἀρτίωσιν... Εἶναι κυριολεκτικῶς καλόγηρος, τρεφόμενος ἀπὸ τοὺς ἁγίους Πατέρας καὶ μὲ τὴν ἁγίαν λειτουργικὴν ζωὴν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὑμνῶν τὸν Θεὸν “ἐπτὰκις τῆς ἡμέρας”» (Ἀθωνικὰ Ἄνθη).

Ὁ ἀείμνηστος π. Ἰωάννης Ρωμανίδης, ἐκπονώντας τὴν διδακτορικὴ του διατριβή, ἤλθε σὲ ἐπαφὴ μὲ μοναχοὺς ποὺ ζοῦσαν τὴν νοερά προσευχὴ καὶ μάθαινε τὰ μυστικά της, τὴν σχέσιν τοῦ νοὸς μὲ τὴν καρδιά. Ἐπισκεπτόταν τὸ Ἅγιον Ὅρος, καὶ ἀπέκτησε τὴν βεβαιότητα τῶν θεμελίων τῆς πνευματικῆς ζωῆς, γι’ αὐτὸ καὶ στὰ κείμενά του μιλοῦσε συνεχῶς γιὰ τὰ κλειδιά τῆς Ὁρθοδόξου Παραδόσεως ποὺ εἶναι ἡ κάθαρσις, ὁ φωτισμὸς καὶ ἡ θέωσις. Τὸ βιβλίον τῆς δογματικῆς του εἶναι πρότυπο ὀρθοδόξου θεολογίας, ὥστε ἓνας ἁγιορείτης νὰ πῇ ὅτι εἶναι τὸ καλύτερο ἐγχειρίδιον ὀρθοδόξου δογματικῆς, ἐπεὶδὴ συνέδεε τὴν θεολογία μὲ τὴν ὀρθόδοξον ἡσυχία.

Τὸ δεύτερο σημεῖο ποὺ θὰ ἤθελα νὰ υπογραμμίσω εἶναι τὰ ὅσα ἔχει γράψει στὴν διδακτορικὴ του διατριβὴ περὶ τοῦ θανάτου. Ὁ θάνατος εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ἁμαρτίας καὶ ἡ ὑπέρβασις τοῦ θανάτου γίνεται μὲ τὴν ἐν Χριστῷ ἀναγέννησις τοῦ ἀνθρώπου. Γράφει χαρακτηριστικῶς:

«Ἐπειδὴ οἱ Ἕλληνες Πατέρες ἀνέκαθεν ἐδίδασκον ὅτι ὁ Θεὸς δὲν ἐποίησεν τὸν θάνατον, συνέδεον δὲ στενῶς τὰς ἐννοίας θάνατος, σατανᾶς καὶ ἁμαρτία, ἡ εὐσέβεια τῆς Ὁρθοδόξιας εἶχε πάντοτε ἡρωϊκὸν καὶ ἀγωνιστικὸν χαρακτῆρα, ἐπομένῃ τοῖς ἴχνεσιν τῶν Μαρτύρων καὶ Ὁμολογητῶν, παρὰ τοῖς ὁποίοις ὁ φόβος καὶ ἡ ὀπισθοχώρησις πρὸ τοῦ θανάτου ἐσήμαινεν πῶσιν εἰς χεῖρας τοῦ σατανᾶ καὶ ἀποκοπὴν ἀπὸ τῆς πίστεως. Οἱ Ὁρθόδοξοι Χριστιανοὶ ἀείποτε προσεπάθησαν νὰ καταπατήσουν τὸ κέντρον τοῦ θανάτου καὶ νὰ ἀποκτήσουν τὴν ἀμέριμνον ἐλευθερίαν. Χαρακτηριστικὸν τῆς Ἑλληνικῆς Πατερικῆς Παραδόσεως εἶναι ὁ συνεχὴς ἀγὼν κατὰ τῆς τυραννίδος τοῦ θανάτου, τοῦ διαβόλου καὶ τῆς ἁμαρτίας διὰ τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς τῆς ἀνιδιοτελοῦς ἀγάπης» (Προπατορικὸν ἁμάρτημα, σελ. 158).

Αὐτὰ δίδασκε ὁ ἀείμνηστος π. Ἰωάννης Ρωμανίδης. Καὶ ἔτσι ἔζησε, ἰδιαίτερος τὸν τελευταῖον καιρὸ ποὺ τὸν πλησίασα περισσότερο. Τὸν ἐπισκέφθηκα πρὶν λίγους μῆνες στὴν ἐντατικὴ τοῦ Νοσοκομείου, ποὺ ἔπασχε ἀπὸ σοβαρὸ καρδιακὸ

πρόβλημα καὶ ἦταν ἥρεμος, διακατεχόμενος ἀπὸ τὴν ἀφοβία τοῦ θανάτου. Τὸ μόνον ποὺ τὸν ἀπασχολοῦσε ἦταν ἡ θεολογικὴ καὶ ἐκκλησιαστικὴ ζωὴ στὸν τόπο μας. Τὸν ἐπισκέφθηκα στὸ μικρὸ καὶ ἀπέριπτο σπιτάκι του. Εἶχε ἀπομακρυνθῇ τελείως ἀπὸ τὴν ὅλην ἐκκλησιαστικὴ δραστηριότητα καὶ ζοῦσε ἥρεμα, ἡσυχᾶ, ὅπως ἀκριβῶς ἄρχισε τὴν θεολογικὴ του ζωὴ. Τὸ μόνον ποὺ ἔκανε ἦταν νὰ γράφῃ διάφορα κείμενα στὸν ἠλεκτρονικὸ ὑπολογιστὴ καὶ νὰ τὰ βάζῃ στὴν ἰστοσελίδα του (Romanity). Τὰ βράδια ξυπνοῦσε, ἀναβε τὰ κεράκια σὲ ἓνα μικρὸ μανουάλι καὶ προσευχόμενος μὲ τὸ κομποσχοῖνι. Ἕνας μεγάλος θεολόγος ἀπὸ ἀκαδημαϊκῆς πλευρᾶς ποὺ προσευχόμενος ὡς μοναχός. Ὁ τρόπος αὐτὸς τῆς ζωῆς του μοῦ θύμιζε λίγο τὸν κοσμοκαλόγερον Παλαδιαμάντη. Ἀπέφευγε συστηματικῶς τὴν δημοσιότητα καὶ ζοῦσε ἀπλᾶ, ταπεινᾶ, ἡσυχαστικᾶ!

Προσεύχομαι στὸν Θεὸ νὰ τὸν ἀναπαύσῃ γιὰ τοὺς κόπους ποὺ κατέβαλε νὰ μεταδώσῃ τὴν Ὁρθοδοξία καὶ νὰ ζήσῃ τὰ μυστικά της. Δὲν εἶναι δυνατόν ὁ Θεὸς νὰ παρίδῃ πρόσωπα σὰν τὸν ἀείμνηστο π. Ἰωάννη, ποὺ φλεγόταν μέχρι τέλους τῆς ζωῆς του ἀπὸ τὸν ζῆλον καὶ τὴν ἀγάπην γιὰ τὴν ὀρθόδοξον ἡσυχαστικὴν θεολογία καὶ παράδοσιν.

Εὐχομαι ὁ Θεὸς νὰ παρηγορῇ τοὺς συγγενεῖς του κατὰ σάρκα (τὴν ἀδελφή του, τὶς θυγατέρες του, τὸν ἀνηψιό του κ.ἄ.) καὶ τοὺς συγγενεῖς του ἀπὸ πλευρᾶς θεολογίας. Πατὴρ ὁ ἀείμνηστος εἶχε πολλοὺς οἰκειοὺς ἐν τῇ πίστει.

Σεβαστὲ π. Ἰωάννη,

Τὸν τελευταῖον καιρὸ ἐξέφραζες τὸ παράπονον ὅτι ὁ κόπος σου πῆγε χαμένος, ἐπεὶδὴ ἔβλεπες τὸ πράγματα νὰ ἐξελίσσονται ἔξω ἀπὸ τὰ κριτήρια τῆς Ὁρθοδόξου Πατερικῆς Παραδόσεως ποὺ δίδασκες. Ὅμως τώρα θὰ γνωρίζεις πολὺ καλύτερα ὅτι ἡ δύναμις τῆς πίστεως καὶ ὁ αὐθεντικὸς θεολογικὸς λόγος εἶναι ἰσχυρότερος ἀπὸ τὰ πυρηνικὰ καὶ χημικὰ ὄπλα καὶ ὅτι ὁ σπόρος τῆς αὐθεντικῆς διδασκαλίας σου θὰ καρπίσῃ. Τὸ ὑποσχόμεσθε καὶ ἐμεῖς οἱ μαθητὲς σου, Ἐπίσκοποι καὶ Κληρικοί, λαϊκοὶ καὶ μοναχοί, ὅλος ὁ λαὸς τοῦ Θεοῦ.

Σὲ ἀποχαιρετοῦμε στὴν πορεία σου ἀπὸ τὸν κτιστὸ ναὸ στὸν ἄκτιστο ναό, ἀπὸ τὴν χειροποίητη σκηνή, στὴν ἀχειροποίητη σκηνή, ὅπως σοῦ ἄρεσε νὰ λέγῃς, μὲ τὴν ἐλπίδα τῆς ἀναστάσεως καὶ τῆς ἐκ νέου συναντήσεώς μας.

ΚΡΙΣΗ ΚΑΙ “ΑΠΟ-ΚΟΛΟΚΥΝΘΩΣΗ; ΤΩΝ ΔΙΑΛΟΓΩΝ *

«Σᾶς εὐχομαι τώρα πὺν τελειώνουν οἱ πόλεμοι νὰ εἶστε εὐτυχημένοι μέσα σὲ εἰρήνη. Ὅλοι οἱ θνητοὶ ἀπὸ δῶ καὶ πέρα νὰ ζήσουν σὰν ἕνας λαός, μονιασμένος γιὰ τὴν κοινὴ προκοπή. Νὰ ἔχετε τὴν Οἰκουμένη γιὰ πατρίδα σας, μὲ νόμους κοινούς, ὅπου θὰ κυβερνήσουν οἱ ἄριστοι ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴ φυλὴ. Δὲν χωρίζω τοὺς ἀνθρώπους, ὅπως κάνουν οἱ στενόμυαλοι, σὲ Ἕλληνες καὶ βαρβάρους. Δὲν μ' ἐνδιαφέρει ἡ καταγωγὴ τῶν πολιτῶν οὔτε ἡ ράτσα πὺν γεννήθηκαν. Τοὺς κα-

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἡλιουπόλεως
καὶ Θείων Δρος κ. Ἀθανασίου Παπᾶ

ταμερίζω μὲ μοναδικὸ κριτήριό τὴν ἀρετή... Ἄν ποτὲ σᾶς παρουσιασθοῦν διαφορὲς, δὲν θὰ καταφύγετε στὰ ὅπλα, παρὰ θὰ τίς λύσετε εἰρηνικά... τὸ Θεὸ δὲν πρέπει νὰ τὸν ἔχετε σὰν αὐταρχικὸ κυβερνήτη, ἀλλὰ σὰν κοινὸ πατέρα ὅλων, ὥστε ἡ διαγωγὴ σας νὰ μοιάζει μὲ τὴ ζωὴ πὺν κάνουν τ' ἀδελφία μέσα στὴν οἰκογένεια...” (Ἀπὸ τὸν ὄρκο τοῦ Μεγαλέξανδρου, ΟΠΣ, 324 π.Χ.).

Παναγιώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα,
Σεβασμία τῶν Ἱεραρχῶν χορεία,
Ἀγαπητοὶ Ἀδελφοί,

Ἡ Ἀγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ ἐορτάζει σήμερον, ἐν πάσῃ σεμνότητι καὶ ἐν μέσῳ “Ἀποκαλυπτικῆς” σηματοδολογίας συμπαντικῶν γεγονότων, τὴν Θρονικὴ Τῆς ἐπέτειο πρὸς τιμὴν τοῦ Ἰδρυτοῦ Αὐτῆς Ἀγίου Ἀποστόλου Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου. Τοῦ ὁμαίμονος ἀδελφοῦ καὶ Ἰδρυτοῦ τῆς πρεσβυτέρας Ρώμης Πέτρου τοῦ

Πρωτοκορυφαίου. Καὶ ἡ ἐνδόμυχος Αὐτῆς χαρὰ, ἐπαυξάνονται ἀπὸ τὴν παρουσία καὶ πάλιν τῆς ἐπισήμου Ἀντιπροσωπείας τῆς “Προκαθημένης τῆς Ἀγάπης” στὴν Roma aeterna.

Ἡ παρουσία ὅμως αὐτῆ, εἰδικὰ σήμερον, δὲν πληροῖ ἡμᾶς μόνον χαρᾶς, ἀλλὰ καὶ ἐλπίδος, καθ' ὅτι ἐκφράζει, ὁρατῶς, τὴν σταθερὰ ἐπιμονὴ καὶ τῆς πρεσβυγενεοῦς Ἀδελφῆς στὴν πορεία τοῦ Διαλόγου.

Τί καὶ ἂν ὀδηγεῖ τὸν Πανίερον τοῦτον Ἀμβω-να νὰ προβληματισθεῖ ἐπὶ ἐνὸς καιρίου θέματος, τὸ ὁποῖον διασαλεύει ἀπὸ καιροῦ τίς διαχριστιανικὲς καὶ διαθρησκειακὲς σχέσεις: Τὴν κρίση τῶν Θεολογικῶν Διαλόγων καὶ τὴν “ἀπο-κολοκύνθω-ση,” (κατὰ Σενέκα) αὐτῶν, τ.ἔ. τὴν προσπάθεια ὑπερβάσεώς της.

Ἐπιτρέψατε, πάντως, προτοῦ τεθεῖ ρεαλιστικῶς καὶ ἐν πάσῃ εἰλικρινείᾳ, ὁ δάκτυλος ἐπὶ τοῦ τύπου τῶν ἡλῶν, νὰ γίνῃ σύντομος καὶ διαχρονικὴ ἀναφορὰ στὶς διαχριστιανικὲς καὶ διαθρησκειακὲς ἐξελίξεις.

Γνωστὲς τυγχάνουν στὴν ἱστορία τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως αἱ Πατριαρχικαὶ καὶ Συνοδικαὶ Ἐγκύκλιοι τοῦ 1902 καὶ 1904. Λογικὴ δὲ συνέχεια καὶ συνέπεια τῶν πρωτοβούλων τούτων ἐνεργειῶν τῆς Πρωτοθρόνου Ἐκκλησίας, ὡς παραδοσιακοῦ Κέντρου Διακονίας καὶ Ἑνότητος, ὑπῆρξεν ἡ Ἐγκύκλιος τοῦ 1920 “πρὸς τὰς ἀπανταχοῦ Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ”.

Εἶναι ὥσάν νὰ ἐσπείροντο τότε, προφητικῶς, οἱ σπόροι μιᾶς νέας ἐποχῆς στὴν ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία προσέδωσε στὸν Κ' αἰῶνα τὸν χαρακτηρισμὸ “αἰὼν τοῦ οἰκουμενισμοῦ”, μὲ παράμετρες ἀσφαλῶς παγκόσμιες καὶ διαθρησκειακές.

Γνωστὲς ἐπίσης εἶναι οἱ ἐπαφές τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου μὲ τοὺς ἡγέτες τῆς ὑπὸ ἴδρυσιν Κινήσεως “Πίστις καὶ Τάξις”, ὅπως μὲ τοὺς τῆς “Ζωῆς καὶ Ἐργασίας”.

Καὶ τὰ θέματα αὐτὰ προχωροῦσαν γενικὰ μὲ

* Λόγος ἐκφωνηθεὶς τὴν 30ὴν Νοεμβρίου 2001, κατὰ τὴν ἐορτὴν τοῦ Ἀγίου Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου, στὸν Πάνσεπτο Πατριαρχικὸ Ναὸ τοῦ Ἀγίου Γεωργίου.

τῇ συμβολῇ καὶ συνεργασίᾳ τῶν κατὰ τόπους Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν καὶ Ὁμολογιῶν, παρὰ τὰ ἐμφιλοχωροῦντα ποικίλα ἐμπόδια.

Στὸ χρονικὸ ὅμως διάστημα μέχρι τῶν μέσων τοῦ Κ' αἰῶνα, ξέσπασαν δύο βασικά ἱστορικά γεγονότα: Ὁ Α' καὶ ὁ Β' Παγκόσμιος Πόλεμος, με συνέπειες τρομακτικὰς γιὰ τοὺς πληθυσμοὺς τῆς γηραιᾶς ἡπείρου, καὶ ὄχι μόνον.

Μετὰ δέ, ὡς συνήθως, ἐνεφανίσθησαν προσπάθειες μεταμελείας γιὰ τὰ γενόμενα, ὑποσχέσεις περὶ μὴ ἐπαναλήψεως τοῦ βροτολογιοῦ τούτου καὶ μελανοκηλιδικοῦ γιὰ τὴν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος παρελθόντος, καὶ τὰ τοιαῦτα. Καὶ τὰ παρόμοια σενάρια φαίνεται ὅτι θὰ ἐπαναλαμβάνονται, ἵνα πληρωθεῖ τὸ ρηθὲν ὑπὸ τοῦ Ἡροδότου: “Πατὴρ τῶν πάντων πόλεμος”.

Συγχρόνως ὁμως ἐπαρουσιάσθησαν, πάλιν ὡς συνήθως, καὶ φωνὲς ὁραματιστῶν καὶ ἰδεολόγων, γιὰ τὴ δόμηση ἑνὸς νέου κόσμου εἰρήνης καὶ ἀδελφοσύνης μεταξὺ τῶν λαῶν, καὶ τῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν.

Ἔτσι ὠδηγήθημεν στὴν κατὰ τὸ 1948 ἵδρυση τοῦ ΠΣΕ. Μεγάλος ἀσφαλῶς ὑπῆρξε, τότε, ὁ ἐνθουσιασμός γιὰ τὴν κοινὴ προσπάθεια “ἵνα πάντες ἐν ᾧσιν” (Ἰω. 17, 21). Μεγάλοι ὑπῆρξαν οἱ οἰκουμενιστές, οἱ ὅποιοι τότε “ἐξεκκολλάφθησαν” ὅπωςδὴποτε καὶ ἐκ τοῦ κλίματος τῆς ἐποχῆς. Καὶ μεγάλη ἀναμφιβόλως ὑπῆρξε ἡ συμβολὴ τοῦ διεκκλησιαστικοῦ τούτου Ὁργανισμοῦ, στίς διαχριστιανικὰς σχέσεις, καὶ ὁ ὁποῖος ἀπετύπωσεν ἀνεξίτηλα τὴν σφραγίδα του στὴν ἱστορία καὶ τὴ θεολογία τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ Ὁμολογιῶν κατὰ τὸν Κ' αἰῶνα.

Μέσα σ' αὐτὴ μποροῦν νὰ ἀναφερθοῦν: Ἡ ἀλληλογνωριμία μεταξὺ τῶν διαλεγόμενων μερῶν, ἡ θεολογικὴ ἐργασία, ἡ ὁποία ὄχι σπάνια ὠδήγησε στὴν ἄρση παρεξηγήσεων καὶ παρερμηνειῶν, στὴν ἀποσαφήνιση θέσεων, στὴ σύγκλιση ἀπόψεων καὶ σὲ θετικὰς “ἀλληλοεπιδράσεις” μεταξὺ τῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν καὶ Ὁμολογιῶν καὶ ἡ ὁποία ὡς ἐκ τούτου δὲν ἤμπορεῖ νὰ μὴν ὁμολογηθεῖ, ἡ προσπάθεια ἐπίλυσης κοινωνικῶν προβλημάτων, ἡ διεκκλησιαστικὴ βοήθεια καὶ συνεργασία κ.ἄ.

Ἐκτοτε παρήλθον πενήκοντα ἔτη. Ἐσβέσθη-

σαν οἱ πρῶτοι ἐνθουσιασμοί. Ἀπεθανατίσθησαν οἱ μεγάλοι οἰκουμενιστές. Ἄρχισε νὰ ἐπικρατεῖ μία προσγείωση καὶ ἓνας ρεαλισμὸς ἀπὸ μέρους ὅλων.

Καὶ ὄχι μόνον τοῦτο. Πολλοὶ ἀπεγοητεύθησαν ἀπὸ τὴν πορεία τῶν Διαλόγων, οἱ ὅποιοι δὲν ἠμπόρεσαν νὰ παρουσιάσουν εἰσέτι μία δυνατὴ χειρονομία “ὁρατῆς ἐνότητος”, ἄρχισαν νὰ ἀνυπομονοῦν καὶ νὰ διακατέχονται ἀπὸ νευρικότητα, νὰ ὁμιλοῦν ἀκόμη περὶ τῆς ὑπάρξεως θεολογικῶν “τρομοκρατῶν”, παραθεωροῦντες ὅτι τὸ Σχίσμα μεταξὺ Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως ἔλαβε χώραν πρὸ 1000 ἐτῶν. Ἐπὶ πλέον δὲ ὠρισμένοι διετύπωσαν καὶ γιὰ τὴν σύγχρονη Οἰκουμενικὴ Κίνηση χαρακτηρισμοὺς ἥκιστα κολακευτικούς, πλὴν ὁμως οὐχὶ παντελῶς ἀτέκμαρτους, ὅπως: Ἀπώλεια τῆς οἰκουμενικῆς μνήμης, οἰκουμενικὴ ἀρχαιολογία, οἰκουμενικὸς χειμὼν, οἰκουμενικὴ κρίση, οἰκουμενικὸς κάματος κ.ἄ.

Ἴδου π.χ. τί ἀνέφερε πρὸ ἐτῶν Ρωμαιοκαθολικὸς Ἐπίσκοπος ἐν Αὐστρίᾳ ἐπὶ τοῦ προκειμένου: “Σήμερον δὲν αὐξάνει ἡ ἐπιθυμία πρὸς ἐνότητα, ἀλλὰ ὁ φόβος πρὸ τοῦ ἄλλου... Ἀγωνία, φόβος, ἀπομόνωσης εἰς τὰ ἴδια, περιορισμὸς ἐναντι τοῦ ἄλλου, τοῦ ἐξωτερικοῦ, τοῦ ξένου, ἔλλειψις ἀνοχῆς, ἀποκλειστικότης, ἀντιοικουμενισμός, φονταμενταλισμός, σκοταδισμός, συνιστοῦν τὴν βασικὴν διάθεση, ἡ ὁποία περὶ τὰ τέλη τοῦ Κ' αἰῶνος, εἶναι εὐρέως διαδεδομένη μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν”.

Καὶ ἐρωτᾷ κανεὶς δικαίως: Διατί αὐτὴ ἡ στροφή; Τὸ θέμα δὲν εἶναι ἀπλοῦν. Καὶ οἱ λόγοι πολλοὶ καὶ ποικίλοι.

Καὶ οἱ μὲν Ὁρθόδοξοι καὶ ὠρισμένες Προτεσταντικὲς Παραφυάδες, προβάλλουν, ὅτι τὸ ΠΣΕ ἀπεμακρύνθη τοῦ ἀρχικοῦ προορισμοῦ αὐτοῦ, ὁ ὁποῖος ἦτο ἡ ἐνότης τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ ἐστράφη πρὸς κοινωνικά, πολιτικά καὶ πρακτικὰ προβλήματα, μὲ μίαν ἐντονὴ τάση πρὸς συγκρητισμὸ, ἀλληλοεξάρτηση ἀπὸ διαμφισβητούμενους συνασπισμούς, καὶ διαπλοκὴ μὲ συμφέροντα καὶ συνδιασμούς ἀλλοτρίους τῆς φύσεώς του, τ.ἔ. τὴν διεθνοποίηση τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως καὶ τὴν παγκοσμιοποίηση τῆς οἰκουμενικῆς ιδέας. Καὶ εἶναι γνωστὰς οἱ ὀδυνηρὰς συνέπειες πού ἀκολούθησαν.

Ὡς ἐκ τούτου δὲ ἔχουν, ἤδη ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν, ὠρισμένα αἰτήματα (Desiderata) μὲ τὰ ὁποῖα σήμερον ἀσχολεῖται σοβαρὰ ἡ “Εἰδικὴ Ἐπιτροπὴ” γιὰ τὴν ἀπρόσκοπτο συμμετοχὴ τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν στὸ ΠΣΕ.

Πρέπει ὅμως στὴ συνάφεια αὐτὴ νὰ λάβουμε ὑπ’ ὄψιν, ὅτι κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη καὶ οἱ Ὁρθόδοξοι ἄρχισαν νὰ ἀσχολοῦνται μὲ τὰ “καυτὰ” κοινωνικὰ προβλήματα τῆς σήμερον, ὅπως τῆς εἰρήνης, τῆς δικαιοσύνης, τῆς διατηρήσεως, τῆς δημιουργίας, τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, τῆς βίας, τῶν προβλημάτων τῶν γυναικῶν, ἀκόμη δὲ καὶ τῶν ἐχόντων –δηθεν– αὐτόνομοι χαρακτήρα, ὡς τῶν τῆς Βιοηθικῆς, τοῦθ’ ὅπερ δὲν εἶναι ἀρνητικὸν, ἐφ’ ὅσον προκύπτει ἐκ τῆς θεολογικῆς ἐρεῦνης, καὶ στηρίζεται ἐπὶ τῆς Χριστιανικῆς πίστεως καὶ παραδόσεως. Ἐπίσης ὅτι οἱ Θεολογικοὶ Διάλογοι γίνονται κατόπιν ἀποφάσεων Πανορθόδοξων Διασκέψεων, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἐκάστη Ἐκκλησία εἰσῆλθεν ἐλευθέρως καὶ ἀβιάστως εἰς τὸ ΠΣΕ.

Ἐὰν δὲ καὶ σὶς διαθρησκειακὰς Διασκέψεις ἡ θεματολογία παρουσιάζει ἐμμέσως κάποιαν “κρίσιν”, τοῦτο ἀσφαλῶς ὀφείλεται καὶ στὸ θεολογικὸ ὑπόβαθρο ἐκ τοῦ ὁποίου ἐκκινοῦν οἱ διαλεγόμενοι καὶ τὸ ὁποῖο τοὺς ἐπιβάλλει ὠρισμένους, ἴσως καὶ ἀνυπερβλήτους, περιορισμούς.

Πάντως κανεὶς δὲν πρέπει νὰ παριθωριοποιεῖ τὴν ἐπίδρασιν τῶν ποικίλων μὴ θεολογικῶν παραγόντων εἰς τὴν δημιουργίαν τῆς κρίσεως. Καὶ ἐὰν μὲν τοῦτο προέρχεται ἐκ λόγων ἀπλῶς συνειδησιακῶν καὶ ἰδεολογικῶν, τότε εἶναι τοῦλάχιστον συγγνωστόν. Ἐὰν ὅμως ὑπὸ τὸ πρόσχημα τοῦτο κρύπτονται ἄλλοι σκοποί, ὡς ἐσωτερικὰ προβλήματα, τάσεις ἡγεμονισμοῦ, προσωπικὰ συμφέροντα καὶ ἐπιδιώξεις, τότε τὸ θέμα λαμβάνει τελείως ἄλλας διαστάσεις. Καὶ τοῦτο ἀσφαλῶς πρέπει νὰ ἔχουν ὑπ’ ὄψει οἱ φονταμενταλισταὶ καὶ οἱ ἐκπρόσωποι τῆς Ἀντι-Οἰκουμενικῆς Θεολογίας, τὰ κάποια “ἀντισώματα” αὐτὰ τῆς Ὁρθοδοξίας, κατὰ σύγχρονον Γέροντα Ἱεράρχην.

Ἐπίσης δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν, ὅτι καὶ οἱ Διαμαρτυρόμενοι μὲ τὴν σειρὰν τοὺς ἔχουν καὶ αὐτοὶ τὰ προβλήματα, τὰς ἀνησυχίας καὶ τὰ αἰτήματά τους.

Μετὰ λοιπὸν ἀπὸ ὅλα αὐτὰ τίθεται τὸ ἐρώτημα: Τί σημαίνει τέλος πάντων ἡ κρίσις αὐτή; Τοῦτο

σημαίνει, ἐὰν ὅχι τίποτε ἄλλο, τοῦλάχιστον τὴν μετὰ ἀπὸ τόση συνεργασία καὶ τόσας προσπάθειας, ἀνάγκην εὐσυνείδητης προβολῆς τῆς ταυτότητος ἐκάστου. Τώρα γίνεται περισσότερο κατανοητόν, ὅτι ὑπάρχουν ὅρια, ὅτι ἡ ἀρνησις τῆς ταυτότητος διὰ τὴν πλειονότητα, δὲν εἶναι οὔτε συγγνωστή, ἄρα οὔτε εὐκτεά. Καὶ τοῦτο ἐπίσης πρέπει νὰ ἔχουν ὑπ’ ὄψει τοὺς οἱ ἀδελφοί μας θεμελιοκράται.

Καὶ τώρα ἐρχόμεθα εἰς τὸ πιὸ ἀγωνιώδες ἐρώτημα: Εἶναι δυνατὴ ἡ ὑπέρβασις τῆς κρίσεως τῶν Διαλόγων; Καὶ ἐὰν ὅχι, καίτοι τοῦτο ὅλως ἀπελπι, τί θὰ πράξωμεν; Θὰ παγοποιήσωμεν τοὺς Διαλόγους ἢ θὰ τοὺς διακόψωμεν; Τὸ μόνον τοῦτο μέσον ἀνθρωπίνης μαρτυρίας καὶ ἐπικοινωνίας. Θὰ πορευθῶμεν πρὸς τὰ ὀπίσω, ἀντὶ πρὸς τὰ ἐμπρός; Καὶ ποῖος θὰ ἀναλάβει τὴν εὐθύνην αὐτήν;

Ἐὰν ὅμως εἶναι δυνατὴ, πῶς θὰ ἐπιτευχθεῖ τοῦτο; Καὶ ἔχουν βέβαια ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀπὸ ἐτῶν πολλὰ λεχθεῖ, γραφεῖ καὶ ἐπαναλαμβάνονται ἀποκαρδιωτικά, δίκην “θεολογίας τῆς μαστίχας” ἄνευ δυστυχῶς βασικοῦ ἀποτελέσματος, ἐξ εὐνοήτων ἐν πολλοῖς ἐξωθεολογικῶν λόγων, τοῦ θέματος ὁμοιάζοντος φαινομενικῶς πρὸς τὸ τῆς συγχρόνου ἱατρικῆς, ἡ ὁποία πολλάκις διαγιγνώσκεται μὲν τῆς νόσου, ὅμως ἀδυνατεῖ εἰσεῖν νὰ τὴν θεραπεύσει.

Ὅμως τελευταίως ἔχουν ριφθεῖ ἐπὶ τοῦ πεδίου τούτου ὠρισμένα θέσεις, αἱ ὁποῖαι φαίνεται, ὅτι ἡμποροῦν νὰ βοηθήσουν τὴν ὅλην ὑπόθεσιν ὡς: “ἐνότης ἐν τῇ ποικιλίᾳ” καὶ “συμπεφιλωμένη διαφορετικότης”. Λέγομεν δὲ ὅτι ἡμποροῦν, διότι ἀμφότεραι ἀναφέρονται εἰς τὸ θέμα τῆς ὁμολογιακῆς, ἐθνικῆς καὶ πολιτισμικῆς ταυτότητος, καὶ ὅχι τῆς “κλωνοποιημένης θεολογίας”.

Καλὸν ἐν πάσῃ περιπτώσει θὰ εἶναι, ὁ Ἱερός Ἄμβων νὰ ἐπαναλάβει μερικὰ ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ ἐλέχθησαν ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου μὲ τὴν παράκληση τοῦλάχιστον τμηματικοῦ ἀπο-βερμπαλισμοῦ τοὺς, καὶ δὴ:

Εἰς κάθε φάσιν τῆς ἐπικοινωνίας καὶ τοῦ Διαλόγου μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν, δεόν νὰ δεσπάζουν αἱ ἀρχαὶ τῆς τιμότητος, τῆς ὑπευθυνότητος καὶ τοῦ ἀμοιβαίου σεβασμοῦ.

Δὲν πρέπει, κατὰ ταῦτα, νὰ ὑπάρχει εἰς αὐτὰς καμία θέσις γιὰ διπλωματία, ἀμοιβαῖες φιλοφρονήσεις καὶ μεσοβέζικες λύσεις.

Εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖον αἱ Ἐκκλησίαι, πρὸ παντὸς ἄλλου, τὸ ὁποῖον σχετίζεται μὲ τὸν Διάλογον, νὰ καθαρίσουν τὸν ὀρίζοντα πάνω εἰς τοὺς τομεῖς τῆς ἐννοίας τῶν χρησιμοποιουμένων ὄρων. Νὰ καθορίσουν ἐπακριβῶς τὴν θέσιν τους ὡς πρὸς τὰς σχέσεις αὐτῶν πρὸς τὰς λοιπὰς Ἐκκλησίας καὶ Ὁμολογίας. Νὰ διατυπώσουν σαφῶς τὰς θεολογικὰς τοποθετήσεις καὶ ἀπόψεις τους ἐπὶ τῶν ἐπιμάχων προβλημάτων, ἔναντι ὧν ἐκείνων μὲ τοὺς ὁποίους διαλέγονται.

Εἰς τὴν Οἰκουμενικὴν Κίνησιν καὶ εἰς τοὺς Διαλόγους πρέπει νὰ λαμβάνονται προσεκτικῶς ὑπ' ὄψιν αἱ προϋποθέσεις, τὰ αἰτήματα καὶ αἱ ἀνάγκαι τῶν ἐπὶ μέρους πλευρῶν, καὶ νὰ μελετῶνται συστηματικῶς, τοῦ θεολογικοῦ προβληματισμοῦ τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ τῆς Παραδόσεως διακατεχόντων, ὡς καὶ ἄλλοτε, τὴν πρώτην βαθμίδα εἰς ὅλας τὰς διαδικασίας, καὶ μὴ περιθωριοποιουμένων.

Αἱ Ἐκκλησίαι καὶ Ὁμολογίαι, δεόν νὰ ἀποφεύγουν ἐνεργείας, αἱ ὁποῖαι τυγχάνουν ἀνάδελφοι ἀπέναντι τῶν ἄλλων, νὰ μὴ προβαίνουν εἰς προβληματικὰς μεταξὺ τους ρυθμίσεις, καὶ νὰ μὴ ὑπαναχωροῦν ἐκ τῶν ἀπὸ κοινοῦ ἀποφασισθέντων, διότι πάντα ταῦτα συνιστοῦν ἀνασταλτικούς, πολλάκις μάλιστα ἀνατρεπτικούς παράγοντας εἰς τὴν πορείαν τῶν Διαλόγων. Κατὰ ταῦτα εἶναι ἀπαραίτητον νὰ διορθῶνουν τὰ λάθη τοῦ παρελθόντος.

Πρέπει νὰ παύσει τὸ εὐχολον πνεῦμα τοῦ κοσμικοῦ ἡγεμονισμοῦ, τῆς κηδεμονεύσεως, τῆς ὑπαγορεύσεως καὶ τῶν ποικίλων συμφερόντων, ἡ νοοτροπία τῆς αὐτάρκειας καὶ αὐταρέσκειας μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ Ὁμολογιῶν, γενικώτερον δὲ τῶν Θρησκειῶν, καὶ νὰ ἐπικρατήσουν αἱ ἰδέαι τῆς εἰρήνης, δικαιοσύνης, ἀγάπης καὶ ἐνότητος, ὥστε νὰ δίδουν αὐταὶ τὸ παράδειγμα εἰς τὸν ἄλλοπρόσαλλο κόσμον μας. Αἱ Ἐκκλησίαι ὀφείλουν νὰ κατανοήσουν, ὅτι εἶναι πλέον ἀναγκασμένοι νὰ ζοῦν ἢ μία μὲ τὴν ἄλλην, μάλιστα δὲ ἢ μία γιὰ τὴν ἄλλην, ἀφοῦ κοινὸς εἶναι ὁ σκοπὸς των, περιοριζόμεναι κυρίως εἰς τὴν πνευματικὴν τους ἀποστολήν, καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τους, αἱ ὁποῖαι ἀπορρέουν ἀπ' αὐτήν. Ὀφείλουν ὅχι μόνον νὰ διδάσκουν, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀκούουν τοὺς ἄλλους, καὶ νὰ σταματήσουν τὸν διάλογον τῶν κωφῶν.

Κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν Διαλόγων δεόν νὰ καταβάλλεται προσπάθεια πρὸς διαφώτισιν τοῦ πιστοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, ὥστε οὔτε κὰν νὰ δύναται τις νὰ διανοηθεῖ, ὅτι κάποιοι τοῦλάχιστον Διάλογοι, μποροῦν νὰ ἀποβοῦν “παρελθοντολογικοῦ καὶ ἀφηρημένου χαρακτῆρα φληναφήματα διαπρεπῶν καὶ μὴ ἐκπροσώπων τῆς Θεολογίας” καὶ μόνον, τοσούτω μᾶλλον ἐφ' ὅσον ἀποσκοποῦν εἰς τὴν πραγμάτωσιν τῆς ἐντολῆς τοῦ Κυρίου “ἵνα πάντες ἔν ὧσιν”, ἡ ὁποία προϋποθέτει τὴν ἀποδοχὴν τῶν ἀποτελεσμάτων (Reception) τῶν Διαλόγων.

Ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις καὶ πάλιν θὰ ἠμποροῦσε κανεὶς νὰ ἐρωτήσει: Μήπως εἰς τὴν Οἰκουμενικὴν Κίνησιν, εἰς τοὺς Διαλόγους καὶ εἰς τὸ ΠΣΕ χρειάζομεθα νέα ὁράματα; Καὶ τοῦτο, διότι στέρησαν αὐτὰ κατόπιν ἑνὸς πεντηκονταετοῦς ἐργώδους μόχθου!

Κατῳρθωσε ἡ Γ' Γενικὴ Συνέλευσις τοῦ ΠΣΕ ἐν Harare, μετὰ ἀπὸ τὰς μακροχρονίους προετοιμασίας, καὶ τὰς νέας δομὰς τὰς ὁποίας προσεπάθησαν νὰ δώσουν εἰς τὸν Ὄργανισμὸν αὐτόν, νὰ δημιουργήσῃ ἕνα νέο ὄραμα;

Παναγιώτατε,

Ἡ Οἰκουμενικὴ Κίνησις καὶ οἱ Θεολογικοὶ Διάλογοι ἐπιτραπήτω νὰ παρομοιωθοῦν σχηματικῶς, μὲ δύο παραλλήλους γραμμάς, αἱ ὁποῖαι κινοῦνται διὰ μέσου τῆς ἱστορίας.

Αἱ παράλληλαι ὁμως γραμμαὶ ὡς ἐκ τῆς φύσεως των, κινοῦνται πρὸς τὸ ἄπειρον, τὴν αἰωνιότητα. Συμπορεύονται, συνυπάρχουν, συζοῦν. Κάποτε συγκλίνουν πρὸς ἀλλήλας περισσότερον ἢ ὀλιγότερον, ἐνδεχομένως ὁμως καὶ τελείως, ὅπερ καὶ ἀπευχόμεθα. Ὅπως ἀκριβῶς καὶ οἱ ἄνθρωποι εἰς τὰς σχέσεις τους, καὶ οἱ ὁποῖοι ἐδημιούργησαν τοὺς Διαλόγους.

«Ἦδη δὲ κατανηλωμένων καὶ διαγεγραμμένων σχεδὸν ἀπάντων τῶν Βασιλικῶν ὁ Περγάμικος “Σεαυτῷ δέ” εἶπεν “ὦ Βασιλεῦ, τί καταλείπεις;” τοῦ δὲ φήσαντος ὅτι τὰς ἐλπίδας “οὐκοῦν” ἔφη “καὶ ἡμεῖς τούτων κοινωνήσομεν οἱ μετὰ σοῦ στρατεύομενοι” (Πλουτάρχου, Βίοι Παράλληλοι, Ἀλέξανδρος).

Ἀμήν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΥΠΟΥ της 30ης Ὀκτωβρίου 2001

Υπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου καὶ μὲ τὴ συμμετοχὴ Ἐντεταλμένων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ περισσοτέρων ἀπὸ 60 ἱερῶν Μητροπόλεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἄρχισε χθὲς 29 Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ. στὸ ἱερὸ Προσκύνημα τοῦ Ὁσίου Ἰωάννου τοῦ Ρώσου (Προκόπι Εὐβοίας) τὶς ἐργασίες τῆς ἡ ΙΓ' Πανορθόδοξος Συνδιάσκεψις Ἐντεταλμένων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ ἱερῶν Μητροπόλεων γιὰ θέματα Αἱρέσεων καὶ Παραθρησκείας, μὲ θέμα: *“Ἐτοιμοὶ πρὸς ἀπολογίαὺν παντὶ τῷ αἰτοῦντι ἡμᾶς λόγον περὶ τῆς ἐν ἡμῖν ἐλπίδος”*.

Στὸ μῆνυμά του πρὸς τὴν Συνδιάσκεψιν ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος μεταξὺ ἄλλων ὑπογράμμισε τὰ ἑξῆς: *“Ἡ πίστις τῆς Ἐκκλησίας δὲν συνιστᾷ ἰδεολογία ἀλλὰ εἶναι ζωὴ καὶ στάσις ζωῆς. Ἀλήθεια καὶ ζωὴ ἀλληλοπεριχωροῦνται καὶ ἀλληλοσυνιστῶνται, γι' αὐτὸ καὶ ἡ αἵρεσις δὲν εἶναι ἀπλῶς μιὰ διαφορὴ διατύπωση ἀλλὰ συνιστᾷ διαστροφὴ τῆς ἀληθείας καὶ καταστροφὴ τῆς ζωῆς. Σὲ μιὰ ἐποχὴ συγχύσεως ἡ Ἐκκλησία καλεῖται μὲ νηφαλιότητα ἀλλὰ καὶ γνώση τῆς ἀληθείας νὰ καταθέτῃ τὴ μαρτυρίαν της, γιὰ νὰ φωτίζει σωστικῶς τὴν πορείαν τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου ἐν μέσῳ γενεᾶς σκοτεινῆς καὶ διαστραμμένης. Σκοπὸς τῆς διάσκεψης ἡ ὁποία συνέρχεται σὲ μιὰ κρίσιμη γιὰ τὸν κόσμον καὶ τὴν ἱστορίαν ἐποχὴ εἶναι ἡ μελέτῃ τῶν νεοφανῶν αἱρέσεων καὶ τῶν παραθρησκευτικῶν φαινομένων ἀλλὰ καὶ ἡ κατάθεσις καὶ ὀριοθέτησις τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως”*.

Τὴν κήρυξιν τῶν ἐργασιῶν ἔκανε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου κ. Σπυρίδων, Πρόεδρος τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν Αἱρέσεων. Χαιρετισμὸ ἀπηύθυναν οἱ ἐκπρόσωποι τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς Θρησκευμάτων τοῦ Υπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, Καθηγητὴς κ. Ἰ. Κονιδάρης, ἐκπρόσωποι τῶν κομμάτων καὶ τῆς Τοπικῆς Αὐτοδιοίκησης.

Στὸ τέλος ἔκανε εἰσαγωγικὴ ὁμιλία ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς Συνδιασκέψεως ὁ Γραμματεὺς τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν Αἱρέσεων Αἰδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρεσβύτερος κ. Κυριακὸς Τσουρός, ὁ

ὁποῖος ἀναφέρθηκε στὸν κοινωνικὸ χαρακτῆρα τοῦ προβλήματος καὶ ζήτησε ἀπὸ τὴν Πολιτεία νὰ ἀναλάβει τὶς εὐθύνες γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῆς ἐγκληματικῆς δραστηριότητος πολλῶν νεοφανῶν παραθρησκευτικῶν ομάδων.

Σήμερα Τρίτῃ 30 Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ., πραγματοποιήθηκαν τὸ πρῶν οἱ ἑξῆς εἰσηγήσεις:

α) Ἀπὸ τὸν Πανοσιολογιώτατο Αρχιμανδρίτη κ. Χριστοφόρο Τσιάκκα, μὲ θέμα: *“Τὸ χάος τῶν Πεντηκοστιανῶν”*.

β) Ἀπὸ τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ κ. Δανιὴλ μὲ θέμα: *“Θεολογικὴ προσέγγισις τῶν ἀναγεννητικῶν θρησκευτικῶν κινήματων”*.

γ) Ἀπὸ τὸν κ. Γεώργιο Κρίππα μὲ θέμα: *“Ἀντιμετώπισις προσηλυτισμοῦ ἀπὸ Πεντηκοστιανῶν στὸ Εὐρωπαϊκὸ Δικαστήριον Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων”*.

Οἱ ἐργασίες τῆς ΙΓ' Πανορθόδοξου Συνδιασκέψεως Ἐντεταλμένων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ ἱερῶν Μητροπόλεων γιὰ θέματα Αἱρέσεων καὶ Παραθρησκείας, φορεῖς διοργανώσεως τῶν ὁποίων εἶναι ἡ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν Αἱρέσεων καὶ ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Χαλκίδος, συνεχίζονται ὡς τὶς 2 Νοεμβρίου 2001.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου)

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΥΠΟΥ της 31ης Ὀκτωβρίου 2001

Κατὰ τὴν πρώτη ἡμέρα τῶν ἐργασιῶν τῆς ΙΓ' Πανορθόδοξου Συνδιασκέψεως Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ ἱερῶν Μητροπόλεων γιὰ θέματα Αἱρέσεων καὶ Παραθρησκείας, ποὺ συνέρχεται στὸ ἱερὸ Προσκύνημα τοῦ Ὁσίου Ἰωάννου τοῦ Ρώσου, στὸ Προκόπι Εὐβοίας, οἱ σύνεδροι ἀσχολήθηκαν μὲ τὴν δραστηριότητα τῆς αἵρέσεως τῶν Πεντηκοστιανῶν.

Ὁ Πανοσιολογιώτατος Αρχιμανδρίτης κ. Χριστοφόρος Τσιάκκας στὴν εἰσηγήσει του μὲ θέμα *«Τὸ χάος τῶν Πεντηκοστιανῶν»*, ἀναφέρθηκε στοὺς τρόπους δραστηριότητος τῶν Πεντηκοστιανῶν. Ὁ ὁμιλητὴς πρότεινε ὡς μέθοδο ἀντιμετώπισεως τοῦ προβλήματος ἀπὸ ὀρθόδοξοι πλευρὰ τὴν σὲ βάθος μελέτῃ τῆς Ἀγίας Γραφῆς καὶ τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, καλλιέργεια τοῦ ταπεινοῦ ὀρθοδόξου φρονήματος καὶ ἐνημέρωση τοῦ ποιμνίου.

Ὁ δεῦτερος εἰσηγητὴς, Σεβασμιώτατος Μητρο-

πολίτης Καισαριανής, Βύρωνος και Ύμηττου κ. Δα-
νιήλ, αναφέρθηκε στον χαρακτήρα των νεοπεντη-
κοστιανών κινημάτων. Μὲ βαθύ θεολογικό λόγο
ἀπέδειξε μέσα ἀπὸ τὴν Ἀγία Γραφή ὅτι ἡ ἀληθινὴ
πνευματικὴ ἀναγέννηση τοῦ χριστιανοῦ ἐπιτυγχά-
νεται μόνον μέσα στὴν ἀληθινὴ Ἐκκλησία διὰ τῶν
ἱερῶν Μυστηρίων καὶ μὲ τὸν καθημερινὸ πνευμα-
τικὸ ἀγώνα του. Ἡ μετάνοια καὶ ἡ ὁμολογία τῆς πί-
στεως ἀποτελοῦν βασικὰ στοιχεῖα στὴν πορεία τοῦ
χριστιανοῦ πρὸς τὴν «νέα ζωή», ἡ ὁποία ἔχει ἐσχα-
τολογικὴ προοπτικὴ.

Ὁ τρίτος εἰσηγητὴς Δρ. Γεώργιος Κρίππας, συν-
ταγματολόγος, ἀναφέρθηκε σὲ περιπτώσεις προσ-
ηλυτισμοῦ εἰς θάρος Ὁρθοδόξων ἐκ μέρους τῶν
Πεντηκοστιανῶν. Μία ἀπ' αὐτὲς τὶς περιπτώσεις
ἔφθασε στὸ Εὐρωπαϊκὸ Δικαστήριον Ἀνθρωπίνων
Δικαιωμάτων, τὸ ὁποῖο ἐπεκύρωσε τὴν ἀπόφαση
τῶν ἐλληνικῶν δικαστηρίων καὶ ἀπεδέχθη τὴν συν-
ταγματικὴ κατοχύρωση τῆς ἀπαγορεύσεως τοῦ
προσηλυτισμοῦ. Ὁ εἰσηγητὴς διερωτήθη γιατί ἡ
ὑπόθεση αὐτὴ ἀπεκρύβη καὶ κανεὶς δὲν μίλησε γι'
αὐτή.

Ὁ ἐπόμενος εἰσηγητὴς κ. Ἀναστάσιος Πολυ-
χρόνης περιέγραψε μὲ ζωηρὰ χρώματα τὴν ὀδυ-
νηρὴ ἐμπειρία του στοὺς Πεντηκοστιανούς. Μετὰ
ἀπὸ μιὰ ἀγωνιώδη ἀναζήτηση μέσα σὲ παραθη-
σκευτικούς χώρους καὶ τὴν ἀπογοήτευσή του ἀπὸ
τὶς Πεντηκοστιανὲς ὑποσχέσεις ὁδηγήθηκε στὸ
φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας διαπιστώνοντας ὅτι ἡ Ὁρθό-
δοξη Ἐκκλησία ταυτίζεται μὲ τὴν Ἐκκλησία ποῦ
ἱδρυσε ὁ Χριστός.

Ὁ τελευταῖος ὁμιλητὴς τῆς ἡμέρας Αρχιμ. π.
Αὐγουστῖνος Μύρου ἀναφέρθηκε στὰ φαινόμενα
ἐκεῖνα στὸ χώρο τῶν Πεντηκοστιανῶν, τὰ ὁποῖα
ἀποκαλοῦν καὶ προβάλλουν ὡς χαρίσματα ἢ
«ἐμπειρίες» τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ὁ ὁμιλητὴς
ὑπογράμμισε ὅτι οἱ γνήσιες ἐμπειρίες εἶναι ἐκκλη-
σιοκεντρικὲς καὶ δὲν πρέπει νὰ συγχέονται μὲ τοὺς
συναίσθηματισμοὺς καὶ τὶς νευρωτικὲς καταστά-
σεις ποῦ χαρακτηρίζονται γιὰ τὸν συναίσθηματισμὸ
καὶ τὸν ὑποκειμενισμό τους. Μόνον μέσα στὴν ἀλη-
θινὴ Ἐκκλησία μποροῦν νὰ ἀναπτυχθοῦν. Πρόσθε-
σε ἀκόμη ὅτι τὸ βασικὸ γνῶρισμα τῆς ἀληθινῆς
Ἐκκλησίας εἶναι ἡ ἱστορικὴ συνέχεια (ἀποστολικὴ
διαδοχή) καὶ ἡ πιστότητα στὴν ἀποστολικὴ Παρά-
δοση καὶ διδασκαλία.

Οἱ ἐργασίες τῆς ΙΓ' Πανορθόδοξου Συνδιασκέ-
ψεως Ἐντεταλμένων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ
ἱερῶν Μητροπόλεων γιὰ θέματα Αἱρέσεων καὶ Πα-
ραθηρησκείας, φορεῖς διοργανώσεως τῶν ὁποίων

εἶναι ἡ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν Αἱρέσεων καὶ ἡ
Ἱερὰ Μητρόπολη Χαλκίδος, συνεχίζονται ὡς τὶς 2
Νοεμβρίου 2001.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου)

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΥΠΟΥ τῆς 2ας Νοεμβρίου 2001

Ὁλοκληρώθηκε ἡ ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Μακαριω-
τάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος
κ. Χριστοδούλου ΙΓ' Πανορθόδοξη Συνδιάσκεψη
Ἐντεταλμένων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ ἱερῶν
Μητροπόλεων γιὰ θέματα Αἱρέσεων καὶ Παραθηρη-
σκείας, στὸ Ἱερὸ Προσκύνημα τοῦ Ὁσίου Ἰωάννου
τοῦ Ρώσου, στὸ Ν. Προκόπι Εὐβοίας, τῆς Ἱ. Μ. Χαλ-
κίδος καὶ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Σεβασμιωτάτου
Μητροπολίτου Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου κ. Σπυρί-
δωνος, Προέδρου τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ
τῶν Αἱρέσεων, ἀπὸ 29.10.2001 ἕως 2.11.2001 μὲ γε-
νικὸ θέμα "Ἐτοιμοὶ πρὸς ἀπολογίαν παντὶ τῷ
αἰτοῦντι ἡμᾶς λόγον περὶ τῆς ἐν ἡμῖν ἐλπίδος" καὶ
μὲ ποιμαντικὴ εὐθύνη καὶ ἀγωνία ἀσχολήθηκε ἰδιαί-
τερα μὲ τὰ κινήματα τῶν Πεντηκοστιανῶν καὶ τῶν
Νεοειδωλολατρῶν.

Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, ποῦ εὐδοκία καὶ χάριτι
Θεοῦ, κατέχει τὴν ὀρθὴ πίστη, εἶναι σὲ θέσῃ νὰ
ἀνοίγει στὴν κοινωνία μας τοὺς ὀρίζοντες τῆς ἀλη-
θινῆς ἐλπίδας.

Ὁ σημερινὸς κόσμος ἔχει ἀνάγκη, ὅσο ποτὲ
ἄλλοτε, ἀπὸ ἐλπίδα. Δυστυχῶς, ὁμως, παρατηρεῖται
ἕνας αὐξανόμενος ἀριθμὸς νέων ᾄθεν χαρισμα-
τικῶν ομάδων, ὅπως οἱ Πεντηκοστιανοί, καὶ ἀναπα-
λαιούμενων παγανιστικῶν θρησκειῶν, ὅπως τὰ νε-
οειδωλολατρικὰ φαινόμενα, ποῦ προσφέρουν στὸ
σύγχρονο ἄνθρωπο ψεύτικες ἐλπίδες.

Καλοῦνται τὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας νὰ παραμεί-
νουν πιστὰ στὴν Ὁρθόδοξη πίστη μας καὶ στὶς αἰώ-
νιες ἀγιοπατερικὲς παραδόσεις μας.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου)

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΥΠΟΥ τῆς 7ης Νοεμβρίου 2001

Τὸ Ἰδρυμα Βυζαντινῆς Μουσικολογίας τῆς
Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τὴν αἰγίδα καὶ εὐλο-
γία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ
Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου, Προέδρου τοῦ
Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος, διοργανώνει τὸ διήμερο 9 - 10
Νοεμβρίου 2001 στὸν Συνεδριακὸν Χώρον τοῦ Ἐθνι-
κοῦ Ἰδρύματος Ἑρευνῶν, Βασιλέως Κωνσταντίνου
48, Ἀθήνα, Διημερίδα Ψαλτικὴ - Λειτουργικὴ μὲ θέ-

μα «*Εκφωνητική Σημειογραφία και Πράξη*».

Η έναρξη θα πραγματοποιηθεί την Παρασκευή 9 Νοεμβρίου 2001 στις 9.30 και ή λήξη το μεσημέρι της επομένης. Την Οργανωτική Επιτροπή της Δημερίδας αποτελούν ο κ. Γρηγόριος Θ. Στάθης, Καθηγητής της Βυζαντινής Μουσικολογίας και Ψαλτικής Τέχνης, του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών, ο κ. Αχιλλέας Χαλδαιάκης, Λέκτωρ της Θεολογικής Σχολής Αθηνών, ο Αϊδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρεσβύτερος κ. Δημήτριος Τζέρπος, Δρ. Θεολογίας, ο κ. Δημήτριος Μπαλαγεώργος, Διδάκτωρ της Θεολογικής Σχολής Αθηνών, και ο κ. Γρηγόριος Αναστασίου, υποψήφιος Διδάκτωρ της Θεολογικής Σχολής Αθηνών.

Η διάρθρωση της Δημερίδας έχει ως εξής:

Επιστημονική Εισήγηση: «*Ιστορία και παρουσίαση της Εκφωνητικής Σημειογραφίας*». Εισηγητής ο Καθηγητής και Διευθυντής του Ι.Β.Μ. κ. Γρηγόριος Θ. Στάθης.

Α' Συνεδρία. Θεματική: «*Η Εκφωνητική Απαγγελία ή "χῡμα" ανάγνωση του Προφητολογίου*».

Β' Συνεδρία. Θεματική: «*Η Εκφωνητική Απαγγελία του Αποστόλου και ο ἱ "Αναγνώστες"*».

Γ' Συνεδρία. Θεματική: «*Η Εκφωνητική Απαγγελία του Εὐαγγελίου και οἱ "Εὐαγγελιστές"*».

Δ' Συνεδρία. Θεματική: «*Η Εκφωνητική Απαγγελία του Ακαθίστου Ὑμνου και του Κοντακίου τῶν Χριστουγέννων*».

Ε' Συνεδρία. Θεματική: «*Η Ανάγνωση τῶν Εὐχῶν, ἡ Ἐκφώνηση του "ἐκφώνως" ἀκροτελευτίου τους, ἡ Ἐκφώνηση τῶν Αἰτήσεων (Δεήσεων)*».

Μετά τὸ πέρας της Δημερίδας θα πραγματοποιηθοῦν δύο σημαντικά ψαλτικά γεγονότα.

α) Τὸ Σάββατο τὸ βράδυ, 10 Νοεμβρίου 2001 Εἰδικὴ Ἐκδήλωση στὸν Ἱερὸ Ναὸ Ἀγίου Νικολάου Καισαριανῆς μὲ ἐκφωνητικὴ ἀπαγγελία βιβλικῶν ἀναγνωσμάτων, κοντακίων, εὐχῶν και δεήσεων ἀπὸ γνωστοὺς Ψάλτες και Κληρικοὺς, και ἐρμηνεία ἐπιλεγμένων βυζαντινῶν και μεταβυζαντινῶν ψαλμάτων ἀπὸ τὸν Χορὸ Ψαλτῶν «*Οἱ Μαῖστορες τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης*», πλαισιωμένο και ἀπὸ Ψάλτες - Ἐκπροσώπους τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων.

β) Τὴν Κυριακὴ τὸ πρωί, 11 Νοεμβρίου 2001, θὰ τελεσθεῖ Ἀρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία στὸν Ἱερὸ Καθεδρικὸ Ναὸ τῶν Αῥηνῶν στὴν ὁποία θὰ προστεῖ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Αῥηνῶν και Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος, κατὰ τὴν ὁποία τοὺς Χοροὺς θὰ διευθύνουν ὁ Ἀρχων Πρωτοψάλτης τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας κ. Λεωνίδας

Ἀστέρης και ὁ Πρωτοψάλτης τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίας Σοφίας Θεσσαλονίκης κ. Χαρίλαος Ταλιαδῶρος.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου)

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΥΠΟΥ τῆς 8ης Νοεμβρίου 2001

Σὲ ἐπίσημη Ἐκδήλωση ποὺ θὰ πραγματοποιηθεῖ στὴ Μεγάλῃ ΑἹθουσα Τελετῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῇ Δευτέρᾃ 12 Νοεμβρίου 2001 και ὥρα 12.00, θὰ ὑπογραφεῖ ἐπισήμως τὸ Μνημόνιο συνεργασίας μετὰ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος και τῆς Ὁργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγῶνων «*Αθήνα 2004*». Τὸ Μνημόνιο θὰ ὑπογραφεῖ παρουσία τῶν Μελῶν τῆς Διарκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου και ἄλλων ἐπισήμων, ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Αῥηνῶν και Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλο και ἐκ μέρους τῆς Ὁργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγῶνων «*Αθήνα 2004*» ἀπὸ τὴν πρόεδρο κ. Πάννα Ἀγγελοπούλου - Δασκαλάκη.

Τὸ Μνημόνιο αὐτό, τὸ ὁποῖο ἔχει ἐγκριθεῖ ἀπὸ τὴν Διарκὴ Ἱερὰ Σύνοδο, ἐδράζεται στὸ πνεῦμα τοῦ ἐθελοντισμοῦ, τὸ ὁποῖο εἶναι ἡ ἔκφραση τῆς ἀνιδιοτελοῦς προσφορᾶς γιὰ ἔργα ἀγαθὰ και στὴν μεγάλη ἐμπειρία τῆς Ἐκκλησίας σὲ διοργανώσεις ποὺ στηρίζονται στὴν ἐθελοντικὴ παροχὴ ὑπηρεσιῶν γιὰ ἔργα εὐποιᾶς. Στὴν προκειμένη περίπτωση οἱ Ὀλυμπιακοὶ Ἀγῶνες, πέρα ἀπὸ τὸ ἀθλητικὸ ἰδεῶδες, ἐκφράζουν τὴν πνευματικὴ και πολιτιστικὴ ἀμιλλα και τὴ συναδέλφωση τῶν λαῶν, και ἡ διεξαγωγή τους στὴν Αθήνα τὸ 2004 ἀποτελεῖ θαυμάσια δυνατότητα γιὰ τὴν Ἑλλάδα νὰ παρουσιάσει στὴν ἀνθρωπότητα τὴν τεράστια, συνεχῇ, ἀδιάσπαστη και διαχρονικὴ πνευματικὴ κληρονομία ποὺ παρέλαβε ἀπὸ τοὺς προγόνους μας και ἡ ὁποία ἀποτελεῖ κληρονομία και ὁλόκληρου τοῦ κόσμου. Παράλληλα ἔχει τὴν εὐκαιρία νὰ ἐπιδείξει τὴν πνευματικὴ και καλλιτεχνικὴ στάθμη τὴν ὁποία διαθέτει σήμερα και σὲ καιροὺς δύσκολους γιὰ τὴν ἀνθρωπότητα νὰ συμβάλει στὴν ἐμπέδωση τῆς εἰρήνης και τῆς καταλλαγῆς.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου)

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΥΠΟΥ τῆς 9ης Νοεμβρίου 2001

Τὴν έναρξη τῶν ἐργασιῶν τῆς Δημερίδας Ψαλτικῆς - Λειτουργικῆς μὲ θέμα «*Εκφωνητικὴ Σημειογραφία και Πράξη*», ποὺ διοργανῶναι τὸ Ἰδρυμα

Βυζαντινής Μουσικολογίας της Έκκλησίας της Ελλάδος στὸν συνεδριακὸ χῶρο τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος Ἑρευνῶν, κήρυξε σήμερα τὸ πρῶτὸ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ελλάδος κ.κ. Χριστόδουλος.

Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ἐναρκτήριας ὁμιλίας τοῦ ὁ Μακαριώτατος τόνισε, μετὰξὺ ἄλλων, ὅτι ἡ Διημερίδα πραγματοποιεῖται στὸ πλαίσιο τῆς λεγομένης λειτουργικῆς ἀνανέωσης, ἡ ὁποία, ὅπως ἐπισήμανε, εἶναι αἷτημα τῶν καιρῶν. «Αὐτὸ δὲν σημαίνει», συνέχισε ὁ Μακαριώτατος, «εἰσαγωγὴ νεωτερισμῶν ἢ τολμηρῶν καινοτομιῶν στὸ χῶρο τῆς Θείας Λατρείας, ἀλλὰ κυρίως ἐπιστροφὴ στὴν ἀρχαία λειτουργικὴ πράξη τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὴ βάση τῆς λειτουργικῆς μας παράδοσης». «Στὴ λειτουργικὴ ἀνανέωση», υπογράμμισε ὁ Μακαριώτατος, «κορυφαῖο ρόλο παίζουν οἱ θεράποντες τοῦ ἱεροῦ ἀναλογίου ἱεροψάλτες οἱ ὁποῖοι μαζί με τοὺς ἱερεῖς - Λειτουργοὺς ἀποτελοῦν τοὺς δύο κύριους πόλους τῆς Ὁρθόδοξης Λειτουργικῆς πραγματικότητος».

Ὁ Προκαθήμενος τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας τόνισε μάλιστα τὴν ἰδιαίτερη σημασία τῆς παρουσίας τῶν ἐκπροσώπων τῶν ἱερῶν Μητροπόλεων, οἱ ὁποῖοι, μετὰ τὸ πέρας τῆς Διημερίδας, πρόκειται νὰ ἀνακοινώσουν στὶς ἐπαρχίες τους τὰ πορίσματά της καὶ νὰ ἐνημερώσουν τοὺς κατὰ τόπους ποιμέναρχες τους. Στὴ συνέχεια θὰ ἐνημερωθεῖ τὸ ἀνώτατο διοικητικὸ ὄργανο τῆς Ἐκκλησίας, ποὺ εἶναι ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας, καὶ αὕτη θὰ ἀποφασίσει ἐπὶ τοῦ πρακτέου.

Ὁ Μακαριώτατος χαιρέτισε ἐπίσης τὴν παρουσία μεγάλων διδασκάλων τῆς ψαλτικῆς τέχνης καὶ ἰδιαίτερα τοῦ Ἀρχοντος Πρωτοψάλτου τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας κ. Λεωνίδα Ἀστέρη, ὁ ὁποῖος μάλιστα ἀνέγνωσε μῆνυμα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, καὶ τοῦ Πρωτοψάλτου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίας Σοφίας Θεσσαλονίκης κ. Χαριλάου Ταλιαδώρου. Τέλος συνεχάρη τὸν Διευθυντὴ τοῦ Ἰδρύματος Βυζαντινῆς Μουσικολογίας, Καθηγητὴ κ. Γρηγόριο Στάθη γιὰ τὴ σημαντικὴ πρωτοβουλία καὶ τὸ μέχρι τώρα ἔργο του καὶ εὐχήθηκε τὴν κατὰ Θεὸν εὐόδωση τῶν ἐργασιῶν τῆς Διημερίδας.

Μετὰ τὴν ἐναρκτήρια ὁμιλία τοῦ Μακαριωτάτου, ὁ κ. Στάθης παρουσίασε τὴν πρώτη εἰσήγηση τῆς Διημερίδας με θέμα «Ἱστορία καὶ παρουσίαση τῆς Ἐκφωνητικῆς Σημειογραφίας».

Οἱ ἐργασίες τῆς Διημερίδας συνεχίζονται ἕως καὶ αὔριο καὶ ὁλοκληρώνονται τὴν Κυριακὴ τὸ πρῶτ

μὲ τὴν τέλεση Θείας Λειτουργίας στὸν Καθεδρικὸ Ἱ. Ναὸ Ἀθηνῶν, στὴν ὁποία θὰ προστεῖ ὁ Μακαριώτατος.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου)

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΥΠΟΥ τῆς 12ης Νοεμβρίου 2001

“Τὸ ἔργο τοῦ Ἱεροῦ Χρυσοστόμου σὲ μιὰ δύσκολη ἐποχὴ” εἶναι τὸ θέμα τῆς Ἡμερίδας ποὺ πραγματοποιεῖται αὔριο Τρίτη, 13 Νοεμβρίου 2001, στὴ Μεγάλῃ ΑἹθουσα τελετῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ελλάδος κ. Χριστοδούλου.

Ἡ Ἡμερίδα ὁργανώνεται ἀπὸ τὴν Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ελλάδος μετὰ τὴν εὐκαιρία τῆς μνήμης τοῦ Ἱεροῦ Χρυσοστόμου, ὁ ὁποῖος εἶναι ὁ προστάτης Ἀγιὸς της. Σήμερα τὸ ἀπόγευμα θὰ ψαλῇ πανηγυρικὸς Ἑσπερινὸς στὸ παρεκκλήσιο τοῦ Ἱεροῦ Χρυσοστόμου στὸ Θεολογικὸ Οἰκοτροφεῖο στὸν Καρέα.

Αὔριο τὸ πρῶτὸ θὰ τελεσθεῖ Ἀρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία προεξάρχοντος τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Σαλόνων κ. Θεολόγου, Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, στὸ Καθολικὸ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀσωμάτων Πετράκη καὶ Μνημόσυνο Διευθυντῶν, Ὑπαλλήλων, Δωρητῶν καὶ Εὐεργετῶν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, προεξάρχοντος τοῦ Μακαριωτάτου.

Οἱ ἐργασίες θὰ ἀρχίσουν στὶς 10.30. Εἰσαγωγικὴ ὁμιλία θὰ κάνει ὁ Μακαριώτατος καὶ εἰσηγήσεις θὰ γίνουν ἀπὸ τοὺς: α) Ἐλλογιμώτατο Καθηγητὴ κ. Στυλιανὸ Παπαδόπουλο, με θέμα: “Θεολογικὰ θέματα τοῦ ἱεροῦ τοῦ Χρυσοστόμου”, β) τὸν Θεολόγο - Καθηγητὴ, Δρ. Θεολογίας -Συγγραφέα κ. Γεώργιο Τσιτσιγκο, με θέμα: “Ὁ “ἐμφύλιος” πόλεμος τῆς ψυχῆς κατὰ τὸν ἱερὸ Χρυσόστομο», γ) τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἀνθίμο, με θέμα: “Ἡ συμβολὴ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας στὴν ἐκκλησιαστικὴ μας ζωὴ” καὶ ἡ Ἡμερίδα θὰ κλείσει με δ) προσλαλιὰ φοιτητοῦ τοῦ Θεολογικοῦ Οἰκοτροφείου.

Ἐπὶ τῶν εἰσηγήσεων θὰ ἀκολουθῇ συζήτηση. Τὴν Ἡμερίδα θὰ πλαισιώσῃ με ἀπόδοση ἐπικάϊρων ὕμνων ἢ χορωδία τοῦ Θεολογικοῦ Οἰκοτροφείου.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου)

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΥΠΟΥ τῆς 14ης Νοεμβρίου 2001

Συνῆλθε σήμερα σὲ τακτικὴ Συνεδρία ἡ Διορκὴς

Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τὴν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου καὶ ἐξέτασε θέματα τῆς ἀρμοδιότητός της.

Γενομένης προσευχῆς, ἀνεγνώσθησαν καὶ ἐνεκρίθησαν τὰ Πρακτικά τῆς προηγουμένης Συνεδρίας τῆς Συνόδου.

Ἀκολούθως ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος, ἀνεκοίνωσε στὴν Ἱερὰ Σύνοδο τὴν ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Χαλκίδος κ. Χρυσόστομου ὑποβολὴν τῆς παραίτησεως ἀπὸ τῆς θέσεώς του ὡς Μητροπολίτου Χαλκίδος, γιὰ λόγους ὑγείας. Ἡ παραίτησις ἐγένετο ἀποδεκτή. Ὁ Σεβασμιώτατος Χαλκίδος κ. Χρυσόστομος ὑπηρέτησε θεοφιλῶς καὶ καρποφόρως στὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Χαλκίδος ἐπὶ 27 ἔτη. Σύμφωνα μὲ τὸν Νόμο 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» ἡ παραίτησις ὑποβάλλεται στὸν Ὑπουργὸ Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων γιὰ τὴν ἐκδοσὴ σχετικοῦ Προεδρικοῦ Διατάγματος μετὰ τὴν δημοσίευσή του ὁποίου στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, θὰ ὁρισθεῖ ὁ Τοποτηρητὴς τῆς Μητροπόλεως.

Κατὰ τὸ διάλειμμα τῆς Συνεδρίας, ἐνώπιον τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου, ἔδωσε τὴν διαβεβαίωση ὁ νέος Γενικὸς Διευθυντὴς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ἀρχιμανδρίτης κ. Ἀγαθάγγελος Χαραμαντίδης, ὁ ὁποῖος ἐδέχθη τὶς εὐχὲς τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου καὶ τῶν παρισταμένων καὶ ἀνέλαβε τὰ καθήκοντά του.

Ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος ἀπεφάσισε τὴν ἐκδοσὴ σὲ εἰδικὸ Τόμο τῶν Πρακτικῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἑλλάδος τοῦ παρελθόντος μηνὸς Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἀπεφάσισε νὰ συγχαρεῖ μὲ ἔγγραφό της τὸν Βουλευτὴ Θεσσαλονίκης καὶ τ. Ὑπουργὸ κ. Στέλιο Παπαθεμελῆ, γιὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ ὑποβολὴ ἐπερωτήσεως στὴ Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων σχετικὰ μὲ τὴν ἐνέργεια τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων νὰ δεχθεῖ τὴν προσθήκη τοῦ ὅρου «Χριστιανοῦ» στὸν τίτλο τῶν Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά - Χιλιαστῶν.

Ἀκολούθως ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἀπεδέχθη τὴν πρότασιν τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς Βιοηθικῆς γιὰ τὴν συγκρότησιν καὶ λειτουργίαν Σεμιναρίου Πτυχιούχων Ἱατρῶν καὶ Θεωρητικῶν Ἐπιστημῶν, πρὸς μελέτην θεμάτων σχετικῶν μὲ τὴν εὐθανασία, τὶς μεταμοσχεύσεις καὶ τὰ συναφῆ πρὸς αὐτὰ προβλήματα, τὰ ὁποῖα συνεχίζουν νὰ

ἀπασχολοῦν ἐντόνως τοὺς Ἐπιστήμονες, τὸν λαὸ καὶ φυσικὰ τὴν Ἐκκλησίαν μας.

Στὴ συνέχειᾳ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐνέκρινε τὴν πρότασιν τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς γιὰ τὴν λειτουργίαν Λαϊκοῦ Πανεπιστημίου στὴν Ἀθήνα, κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος 2002, μὲ θέμα «Ἑλληνισμός καὶ Χριστιανισμός». Οἱ ὁμιλητὲς θὰ εἶναι Μητροπολίτες, Λόγιοι Κληρικοί, Πανεπιστημιακοὶ Διδάσκαλοι καὶ Εἰδικοὶ Ἐπιστήμονες.

Τέλος ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἡσχολήθη μὲ τρέχοντα ὑπηρεσιακὰ θέματα.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου)

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΥΠΟΥ τῆς 16ης Νοεμβρίου 2001

Συνήλθε ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου, ἀπὸ 11ης ἕως 15ης Νοεμβρίου ἐ.ἔ., στὴν τακτικὴ κατὰ μῆνα Συνεδρία τῆς ἡ Διαρκῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Κατὰ τὶς Συνεδριάσεις:

Α. Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος ἐνημέρωσε τὰ μέλη τῆς Δ.Ι.Σ.:

- Γιὰ τὴν ἐπίσημην Εἰρηνικὴ Ἐπίσκεψιν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Τιράνων καὶ Πάσης Ἀλβανίας κ. Ἀναστασίου στὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία πραγματοποιήθηκε μὲ μεγάλη ἐπιτυχίαν ἀπὸ 2ας ἕως 9ης Νοεμβρίου ἐ.ἔ.

Β. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἐργασιῶν τῆς ἡ Δ.Ι.Σ. ἀποφάσισε:

- Νὰ ἀναγερθεῖ στὴν Ἀλβανίαν Σχολεῖο μὲ δαπάνες τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τὸ ὁποῖο θὰ προσφερθεῖ στὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς Ἀλβανίας γιὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν μορφωτικῶν καὶ ἐκπαιδευτικῶν τῆς σκοπῶν.

- Νὰ κάνει ἀποδεκτὴ τὴν παραίτησιν, γιὰ λόγους ὑγείας, τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Χαλκίδος κ. Χρυσόστομου.

- Νὰ συγκροτηθεῖ καὶ νὰ λειτουργήσῃ Σεμινάριον πτυχιούχων Ἱατρικῆς, Θεολογίας καὶ Θεωρητικῶν Ἐπιστημῶν γιὰ τὴν μελέτην θεμάτων σχετικῶν μὲ τὴν εὐθανασία, τὶς μεταμοσχεύσεις καὶ ἄλλα συναφῆ προβλήματα, τὰ ὁποῖα ἀπασχολοῦν τοὺς ἐπιστήμονες καὶ τὸ λαόν.

- Νὰ λειτουργήσῃ Λαϊκὸ Πανεπιστήμιον στὴν Ἀθήναν κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος 2002, μὲ θέμα «Ἑλληνισμός - Χριστιανισμός».

- Νὰ ἀπονεμηθεῖ τὸ παράσημον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὁ Χρυσοῦς Σταυρὸς τοῦ Ἀποστόλου

Παύλου, σὸν Ἐλλογιώτατο κ. Ἀναστάσιο Γριτσόπουλο, Πρόεδρο τῆς Ἐταιρείας Πελοποννησιακῶν Σπουδῶν γιὰ τὴν μεγάλη του προσφορά στὴν Ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ στὴν ἐπιστῆμὴ γενικὰ.

- Νά καθιερωθεῖ ἡ ἐβδομάδα τῶν Πατέρων τῆς Ζ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου ὡς ἐβδομάδα ἐνημερώσεως γιὰ τὶς αἰρέσεις καὶ τὴν παραθρησκεία μὲ παράλληλη ἔκδοση ἐντύπου ὑλικοῦ.

- Νά ἐκδοθεῖ ὑπὸ τῆς Ε.Μ.Υ.Ε.Ε. τόμος μὲ τὰ πρακτικά τῶν Ἑργασιῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου 2001.

- Νά τοποθετηθεῖ ὡς Γραμματεὺς τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Τύπου, Δημοσίων Σχέσεων καὶ Διαφωτίσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Ἐπιφάνιος Οἰκονόμου, ὁ ὁποῖος παραλλήλως ἔχει ὀρίσθῃ καὶ ὡς Ἐκπρόσωπος Τύπου τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου.

Γ. Κατὰ τὴν διάρκεια τῶν Συνεδριῶν τῆς Δ.Ι.Σ.:

Υπεγράφη, σὲ πανηγυρική τελετὴ ποὺ ἔλαβε χώραν στὴ Μεγάλῃ ΑἹθούσᾳ Τελετῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τὸ Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξὺ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ὀργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων "Ἀθῆνα 2004". Τὸ Μνημόνιο ὑπεγράφη ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλο καὶ ἐκ μέρους τῆς Ὀργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων "Ἀθῆνα 2004" ἀπὸ τὴν Πρόεδρό της κ. Γιάννα Ἀγγελοπούλου - Δασκαλάκη.

- Ἐδῶσε τὴν διαβεβαίωσή του ὁ νέος Γενικὸς Διευθυντὴς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Ἀγαθάγγελος Χαραμαντίδης.

Δ. Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀσχολήθηκε ἐπίσης μὲ θέματα τῆς Ε.Κ.Υ.Ο., μὲ διάφορα ὑπηρεσιακὰ θέματα τῶν Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν, ἐγκρίσεις ἀποσπάσεων Κληρικῶν στὸ ἐξωτερικό, ἰδρύσεις Ἑνοριῶν καὶ διορισμοὺς μελῶν Ἐπισκοπικῶν Δικαστηρίων Ἱερῶν Μητροπόλεων.

(Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου)

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΥΠΟΥ τῆς 16ης Νοεμβρίου 2001

Συνάντηση γνωριμίας τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Συντακτῶν μὲ τὸν νέο Ἐκπρόσωπο Τύπου τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου καὶ Γραμματέα τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Τύπου, Δημοσίων Σχέσεων καὶ Διαφωτί-

σεως, Πανοσιολογιώτατο Ἀρχιμανδρίτη κ. Ἐπιφάνιο Οἰκονόμου, πραγματοποιήθηκε σήμερα στὶς 12.00 στὴν ΑἹθούσα Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Τὸν νέο Ἐκπρόσωπο Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου παρουσίασαν τοὺς Δημοσιογράφους κατὰ σειράν, ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Σαλῶνων κ. Θεολόγος, ὁ Αἰδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρεσβύτερος κ. Θωμᾶς Συνοδινός, Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, καὶ ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων κ. Θεόκλητος.

Στὴ συνέχεια ἀπηύθυνε χαιρετισμὸ πρὸς τοὺς Ἐκκλησιαστικοὺς Συντάκτες ὁ νέος Ἐκπρόσωπος Τύπου Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Ἐπιφάνιος Οἰκονόμου, ὁ ὁποῖος μεταξὺ ἄλλων τόνισε:

«Στὴ σημερινή, ἰδιαίτερα ταραγμένη ἐποχὴ, ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἀναζητεῖ τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο θὰ μπορέσει νὰ διεισδύσει ἀκόμη περισσότερο, εὐεργετικά καὶ δημιουργικά, στὴν κοινωνικὴ ζωὴ, προβάλλοντας τὶς ἀξίες τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ ἀνοίγοντας δρόμους. Στὴν ἀναζητήσή της αὐτὴ χρειάζεται ἡ Ἐκκλησία νὰ ἀνανεώνει συνεχῶς τὸ πρόσωπό της καὶ νὰ δυναμώνει τοὺς δεσμούς της μὲ τὸ κοινωνικὸ σῶμα. Κατὰ συνέπεια, χρειάζεται νὰ ἐπικοινωνεῖ ἄμεσα καὶ οὐσιαστικά, νὰ προσεγγίσει καθημερινὰ τὸν ἄνθρωπο καὶ νὰ προτείνει σ' αὐτόν. Ὄταν ὑπάρχει πίστη σὲ σταθερὲς καὶ θεμελιώδεις ἀρχές καὶ ἀξίες, ὅπως αὐτὲς ποὺ ἔχουν γνῶμονα τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἡ λύση μπορεῖ νὰ εἶναι πολὺ ἀπλὴ ἀκόμα καὶ γιὰ τὰ πιὸ σύνθετα προβλήματα.

Ἐπιθυμῶ καὶ εὐχομαι, στὸ ὄνομα τῆς Ἐκκλησίας μας, νὰ διευκολύνω αὐτὴ τὴν ἀναζήτηση, ξεκινώντας ἀπὸ τὴν ἐλάχιστη ἀφετηρία: Τὴν πλήρη ἐνημέρωση τῶν πολιτῶν, μέσῳ ὕμνων τῶν λειτουργῶν τῆς δημοσιογραφίας, ἐνημέρωση ποὺ θὰ διακρίνεται πάντα ἀπὸ κάποιες συγκεκριμένους καὶ σταθερὲς ἀρχές:

1. Τὴν Ἀλήθεια. Χωρὶς παραχάραξη τῆς πραγματικότητος, χωρὶς καιροσκοπισμοὺς καὶ ἀποκρύψεις. Ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς εἶναι ἡ ἀλήθεια καὶ ὁ ὕψος τῆς ὑπηρετεῖ Ἐκεῖνον.

2. Τὴν Ἀξιοπρέπεια. Χωρὶς συμβιβασμοὺς καὶ δειλία, μὲ τὴν ἠθικὴ ἀκεραιότητα τοῦ Ἑλλήνα Ὁρθοδόξου Κληρικοῦ, ποὺ ἀναζητᾷ πάντα τὴν γνησιότητα καὶ τὸ ἥθος σὲ ὅλα τὰ ἐπίπεδα τῆς ἀνθρώπινης δράσεως καὶ ζωῆς.

3. Τὴν Ὑπακοή. Ἡ Ἐκκλησία ἐκφράζεται θεσμικὰ καὶ ζωτικὰ ἀπὸ πρόσωπα ποὺ ἀμετακίνητα πρέπει

νά λειτουργούν ὑπὲρ τῆς συνοχῆς καὶ τῆς ἐνότητάς της. Ὑπακούοντας στοὺς Πνευματικοὺς Πατέρες ποὺ ἡγούνται τῆς Ἐκκλησίας, μὲ πλήρη ἐγρήγορηση τῆς προσωπικῆς μου συνείδησης, ὑπακούω στὴν ἐπιταγὴ γιὰ ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας.

4. Τὴν Διακονία. Ὁ ἀγώνας μου πιστεύω ὅτι θὰ δικαιώνεται μόνο μέσα ἀπὸ τὴν διακονία τοῦ μηνύ - ματος τῆς Ἐκκλησίας, ποὺ εἶναι ἡ ἀνάδειξη τοῦ Θεοῦ - ου Λόγου. Καὶ πιστεύω ὅτι μέσα ἀπὸ κάθε Ἐκκλη - σιαστικὴ Διακονία ἀκόμα καὶ μέσα ἀπὸ ἐκείνη τοῦ Ἐκπροσώπου Τύπου, αὐτὸς ὁ σκοπὸς εἶναι ἀπαραί - τητο νὰ θεραπεύεται.

Ὅλα αὐτά, γιὰ νὰ ἀποδώσουν καρποὺς καὶ νὰ ἐπιστεγάζουν τὴν ὑγιὴ ἐπικοινωνία τῆς Ἐκκλησίας μὲ τὸ κοινωνικὸ σύνολο, προϋποθέτουν μία ἀπρό - σκοπτη καὶ εἰλικρινὴ συνεργασία ἀνάμεσά μας. Ἐπιθυμῶ, λοιπόν, καὶ εὐχομαι νὰ ἀναγνωρίζετε στὸ πρόσωπό μου, μαζὶ μὲ τὰ χαρακτηριστικὰ ποὺ ἀνέ - φερα, τὸν ἀπαραίτητα οἰκεῖο ἐκπρόσωπο Τύπου τῆς Ἐκκλησίας. Σὲ μιὰ σχέση εὐθείας, σὰν καὶ αὐτὴ ποὺ θέλω, δὲν χωροῦν τεχνάσματα, ἐκβιασμοὺς τῆς εἵδη - σης ἢ τῆς πληροφορίας, τόνοι πολεμικῆς ἀντιπαρά - θεσης. Μὲ ἀμοιβαῖο σεβασμὸ τῆς ιδιότητάς μας καὶ τοῦ λειτουργήματος ποὺ ἐπιτελοῦμε, βλέπω αὐτὴ τὴν συνεργασία μιὰ κοινὴ πορεία μὲ κοινὸ στόχο. Ἡ συνεργασία θὰ ἀποτύχει, εἶναι βέβαιον, ἂν -πράγμα τὸ ὁποῖο ἀπεύχομαι- ἀγνοήσω τὴν σπουδαιότητα τοῦ ἔργου σας ἢ σεῖς ἀγνοήσετε τὴν πνευματικὴ μου ἀποστολή».

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου)

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ὁ νέος Ἐκπρόσωπος Τύπου τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χρι - στοδοῦλου, Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης Ἐπιφάνιος Οἰκονόμου, γεννήθηκε στὸ Βόλο τὸ 1969. Μὲ τὴν ὁλοκλήρωση τῶν γυμνασιακῶν του σπουδῶν φοίτησε στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Ἀρι - στοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ἀπὸ ὅπου ἀποφοίτησε τὸ 1991. Μετὰ τὸ πέρας τῶν στρατιωτικῶν του ὑποχρεώσεων ἀνέλαβε καθήκον - τα Διευθυντοῦ τοῦ Γυμνασιακοῦ Οἰκοτροφείου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος.

Σπούδασε Κλασικὴ Μουσικὴ στὸ Ἑλληνικὸ Ὠ - δεῖο Ἀθηνῶν καὶ εἶναι διπλωματοῦχος Καθηγητῆς τῆς Βυζαντινῆς Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς.

Χειροτονήθηκε Διάκονος τὸ 1994 ἀπὸ τὸν τότε Μητροπολίτη Δημητριάδος Χριστόδουλο κοντὰ

στὸν ὁποῖο διακόνησε ἐπὶ τριετία ὡς Ἀρχιδιάκονος. Τὸ 1997 χειροτονήθηκε Πρεσβύτερος καὶ ἔλαβε τὸ ὀφφίκιο τοῦ Αρχιμανδρίτου, ἐνῶ τοποθετήθηκε Προϊ - στάμενος τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Νι - κολάου Βόλου, ὅπου ὑπηρετεῖ μέχρι καὶ σήμερα.

Κατὰ τὴ διακονία του στὸ Βόλο διακρίθηκε γιὰ τὴ δραστηριοποίησή του στὰ ἔργα ἀγάπης καὶ κοι - νωνικῆς προσφορᾶς τῆς Ἐκκλησίας μας, καθὼς καὶ γιὰ τὸν ἱεραποστολικὸ του ζῆλο. Ἀπὸ τὰ σημαντικὰ του ἔργα εἶναι ἡ ἴδρυση καὶ λειτουργία τοῦ πρότυ - που Κέντρου Σίτισης μὲ τὴν ἐπωνυμία «ΔΟΣ ΗΜΙΝ ΣΗΜΕΡΟΝ», τὸ ὁποῖο ἐδρεύει στὸ Μητροπολιτικὸ Ναὸ, προσφέροντας σὲ δεκάδες συνανθρώπους μας, ἐπὶ καθημερινῆς θάσεως, ὑλικὴ ἀλλὰ καὶ πνευ - ματικὴ ζωή.

Προσφάτως, μὲ ἀπόφαση τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρ - χιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χρι - στοδοῦλου καὶ ἐγκριση τῆς Δ.Ι.Σ. τοποθετήθηκε Γραμματέας τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Τύ - που, τῶν Δημοσίων Σχέσεων καὶ τῆς Διαφωτίσεως.

Ἀρθρογραφεῖ συχνὰ στὸν ἡμερήσιο καὶ περιο - δικό Τύπο, ἐνῶ εἶναι καὶ συντάκτης ψυχωφελῶν πο - νημάτων.

Τηλ. Ἐπικοινωνίας: 010 33 52 353 - 0946 129 554.

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΥΠΟΥ τῆς 26ης Νοεμβρίου 2001

Μὲ θέμα τὶς δραστηριότητες καὶ τὶς προσεχεῖς ἐκδηλώσεις τῆς Ἐπιτροπῆς Καλλιτεχνικῶν Ἐκδη -λώσεων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, θὰ πραγματοποιηθεῖ τὴν προσεχῇ Τετάρτη 28 Νοεμβρίου ἐ.ἔ. συνέντευ - ξη τύπου στὴν Αἴθουσα Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου (δόξος Ἰασίου 1, Μονὴ Πετράκη).

Εἰδικότερα θὰ γίνῃ λόγος γιὰ τὶς δύο μουσικῆς ἐκδηλώσεις ποὺ εἶναι ἀφιερωμένες στὸν Παπαδια - μάντη. Ἡ πρώτη θὰ λάβῃ χώρα τὴν Κυριακὴ 2 Δε - κεμβρίου ἐ.ἔ. στὸ Μέγαρο Μουσικῆς Θεσσαλονίκης καὶ μὲ αὐτὴν ὁλοκληρώνεται ὁ ἐορτασμὸς τῶν «Δη - μητρίων». Ἡ δεύτερη ἔχει προγραμματισθεῖ γιὰ τὶς 16 Δεκεμβρίου ἐ.ἔ., θὰ πραγματοποιηθεῖ στὴν Λυ - ρικὴ Σκηνὴ Ἀθηνῶν καὶ σὲ αὐτὴν συμμετέχει ὡς χο - ρηγὸς ἐπικοινωνίας ἡ Ε.Ρ.Τ.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου)

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΥΠΟΥ τῆς 17ης Αὐγούστου 2000

Κλωνοποίηση Ἐμβρυονικῶν κυττάρων

Ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἀνακοινώσεως (26.11.2001)

περί κλωνοποίησης έμβρυονικών κυττάρων από ιδιωτικό άμερικανικό έρευνητικό κέντρο, άναδημο - σιεύεται το κατωτέρω Δελτίο Τύπου της Ίερās Συ - νόδου:

Ή πρόσφατη απόφαση της Βρετανικής Κυβερνήσεως νά έπιτρέψει τά πειράματα έπί άνθρωπίνων έμβρυονικών κυττάρων που προέρχονται από κλωνοποίηση τύπου Dolly προκάλεσε έντονη πολιτική και ιατρική διαμάχη, αλλά και έπαναφέρει την άνάγκη νά τονισθεί ότι τό ήθικό κριτήριο είναι άνυπέρβλητα άνώτερο από τό όποιο έπιστημονικό επίτευγμα.

Ή Έκκλησία μας, που μεταξύ τών άλλων καθημερινά ζει τό δράμα της άσθένειας και την άνάγκη για ύγεία και ζωή τόσων ανθρώπων, σκεπάζει με όλη της την φιλανθρωπία και άγάπη κάθε έπιστημονική προσπάθεια που προάγει την ύγεία και χαρίζει έλπίδα ζωής.

Έκφράζει όμως την ευαισθησία της στην παράλληλη άνάγκη περιφρουρήσεως τών αιώνιων ήθικών και πνευματικών αξιών. Ό άνθρωπος ως πρόσωπο έχει μεγαλύτερη αξία από την βιολογική ζωή. Άναγνωρίζουμε ότι είναι πολύ δύσκολο νά άντισταθεί κανείς στα δεδομένα της έπιστήμης που λειτουργούν ως τετελεσμένα γενικευμένης πρακτικής. Ίσως όμως αποδειχθεί όλέθριο νά παραδοθούμε άμαχητί.

Κατόπιν τούτων:

α) Ή Έκκλησία μας έκφράζει την κατηγορηματική αντίθεσή της στην διεξαγωγή πειραμάτων σε άνθρώπινα έμβρυονικά κύτταρα. Αυτό που έτσι όνομάζεται έξυπνοει την καταστροφή όχι έμβρυονικών κυττάρων αλλά άνθρωπίνων έμβρύων.

β) Ή άποψη ότι τό άνθρώπινο πρόσωπο αρχίζει νά διαμορφώνεται από την 14η μέρα της συλλήψεως δίνει μόν άλλοθι στους βρετανούς έπιστήμονες, αλλά έχοντας σχολαστική προέλευση και όχι έπιστημονική βάση άποτελεί ύποκειμενική πίστη και αύθαίρετη δοξασία. Ή Έκκλησία και ή χριστιανική συνείδηση δέχονται τον άνθρωπο ως πρόσωπο με αιώνια και άθάνατη προοπτική από την στιγμή της συλλήψεώς του.

γ) Οί διακρίσεις άνάμεσα στους άνθρώπους όλο και περισσότερο αυξάνουν. Όλα δείχνουν πώς ή πορεία τών κοινωνιών μας είναι καθαρά πλέον «εύγονική» και ρατσιστική. Ή προσπάθεια όμως βελτίωσης της ζωής δέν μπορεί νά περνάει από την καταστροφή έκατομμυρίων ανθρώπινων υπάρξεων έμβρυικής ηλικίας.

δ) Οί γνώσεις μας σχετικά με τις συνέπειες της κλωνοποίησης είναι ελάχιστες και οί δυνατότητες

προεκτιμήσεως τών ενεργειών μας μικρότερες. Για τον λόγο αυτόν, κάθε άπόφαση σχετική με τις έφαρμογές και τά πειράματα της κλωνοποίησης πρέπει νά γίνεται με πολλή περίσκεψη, κοινή συμφωνία και μεγάλο σεβασμό στις άνθρώπινες αξίες. Ό κίνδυνος της άντικειμενοποίησης του ανθρώπου και της χρήσεώς του ως ύλικού είναι πλέον όρατός.

ε) Άκόμη, ή κλωνοποίηση θα ήταν δυνατόν νά οδηγήσει σε οικονομική ή ύποκειμενη σε άνεξέλεγκτα συμφέροντα και προγραμματισμούς θεώρηση του ανθρώπου. Θα μπορούσε επίσης νά παραδώσει την άνθρώπινη τύχη, την αξιοπρέπεια και τό μέλλον στα χέρια κυβερνήσεων ή εταιρειών με άνήθικους και ιδιοτελείς σκοπούς ή ασύνετη και έπιπόλαιη χρήση.

στ) Μιά κοινωνία που -είναι νόμος πλέον- νομιμοποιεί σήμερα ό,τι άπηγόρευε χθές, ποιός μās διαβεβαιώνει ότι δέν θα νομιμοποιήσει αύριο ό,τι άπαγορεύει σήμερα; Ποιός λοιπόν μπορεί νά μās εξασφαλίσει από τον κίνδυνο ή «θεραπευτική» κλωνοποίηση νά άποτελέσει τό ένδιάμεσο σκαλοπάτι για την «άναπαραγωγική» κλωνοποίηση του ανθρώπου;

ζ) Μήπως τελικά ή Βρετανική Κυβέρνηση θέλει νά νομιμοποιήσει έτεροχρονισμένα κάτι που έχει ήδη γίνει και ή ίδια έδώ και καιρό γνωρίζει;

«Τά όφέλη για την άνθρωπότητα είναι τέτοια που ξεπερνούν όποιους ήθικούς ένδοιασμούς», δήλωσε ό πρόεδρος της Έπιτροπής Ύγείας Λίαμ Ντόναλτσον. Οί ήθικες άναστολές όμως είναι τέτοιες που ξεπερνούν κάθε «όφελος» για την άνθρωπότητα, άπαντά ή Έκκλησία.

ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

Έπίσκεψη του Μακαριωτάτου στο Θεολογικό Οικότροφείο της Άποστολικής Διακονίας

Ό Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Άθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Χριστόδουλος παρέστη χθές τό μεσημέρι σε έόρτια έκδήλωση στο Θεολογικό Οικότροφείο της Άποστολικής Διακονίας της Έκκλησίας της Ελλάδος, προκειμένου νά ευλογήσει τους φοιτητές που διαμένουν σε αυτό ένόψει της νέας άκαδημαϊκής περιόδου.

Μετά την τέλεση του Άγιασμού στο Παρεκκλήσιο του Οικότροφείου, ό Μακαριώτατος ευχήθηκε τά δέοντα στους φοιτητές και στη συνέχεια παρακάθησε σε έόρτια τράπεζα μέσα σε

ένα ζεστό καὶ οἰκογενειακό κλίμα.

Τὸν Μακαριώτατο προσφώνησε καὶ καλωσόρισε ὁ Διευθυντὴς Ὑπηρεσιῶν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης π. Μακάριος Φιλοθέου καὶ δύο εκπρόσωποι τῶν Ἑλλήνων καὶ ἀλλοδαπῶν φοιτητῶν τοῦ Οἰκοτροφείου, οἱ ὅποιοι τοῦ ἐξέφρασαν τὶς θερμὲς εὐχαριστίες τους γιὰ τὸ προσωπικό ἐνδιαφέρον ποὺ ἐπιδεικνύει καὶ τὴν ἀγάπη του.

Ἀπὸ τὴν πλευρά του ὁ Μακαριώτατος, ἀφοῦ συνεχάρη τοὺς φοιτητὲς γιὰ τὴν ἐπιλογή τους νὰ ἀκολουθήσουν τὴ θεολογικὴ ἐπιστήμη, ἀναφέρθηκε διεξοδικὰ στὴ σημασία τῶν θεολογικῶν σπουδῶν καὶ στὴ σπουδαιότητα τῆς συμβολῆς τῶν θεολόγων στὸ σημερινό γίνεσθαι.

Ἡ ἐκδήλωση ἔκλεισε μὲ ἐκκλησιαστικούς ὕμνους ποὺ ἔψαλε ἡ χορωδία τοῦ Οἰκοτροφείου, ἐνῶ στὸν Μακαριώτατο προσφέρθηκε, ὡς δῶρο, Εἰκόνα τοῦ Προστάτου τοῦ Οἰκοτροφείου Ἱεροῦ Χρυσοστόμου, τὴν ὁποία φιλοτέχνησε ἀλλοδαπὸς οἰκότροφος.

(3.11.2001)

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου)

Ἀνάγκη διατήρησης τῆς γνήσιας λατρείας τῆς Ἐκκλησίας μας

Ἐπιτακτικὴ ὅσο ποτὲ ἄλλοτε προβάλλει ἡ ἀνάγκη διατηρήσεως τῆς γνήσιας λατρείας τῆς Ἐκκλησίας μας ἀλλὰ καὶ τῆς ἐπιστροφῆς στὶς ρίζες τῆς Ὁρθόδοξης Παράδοσης, ἡ ὁποία ἐπιβάλλει κυρίως τὴν ἐνεργὸ συμμετοχὴ τῶν πιστῶν, τόνισε σήμερα ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστόδουλος. Ἀφορμὴ τῆς ἀναφορᾶς αὐτῆς τοῦ Μακαριωτάτου ἀποτελέσε ἡ παρουσία στὴ Θεία Λειτουργία γνωστῶν ἱεροψαλτῶν, καθηγητῶν τῆς ψαλτικῆς τέχνης καὶ ἐν γένει μουσικολογιωτῶν ἐργατῶν τοῦ Ἱεροῦ Ἀναλογίου, οἱ ὅποιοι ἔλαβον μέρος στὴ διήμερη ἡμερίδα Ψαλτικῆς-Λειτουργικῆς, ποὺ ὀργάνωσε τὸ Ἰδρυμα Βυζαντινῆς Μουσικολογίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μὲ θέμα «Ἐκφωνητικὴ Σημειογραφία καὶ Πράξη».

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστόδουλος ἀρχικῶς εὐχαρίστησε δημοσίως καὶ ἐπαίνεσε τὴν προσφορὰ γνωστῶν διδασκάλων τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς. Ἀναφέρθη-

κε μάλιστα ὀνομαστικὰ στὸν κ. Γρηγόριο Στάθη, καθηγητὴ τῆς Βυζαντινῆς Μουσικολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ὁ ὁποῖος εἶχε τὴν εὐθύνη τῆς ὀργάνωσης τῆς διημερίδας, στὸν πρωτοψάλτη τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου κ. Λεωνίδα Ἀστέρη, ποὺ ἦταν σήμερα ἐπικεφαλῆς τοῦ δεξιοῦ χοροῦ στὸν Καθεδρικό Ναὸ Ἀθηνῶν, ἀλλὰ καὶ στὸν γνωστὸ ἀνὰ τὸ Πανελλήνιο πρωτοψάλτη τοῦ Μητροπολιτικοῦ ναοῦ Θεσσαλονίκης κ. Χαρίλαο Ταλιαδῶρο, ποὺ ἦταν ἐπικεφαλῆς τοῦ ἀριστεροῦ χοροῦ.

Στὴ συνέχεια ὁ Μακαριώτατος ἐπεσήμανε τὴ σημασία συνέχισης τῆς πολυτίμου παραδόσεως καὶ λατρείας ποὺ λάβαμε ἀπὸ τοὺς Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας. «Καθετὶ τὸ ὁποῖο ὑπάρχει μέσα στὴν Ἐκκλησία ἀφιερωμένο στὴν λατρεία τοῦ Θεοῦ εἶναι ὅ,τι ὁμορφότερο καὶ ἱερότερο γέννησε ὁ πολιτισμὸς τῆς Ἑλληνορθοδοξίας μας. Καὶ πρέπει νὰ αἰσθανόμαστε τὴν ἐν Κυρίῳ καύχηση, ἡ ὁποία προέρχεται ἀπὸ τὴν συνειδητοποίηση αὐτοῦ τοῦ πλούτου, τοῦ ὁποίου ἐμεῖς σήμερα εἴμαστε διαχειριστές. Γι' αὐτὸ καὶ δὲν ἔχουν δίκαιο ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι προτείνουν καὶ ἐπιδιώκουν νὰ γίνονται ἀλλαγές νεωτερισμῶν στὴν Ἐκκλησία καὶ τὴ λειτουργικὴ μας ζωὴ. Ἐὰν χρειάζεται νὰ γίνῃ κάποια ἀλλαγὴ αὐτὴ εἶναι ἡ πορεία καὶ ἡ ἐπιστοφὴ εἰς τὶς ρίζες μας. Γιατὶ ἐκεῖ βρίσκεται ἡ γνησιότητα τοῦ ἡθους καὶ τοῦ φρονήματος τοῦ λειτουργικοῦ, ἀπὸ τὸ ὁποῖο πρέπει οἱ πάντες νὰ ἐμπνεόμεθα», ὑπογράμμισε χαρακτηριστικὰ ὁ Μακαριώτατος. Καὶ πρόσθεσε: «Ἐὰν χρειάζεται κάτι νὰ ἀλλάξει, αὐτὸ δὲν εἶναι γιὰ νὰ γίνουν νεωτερισμοί, οἱ ὅποιοι θὰ καταστήσουν φτωχότερη τὴ λατρεία μας, ἀλλὰ εἶναι νὰ ἐνισχυθεῖ αὐτὴ ἡ μεγαλοπρέπεια ἡ ὁποία ὁμως συντονίζεται μαζὶ μὲ τὴ σεμνότητα».

«Ἡ μεγαλοπρέπεια τῆς λατρείας μας, εἶπε ὁ Μακαριώτατος, δὲν ἔχει καμία σχέση μὲ τὴν ἀνθρώπινη φιλοδοξία καὶ μὲ τοὺς ἀνθρώπινους ἐγωϊσμούς, ὅπως δυστυχῶς ἐπιπολαίως κρίνονται ἄνθρωποι τοῦ κόσμου, ἀποφαίνονται στὰ ἱερά καὶ τὰ ὅσια. Δὲν μπορεῖ ὁ οἰοσδήποτε νὰ αὐτοανακηρύσσεται σὲ μέντορα καὶ τιμητὴ τῶν τῆς Ἐκκλησίας πραγμάτων. Φθάσαμε στὸ σημεῖο ἄνθρωποι ἀλιβάνιστοι, ἄνθρωποι οἱ ὅποιοι δὲν ξέρουν ποιὰ εἶναι ἡ ἐνορία τους, ἄνθρωποι οἱ ὅποιοι οὐδέποτε ἀπήλαυσαν τὸν πλοῦτο καὶ τὸν θησαυρὸ τῆς λατρείας μας, αὐτοὶ νὰ ἔρχονται

καὶ νὰ μᾶς ὑπομνήσκουν ἢ νὰ προτείνουν τὸ τί δέον νὰ γίνει ἐδῶ καὶ τί δέον νὰ γίνει ἐκεῖ».

Ὁ Μακαριώτατος κατόπιν μὲ ἔμφαση ἐπεσήμανε ὅτι «ἐκεῖνοι ποὺ ἔχουν δικαίωμα νὰ μιλοῦν εἶναι οἱ ἀρμόδιοι, εἶναι οἱ ἐπαῖοντες. Εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ ἔχουν διαθέσει τὴν ζωὴ τους ὁλόκληρη μέσα στὴν Ἐκκλησία. Καὶ αὐτὰ τὰ λέγω ὅχι διότι θέλω νὰ μαλώσω κανέναν ἀλλὰ θέλω νὰ ἐπαναφέρω στὴν τάξη καὶ στὴν θέση των ὅλους ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἀπὸ τὴ μία ἡμέρα στὴν ἄλλη παίρνουν τὸ χρίσμα ὅτι εἶναι δῆθεν ἄνθρωποι τῆς Ἐκκλησίας, ἄνθρωποι τοῦ Θεοῦ, ἄνθρωποι τῆς λατρείας καὶ ἔχουν τὴν ἀξίωση νὰ ἐπιβάλλουν τὶς ἀπόψεις τους καὶ στὴν Ἐκκλησία».

«Ἡ Ἐκκλησία –συμπλήρωσε– δὲν εἶναι σημερινὸ δημιούργημα οὔτε κἂν χθεσινό, ἀλλὰ ἔχει μιὰ ἱστορία αἰώνων. Καὶ αὕτη ἡ ἱστορία δημιουργεῖ μιὰ παράδοση, ἡ ὁποία εἶναι πολὺ βαρὶὰ γιὰ τοὺς ὧμους μας. Καὶ ἐκεῖνο ποὺ πρέπει ὅλοι μας νὰ κάνουμε, ἐὰν πραγματικά ἀγαπᾶμε τὸν Θεὸ καὶ ἀγαπᾶμε τὴν Ἐκκλησία, εἶναι νὰ συναισθανθοῦμε καὶ νὰ συνειδητοποιήσουμε αὐτὸ τὸ βάρος καὶ πὼς οἱ ὧμοί μας δὲν εἶναι τόσο ἀνθεκτικοὶ γιὰ νὰ κρατήσουν τὸ βάρος αὐτῆς τῆς κληρονομιάς. Ἐπιτέλους πρέπει κάποτε νὰ μάθουμε νὰ σεβόμαστε τὴν παράδοσή μας, πρέπει κάποτε νὰ θελήσουμε νὰ ξαναδοῦμε μὲ μάτι εἰλικρινὲς τὰ κατὰ τὴν Ἐκκλησία καὶ τὰ κατὰ τὴν λατρεία μας, προκειμένου μὲ αὐτὸ τὸν τρόπο νὰ ξαναγυρίσουμε στὴν βάση μας, ποὺ ἡ βάση εἶναι ἡ συμμετοχὴ τοῦ λαοῦ σ' αὐτὴ τὴ λατρεία καὶ ὅχι ἀπλῶς ἡ παθητικὴ παρακολούθηση. Ἄν εἶναι δυνατό! Παρακολούθηση κάποιου θεατρικοῦ δῆθεν ἔργου, τὸ ὁποῖο παίζεται μέσα στὸ ἱερὸ βῆμα. Περί συμμετοχῆς ὁμιλοῦμε καὶ ὅχι περὶ παρακολουθήσεως. Καὶ αὐτὸ εἶναι ἡ βάση τῆς λεγομένης λειτουργικῆς ἀνανεώσεως, τὴν ὁποία ἔσπευσαν ὀρισμένοι προκαταβολικῶς νὰ κατηγορήσουν, νὰ ἐπικρίνουν καὶ νὰ ἀπορρίψουν χωρὶς νὰ κάνουν τὸν κόπο νὰ μελετήσουν, νὰ διαβάσουν καὶ νὰ ἐμβαθύνουν πάνω στὸν ἱερὸ σκοπὸ ποὺ ἐπιτελεῖ αὕτη ἡ κίνηση τὴν ὁποία ἡ Ἐκκλησία καὶ ὅχι μόνο ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἔχει υἱοθετήσει καὶ προωθεῖ πρὸς τὰ ἐμπρός».

(11.11.2001)

(Ἐκ τοῦ Καθεδρικοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ)

Ἐκδήλωση πρὸς τιμὴν τῶν ἐθελοντῶν αἰμοδοτῶν τῶν ἐνοριῶν τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν

Μὲ μεγάλη ἐπιτυχία πραγματοποιήθηκε χθὲς τὸ ἀπόγευμα στὸν Ἱερὸ Ναὸ Ἀγίου Παντελεήμονος ὁδοῦ Ἀχαρνῶν ἐκδήλωση πρὸς τιμὴν τῶν 5.000 ἐθελοντῶν αἰμοδοτῶν τῶν Ἐνοριῶν τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, στὴν ὁποία παρέστη ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστόδουλος.

Ὁ Μακαριώτατος στὴν ὁμιλία του ἀναφέρθηκε στὴ σπουδαιότητα τοῦ ἔργου τῆς ἐθελοντικῆς αἰμοδοσίας, ἐπισημαίνοντας τὴν μεγάλη προσπάθεια ποὺ καταβάλλει ἡ Ἐκκλησία μας προκειμένου νὰ εὐαισθητοποιήσει τοὺς πιστοὺς καὶ νὰ καταστήσει ἀντιληπτὸ ὅτι ἡ προσφορὰ αἵματος εἶναι ἀναπόσπαστο στοιχεῖο πίστεως καὶ ἀγάπης ἀφενὸς μὲν στὸν πρῶτο αἰμοδότη Ἑσταυρωμένο Ἰησοῦ Χριστό, ἀφετέρου δὲ στὸν πάσχοντα συνάνθρωπο. Ἐπίσης εὐχαρίστησε τοὺς χιλιάδες αἰμοδότες τῶν Ἐνοριῶν τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, καὶ ἰδιαίτερα τοὺς νέους καὶ τὶς νέες ποὺ ξεπερνοῦν τὸ 40% τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀτόμων ποὺ προσέφεραν αἷμα καὶ ποὺ μὲ ἀξιοθαύμαστη προθυμία ἀνταποκρίθηκαν στὴν πρόσκληση ἀγάπης καὶ ἀνιδιοτελοῦς προσφορᾶς τῆς Ἐκκλησίας μας, δίνοντας τὸ παρὸν στὶς 224 αἰμοληψίες ποὺ μέχρι σήμερα ἔχουν πραγματοποιηθεῖ. Μάλιστα οἱ μονάδες αἵματος ποὺ ἔχουν συγκεντρωθεῖ τὸ τελευταῖο εἰκοσάμηνο ἀνέρχονται στὶς 7.630. «Φυσικά», συνέχισε ὁ Προκαθήμενος τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας, «ὁ ἀριθμὸς αὐτὸς ναὶ μὲν μᾶς ἱκανοποιεῖ, ἀλλὰ δὲν μᾶς ἀφήνει περιθώρια ἐφησυχασμοῦ. Σκοπὸς μας εἶναι νὰ ἀγωνιστοῦμε ἀκόμη περισσότερο καὶ νὰ ἐργαστοῦμε μὲ ὅλες μας τὶς δυνάμεις, προκειμένου, ὡς Ἐκκλησία, νὰ συμβάλουμε ἀποφασιστικὰ στὴν ἐπίλυση τοῦ μεγάλου προβλήματος ποὺ ἀντιμετωπίζει ἡ πατρίδα μας ἀπὸ τὴν ἀνεπάρκεια αἵματος ἀπὸ ἐθελοντὲς αἰμοδότες, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ κάνουμε εἰσαγωγὴ αὐτοῦ τοῦ πολύτιμου ζωτικοῦ ἱστοῦ ἀπὸ τὸ ἐξωτερικό».

Ἡ ἐκδήλωση πλαισιώθηκε ἀπὸ 60μελὴ χορωδία ἡ ὁποία ἔψαλε ἐκκλησιαστικοὺς ὕμνους καὶ ὁλοκληρώθηκε μὲ τὴν ἀπονομὴ ἐπαίνων στοὺς αἰμοδότες ἀπὸ τὸν Μακαριώτατο καὶ δεξίωση πρὸς τιμὴν τους.

(13.11.2001)

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου)

Νέος εκπρόσωπος Τύπου του Μακ. Αρχιεπισκόπου

Νέος εκπρόσωπος Τύπου του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστοδούλου καὶ Γραμματέας τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Τύπου, Δημοσίων Σχέσεων καὶ Διαφωτίσεως ἀναλαμβάνει ἀπὸ τὴν Παρασκευὴ 16 Νοεμβρίου ἐ.ἔ. ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης π. Ἐπιφάνιος Οἰκονόμου, Προϊστάμενος τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Νικολάου Βόλου.

Οἱ ἀρμόδιοι ἐκκλησιαστικοὶ συντάκτες θὰ ἔχουν τὴν εὐκαιρία μίας πρώτης συνάντησης γνωριμίας μὲ τὸν π. Ἐπιφάνιο σὲ ἐπίσημη ἐκδήλωση ποὺ θὰ πραγματοποιηθεῖ τὴν Παρασκευὴ 16 Νοεμβρίου καὶ ὥρα 12 μ. στὴν αἴθουσα Τύπου τοῦ Συνοδικοῦ Μεγάρου.

(13.11.2001) (Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου)

Εὐχαριστίες πρὸς τὸν μέχρι τώρα Ἐκπρόσωπο Τύπου τοῦ Μακ. Αρχιεπισκόπου

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστόδουλος ἐκφράζει τὶς θερμότερες εὐχαριστίες του πρὸς τὸν Σεβ. Μητροπολίτη Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων κ. Θεόκλητο γιὰ τὶς πολύτιμες ὑπηρεσίες ποὺ μὲ Ὁρθόδοξο ἦθος, αἴσθηση εὐθύνης καὶ συνέπεια προσέφερε ἐπὶ δύο καὶ πλέον συναπτά ἔτη, καλύπτοντας μὲ ἀπόλυτὴ ἐπιτυχία καὶ δὴ σὲ δύσκολες γιὰ τὴν Ἐκκλησία στιγμές, τὴν νευραλγικῆς σημασίας διακονία τοῦ ἐκπροσώπου Τύπου.

(16.11.2001) (Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου)

Ἐγκαίνια Στέγης Γερόντων τοῦ Ἀγίου Παντελεήμονος ὁδοῦ Ἀχαρνῶν

Ἡ σημερινὴ παραβολὴ τοῦ ἄφρονος πλουσί-ου ἔδωσε τὴν ἀφορμὴ στὸν Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστόδουλο γιὰ νὰ στηλιτεύσει τὸν πλοῦτο, τὸ εὐκόλο κέρδος καὶ τὴν ἐκμετάλλευση τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο. Παράλληλα ὁμως ὁ Μακαριώτατος κατέκρινε τὴ νοοτροπία ποὺ ἐπικρατεῖ στὶς ἡμέρες μας καὶ ἔχει νὰ κάνει μὲ τὴν χωρὶς κόπο

καὶ ἰδρώτα ἀπόκτηση χρημάτων μέσω τοῦ Χρηματιστηρίου, ἐνῶ ἐπαίνεσε ταυτόχρονα τοὺς ἐνορίτες τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, δηλαδὴ τοὺς κληρικούς καὶ λαϊκοὺς ἐκείνους ποὺ μὲ θυσίες καὶ κόπους κατάφεραν νὰ ἀνεγείρουν τὴ Στέγη Γερόντων τοῦ Φιλανθρωπικοῦ Ταμείου τοῦ Ἀγίου Παντελεήμονος, τὴν ὁποία ἐγκαινίασε χθὲς μὲ κάθε ἐπισημότητα.

Ὁ Μακαριώτατος χαρακτήρισε ὡς ἀπάνθρωπη καὶ ἀπαράδεκτη «τὴν ἀντίληψη ὅτι ὁ κόσμος ὅλος καὶ ἡ ζωὴ ὅλη τελειώνουν στὸν ἑαυτὸ μας, ὅτι δὲν ὑπάρχει κανένας ἄλλος, ὅτι δὲν ἔχουμε κανένα χρέος νὰ ἀσχολούμαστε μὲ τοὺς ἄλλους... Αὐτὴ ἡ ἀντίληψη εἶναι ἀντιχριστιανικὴ, εἶναι ἀπάνθρωπη, εἶναι βάρβαρη. Εἶναι ἀντίληψη ἐγωϊστικὴ καὶ ἐγωπαθὴς, ἐγωκεντρικὴ. Εἶναι ἡ ἀντίληψη τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων ποὺ μπροστὰ τοὺς δὲν βλέπουν τίποτε ἄλλο, παρὰ μόνον αὐτὴ τὴ ζωὴ καὶ τὸν ἑαυτὸ τους».

«Ζοῦμε σὲ μία ἐποχὴ –πρόσθεσε– ὅπου τὸ κέρδος τίθεται παραπάνω καὶ ἀπὸ τὴ ψυχὴ. Παραπάνω καὶ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο, ὡς εἰκόνα τοῦ Θεοῦ. Καὶ ποῖο εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα; Τὸ ὅτι κινδυνεύουμε νὰ μετατρέψουμε αὐτὴ τὴν κοινωνία ἀπὸ ἀνθρώπινη κοινωνία σὲ κοινωνία ἀγριότη-τας, ὅπου ὁ ἕνας ἐκμεταλλεύεται τὸν ἄλλον. Σὲ κοινωνία ὅπου αὐτὸς ὁ πῶθος γιὰ τὴν ἀπόκτηση ὑλικῶν ἀγαθῶν περνάει ἐνίοτε μέσα ἀπὸ τὶς ἀδικίες, μέσα ἀπὸ τὶς καταφρονήσεις τῶν ἐλαχιστοτέρων, μέσα ἀπὸ τὴν περιφρόνηση τῆς εἰκόνας τοῦ Θεοῦ, ποὺ εἶναι ὁ ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς».

Ἐὰν αὐτὴ ἡ ἀντίληψη, συμπλήρωσε ὁ Μακαριώτατος, παγιωθεῖ μέσα στὸν κόσμο «τότε εἶναι βέβαιο ὅτι ὅλοι θὰ δοκιμάσουμε τοὺς καρπούς αὐτῆς τῆς ἐγωϊστικῆς ἀντιλήψεως, ὅλοι θὰ διαπιστώσουμε τὴ μετατροπὴ τῆς ἀνθρώπινης κοινωνίας σὲ μιὰ ζούγκλα ἄγριων θηρίων, ὅπου τὸ καθένα θὰ ἐνδιαφέρεται πῶς θὰ ἐξασφαλίσει γιὰ τὸν ἑαυτὸ του τὰ πρὸς τὸ ζῆν, ὅχι τὰ ἀπλῶς ἀναγκαῖα ἀλλὰ καὶ πέραν τῶν ἀναγκαιῶν. Γιατὶ δυστυχῶς εἶναι ἄπληστος ὁ ἄνθρωπος καὶ δὲν ξέρει νὰ περιορίζει τὶς ἀνάγκες του...».

«Δὲν μπορεῖς νὰ εἶσαι εὐτυχής, ὅταν δίπλα ὑπάρχει δυστυχία. Αὐτὸ τὸ κακὸ ἔκανε ὁ ἄφρων πλούσιος τοῦ σημερινοῦ εὐαγγελίου. Γι' αὐτὸ καὶ ἀποδοκιμάστηκε ἀπὸ τὸν Κύριό μας... Ἡ χριστιανικὴ διδασκαλία ἔχει καὶ κοινωνικὸ περιεχόμε-νο. Δὲν ἀναφέρεται μόνον στὴν καλλιέργεια

της ψυχής μας. Αυτό τό περιεχόμενο μᾶς ἐξασφαλίζει τήν κοινωνική συνοχή καί εἰρήνη», τόνισε ὁ Μακαριώτατος.

Ἐπeseήμανε ἀκόμη ὅτι «ἡ κοινωνία στήν ὁποία ζοῦμε, εἶναι μία ἐν πολλοῖς ὑλιστική κοινωνία. Εἶναι ἡ κοινωνία πού τό Χρηματιστήριο παίζει τό κύριο ρόλο στή ζωή τῶν περισσοτέρων ἀνθρώπων, ὅπου τό δέλεαρ τοῦ εὐκόλου κέρδους εἶναι αὐτό, τό ὁποῖο μᾶς παίρνει τίς ψυχές. Διότι κανένα κέρδος δέν μπορεῖ νά εἶναι νόμιμο, ἐάν δέν εἶναι βασισμένο πάνω στόν ἰδρώτα τοῦ ἀνθρώπου καί στήν προσωπική του ἐργασία. Αὐτά ὅλα εἶναι ἀποκλίσεις τίς ὁποῖες ἐπιβάλλουν στή ζωή μας αὐτός ὁ πόθος γιά ἀπόλαυση ὁλοένα καί περισσοτέρων ἀγαθῶν, λές καί ἀπό αὐτά ἐξαρτᾶται ἡ εὐτυχία τοῦ ἀνθρώπου. Ἐμεῖς δέν λέμε ὅτι τὰ ὑλικά ἀγαθὰ εἶναι ἄχρηστα. Ἐμεῖς δέν λέμε ὅτι ἕνας λογικός ἄνθρωπος δέν πρέπει νά σκέφτεται νά ἐξασφαλίσει τή ζωή του καί τή ζωή τῆς οἰκογένειάς του. Ἀλλά γιά ὅλα τὰ πράγματα ὑπάρχει μιᾶ ἀξιολογική καί ἀξιοκρατική κλίμακα. Ὅταν αὐτό πού εἶναι δεύτερο τό θάζεις πρῶτο, ὅταν αὐτό πού πρέπει νά εἶναι πρῶτο τό θάζεις τελευταῖο. Τότε δέν εἶσαι ἐντάξει ἀπέναντι στή ψυχή σου καί στό Θεό καί κινδυνεύεις νά ἀκούσεις ἀπό τό Θεό ὅτι εἶσαι ἄφρων, ἔστω καί ἐάν ὁ κόσμος σέ θεωρεῖ ἔξυπνο καί πετυχημένο».

Μετά τό πέρας τῆς Θείας Λειτουργίας ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί Πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστόδουλος τέλεσε τὰ ἐγκαίνια τῆς Στέγης Γερόντων, πού στεγάζεται σέ ἕνα πολυτελές πενταόροφο κτίριο καί θά στεγάζει γέροντες ἐνορίτες τῆς περιοχῆς.

(18.11.2001)

(Ἐκ τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ
Ἀγίου Παντελήμονος Ἀχαρνῶν)

Νέος κύκλος ἐπικοινωνίας τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου μέ τοὺς ἀκροατές τοῦ 89,4 FM

Σέ τρεῖς θεματικές ἐνότητες ἀναφέρθηκε στήν πρώτη συνέντευξη τοῦ νέου κύκλου ἐπικοινωνίας πού ξεκίνησε ἀπό σήμερα μέ τοὺς ἀκροατές τοῦ ραδιοφωνικοῦ σταθμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος 89,4 FM ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί Πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστόδου-

λος. Συντονιστής τῆς ἐκπομπῆς εἶναι ὁ νέος ἐκπρόσωπος Τύπου ἀρχιμανδρίτης Ἐπιφάνιος Οἰκονόμου, ὁ ὁποῖος ἀνέλαβε μόλις προχθές τὰ καθήκοντά του.

Ἀρχικά ὁ Μακαριώτατος ἐκλήθη νά ἀπαντήσει γιά τίς θέσεις ἀλλά καί τίς πρωτοβουλίες πού πρόκειται νά πάρει ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἐναντι τοῦ φαινομένου τῆς τρομοκρατίας, εἰδικά μετά τό ἀποτρόπαιο χτύπημα τῆς 11ης Σεπτεμβρίου στίς ΗΠΑ. Ἐν συνεχείᾳ καί ἐξ ἀφορμῆς τῶν ἐορτασμῶν μνήμης γιά τήν ἐθνική ἀντίσταση, πού ἔχει θεσπιστεῖ νά γιορτάζεται κάθε τελευταία Κυριακή τοῦ Νοεμβρίου, ὑπογράμμισε τήν σημασία τῆς ἐπετείου καί ἔλαβε ἀφορμή γιά νά ὑπενθυμίσει τοὺς ἀγῶνες καί τήν προσφορά τῆς Ἐκκλησίας στήν ἐθνική ἀντίσταση ἰδιαίτερα τὰ χρόνια τῆς ναζιστικῆς κατοχῆς. Τέλος, ἀναφέρθηκε στήν πρόσφατη ἐπίσκεψη τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Τιράνων, Δυρραχίου καί Πάσης Ἀλβανίας κ.κ. Ἀναστασίου καί στήν ποικίλη δραστηριότητα πού ἀναπτύσσει ἡ ἐκεῖ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία σέ φιланθρωπικούς καί κοινωνικούς τομεῖς. Ἐλαβε, ὡστόσο, τήν ἀφορμή γιά νά ὑπενθυμίσει κυρίως πρὸς τοὺς δυσπιστοῦντες πὼς ἀνάλογη δραστηριότητα ἀναπτύσσει ἐπὶ σειρά ἐτῶν καί ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος μέ τὰ ἑκατοντάδες ἰδρύματα ἀλλά καί τήν φιλανθρωπική καθημερινή προσφορά πρὸς τόν πάσχοντα ἄνθρωπο.

Ἐναντι τοῦ φαινομένου τῆς τρομοκρατίας, πού προκαλεῖται ἀπό τόν θρησκευτικό φανατισμό καί τήν καλλιέργεια τοῦ φονταμενταλισμοῦ ὁ Μακαριώτατος ἀντέτεινε τήν πνευματικότητα τῆς Ὁρθοδοξίας ἀλλά καί τήν ἀνάληψη σειράς πρωτοβουλιῶν πρὸς τήν κατεύθυνση τῆς ἐξεύρεσης τῶν ἀσφαλιστικῶν ἐκείνων δικλείδων πού θά βοηθήσουν καί θά στηρίξουν τήν εἰρηνική συμβίωση τῶν λαῶν. «Ἡ 11η Σεπτεμβρίου ὑπῆρξε ἕνα κοσμοϊστορικό γεγονός, ἕνα ὁρόσημο θά μπορούσε νά πεῖ κανεὶς στή ἱστορία τοῦ κόσμου. Ἐνα γεγονός τό ὁποῖο ἔχει ἐπηρεάσει βαθύτατα τή ζωή τῶν ἀνθρώπων. Θά πρέπει νά ὑπενθυμίσουμε ὅτι ἐμεῖς ἐσπεύσαμε σάν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἀμέσως ἀπό τήν πρώτη ἡμέρα νά καταδικάσουμε ἀπερίφραστα τήν τρομοκρατική ἐνέργεια γιὰτί πιστεύουμε ὅτι τέτοιου εἶδους ἐνέργειες εἶναι ἀμαρτωλές ἐνέργειες

οἱ ὁποῖες ἔρχονται σὲ εὐθεία ἀντίθεση μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ», εἶπε χαρακτηριστικά ὁ Μακαριώτατος. Ἐπεσήμανε ὡστόσο, καὶ τὸ ὅτι ἡ ἐπιναφορὰ ἀλλὰ καὶ οἱ προσπάθειες τῶν ἀνθρώπων νὰ συνέλθουν ἀπὸ τὸ «σὸκ» ποὺ ὑπέστησαν συννοδεύεται καὶ ἀπὸ τὴν τάση ἐπιστροφῆς πρὸς τὶς παραδοσιακὲς πνευματικὲς ἀξίες. «Ἀξίες –πρόσθεσε– ποὺ ἐκφράζει πάντοτε ἡ πίστη μας καὶ ἰδιαίτερα ἡ θρησκεία μας, ὁ χριστιανισμός. Στὴν Ἀμερικὴ λ.χ. ὑπάρχει μιὰ γενικότερη στροφή πρὸς τὴν Ἐκκλησία, τὴν προσευχή, πρὸς τὸ Θεὸ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι αἰσθάνονται ἀνασφάλεια καὶ ἀνεσιτότητα, ἀπὸ τὸ γεγονός ὅτι ἀπειλεῖται ἡ ζωὴ τους. Ἐπιτρέπει δηλαδὴ ὁ Θεὸς μέσα ἀπὸ τὶς δυσκολίες νὰ ἀναδύεται ἡ ἀνάγκη τῆς ἀναζήτησης ἀσφαλοῦς βάσης, στὴν ὁποία ὁ ἄνθρωπος θὰ στερεωθεί καὶ νὰ μπορεῖ νὰ συνεχίσει τὴ ζωὴ του».

Τελικὰ ἀπὸ ὅ,τι φαίνεται, τόνισε ὁ Μακαριώτατος, ὁ κόσμος ὁδεύει πρὸς τὴν ἀναθεώρηση τῆς στάσης του καὶ πρὸς τὴν παραδοχὴ πῶς χωρὶς τὴν ὑπαρξὴ τῶν ἠθικῶν ἀξιῶν καὶ ἀρχῶν στὴ ζωὴ δὲν μπορεῖ νὰ εὐδοκιμήσει. Μετὰ τὴν τρομοκρατικὴ ἐνέργεια, ὅπως εἶπε, ἄρχισαν πολλοὶ ἀδιάφοροι ἀρχικὰ πρὸς τὴν θρησκεία νὰ ἀναθεωροῦν τὶς ἀπόψεις τους ἔναντι τῆς θρησκείας. «Πολὺς κόσμος ἀναθεωρεῖ τὴν ἀποψή του γιατί βλέπει ὅτι ἡ θρησκεία ἐπηρεάζει τὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων σὲ τέτοιο βαθμό, ὥστε τελικὰ ἐὰν εἶναι ἀληθὴ αὐτὰ τὰ ὁποῖα λέγονται καὶ γράφονται, ὅτι δηλαδὴ ὁ ἰσλαμικὸς φανατισμὸς εἶναι αὐτός, ὁ ὁποῖος κρύβεται πίσω ἀπὸ τὴν τρομοκρατικὴ αὐτὴ ἐνέργεια, ἀντιλαμβάνεται κανεὶς πόση σημασία ἔχει ἡ πίστη», ὑπογράμμισε.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω γίνεται κατανοητὸς ὁ ρόλος καὶ ἡ σημασία τῶν θρησκείων στὴν παγίωση τῆς εἰρήνης στὸν πλανήτη καὶ στὴν ἐνίσχυση τῆς πνευματικότητας καὶ τῆς φιλανθρωπίας. «Ἐπιδιώξεις κάθε θρησκείας εἶναι νὰ γίνουν οἱ ἄνθρωποι πιὸ πνευματικοί, πιὸ φιλόανθρωποι, πιὸ ἠθικοί, πιὸ ἐνάρετοι. Ἀκόμη καὶ αὐτὴ ἡ θρησκεία τοῦ Ἰσλάμ κατὰ βάση ἀποβλέπει στὴν ἠθικοποίηση τοῦ ἀνθρώπου».

Μέσα στὸ πλαίσιο αὐτό, συμπλήρωσε, ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἀνέλαβε τὴν πρωτοβουλία νὰ συγκαλέσει στὴν Ἀθήνα μιὰ συνδιάσκεψη

καὶ νὰ προσκαλέσει καταρχὴν ἐκπροσώπους τῶν χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν καὶ ἐν συνεχείᾳ καὶ ἐκπροσώπους τῶν δύο ἄλλων μονοθεϊστικῶν θρησκείων, δηλαδὴ τῶν Ἑβραίων καὶ τῶν Μουσουλμάνων, μὲ στόχο τὴν συνεργασία γιὰ τὴν εἰρήνη καὶ τὴν ἀσφάλεια μέσα στὸν κόσμο. «Σκοπὸς τῆς Διάσκεψης τῶν Ἀθηνῶν εἶναι ὁ διάλογος καὶ ἡ λήψη πρακτικῶν μέσων» εἶπε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστόδουλος.

Καὶ αὐτὸ διότι, «ὁ φανατισμὸς δὲν μπορεῖ νὰ ἐκφράζει τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ὁ φανατισμὸς εἶναι μιὰ ἀκραία περίπτωση ποὺ ὁδηγεῖ σὲ βία καὶ σὲ πόλεμο». Ὡστόσο, ὅπως ἐξήγησε ὁ Μακαριώτατος, τὸ Ἰσλάμ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐκπροσωπεῖται ἀπὸ τὸν φανατισμὸ, ἀφοῦ στὴ πλειοψηφία του ἐκφράζεται ἀπὸ μετριοπαθεῖς μουσουλμάνους. Ἀναφέρθηκε μάλιστα στὶς ἐπαφές ποὺ εἶχε κατὰ τὸ παρελθὸν μὲ θρησκευτικούς ἡγέτες τοῦ Ἰσλάμ ποὺ ἀγαποῦσαν τὴν εἰρήνη καὶ ἐρμήνευαν τὸ Κοράνι στὴ βάση τῆς εἰρηνικῆς συμβίωσης τῶν ἀνθρώπων. Αὐτὸς εἶναι καὶ ὁ στόχος τῶν διαλόγων ποὺ διεξάγονται μεταξὺ Χριστιανῶν καὶ Μουσουλμάνων, οἱ ὁποῖοι ἀποκτοῦν ἰδιάζουσα σημασία καὶ λόγῳ τοῦ ὅτι τόσο στὴν Ἑλλάδα, ὅσο καὶ στὴν ὑπόλοιπη Εὐρώπη, ζοῦν ἀρκετοὶ μουσουλμάνοι μετανάστες. «Αὐτοὶ ὅλοι, θὰ πρέπει νὰ τοὺς βοηθήσουμε νὰ ἀντιληφθοῦν ὅτι εἶναι ὑποχρέωση καὶ συμφέρον τους νὰ εἶναι μετριοπαθεῖς, ἀνεκτικοὶ καὶ νὰ ἀγαποῦν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον. Καὶ αὐτὰ ἰσχύουν καὶ γιὰ ἐμᾶς, οἱ ὁποῖοι πρέπει νὰ εἴμαστε εὐγνώμονες πρὸς τὸ Θεὸ ποὺ εἴμαστε Ὁρθόδοξοι Χριστιανοί. Διότι ἡ Ὁρθοδοξία εἶναι ἡ τέλεια ἔκφραση τοῦ Χριστιανισμοῦ». Ὁ Μακαριώτατος ἐπίσης κατὰ δίκασε κάθε μορφῆς ρατσισμό ποὺ ἀναπτύσσεται ἐξ ἀφορμῆς τῶν τελευταίων γεγονότων. «Ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες, χάρις στὴν πολιτιστικὴ καὶ στὴ θρησκευτικὴ μας παράδοση δὲν μπορούμε νὰ εἴμαστε ρατσιστές. Ὁ Ἑλληνισμὸς εἶναι αὐτὸς ποὺ πάντοτε διακρινόταν γιὰ τὴ μεγάλη καρδιά...» ὑπογράμμισε χαρακτηριστικά.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ Μακαριώτατος κλήθηκε νὰ ἀπαντήσῃ γιὰ τὴν προσφορὰ ἀλλὰ καὶ τὴ θέση τῆς Ἐκκλησίας στὴν ἐθνικὴ ἀντίσταση. Προσφορὰ ποὺ γιὰ πρώτη φορὰ καταγράφηκε σὲ πολυτελὴ τόμο ποὺ ἐξέδωσε ἡ Ἀποστολικὴ Διακο-

νία, από πέρυσι καὶ ἔχει νὰ κάνει μὲ ἀγῶνες τοῦ ἱεροῦ κλήρου κατὰ τῶν Γερμανῶν κατακτητῶν. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστόδουλος τόνισε ὅτι «ἡ Ἐκκλησία τιμᾷ τὴν Ἑθνικὴ Ἀντίσταση» καὶ παρουσίασε τρανὰ παραδείγματα γενναίων πράξεων ἐκκλησιαστικῶν ἀνδρῶν ποὺ συνέβαλαν στὴ σωτηρία τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ καὶ ἀντιστάθηκαν σθεναρὰ στὸν Γερμανὸ κατακτητὴ σῶζοντας χιλιάδες πατριῶτες μας.

Ἀναφερόμενος τέλος στὴν πρόσφατη ἐπίσημη ἐπίσκεψη τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Τιράνων καὶ πάσης Ἀλβανίας κ.κ. Ἀναστασίου στὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἄδραξε τὴν εὐκαιρία γιὰ νὰ τονίσει ὅτι «ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀλβανίας ἔχει ἐξελιχθεῖ σὲ εὐρύτατο κοινωνικὸ παράγοντα». Ἡ πολυσήμαντη κοινωνικὴ ἀνάπλαση ποὺ παρατηρεῖται στὴν Ἀλβανία ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία διαπιστώνεται καὶ ἀπὸ ἔργα ὅπως ἡ ἱδρυση τοῦ Ἰνστιτούτου Ἐπαγγελματικῆς Κατάρτισης, τὰ ἔργα ὁδοποιΐας, τὸ Διαγνωστικὸ Κέντρο κ.ἄ. «Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀναστάσιος ἔχει ἀφουγκραστῆ τις ἀνάγκες τοῦ λαοῦ διότι πιστεύει, ὅπως καὶ ἐγώ, ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἡ μάνα τοῦ λαοῦ. Σὲ ὅσους λοιπὸν θέλουν τὴν Ἐκκλησία νὰ περιορίζεται στὰ κεριὰ καὶ τὰ λιθάνια ἐμεῖς λέμε ὄχι. Καὶ τὰ κεριὰ καὶ τὰ λιθάνια μᾶς εἶναι χρήσιμα, καὶ δὲν τὰ ἀφήνουμε κατὰ μέρος οὔτε τὰ περιφρονοῦμε, ἀλλὰ βλέπουμε καὶ τις ἀνάγκες ποὺ ἔχει ὁ λαός μας. Καὶ τις ἀνάγκες αὐτὲς προσπαθοῦμε νὰ καλύψουμε». Ἐξ ἀφορμῆς αὐτοῦ ὁ Μακαριώτατος ἀνακοίνωσε ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἐξέδωσε ἓνα Τόμο ποὺ περιλαμβάνει τὸ φιланθρωπικὸ καὶ κοινωνικὸ ἔργο ποὺ ἐπιτελεῖται σὲ ὅλες τις Μητροπόλεις τῆς Ἑλλάδος καὶ ὁ ὁποῖος θὰ παρουσιασθεῖ στὶς 3 Δεκεμβρίου ἐπίσημα σὲ ἐκδήλωση ποὺ θὰ γίνεῖ στὸ Μέγαρο Μουσικῆς.

(18.11.2001)

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου)

Ἀνακοίνωση γιὰ τὴν πρόταση καθιέρωσης τῆς ἀγγλικῆς ὡς δεύτερης ἐπίσημης γλώσσας

Μὲ ἀφορμὴ τὴν πρόταση τῆς Ἑλληνίδας Ἐπιτρόπου στὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἑνωση κ. Ἄννας Διαμαντοπούλου γιὰ τὴν καθιέρωση τῆς ἀγγλικῆς ὡς δεύτερης ἐπίσημης γλώσσας τοῦ ἐλληνικοῦ κράτους, ἀπὸ τὸ Γραφεῖο Τύπου τῆς Ἱ. Ἀρχιεπι-

σκοπῆς Ἀθηνῶν ἀνακοινώνονται τὰ ἀκόλουθα:

«Ἡ ἐλληνικὴ γλῶσσα εἶναι στοιχεῖο τῆς ἰδιοπροσωπίας τῶν Ἑλλήνων καὶ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐκχωρηθεῖ τμῆμα αὐτῆς. Ὁ ἐλληνικὸς λαὸς χαρακτηρίζεται ὡς ὁ περισσότερος γλωσσομαθὴς στὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἑνωση. Ὅμως, εἶναι ἄλλο νὰ γνωρίζουμε ξένες γλώσσες καὶ νὰ συνεννοοῦμεθα μὲ αὐτὲς καὶ ἄλλο εἶναι ἡ ἐλληνικὴ γλῶσσα, ἡ ὁποία εἶναι ἡ βάση καὶ ἡ μητέρα ὅλων τῶν γλωσσῶν τῆς Εὐρώπης, νὰ περιθωριοποιεῖται καὶ τελικὰ νὰ ἀφανιστεῖ ἐν ὀνόματι κάποιων πρακτικῶν ὠφελημάτων».

(19.11.2001)

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου)

Ἀπάντηση σὲ κακόβουλα δημοσιεύματα γιὰ τὴν «βίλα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου»

Ὁ ἐκπρόσωπος Τύπου τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστοδούλου Πανοσ. Ἀρχιμανδρίτης π. Ἐπιφάνιος Οἰκονόμου ἀπαντώντας σὲ ἐρωτήσεις δημοσιογράφων μὲ ἀφορμὴ σημερινὰ δημοσιεύματα ποὺ ἀναφέρονται στὴν ἀνακαίνιση τῆς «βίλας τοῦ Ἀρχιεπισκόπου» ἐπισήμανε τὰ ἑξῆς:

«Τὰ δημοσιεύματα ποὺ ἀναφέρονται σὲ ἀνακαίνιση τῆς Ἀρχιεπισκοπικῆς κατοικίας στὴν περιοχὴ τοῦ Ν. Ψυχικοῦ θρῖθουν ἀνακριβειῶν καὶ ἀναληθειῶν καὶ ἀποτελοῦν προῖον μιᾶς γενικότερης τακτικῆς ποὺ ἔχει ἐκφραστεῖ τὸν τελευταῖο καιρὸ, ἡ ὁποία βάλλει κατὰ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστοδούλου. Τὰ ψευδῆ στοιχεῖα τὰ ὁποῖα ἀναφέρθηκαν στὰ ἐν λόγω δημοσιεύματα εἶναι σαφῆ καὶ καταγεγραμμένα. Τὸ σπῆτι αὐτὸ δὲν ἀνήκει στὸν Ἀρχιεπίσκοπο ἢ στὸν ἐκάστοτε Ἀρχιεπίσκοπο. Εἶναι ἓνας χώρος ὁ ὁποῖος ἀνήκει στὴν Ἱ. Μονὴ Πεντέλης, ἡ ὁποία μὲ τὴ σειρὰ τῆς τὸν ἔχει παραχωρήσει ὡς κατοικία τοῦ ἐκάστοτε Ἀρχιεπισκόπου. Τὸ οἶκημα αὐτὸ δὲν χτίστηκε τὴν περίοδο 1943-44, ἀφοῦ τότε ἡ Ἑλλάδα θρῖσκοταν ὑπὸ γερμανικὴ κατοχὴ. Τὸ σπῆτι εἶναι ἡλικίας περίπου 70 ἐτῶν καὶ ἔχουν κατοικήσει σὲ αὐτὸ οἱ Μακαριστοὶ Ἀρχιεπίσκοποι Δαμασκηνός, Σπυρίδων καὶ Σεραφεῖμ. Κι ἓνα τέτοιο κτίσμα, αὐτῆς τῆς ἡλικίας, ἔχρηζε συντηρήσεως καὶ ἀνακαίνισεως. Ἡ ἀνακατασκευὴ τῆς Ἀρχιεπισκοπικῆς κατοικίας δὲν ἦταν στὶς ἄμεσες προ-

τεραιότητες του Μακαριωτάτου γι' αυτό και τα τρία τελευταία χρόνια, όποτε και εξέλεγε Άρχιεπίσκοπος Άθηνών και πάσης Έλλάδος, διαμένει πάνω από τα Γραφεία της Ί. Άρχιεπισκοπής επί της οδού Άγίας Φιλοθέης, σέ συνθήκες όχι και τόσο ιδανικές».

Άναφερόμενος εξάλλου σέ δημοσιεύματα που κάνουν λόγο γιά «κόντρα» του Μακαριωτάτου μέ τόν Σεβ. Μητροπολίτη Πειραιώς γιά τó πρόσωπο που θά έκλεγεί γιά νά ποιμάνει τήν Μητρόπολη Σύρου έπισήμανε: «Ό Σεβ. Μητροπολίτης Πειραιώς έχει δικαίωμα νά εκφράζει τήν άποψή του επί των ύποψηφίων γιά τήν κάλυψη των κενών Μητροπολιτικών θέσεων. Τó αυτό δικαίωμα έχει και ό Μακαριώτατος Άρχιεπίσκοπος».

(19.11.2001)

(Έκ του Γραφείου Τύπου)

Ή εικόνα της Παναγίας της Χοζοβιώτισσας γιά προσκύνημα στον ιερό Καθεδρικό Ναό

Τήν προσεχή Παρασκευή 30 Νοεμβρίου έ.έ., στο πλαίσιο των έκδηλώσεων γιά τή συμπλήρωση έκατο έτών από τήν ίδρυση του Συνδέσμου Άμοργίνων, φθάνει από τή νήσο Άμοργό στην Άθήνα, πρós εύλογία και άγιασμό των πιστών, ή Θαυματοργός Εικόνα της Παναγίας της Χοζοβιώτισσας, Προστάτιδος του νησιού, τήν όποία ιδιαιτέρως εύλαβούνται όλοι οί Κυκλαδίτες και οί πιστοί της πατρίδας μας.

Ή επίσημη ύποδοχή θά γίνει τήν Παρασκευή 30 Νοεμβρίου έ.έ. στις 4.30 μ.μ. στον πρò του Καθεδρικού Ί. Ναού Άθηνών χώρο υπό του Μακαριωτάτου Άρχιεπισκόπου Άθηνών και πάσης Έλλάδος κ.κ. Χριστοδούλου, θά άκολουθήσει Δέηση και Παράκληση, ένω στις 9 τó θράδυ θά τελεσθεΐ Ίερά Άγρυπνία.

Τήν Κυριακή 2 Δεκεμβρίου, στον Καθεδρικό Ί. Ναό Άθηνών, θά τελεσθεΐ πολυαρχιερατικό συλλείτουργο, προεξάρχοντος του Μακαριωτάτου. Ή Ίερά Εικόνα θά παραμείνει στον Καθεδρικό Ί. Ναό Άθηνών επί μία έβδομάδα κατά τή διάρκεια της όποίας θά τελούνται Ίερές Άκολουθίες.

(28.11.2001)

(Έκ του Γραφείου Τύπου)

Έπίσκεψη στον Μακ. Άρχιεπίσκοπο Κύπρου

Ό Μακαριώτατος Άρχιεπίσκοπος Άθηνών και

πάσης Έλλάδος κ.κ. Χριστόδουλος έπισκέφθηκε έθιμοτυπικώς και φιλαδέλφως χθές τó θράδυ τόν Μακαριώτατο Άρχιεπίσκοπο Νέας Ίουστινιανής και πάσης Κύπρου κ.κ. Χρυσόστομο, ό όποιος έχει είσαχθεΐ από τήν προηγούμενη Τετάρτη στο Ίννάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο γιά «προγραμματισμένες συνήθεις ιατρικές εξέτάσεις», όπως άναφέρεται στην άνακοίνωση που εξέδωσε τó Ω.Κ.Κ.

Ό Προκαθήμενος της Έλλαδικής Έκκλησίας είχε εγκάρδια συνομιλία μέ τόν Προκαθήμενο της Έκκλησίας της Κύπρου, στον όποιο εύχήθηκε ταχεία άνάρρωση.

(30.11.2001)

(Έκ του Γραφείου Τύπου)

Μήνυμα του Μακαριωτάτου Άρχιεπισκόπου γιά τήν Παγκόσμια Ήμέρα γιά τήν άσθένεια του AIDS (1.12.2001)

Ή σημερινή παγκόσμιος ήμέρα γιά τήν άσθένεια του AIDS μάς ύπενθυμίζει μία πραγματικότητα και μία αλήθεια.

Τήν πραγματικότητα ότι τó AIDS είναι ένα πρόβλημα της σύγχρονης κοινωνίας μας, μία μάστιγα ιδίως γιά τούς νέους της έποχής μας.

Και μία αλήθεια. Ότι ή λύση του προβλήματος δέν εξαντλείται στις τεχνικές μεθόδους. Προϋποθέτει μία πνευματική θεμελίωση βαθιά και ουσιαστική. Ή ήθική ζωή, όπως τήν όρίζει ή χριστιανική διδασκαλία, είναι τó άποτελεσματικότερο προφυλακτικό κατά της άσθένειας αυτής.

Σεβόμαστε και συμπονούμε τούς πάσχοντες από AIDS συμπολίτες μας είτε αυτοί βρίσκονται στα νοσοκομεία είτε κάμνουν θεραπεία στα σπίτια τους. Τούς μεταφέρουμε τήν άγάπη μας και τούς εύχόμεθα γρήγορη άποκατάσταση της πολύτιμης υγείας τους.

Ή σημερινή ήμέρα μάς καλεΐ όλους μας σέ μία σοβαρότερη άντιμετώπιση γενικότερα της προσωπικής ζωής και της κοινωνίας μας.

† Ό Άθηνών ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ

Ίερά Μητρόπολις Δημητριάδος

Πρώτη τακτική Γενική Συνέλευσις
του Συνδέσμου Νέων

Έγινε τήν Κυριακή 11 Νοεμβρίου 2001, μέ επι-

τυχία στην Μακρινίτσα Πηλίου ή πρώτη τακτική Γενική Συνέλευση του «Συνδέσμου Νέων Ίερās Μητροπόλεως Δημητριάδος». Στόν «Σύνδεσμο», ως γνωστόν, μετέχουν νέοι ηλικίας 18-35 ετών, που προέρχονται από όλες τις Ένορίες της Μητροπολιτικής μας περιφέρειας. Είναι ένας πρωτοποριακός νεανικός χώρος, καθώς οι ίδιοι οι νέοι καλούνται να αποφασίζουν για τα προγράμματα που τους ενδιαφέρουν, όπως επίσης και αναλαμβάνουν, με την οικονομική συμπαράσταση της τοπικής Έκκλησίας, να υλοποιήσουν αυτά τα προγράμματα.

Η συνέλευση ξεκίνησε με την εξέταση τριών πολύ ενδιαφερόντων θεμάτων που απασχολούν τη νεανική πραγματικότητα, που ήταν τα εξής: «Νέοι, Έκκλησία και Πανεπιστήμιο», «Ψυχαγωγία και Νέοι», «Ένορία και Νέος». Στις ομάδες συζήτησης δόθηκε η δυνατότητα να κατατεθούν και να συζητηθούν συγκεκριμένοι προβληματισμοί, που έχουν να κάνουν με την ποιότητα της ζωής του νέου, αλλά και τα αναγκαία θέματα, τα οποία πρέπει να κάνει η Έκκλησία, προκειμένου να βοηθήσει στην καλύτερη επικοινωνία μαζί τους.

Στη συνέχεια διεξήχθησαν οι άρχαιρεσίες για τα 4 από τα 5 μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου (καθώς δεν διορίζονται από την Μητρόπολη, αλλά οι ίδιοι οι νέοι εκλέγουν τους αντιπροσώπους τους) και εξελέγησαν οι Βάϊος Άλεξόπουλος στη θέση του Προέδρου, Εὐαγγελία Γίτσα στη θέση του Αντιπροέδρου, Εὐαγγελία Βελλή και Άλεξάνδρα Τσάμη ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τό οποίο θα συμπληρωθεί από τόν υπεύθυνο νεότητας της τοπικής Έκκλησίας και έναν γραμματέα-ταμία που ορίζει ό Μητροπολίτης.

Στη συνέλευση κατατέθηκαν συγκεκριμένες προτάσεις-προγράμματα, τα οποία θα υλοποιηθούν στη συνέχεια. Πρόκειται για την όργάνωση τριήμερης χειμερινής κατασκήνωσης στην Άνατολή Άγιάς από τις 27 ως τις 29 Δεκεμβρίου 2001, την μουσική εκδήλωση-γιορτή για τούς φοιτητές και τούς νέους τών μεταλυκειακών κύκλων που θα γίνει στις 4 Ιανουαρίου 2002, και ένα έβδομαδιαίο προσκύνημα στην Κάτω Ίταλία από 21 έως 28 Φεβρουαρίου 2002, αλλά και τό δεύτερο έβδομαδιαίο θεολογικό σεμινάριο από τις 13 ως τις 18 Μαΐου 2001, με θέμα «Πλούτος, Έξουσία και

Έκκλησία». Ταυτόχρονα, εξετάστηκαν τρόποι επικοινωνίας μεταξύ τών μελών του Συνδέσμου, αλλά και άλλα θέματα που άφορούν την περαιτέρω κοινωνική και πνευματική παρουσία του.

Τό νεοεκλεγέν Διοικητικό Συμβούλιο θά προχωρήσει στην υλοποίηση τών αποφάσεων της Συνέλευσης, στην προσπάθεια του «Συνδέσμου» νά γίνει φορέας επικοινωνίας μεταξύ τών νέων της περιοχής μας.

Η χειμερινή Άκαδημία θεολογικών σπουδών

Άρχισαν τό Σάββατο 17 Νοεμβρίου για δεύτερη συνεχή χρονιά τα μαθήματα της χειμερινής Άκαδημίας θεολογικών σπουδών που διοργανώνει ή Ίερά Μητρόπολις Δημητριάδος με πρωτοβουλία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Ίγνατίου.

Τα μαθήματα στη δεύτερη αυτή χρονιά θά περιστρέφονται στό γενικό θέμα «Όρθοδοξία και νεωτερικότητα». Στα πλαίσια αυτού του προγράμματος θά παρουσιασθούν θέματα όπως «Όρθοδοξία και άνθρωπινα δικαιώματα», «Έκκλησία και άριστερά», «Η Θεολογία στην εποχή της νεωτερικότητας», «Έκκλησία, νεωτερικότητα, μετανεωτερικότητα» κ.ά.

Οι εισηγήσεις θά γίνουν τόσο από διακεκριμένους Θεολόγους αλλά και μη Θεολόγους. Άπό τούς Θεολόγους εισηγητές διακρίνουμε τα όνόματα: Σεβασμιωτάτος Μητροπολίτης Περγάμου Ίωάννης Ζηζιούλας, Πρόεδρος της Άκαδημίας Άθηνών, Σεβασμιωτάτος Μητροπολίτης Γέρων Έφέσου κ. Χρυσόστομος Κωνσταντινίδης Καθηγητής Θεολογικής σχολής Χάλκης, Πέτρος Βασιλειάδης, Καθηγητής Έρμηνείας στό Α.Π.Θ., π. Άντώνιος Πινακούλας, πτυχιούχος θεολογίας - νομικής, π. Βασίλειος Θερμός Δρ. Θεολογίας, Παιδοψυχίατρος, Θανάσης Παπαθανασίου Δρ. Θεολογίας Άρχισυντάκτης του περιοδικού «ΣΥΝΑΞΗ», π. Εὐάγγελος Γκανάς θεολόγος-ηλεκτρολόγος μηχανικός, Μιλτιάδης Κωνσταντίνου Καθηγητής έρμηνείας της Παλαιάς Διαθήκης στό Α.Π.Θ., Μάριος Μπέγζος Άν. Καθηγητής Συγκριτικής Φιλοσοφίας της Θρησκείας στό Πανεπιστήμιο Άθηνών, Δημήτρης Μπεκριδάκης Μphil Θρησκευολογίας Πανεπιστημίου Άθηνών, Κώστας Μυγδάλης, Σύμβουλος Διακοινοβουλευτικής συνέ-

λευσης Ὁρθοδοξίας. Ἀπὸ τοὺς μὴ Θεολόγους εἰσηγητὲς διακρίνουμε: Θάνος Λίποβατς - καθηγητὴς Πολιτικῆς Ψυχολογίας στὸ Πάντειο Πανεπιστήμιο, Ἀντώνης Μανιτάκης - καθηγητὴς Συνταγματικοῦ Δικαίου στὸ Α.Π.Θ. Κώστας Δεληκωνσταντῆς - καθηγητὴς παιδαγωγικῆς Σχολῆς Φλώρινας τοῦ Α.Π.Θ., Κώστας Ἀγόρας Δρ. Πανεπιστημίου τῆς Σορβόνης, Ἀθανάσιος Μελισσάρης Δρ. Πανεπιστημίου τῆς Βοστώνης, Σταῦρος Ζουμπουλάκης Διευθυντῆς τοῦ περιοδικοῦ «Νέα Ἑστία», Παντελῆς Μπουκάλας δημοσιογράφος ἔφημ. «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ».

Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ μαθήματα-εἰσηγήσεις τῶν διαπρεπῶν καθηγητῶν ἔχουν προγραμματισθεῖ δύο παράλληλες ἐκδηλώσεις. Ἡ πρώτη μὲ τὸ γενικὸ θέμα «Ἰσλὰμ καὶ Φονταμενταλισμός. Ὁρθοδοξία καὶ Παγκοσμιοποίηση». Θὰ ἀκουσθοῦν εἰσηγήσεις τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Ἰγνατίου, τοῦ Χασάν Μπαντάουη Λέκτορα τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Α.Π.Θ., τοῦ Ἀνδρέα Ἀνδριανόπουλου τέως ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Μάριου Μπέγζου Καθηγητῆ Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Ἡ ἐκδήλωση ἔγινε τῇ Δευτέρᾳ 12 Νοεμβρίου στὴν αἴθουσα τοῦ κτιρίου Σπίρερ. Αὐτὴ ἡ ἐκδήλωση πραγματοποιήθηκε μὲ τὴ σύμπραξη τῆς ἡμεριδῶς «ΘΕΣΣΑΛΙΑ». Ἡ δευτέρα εἶναι μία συνάντηση προβληματισμοῦ καὶ διαλόγου μὲ τὸ περιοδικὸ «ΣΥΝΑΞΗ» καὶ ἔχει ὡς θέμα: «Τί χρειάζεται τὴ Θεολογία ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος;».

Τὸν συντονισμό τοῦ Χειμερινοῦ Προγράμματος τῆς Ἀκαδημίας Θεολογικῶν Σπουδῶν τὴν ἔχει ὁ Θεολόγος Παντελῆς Καλαϊτζίδης, DEA Φιλοσοφίας Πανεπιστημίου Σορβόνης.

Τὰ μαθήματα τῆς Σχολῆς Ἑθελοντικῆς Προσφορᾶς

Συνεχίζονται γιὰ τρίτη χρονιά τὰ μαθήματα τῆς Σχολῆς Ἑθελοντικῆς Κοινωνικῆς Προσφορᾶς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος. Ἡ Σχολὴ ἐντάσσεται στὰ πλαίσια τοῦ Ἰδρύματος «Λειτουργοὶ Ὑγείας τῆς Ἀγάπης» καὶ ἔχει ὡς σκοπὸ τὴν κατάρτιση ἱκανῶν στελεχῶν τῶν ἐνοριῶν, στὸν φιλανθρωπικὸ καὶ κοινωνικὸ τομέα. Περίπου 110 σπουδαστὲς θὰ παρακολουθήσουν καὶ φέτος τὰ μαθήματα τῆς Σχολῆς.

Συγκεκριμένα ἡ Σχολὴ λειτουργεῖ σὲ δύο κύκλους σπουδῶν. Στὸ πρῶτο ἔτος διδάσκονται θεωρητικὰ μαθήματα ἀπὸ ἐμπειροὺς εἰσηγητὲς, θεολόγους, ἱατροὺς καὶ ἄλλους ἐπιστήμονες τοῦ τόπου μας. Στὸ δεύτερο ἔτος γίνονται μαθήματα εἰδίκευσης στοὺς τομεῖς: 1. Ἀτομα μὲ εἰδικὲς ἀνάγκες, 2. Κοινωνικῆς ἐργασίας, 3. Νοσηλευτικῆς.

Γιὰ περισσότερες πληροφορίες, καθὼς καὶ γιὰ ἐγγραφές, παρακαλοῦμε νὰ ἀπευθύνεστε στὸ γραφεῖο τῶν Λειτουργῶν Ὑγείας τῆς Ἀγάπης καὶ στὸ τηλέφωνο (0421)35920 καὶ 61700.

Καὶ τῆς Σχολῆς Γονέων

Τὴν Τετάρτη 28 Νοεμβρίου 2001 ἡ Σχολὴ Γονέων τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Δημητριάδος συνεχίζει τὰ μαθήματά της στὸ Πνευματικὸ Κέντρο στὶς 6 μ.μ. Αὐτὴν τὴν Τετάρτη ὁ ψυχολόγος π. Σεβαστιανὸς Ζερβὸς θὰ μιλήσει μὲ θέμα «Ἐξαρτησιογόνες οὐσίες: Δράση καὶ παρενέργειες».

Συμμετοχὴ τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας στὴν Ἑθνικὴ Ἀντίσταση

Τὴν Κυριακὴ 18 Νοεμβρίου 2001 θὰ γίνουν ἐκδηλώσεις μνήμης καὶ ἀναφορᾶς στὴν συμμετοχὴ τῆς Ἐκκλησίας στὴν Ἑθνικὴ Ἀντίστασι κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ πολέμου τοῦ 1940. Οἱ ἐκδηλώσεις θὰ γίνουν σύμφωνα μὲ τὸ ἐξῆς πρόγραμμα: Τὸ πρωῒ στὸν Ἱ. Ν. Ἀγίου Βασιλείου Βόλου θὰ τελεστεῖ Πανηγυρικὴ Θεία Λειτουργία ἱεουργοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Ἰγνατίου. Στὴν συνέχεια θὰ τελεστεῖ τρισάγιο ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Δημητριάδος κυροῦ Ἰωακείμ στὸν προαύλιο χώρo τοῦ Ἱ. Ναοῦ Ἀγ. Βασιλείου. Τὸ ἀπόγευμα καὶ ὥρα 18.30 σὲ εἰδικὴ ἐκδήλωση στὸ Πνευματικὸ Κέντρο τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Δημητριάδος (Ἀνθίμου Γαζῆ μὲ Καρτάλη) θὰ γίνῃ ἡ παρουσίαση τῆς δράσης τοῦ Μητροπολίτου Δημητριάδος Ἰωακείμ Ἀλεξοπούλου καὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Δημητριάδος στὸν πόλεμο καὶ τὴν Ἑθνικὴ Ἀντίστασι μέσα ἀπὸ τὸ βιβλίο τοῦ κ. Δημητρίου Τσιλιβίδη «Ὁ Μητροπολίτης Δημητριάδος Ἰωακείμ Ἀλεξόπουλος - Ἡ ζωὴ καὶ τὸ ἔργο του». Στὴν συζήτηση θὰ συμμετάσχουν ὁ καθηγητὴς τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ.

Χρήστος Ντούμας, ό καθηγητής τής Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ. κ. Άθανάσιος Καραθανάσης και ό ιστορικός έρευνητής-δικηγόρος κ. Άπόστολος Παπαθανασίου. Τήν συζήτηση θά συντονίσει ό αϊδεσιμολογιώτατος πρωτοπρεσβύτερος π. Θεμιστοκλής Μουρτζανός, φιλόλογος και θεολόγος. Τήν έκδήλωση θά κλείσει ό Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ίγνάτιος.

(Από σχετικά Δελτία Τύπου
τής Ί. Μητροπόλεως)

Ίερά Μητρόπολις Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως

Σε σύναξη όλων τών κατηχητών και κατηχητριών τών ένοριών τής Ίεράς Μητροπόλεως όμίλησε ό Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως κ. Διονύσιος κηρύσσοντας τήν έναρξη τής νέας κατηχητικής χρονιάς, ως περιόδου πνευματικού άγώνος καταρτίσεως τών «νεοσσών» τής Έκκλησίας.

Στήν εισήγησή του τόνισε ό τι κατηχητικό έργο είναι ή προέκταση του άμβωνος τής Έκκλησίας και ιδιαίτερα στους καιρούς μας άπαραίτητο ως δύναμη αντίστασης στην άμφισβήτηση και στην παρεκκλίνουσα τής παραδόσεως άρνητική πολυφωνία τής έποχής μας.

Υπογράμμισε άκόμη τήν άνάγκη τής στενής συνεργασίας τών ύπευθύνων ιερέων και τών κατηχητών, στον τομέα τής προσεγγίσεως τών παιδιών και στους τρόπους που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τήν άρτιότερη όργάνωση τών κατηχητικών Σχολείων.

Τέλος εύχήθηκε σε όλους μιá χρονιά πλούσια σε πνευματική καρποφορία ενώ άμέσως μετά παρέθεσε προς τιμήν όλων τών συνεργατών του νεανικού, κατηχητικού έργου τής Ί. Μητροπόλεως, δεξίωση στην αίθουσα «ΞΕΝΙΑ».

(31.10.2001) (Έκ τής Ίεράς Μητροπόλεως)

Έλληνική Βιβλική Έταιρία

Στό Διεθνές Έπιστημονικό Συμπόσιο που πραγματοποιήθηκε από 11 έως 14 Νοεμβρίου 2001 στους χώρους του Διορθοδόξου Κέντρου τής Ί. Μ. Πεντέλης με θέμα: «*Η σημασία τής Με -*

τάφρασης τών Έβδομήκοντα για τις Βιβλικές Σπουδές και τήν Έκκλησία», πήραν μέρος έξέχοντες έπιστήμονες που ασχολούνται με τό ελληνικό κείμενο τής Παλαιάς Διαθήκης από πολλά Πανεπιστήμια τής Εύρώπης και τής Άμερικής.

Τό Συμπόσιο όργανώθηκε από τήν Έλληνική Βιβλική Έταιρία υπό τήν αιγίδα τής Ίεράς Συνόδου τής Έκκλησίας τής Ελλάδος.

Τους συνέδρους προσφώνησε έκ μέρους του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Άθηνών και πάσης Ελλάδος, ό θεοφιλέστατος Έπίσκοπος Θερμοπυλών κ. Ίωάννης, ηγούμενος τής Μονής. Προσφώνηση άπήύθυνε επίσης ό Πρόεδρος τής Έλληνικής Βιβλικής Έταιρίας, Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δημητριάδος και Άλμυρου κ. Ίγνάτιος, ό όποιος τόνισε ό τι τó παρόν Συμπόσιο σηματοδοτεί τήν έναρξη μιás νέας έποχής στις σχέσεις τών Ήνωμένων Βιβλικών Έταιριών με τις Όρθόδοξες Έκκλησίες, καθώς οι πρώτες τίθενται στην ύπηρεσία τών δευτέρων, αναλαμβάνοντας να έξυπηρετήσουν τις άνάγκες του ποιμνίου, προσφέροντας άξιόπιστες μεταφράσεις τής Άγίας Γραφής από τό έκκλησιαστικό κείμενο σε κατανοητή από όλους, ιδιαίτερα τους νέους, σύγχρονη γλώσσα.

Άπό τους έπιστήμονες - συνέδρους τονίστηκε με τις εισηγήσεις τους ή τεράστια θεολογική, θρησκευτική και φιλολογική άξία του κειμένου τών Έβδομήκοντα, τό όποιο ή Όρθόδοξη Έκκλησία άναγνωρίζει ως βασικό κείμενο τής Παλαιάς Διαθήκης από τή γένεσή της μέχρι σήμερα. Είναι τό κείμενο, όπως τονίστηκε, που χρησιμοποιούσαν οι Άπόστολοι για τή διάδοση του Χριστιανισμού στον έλληνόφωνο Ρωμαϊκό κόσμο και τό κείμενο πάνω στο όποιο βασίστηκαν οι Πατέρες τής άδιαίρετης Έκκλησίας για τή διατύπωση τής θεολογίας τους.

Πολλές από τις εισηγήσεις άναφέρθηκαν σε έπιμέρους προβλήματα τής παράδοσης του κειμένου, τής μεταφραστικής τεχνικής τών Έβδομήκοντα, καθώς και τής άξίας του για τή χριστολογική έρμηνεία τής Παλαιάς Διαθήκης. Ή παγκόσμια άναγνώριση τής άξίας του κειμένου αυτού άντικατοπτρίζεται στην έναρξη διαφόρων προγραμμάτων μετάφρασής του σε διάφορες γλώσσες, όπως άγγλικά, γαλλικά, γερμανικά, ίτα-

λικά, ισπανικά, ακόμη και ιαπωνικά. Για όλα αυτά τα προγράμματα υπήρξαν ενδιαφέρουσες ανακοινώσεις κατά τη διάρκεια του Συμποσίου.

Ίδιαίτερη, τέλος, αναφορά έγινε στο πρόγραμμα της Έλληνικής Βιβλικής Εταιρίας για τη μετάφραση του κειμένου των Έβδομήκοντα στα νέα ελληνικά. Το πρόγραμμα αυτό αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2004, όποτε και θα δοθεί η εύκαιρία σε όλους τους Όρθόδοξους Έλληνες να προσεγγίσουν τα βιβλικά κείμενα που διαβάζονται στην Εκκλησία μας σε κατανοητή σε αυτούς γλώσσα.

(16.11.2001)

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΡΩΣΙΑΣ

Τις τελευταίες εβδομάδες τούς Ρώσους Όρθοδόξους απασχολεί το πρόβλημα της ένωσης της λεγόμενης Υπερόριας Ρωσικής Όρθοδοξης Εκκλησίας (= Υ.Ρ.Ο.Ε.) με το Πατριαρχείο της Ρωσίας, που πρόσφατα έγινε πιθανή. Η Υ.Ρ.Ο.Ε. οργανώθηκε μετά τη μπολσεβικική επανάσταση του 1917 από πρόσφυγες (κυρίως δεξιού προσανατολισμού) και άσκούσε έντονη κριτική εις βάρος της μητρικής Εκκλησίας λόγω της «συνεργασίας» της με το «άθεο κράτος». Ορισμένα μέλη της Υ.Ρ.Ο.Ε. ακόμη και σήμερα χαρακτηρίζουν το Πατριαρχείο Μόσχας ως «ψευδο-Εκκλησία» και κατηγορούν όλες τις Τοπικές Όρθοδοξες Εκκλησίες ότι έχουν εκπέσει από την Όρθοδοξία (παλαιό Ημερολόγιο-Οίκουμενισμός). Η Υ.Ρ.Ο.Ε. έχει κοινωνία μόνο με την Εκκλησία της Σερβίας και μερικές παλαιολογικές ομάδες. Διατηρεί ένοριες σχεδόν σε ολόκληρο τον κόσμο (Ευρώπη, Αμερική, Ασία, Αυστραλία), ενώ την τελευταία δεκαετία όργανωσε σύστημα ένοριών και στην ίδια τη Ρωσία. Αν και μετά την πτώση του κομμουνισμού πολλές κατηγορίες εις βάρος του Πατριαρχείου Μόσχας έχασαν το περιεχόμενό τους, οι σχέσεις των δύο Εκκλησιών (Μόσχας-Υπερόριας) δεν βελτιώθηκαν, αλλά μάλλον χειροτέρεψαν. Στις 10 Ιουλίου 2001 όμως ο προκαθήμενος της Υ.Ρ.Ο.Ε. μητροπολίτης Νέας Υόρκης και Ανατολικής Αμερικής κ. Βιτάλιος αποσύρθηκε από την ενεργό υπηρεσία λόγω ηλικίας και έτσι η Σύνο-

δος της Ίεραρχίας της Υ.Ρ.Ο.Ε. στις 23 Οκτωβρίου 2001 εξέλεξε ως Μητροπολίτη τόν αρχιεπίσκοπο Συρακουσών και Αγίας Τριάδος κ. Λαύρο, ο οποίος είναι θιασώτης της βαθμιαίας προσεγγίσεως με το Πατριαρχείο Μόσχας. Σημειωτέον ότι τις σημαντικότερες έδρες της Υ.Ρ.Ο.Ε. τις κατέχουν επίσκοποι όπαδοί της ίδιας πολιτικής. Την παραμονή των εκλογών ο Πατριάρχης Μόσχας και πάσης Ρωσίας κ. Άλέξιος έστειλε γράμμα στην Υ.Ρ.Ο.Ε., με το οποίο καλούσε τούς επισκόπους σε συμφιλίωση. Σήμερα, όσο ποτέ άλλοτε, υπάρχουν προϋποθέσεις για προσέγγιση, αλλά και πολλοί πιστοί και από τις δύο πλευρές την επιθυμούν.

Δ.Β.Γ.-Σ.Χ.

ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

- Ο Πάπας Ιωάννης-Παύλος Β', όμιλώντας στην Πλατεία του Αγίου Πέτρου, τόνισε ότι οί Χριστιανοί είναι συνυπεύθυνοι στην προσπάθεια εξασφαλίσεως άρτου για όλους τούς ανθρώπους.

- Ο Πάπας Ιωάννης-Παύλος Β', όμιλώντας την 18η Νοεμβρίου στην ίδια Πλατεία, είπεν, έκτος των άλλων, τά εξής: «Σκοπός μου είναι να προσκαλέσω τούς εκπροσώπους των Θρησκειών του κόσμου να έλθουν την 24η Ιανουαρίου 2002 στην Άσσιζη και να προσευχηθούμε μαζί για την υπενίκησι των αντιθέσεων και την επικράτησι της αληθούς ειρήνης. Ίδιαιτέρως πρέπει εκεί να συναντηθούν Χριστιανοί και Μουσουλμάνοι, για να διακηρύξουν ενώπιον του κόσμου ότι η Θρησκεία ποτέ δεν πρέπει να είναι αιτία συγκρούσεων, μίσους και βίας. Όποιος αληθώς δέχεται τόν λόγο του εύσπλαχνου Θεού, πρέπει να εξορίζη από την καρδιά του κάθε μορφή μίσους και έχθρότητας. Σ' αυτή τη στιγμή της ιστορίας η ανθρωπότης θέλει να ίδη έκδηλώσεις της ειρήνης και ν' άκούση λόγους της έλπίδος. Όταν πρό 15 έτών ανήγγειλα τη συνάντησι προσευχής, η οποία έπρεπε τόν Οκτώβριο εκείνου του έτους να πραγματοποιηθή στην Άσσιζη, είπα: "Είναι αναγκαίο ν' άνυψώνεται μιá σταθερή και ενιαία προσευχή στόν ούρανó, ώστε από τόν Παντοδύναμο, στα χέρια του Όποίου βρίσκονται οί τύχες του

κόσμου, νὰ ζητοῦμε ἱκετευτικῶς τὸ μέγα δῶρο τῆς εἰρήνης, ἡ ὁποία εἶναι ἡ ἀναγκαία προϋπόθεσις πάσης σοβαρᾶς προσπάθειας στοῦ ἔργο γιὰ τὴν ἀληθῆ πρόοδο τῆς ἀνθρωπότητος».

- Ὁ Πάπας σὲ προσφώνησί του πρὸς τὰ μέλη τῆς «Παπικῆς Ἀκαδημίας τοῦ ἁγίου Θωμᾶ τοῦ Ἀκινάτου» καὶ τῆς «Παπικῆς Θεολογικῆς Ἀκαδημίας», τὰ ὁποία δέχθηκε εἰς ἀκρόασιν, ἐξῆρε καὶ ἐπήνεσε τὴν ἀφοσίωσί τους στοῦν «διάδοχο τοῦ Πέτρου» καὶ τὴ δέσμευσί τους στοῦ ἔργο τῆς ἀναπτύξεως τοῦ Χριστιανικοῦ Ἀνθρωπισμοῦ κατὰ τὴ σημερινὴ ἐποχὴ τῆς παγκοσμιοποιήσεως.

- Κατὰ τὸ τρέχον ἔτος τὸ χριστουγεννιάτικο δένδρο γιὰ τὴν Πλατεία τοῦ Ἁγίου Πέτρου ἐστάλη γιὰ πρώτη φορὰ ἐκ Ρουμανίας. Τὸ ὕψους 30 μέτρων δένδρο αὐτὸ εἶναι δῶρον πρὸς τὸν Πάπαν, ὁ ὁποῖος τὸν Μάϊο 1999 ἐπισκέφθηκε τὸ Βουκουρέστι.

- Ὁ Πάπας συνέστησε στοὺς συμμετασχόντες στὴ συνέλευσι τῆς ὀλομελείας τοῦ Παπικοῦ Συμβουλίου γιὰ τὸν διαθρησκειακὸ διάλογο νὰ συνεχίσουν μὲ ὑπομονὴ τὴν πορεία τοῦ διαλόγου καὶ τῆς συμφιλίωσεως μὲ τὶς ἄλλες θρησκείες, διότι τὸ ὄνομα τοῦ ἐνὸς Θεοῦ πρέπει πάντοτε νὰ εἶναι «ὄνομα τῆς εἰρήνης», τὸ ὁποῖο θὰ ἐπικαλούμεθα «γιὰ τὴν εἰρήνη».

- Ὁ Πάπας, δεχθεὶς εἰς ἀκρόασιν τὰ μέλη τῆς πρὸ 50 ἐτῶν ἰδρυθείσης «International Catholic Migration Commission», ἐπήνεσε τὴν ἐργασίαν

τους καὶ προέτρεψεν αὐτοὺς νὰ ἐπιδιώξουν καλύτερη προστασία τῶν προσφύγων σὲ παγκόσμια κλίμακα, συνεργαζόμενοι μὲ ὁργανώσεις ἄλλων χριστιανικῶν καὶ ἐξωχριστιανικῶν ὁμολογιῶν.

- Ἐξ ἀφορμῆς τῆς συγκλήσεως τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τοῦ Παπικοῦ Συμβουλίου γιὰ τὴν προώθησι τῆς ἐνότητος τῶν Χριστιανῶν, ὁ Πάπας σὲ μῆνυμά του πρὸς τὸν Πρόεδρο τοῦ Συμβουλίου Καρδινάλιο Walter Kasper συνέστησε τὴ συνῆχισι μὲ ὑπομονὴ καὶ σταθερότητα τῶν οἰκουμενικῶν προσπαθειῶν γιὰ τὴν ἐπίτευξι τῆς πλήρους ἐνότητος τῶν Χριστιανῶν. Ὁ οἰκουμενικὸς διάλογος πρέπει νὰ εἶναι διάλογος ἀληθείας ἐν ἀγάπῃ.

- Ἡ Παπικὴ Ἐπιτροπὴ γιὰ τὰ πολιτιστικὰ ἀγαθὰ τῆς Ἐκκλησίας ἐξέδωκε ἐκτενεστάτη ἐγκύκλιο περὶ τῆς ὁργανώσεως τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Μουσείων πρὸς ἐπίτευξι τῆς ποιμαντικῆς λειτουργίας αὐτῶν.

- Ὁ Μόνιμος Παρατηρητὴς τῆς «Ἀγίας Ἐδρας» στοῦ Ο.Η.Ε. Ἀρχιεπίσκοπος Renato Martino σὲ ἓνα συνέδριο γιὰ τὴν παγκόσμια ἀπαγόρευσι δοκιμῶν ἀτομικῶν ὄπλων μετέφερε τὴν ἐπιθυμίαν τῆς «Ἀγίας Ἐδρας» νὰ σταματήσουν στοῦ μέλλον ὅλες οἱ πυρηνικὲς δοκιμὲς.

- Συνεχίζονται σὲ ἀρκετὲς ρωμαιοκαθολικὲς περιοχὲς οἱ συζητήσεις καὶ ἀντιδράσεις γιὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Βατικανοῦ ἀπαγόρευσι ὁποιασδήποτε συζητήσεως περὶ ἀναβιώσεως τῆς χειροτονίας τῶν διακονισσῶν!

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 148/2001 «Περὶ Ἑκκλησιαστικῶν Ὑποτροφιῶν»

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐχουσα ὑπ' ὄψει:

1. Τὰς διατάξεις τῆς παραγρ. 3, τοῦ ἄρθρου 43, τοῦ Νόμου 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος»,
2. Τὴν ἀπὸ 11.1.2001 Γνωμοδότησιν τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας παρὰ τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος,
3. Τὴν ἀπὸ 31.7.2001 Ἀπόφασιν Αὐτῆς.

ΨΗΦΙΖΕΙ

Τὸν ὑπ' ἀριθμ. 148/2001 Κανονισμόν «Περὶ Ἑκκλησιαστικῶν Ὑποτροφῶν», ἔχοντα οὕτω:

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 148/2001 «Περὶ Ἑκκλησιαστικῶν Ὑποτροφιῶν»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Φορεὺς, σκοπός, ἀριθμὸς ὑποτροφιῶν.

Ἄρθρον 1

1. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος χορηγεῖ ὑποτροφίας εἰς Ἑλλήνας καὶ εἰς ἄλλοδαπούς διὰ τὴν πραγματοποιήσιν Θεολογικῶν ἢ Μεταπτυχιακῶν σπουδῶν.

2. Αἱ ἐκκλησιαστικαὶ ὑποτροφίαι χορηγοῦνται διὰ καθαρῶς ἐκκλησιαστικοὺς σκοποὺς, ἥτοι πρὸς δημιουργίαν στελεχῶν τῆς Ἐκκλησίας, εἴτε εἰς Ἑλλήνας ὀρθοδόξους κληρικοὺς ἢ ὑποψηφίους κληρικοὺς διὰ μεταπτυχιακὰς σπουδὰς εἰς τὸ ἐξωτερικόν, εἴτε εἰς ἄλλοδαπούς, ὀρθοδόξους ἢ καὶ μὴ ὀρθοδόξους, διὰ σπουδὰς Θεολογικὰς ἢ μεταπτυχιακὰς ἐν Ἑλλάδι.

3. Ποσοστὸν 1/5 τῶν χορηγουμένων ὑποτροφιῶν δύναται νὰ παρέχεται εἰς γυναῖκας.

Ἄρθρον 2

1. Εἰδικῶς ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διὰ τῆς Συνοδικῆς Ὑποεπιτροπῆς Ὑποτροφιῶν χορηγουμένων ὑποτροφιῶν καθορίζεται συνολικῶς εἰς ἐξήκοντα (60), κατανέμον-

ται δὲ ὡς ἑξῆς:

α) Δέκα πέντε (15) χορηγοῦνται εἰς ἄλλοδαπούς διὰ σπουδὰς Θεολογικὰς ἢ μεταπτυχιακὰς ἐν Ἑλλάδι.

β) Δέκα (10) εἰς Ἑλλήνας Ὀρθοδόξους, κατὰ προτίμησιν κληρικοὺς ἢ ὑποψηφίους κληρικοὺς, πτυχιούχους Ἑλληνικῶν Θεολογικῶν Σχολῶν διὰ μεταπτυχιακὰς Θεολογικὰς σπουδὰς εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

γ) Πέντε (5) εἰς Ἑλλήνας Ὀρθοδόξους, κατὰ προτίμησιν κληρικοὺς ἢ ὑποψηφίους κληρικοὺς, πτυχιούχους Ἀνωτάτης Σχολῆς ἢ ΤΕΙ διὰ πραγματοποιήσιν μεταπτυχιακῶν σπουδῶν ἢ μετεκπαιδεύσεως εἰς τοὺς τομεῖς τῆς οἰκονομίας, οἰκονομετρίας, ἐπικοινωνίας, δημοσιογραφίας, τηλεοράσεως κ.λπ.

2. Τριάκοντα (30) ὑποτροφίαι εἰς ἄλλοδαπούς, προερχομένους εἰδικῶς ἐκ τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν Ρωσίας, Σερβίας, Ρουμανίας, Βουλγαρίας, Γεωργίας καὶ Ἀλβανίας (πέντε δι' ἑκάστην ἐξ αὐτῶν), διὰ Θεολογικὰς ἢ μεταπτυχιακὰς σπουδὰς ἐν Ἑλλάδι.

3. Καθ' ὑπέρβασιν τῶν ἀνωτέρω ὀριζομένων δύνανται νὰ παρέχωνται ἕως δέκα (10) εἰσέτι ὑποτροφίαι, ἥτοι πέντε (5) εἰς Ἑλλήνας καὶ πέντε (5) εἰς ἄλλοδαπούς, ὡςάκις τοῦτο καθίσταται ἀναγκαῖον διὰ τὴν προαγωγὴν τοῦ καθόλου ἔργου τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν, ὡς καὶ τῶν σχέσεων αὐτῆς μετὰ τῶν ἄλλων ὁμοδόξων Ἐκκλησιῶν.

4. Κατ' ἐξαίρεσιν ἐπίσης καὶ προκειμένου ἵνα καλυφθῶσιν ἕτεροι ζωτικοὶ τομεῖς τῆς λειτουργίας, τῆς ζωῆς καὶ δράσεως τῆς Ἐκκλησίας, δύνανται νὰ χορηγηθῶσιν ὑποτροφίαι εἰς κληρικοὺς ἢ λαϊκοὺς, οἵτινες ἐπιθυμοῦσιν ἵνα εἰδικευθῶσιν εἰς τομεῖς ὅπως πληροφορικὴ, βιβλιοθηκονομία, ἀγιογραφία, δημοσιογραφία, κοινωνιολογία, ψυχιατρικὴ-ποιμαντικὴ ψυχολογία, οἰκονομολογία, ραδιοτηλεόρασις, ἐκκλησιαστικὴ μουσικὴ, μεταφράσεις, πολιτικαὶ ἐπιστῆμαι, κοινοτικὸν δίκαιον κ.λπ.

Ἄρθρον 3

1. Πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν διαφορῶν θεμά-

των, τὰ ὁποῖα συνεπάγεται ἡ χορήγησις ὑποτροφίῳ, συνιστᾶται παρὰ τῇ Συνοδικῇ Ἐπιτροπῇ ἐπὶ τῶν Διορθοδόξων καὶ Διαχριστιανικῶν Σχέσεων Εἰδικῇ Ὑποεπιτροπῇ Ὑποτροφιῶν.

2. Ἡ Ὑποεπιτροπὴ Ὑποτροφιῶν συγκροτεῖται ἐκ τοῦ Προέδρου τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν Διορθοδόξων καὶ Διαχριστιανικῶν Σχέσεων, τῶν Ἀρχιερατικῶν Μελῶν τῶν Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν Διορθοδόξων καὶ Διαχριστιανικῶν Σχέσεων καὶ Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδεύσεως καὶ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας. Χρέη Γραμματέως τῆς Ὑποεπιτροπῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑποτροφιῶν ἐκτελεῖ ὁ Γραμματεὺς τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Διορθοδόξων καὶ Διαχριστιανικῶν Σχέσεων, ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ παρ' αὐτῇ εἰδικοῦ Συνεργάτου.

3. Πρόεδρος τῆς Ὑποεπιτροπῆς Ὑποτροφιῶν εἶναι ὁ Πρόεδρος τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Διορθοδόξων καὶ Διαχριστιανικῶν Σχέσεων, τὸν ὁποῖον ἀπόντα ἢ κωλυόμενον ἀναπληροῖ τὸ ἐκ τῶν Μελῶν αὐτῆς ἀρχαιότερον Ἀρχιερατικὸν Μέλος.

4. Κύριον ἔργον τῆς Ὑποεπιτροπῆς Ὑποτροφιῶν εἶναι ἡ ἐπιλογὴ τῶν καταλλήλων κληρικῶν καὶ ὑποψηφίων κληρικῶν, εἰς οὓς θὰ χορηγῶνται αἱ ὑποτροφίαι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄

Ὑποτροφίαι εἰς Ἑλλήνας διὰ σπουδᾶς
εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

Ἄρθρον 4

1. Αἱ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας χορηγούμεναι ὑποτροφίαι εἰς Ἑλλήνας προκηρύσσονται κατὰ μῆνα Ἰανουάριον ἐκάστου ἔτους διὰ σχετικοῦ δημοσιεύματος εἰς τὸ Περιοδικὸν ΕΚΚΛΗΣΙΑ, τὴν Ἐφημερίδα ΑΛΗΘΕΙΑ καὶ δύο ἡμερησίας ἐφημερίδας τῶν Ἀθηνῶν πανελληνίου κυκλοφορίας.

2. Ἡ διάρκεια ἐκάστης χορηγούμενης ὑποτροφίας ὀρίζεται δι' ἓν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος, ἥτοι κατ' ἀρχὰς διὰ δέκα μῆνας καὶ συγκεκριμένως ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου μέχρι 31ης Ἰουλίου. Ἡ ὑποτροφία δύναται νὰ παραταθῇ μέχρι πέρας τῶν σπουδῶν, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰ τρία ἔτη.

3. Ἡ ἀνανέωσις τῆς ὑποτροφίας γίνεται πάντοτε ἡτιολογημένως, κατόπιν ἀξιολογήσεως τῆς πορείας τῶν σπουδῶν τοῦ ἔχοντος τὴν ὑποτροφίαν δεόντως πιστοποιουμένης.

4. Διὰ τὴν ἀνανέωσιν ἀπαιτεῖται βεβαίωσις περὶ τοῦ ἥθους, τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ φρονήματος καὶ τῆς ἐν γένει διαγωγῆς τοῦ ὑποτρόφου, χορηγούμενη ὑπὸ τοῦ Ἑλλήνος Ὁρθοδόξου Μητροπολίτου ἐκ τῆς Μητροπολιτικῆς περιφέρειας τοῦ ὁποίου προέρχεται καὶ ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου ἐν τῇ Μητροπολιτικῇ Περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου σπουδάζει ὁ ὑπότροφος καὶ σχετικὴ βεβαίωσις ἥθους καὶ προόδου τῶν Πανεπιστημιακῶν Ἰδρυμάτων ἀνὰ ἐξάμηνον.

5. Παρατεινομένης τῆς ὑποτροφίας, ἡ χρηματικὴ ἐπιχορήγησις τοῦ ὑποτρόφου δὲν διακόπτεται κατὰ τοὺς μεταξὺ τῶν ἀκαδημαϊκῶν ἐτῶν παρεμβαλλομένους δύο θερινοὺς μῆνας.

6. Τὸ εἰς τοὺς Ἑλλήνας ὑποτρόφους εἰς τὸ ἐξωτερικὸν χορηγούμενον μηνιαίως χρηματικὸν ποσόν, καθορίζεται εἰς τὰς ἀρχὰς Σεπτεμβρίου ἐκάστου ἔτους ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἀναλόγως τῶν ἐκάστοτε τιμαριθμικῶν ἀναπροσαρμογῶν.

Ἄρθρον 5

Απαραίτητοι προϋποθέσεις χορηγήσεως ὑποτροφίας εἰς Ἑλλήνας διὰ σπουδᾶς εἰς τὸ ἐξωτερικὸν εἶναι:

α) Προκειμένου περὶ κληρικοῦ ἀπαιτεῖται ἡ συγκατάθεσις τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ συστατικὸν ἔγγραφον αὐτοῦ ἐμφαίνον τὴν χρηστοῦθειαν τοῦ ὑποψηφίου.

β) Προκειμένου περὶ λαϊκοῦ ἄρρενος ἢ θήλεος ἀπαιτεῖται συστατικὸν ἔγγραφον τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐμφαίνον τὴν χρηστοῦθειάν του καὶ τὴν προηγούμενην ἐθελοντικὴν προσφορὰν του εἰς τὴν Ἐκκλησίαν.

γ. Βεβαίωσις δύο τουλάχιστον Καθηγητῶν περὶ τῆς ἐπιστημονικῆς ἱκανότητος τοῦ ὑποψηφίου.

δ) Ἀντίγραφον Πτυχίου Ἀνωτάτης Πανεπιστημιακῆς Σχολῆς (ἢ ΤΕΙ, προκειμένου περὶ εἰδικεύσεως εἰς καθαρῶς τεχνικοὺς τομεῖς) μὲ βαθ-

μόν ἄριστα ἢ λίαν καλῶς.

ε) Βεβαίωσις τῆς Πανεπιστημιακῆς Σχολῆς ἢ τοῦ ΤΕΙ ἐξ ἧς ἀπεφοίτησεν ὁ ὑποψήφιος ὑπότροφος, εἰς τὴν ὁποίαν νὰ ἐμφαίνεται ἡ κατ' ἔτος ἀναλυτικὴ ἐπίδοσις καὶ βαθμολογία αὐτοῦ.

στ) Ἡλικία οὐχὶ ἀνωτέρα τῶν 40 ἐτῶν. Εἰς ἐκτάκτους περιπτώσεις ἢ Δ.Ι.Σ. δύναται νὰ μεταθέτῃ καὶ πέραν τῶν 40 ἐτῶν τὸ ὅριον ἡλικίας τοῦ ὑποψηφίου.

ζ) Ὑποψήφιος δηλώσας, ὅτι μετὰ τὸ πέραν τῶν σπουδῶν αὐτοῦ ὁ ὑποψήφιος θὰ τεθῇ εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἵνα ὑπηρετήσῃ ὡς αὕτη ἡθέλῃ ὁρίσει τουλάχιστον ἐπὶ 2ετίαν. Εἰς περίπτωσιν ἀρνήσεως προσφορᾶς ὑπηρεσιῶν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ὀφείλει οὗτος νὰ καταβάλῃ τὸ δαπανηθὲν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας διὰ τὴν ὑποτροφίαν του ποσόν.

η) Ἐπαρκὴς γνῶσις τῆς γλώσσης τῆς χώρας εἰς τὴν ὁποίαν ὁ ὑποψήφιος ἐπιθυμεῖ νὰ σπουδάσῃ, ἀποδεικνυομένης διὰ πιστοποιητικοῦ σπουδῶν.

θ) Πιστοποιητικὸν γεννήσεως.

ι) Βιογραφικὸν σημείωμα.

ια) Βεβαίωσις τῆς οἰκείας Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου εἰς τὸ ὁποῖον ὁ ὑποψήφιος προτίθεται νὰ σπουδάσῃ, ὅτι γίνεται ὑπ' αὐτῆς δεκτός.

Ἄρθρον 6

1. Ὁ ὑπότροφος ὀφείλει νὰ ἐνημερώσῃ ἐκάστοτε τὴν ἀρμοδίαν Ὑποεπιτροπὴν Ὑποτροφίων, ὡς καὶ τὰς Ἑλληνικὰς Ἀρχὰς (Ἐκκλησιαστικὰς καὶ Πολιτικὰς) τοῦ Ἐξωτερικοῦ, διὰ τὴν ἀκριβῆ διεύθυνσιν τῆς μονίμου κατοικίας του ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐν τῇ Ἀλλοδαπῇ, ὡς καὶ διὰ πᾶσαν σχετικὴν μεταβολήν.

2. Ὁμοίως ἔχει χρέος νὰ τελῇ εἰς ἐπικοινωνίαν μετὰ τῆς Ὑποεπιτροπῆς Ὑποτροφίων, τὴν ὁποίαν καὶ νὰ πληροφορῇ ἐγγράφως εἰς τὸ τέλος ἐκάστου ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους περὶ τῶν σπουδῶν αὐτοῦ, ἐφαρμοζομένων τῶν ἐν τῷ Ι.Κ.Υ. ἰσχυόντων.

3. Ὁ ὑπότροφος ἅμα τῷ πέρατι τῶν σπουδῶν αὐτοῦ καὶ τῇ ἐπιστροφῇ εἰς Ἑλλάδα, καταθέτει εἰς τὴν Ὑποεπιτροπὴν Ὑποτροφίων ἀντίγραφον τῶν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ κτηθέντων τίτλων του, κατὰ τὴν ἐκτύπωσιν δὲ τῆς σχετικῆς διατριβῆς

σημειώνει ἐν αὐτῇ, ὅτι ταύτην συνέταξεν ὡς ὑπότροφος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

4. Οἱ κληρικοὶ ὑπότροφοι δύνανται νὰ ὑπηρετοῦν κατὰ τὸν χρόνον τῶν σπουδῶν τῶν ἐν τῇ Ἀλλοδαπῇ ὡς ἐφημέριοι εἰς Ἑλληνικὰς Κοινότητες, ἐφ' ὅσον δὲ εἶναι διωρισμένοι ἐφημέριοι καὶ διατελοῦν ἐν ἐκπαιδευτικῇ ἀδείᾳ θὰ λαμβάνουν καὶ τὰς ἐν Ἑλλάδι ἀποδοχὰς τῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Ὑποτροφίαι χορηγούμεναι εἰς Ἀλλοδαποὺς διὰ σπουδὰς ἐν Ἑλλάδι.

Ἄρθρον 7

1. Σκοπὸς τῶν εἰς Ἀλλοδαποὺς ὑποτροφιῶν εἶναι ἡ διευκόλυνσις τῶν ὀρθοδόξων τοπικῶν Ἐκκλησιῶν νὰ δημιουργήσουν ἐλληνομαθεῖς λειτουργοὺς-στελέχη καὶ ἡ δι' αὐτῶν σύσφιγξις τῶν σχέσεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῶν ἐν λόγῳ Ἐκκλησιῶν.

2. Αἱ ὑποτροφίαι αὗται χορηγοῦνται εἰς κληρικοὺς ἢ λαϊκοὺς, Πτυχιούχους ἢ μὴ Θεολογικῆς Σχολῆς ὑποδεικνυομένους ὑπὸ τῶν Προκαθημένων τῶν Ἐκκλησιῶν τῶν.

3. Αἱ ἐν λόγῳ ὑποτροφίαι χορηγοῦνται μόνον διὰ Θεολογικὰς σπουδὰς, πανεπιστημιακὰς ἢ μεταπτυχιακὰς.

4. Εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις ἢ ΔΙΣ δύναται νὰ χορηγῇ ὑποτροφίαν διαρκείας ἐνδὸς ἔτους εἰς Ἀλλοδαποὺς καθηγητὰς διὰ σοβαρὰν ἐπιστημονικὴν ἔρευναν ἐπὶ θεολογικῶν ἢ ἐκκλησιαστικῶν θεμάτων ἢ δι' ἐκμάθησιν τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης.

5. Κριτήρια διὰ τὴν ἐπιλογὴν τῶν ὑποψηφίων, ἅτινα δέον ὅπως ἐκ τῶν προτέρων γνωστοποιοῦνται εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους εἶναι:

α) Ὑψηλὴ ἐπίδοσις εἰς τὰς προηγηθείσας σπουδὰς αὐτῶν,

β) Γλωσσομάθεια καὶ ἰδιαιτέρως πιθανὴ γνῶσις τῆς Ἑλληνικῆς,

γ) Προηγουμένη προσφορὰ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν αὐτῶν.

Ἄρθρον 8

Οἱ ὑποψήφιοι ὑπότροφοι ὑποχρεοῦνται νὰ ὑποβάλουν εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλη-

σίας της Ἑλλάδος (Υποεπιτροπὴν Ὑποτροφιών) διὰ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς τῆς χώρας αὐτῶν, τὰ κάτωθι δικαιολογητικά, τὸ θραδύτερον μέχρι τῆς 30ῆς Ἀπριλίου.

α) Αἴτησιν μετὰ βιογραφικοῦ σημειώματος, διαλαμβάνοντος περὶ τῆς ἰθαγενείας, τόπου καὶ χρόνου γεννήσεως, σπουδῶν, ἐκκλησιαστικῆς καταστάσεως καὶ τυχόν ἐκκλησιαστικῆς ἢ ἐπιστημονικῆς δραστηριότητος αὐτῶν.

β) Συστατικὸν γράμμα τῆς οἰκείας Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς.

γ) Τίτλους σπουδῶν ἐν φωτοαντιγράφῳ.

δ) Πιστοποιητικὸν ὑγείας, ἐκδιδόμενον ὑπὸ τῶν ὑγειονομικῶν ὑπηρεσιῶν τῆς χώρας τοῦ ὑποτρόφου.

ε) Ὑπεύθυνον Δήλωσιν τοῦ αἰτοῦντος, ὅτι δὲν ἔχει λάβει, δὲν λαμβάνει καὶ δὲν θὰ λάβῃ ἑτέραν ὑποτροφίαν ἐξ οἰασδήποτε ἄλλης Ἐκκλησιαστικῆς ἢ Κρατικῆς ἢ Ἰδρυματικῆς πηγῆς διὰ τὴν περίοδον αὐτῇν.

Ἄρθρον 9

1. Τὸ εἰς τοὺς ἐν Ἑλλάδι ὑποτρόφους ἐξ ἁλλοδαπῆς χορηγούμενον μηνιαίως χρηματικὸν ποσὸν, καθορίζεται ὑπὸ τῆς Δ.Ι.Σ., ὡς ἐν τῇ παραγράφῳ 6 τοῦ ἀρθροῦ 4 τοῦ παρόντος ὀρίζεται.

2. Οἱ ἐν Ἑλλάδι ὑπότροφοι ὑποχρεοῦνται κατὰ κανόνα νὰ διαμένουν εἰς ἐκκλησιαστικά ἱδρύματα (οἰκοτροφεῖα κ.λπ.) ἐκτὸς ἂν εἶναι ἑγγαμοί. Εἰς τὴν ἀνωτέρω περίπτωσιν δύναται ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, προτάσει τῆς Ὑποεπιτροπῆς Ὑποτροφιών, νὰ χορηγῇ ἡῤῥημένην κατὰ τὸ ἥμισυ ὑποτροφίαν εἰς τοὺς ἐκ τῶν ἁλλοδαπῶν τυχόν ἐγγάμους ὑποτρόφους.

3. Ἡ διάρκεια τῆς ὑποτροφίας ὀρίζεται ἀρχικῶς μὲν δι' ἐν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος, ἥτοι ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου μέχρι 31ης Ἰουλίου, δυναμένη νὰ παραταθῇ, οὐχὶ ὁμως καὶ νὰ ὑπερβῇ προκειμένου μὲν περὶ σπουδῶν πανεπιστημιακῶν τὴν πενταετίαν, προκειμένου δὲ περὶ σπουδῶν μεταπτυχιακῶν τὴν τριετίαν. Εἰδικῶς διὰ τὴν ὑποβολὴν διδακτορικοῦ διπλώματος ἢ ὑποτροφία δύναται νὰ παραταθῇ ἐπὶ δύο εἰσέτι ἔτη. Ἡ παράτασις δίδεται κατόπιν βεβαιώσεως τοῦ καθηγητοῦ μετὰ τοῦ ὁποίου ἐργάζεται ὁ ὑποψή-

φιος.

4. Παρατεινομένης τῆς ὑποτροφίας, συνεχίζεται ἡ καταβολὴ τῆς χρηματικῆς ἐπιχορηγήσεως εἰς τὸν ἁλλοδαπὸν ὑπότροφον κατὰ τοὺς μεταξὺ τῶν ἀκαδημαϊκῶν ἐτῶν παρεμβαλλομένους δύο θερινοὺς μῆνας Αὐγούστον καὶ Σεπτέμβριον.

5. Κατὰ τὴν κρίσιν τῆς Ἱερᾶ Συνόδου, παρέχεται ἡ δυνατότης παρατάσεως τῆς καταβολῆς τῆς χορηγούμενης ὑποτροφίας εἰς τοὺς Ἑλλήνας καὶ τοὺς ἁλλοδαποὺς ὑποτρόφους μετὰ τὴν λήξιν τῆς τριετίας ἢ τῆς πενταετίας διὰ τὴν ὁλοκλήρωσιν τῶν σπουδῶν αὐτῶν, ἐν ᾗ περιπτώσει δὲν ἡδυνήθησαν οὗτοι ἄνευ ὑπαιτιότητος αὐτῶν, ἵνα ὁλοκληρώσωσι ταύτας ἐμπροθέσμως. Ἡ παράτασις δὲν μπορεῖ νὰ ὑπερβῇ τὴν διετίαν.

6. Ἡ ὑποτροφία διακόπτεται ἐφ' ὅσον ὁ ὑπότροφος:

α) Δὲν παρουσιάζει πρόοδον εἰς τὰς σπουδὰς του,

β) δὲν ἐπιδεικνύει τὸ πρέπον ἦθος,

γ) διαπιστωθῇ ὅτι λαμβάνει ὑποτροφίαν καὶ παρ' ἄλλης τινὸς πηγῆς,

δ) φοιτᾷ καὶ εἰς ἄλλην Σχολήν,

ε) δὲν τηρεῖ τοὺς ὅρους τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

7. Ἄπαντες οἱ ἁλλοδαποὶ ὑπότροφοι ἅπαξ τοῦ ἔτους παρουσιάζονται ἐνώπιον τῆς Ὑποεπιτροπῆς Ὑποτροφιών εἰς τόπον καὶ χρόνον καθοριζόμενον ὑπ' αὐτῆς καὶ ὑποβάλλονται εἰς διαδικασίαν ἐρωτήσεων σχετικῶν πρὸς τὴν πρόοδον τῶν σπουδῶν αὐτῶν, ὡς καὶ τὴν ὁλὴν διαγωγὴν καὶ συμπεριφορὰν αὐτῶν ἐναντι τῆς φιλοξενούσης αὐτοὺς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, πρὸς ἐξαγωγὴν συμπερασμάτων περὶ τῆς συνεχίσεως ἢ μὴ τῆς χορηγούμενης πρὸς αὐτοὺς ὑποτροφίας.

Ἄρθρον 10

1. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας λαμβάνει πρόνοιαν διὰ τὰ ἔξοδα ἱατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως τῶν ἁλλοδαπῶν ὑποτρόφων Αὐτῆς κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ἐν Ἑλλάδι παραμονῆς αὐτῶν, κατὰ τὸ ὁποῖον οὗτοι διδάσκονται τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν καὶ δὲν δικαιοῦνται τῆς ὑπὸ τοῦ Κράτους ἱατροφαρμακευτικῆς προστασίας,

τὴν ὁποῖαν δικαιоῦνται οἱ ἐγγεγραμμένοι φοιτηταὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι Κρατικῶν Πανεπιστημίων.

2. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀναλαμβάνει τὴν καταβολὴν τῶν ἐξόδων ἀδείας παραμονῆς ἐν Ἑλλάδι τῶν ἀλλοδαπῶν ὑποτρόφων Αὐτῆς καὶ τῆς ἐγγραφῆς αὐτῶν εἰς τὸ Διδασκαλεῖον Ἑλληνικῆς Γλώσσης τῶν Κρατικῶν Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης, ὡς ταῦτα διαμορφώνονται κατὰ τὰς ἐκάστοτε τιμαριθμικὰς ἀναπροσαρμογὰς ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους.

3. Εἰς τοὺς περατώσαντας ἐπιτυχῶς τὰς ἐν Ἑλλάδι σπουδὰς αὐτῶν ἀλλοδαποὺς ὑποτρόφους, κατόπιν σχετικῆς αἰτήσεως, παρέχεται ἡ δυνατότης καταβολῆς χρηματικοῦ ποσοῦ ἀντιστοίχου πρὸς τὸ ποσὸν τῶν δύο μηνῶν ὑποτροφίας, διὰ τὴν κάλυψιν ἐξόδων ἐπιστροφῆς εἰς τὴν πατρίδα αὐτῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄ Γενικαὶ Διατάξεις

Ἄρθρον 11

1. Τὸν κατάλογον τῶν Ἑλλήνων ὑποψηφίων ὑποτρόφων συντάσσει ἡ Ὑποεπιτροπὴ Ὑποτροφίῶν κατὰ μῆνα Μάϊον καὶ υποβάλλει αὐτὸν ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ μηνὸς διὰ τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Διορθοδόξων καὶ Διαχριστιανικῶν Σχέσεων εἰς τὴν Διарκή Ἱερὰν Σύνοδον πρὸς ἔγκρισιν.

2. Αἱ σχετικαὶ ἀποφάσεις τῆς Διарκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου κοινοποιοῦνται εἰς τὴν Συνοδικὴν Ἐπιτροπὴν, ἀρμοδίαν οὖσαν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν.

3. Οἱ ἐπιλεγέντες ὑπότροφοι ὀφείλουν ὅπως δηλώσουν πρὸ τοῦ μηνὸς Αὐγούστου ἂν θὰ κάμουν χρῆσιν τῆς χορηγηθείσης ὑποτροφίας.

Ἄρθρον 12

1. Ἡ Ὑποεπιτροπὴ Ὑποτροφίῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου διατηρεῖ τὸ Ἀρχεῖον τῶν ὑποτρόφων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, κεχωρισμένως διὰ τοὺς Ἕλληνας καὶ διὰ τοὺς Ἀλλοδαπούς.

2. Ἡ Ὑποεπιτροπὴ Ὑποτροφίῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου παρακολουθεῖ τὴν προσφορὰν τῶν ὑποτρόφων Αὐτῆς εἰς τὸ ἔργον τῆς Ἐκκλησίας καὶ

πρὸς τοῦτο:

α) προκειμένου περὶ Ἑλλήνων μετὰ πάροδον πενταετίας ἀπὸ τῆς ὀλοκληρώσεως τῶν σπουδῶν αὐτῶν διερευνᾷ περιοδικῶς περὶ τῆς ἐξελιξέως αὐτῶν ἐν τῇ κοινωνίᾳ καὶ ἐὰν οὔτοι ἐνεντάχθησαν καὶ ὑπηρετοῦν εἰς διαφόρους τομεῖς τῆς Ἐκκλησίας καὶ

β) προκειμένου περὶ Ἀλλοδαπῶν πρὸς ἐνημέρωσιν τῶν ἀρμοδίων ὑπηρεσιῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, δέον ὅπως ἀπευθύνῃ διακριτικὰ ἐρωτήματα πρὸς τὰς ἀρμοδίας Ἐκκλησιαστικὰς Ἀρχὰς τοῦ τόπου καταγωγῆς αὐτῶν περὶ τῆς ἐξελιξέως αὐτῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ αὐτῶν.

Ἄρθρον 13

Περιπτώσεις μὴ προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ ἀφορῶσαι θέματα Ἑλλήνων ἢ Ἀλλοδαπῶν ὑποτρόφων, ρυθμίζονται δι' ἀποφάσεως τῆς Διарκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου, μετὰ γνώμην τῆς Ὑποεπιτροπῆς Ὑποτροφίῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἄρθρον 14

Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ εἰς τὴν ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καταργοῦνται ἐξ ὀλοκληρίου οἱ ὑπ' ἀριθμ. 13/1981, 66/1992, 119/1999 Κανονισμοί.

Ἄρθρον 15

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸ ἐπίσημον Δελτίον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Ἄρθρον 16

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ τούτου προκαλεῖται δαπάνη εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ νομικοῦ προσώπου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τὸ ὕψος τῆς ὁποίας δὲν δύναται νὰ ὑπολογισθῇ.

Ἀθῆναι, 31η Ἰουλίου 2001

Ὁ Πρόεδρος

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

Ἀρχιμ. Θεολόγος Ἀποστολίδης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ἱερὰ Μητρόπολις Χαλκίδος

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ Ν. 1811/88 καὶ τὴν ὑπ' ἀριθμ. ΔΙΠΠ/Φ.ΕΓΚΡ. 10/234/οίκ. 15030/6.7.2001 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, καὶ προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν κενῆς θέσεως Ἱεροκήρυκος ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς Ἱερᾷ Μητροπόλει, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ἀπαιτούμενα τυπικὰ καὶ οὐσιαστικὰ προσόντα ὅπως, ἐντὸς 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ εἰς τὴν Ἑφημερίδα ΑΛΗΘΕΙΑ», ὑποβάλωσιν ἡμῖν αἴτησιν μετὰ τῶν σχετικῶν δικαιολογητικῶν διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Χαλκίδι τῇ 2α Νοεμβρίου 2001

† Ὁ Χαλκίδος ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Καστορίας

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως ἐκκλησιαστικοῦ λαϊκοῦ ὑπαλλήλου κλάδου ΠΕ Διοικητικοῦ-Οἰκονομικοῦ τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾷ Μητροπόλεως, καλοῦμεν τοὺς ἐνδιαφερομένους, ὅπως ἐντὸς εἰκοσαήμερου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, ὑποβάλωσιν εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾷ Μητροπόλεως σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν κατὰ νόμον ἀπαιτούμενων δικαιολογητικῶν.

Οἱ ὑποψήφιοι διὰ τὴν κατάληψιν τῆς θέσεως ταύτης δεόν ὅπως ἔχωσι τὰ δι' ἐκκλησιαστικὸν ὑπάλληλον προσόντα, ὡς ταῦτα ὀρίζονται ὑπὸ τῶν ἀρθρῶν 6 ἕως 13 τοῦ 5/1978 Κανονισμοῦ «Περὶ Κώδικος Ἑκκλησιαστικῶν Ὑπαλλήλων».

Ὁ διορισμὸς εἰς τὴν ὡς ἄνω θέσιν ἐνεργηθῆσεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 15 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ.

Ἐν Καστορίᾳ τῇ 6η Νοεμβρίου 2001

† Ὁ Καστορίας ΣΕΡΑΦΕΙΜ

Ἱερὰ Μητρόπολις Ἀττικῆς

Προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς τὴν κατ' ἐξαί-

ρεσιν δι' ἐπιλογῆς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 15 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 5/1978 Κανονισμοῦ «Περὶ κώδικος Ἑκκλησιαστικῶν Ὑπαλλήλων» πλήρωσιν μιᾶς (1) θέσεως Ἑκκλησιαστικοῦ Ὑπαλλήλου Κλάδου ΔΕ Διοικητικοῦ τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾷ Μητροπόλεως, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας, ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων καὶ Κανονισμῶν προσόντων, ἀνάλογον προϋπηρεσίαν εἰς ἀντίστοιχον θέσιν, ὅπως ἐντὸς 20ημέρου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ τὴν Ἑφημερίδα «ΑΛΗΘΕΙΑ» ὑποβάλωσι τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾷ Μητροπόλεως.

Ἐν Κηφισίᾳ τῇ 7η Νοεμβρίου 2001

† Ὁ Ἀττικῆς ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

Ἱερὰ Μητρόπολις Μυτιλήνης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἀρθρῶν 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾷ Συνόδου «Περὶ ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἑφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὁργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν ἱερῶν Ναῶν

α) Ἀγίου Παύλου Πολυχνίτου

β) Ἀγίου Ἰωάννου Σκάλας Πολυχνίτου

καὶ γ) Ἀγίου Ἀνδρέου Σκάλας Ἑρεσοῦ

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Μυτιλήνῃ τῇ 10η Νοεμβρίου 2001

† Ὁ Μυτιλήνης ΙΑΚΩΒΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Μυτιλήνης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει: 1. Τὰς διατάξεις τοῦ Π. Δ.

1398/73 «Περὶ συστάσεως ὁργανικῶν θέσεων Διακόνων παρὰ τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ Ἀθηνῶν καὶ ταῖς Ἱεραῖς Μητροπόλεσι τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», 2. Τὴν ὑπ' ἀριθμ. 1342/76 ἡμετέραν ἀπόφασιν, 3. Τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθμ. 2104/76 Ἐγκυκλίου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Περὶ ἀναδιαρθρώσεως τῶν ὁργανικῶν θέσεων Διακόνων», 4. Τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ Ν. 673/77 «Περὶ ἀνακατανομῆς καὶ ρυθμίσεως ὁργανικῶν τινων θέσεων Διακόνων» καὶ 5. Τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρων 33,34,36 καὶ 37 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 2/69 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυσιν τῶν ὑποψηφίων Διακόνων πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν ὁργανικῶν θέσεων τῶν Ἱερῶν Ναῶν:

α) Ἀγίου Θεράποντος Μυτιλήνης

β) Ἀγίου Συμεὼν Μυτιλήνης

καὶ γ) Ἀγίου Νικολάου Πλωμαρίου,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης προκηρύξεως ἐν τῷ δελτίῳ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλλωσιν ἡμῖν σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν νομίμων δικαιολογητικῶν.

Ἐν Μυτιλήνῃ τῇ 10ῃ Νοεμβρίου 2001

† Ὁ Μυτιλήνης ΙΑΚΩΒΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ

ΗΜΕΙΣ

Ὁ Μητροπολίτης Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ Δανιὴλ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις:

α) Τῶν ἀρθρων 37 παρ. 2, 38 παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἀρθρων 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων».

β) Τὴν ὑπ' ἀριθμ. 26/1.9.1977 Πρᾶξιν περὶ κατανομῆς τῶν ὁργανικῶν θέσεων τῶν Διακόνων εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς Ἱερὰν Μητρόπολιν, προκειμένου, ἵνα πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὁργανικὴν θέσιν διακόνου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου

οὔ Δημητρίου Ν. Ἑλβετίας Βύρωνος, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς διακονικῆς θέσεως.

Ἐν Καισαριανῇ τῇ 12ῃ Νοεμβρίου 2001

† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ ΔΑΝΙΗΛ

Ἱερὰ Μητρόπολις Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἀρθρων 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὁργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

α) Ἀγίου Νικολάου Σκουτεσιᾶδος

β) Ἀγίου Δημητρίου Κατοχῆς

γ) Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου Νεοχωρίου

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Μεσολογγίῳ τῇ 19ῃ Νοεμβρίου 2001

† Ὁ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἀρθρων 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς Διακονικὰς θέσεις τῶν Ἱερῶν Ναῶν

α) Ἀγίου Ἀθανασίου Ἀλιστράτης καὶ

β) Ἀγίας Παρασκευῆς Πρώτης

καὶ τὴν κενὴν ἐφημεριακὴν θέσιν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Ἀγίου Γεωργίου Νέας Ζίχνης

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Νέα Ζίχνη τῇ 19ῃ Νοεμβρίου 2001

† Ὁ Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Ἱερὰ Μητρόπολις Φθιώτιδος

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πληρῶσιν τῆς κενῆς θέσεως λαϊκοῦ ὑπαλλήλου Κλάδου Π.Ε. Διοικητικοῦ τῆς καθ' Ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, καλοῦμεν τοὺς ἐνδιαφερομένους ὅπως ἐντὸς εἰκοσαήμερου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν κατὰ Νόμον ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν. Οἱ ὑποψήφιοι διὰ τὴν κατάληψιν τῆς θέσεως ταύτης δέον νὰ ἔχωσιν τὰ δι' ἐκκλησιαστικὸν ὑπᾶλλον προσόντα, ὡς ταῦτα ὀρίζονται ὑπὸ τῶν ἄρθρων 6 ἕως 13 τοῦ Κανονισμοῦ 5/1978 «Περὶ Κώδικος Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπαλλήλων». Ὁ διορισμὸς εἰς τὴν ὡς ἄνω θέσιν ἐνεργηθῆσεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ.

Ἐν Λαμῖα τῇ 19ῃ Νοεμβρίου 2001

† Ὁ Μητροπολίτης Φθιώτιδος ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Φθιώτιδος

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν

τὰς κενὰς ἐφημεριακὰς θέσεις τῶν κατωθι Ἱερῶν Ναῶν:

1. Ἀγίου Ἀθανασίου Παύλιανης
2. Ἀγίου Γεωργίου Φραντζῆ
3. Ἀγίου Δημητρίου Βασιλικῶν Ὑπᾶτης
4. Κοιμήσεως Θεοτόκου Ροδωνιάς
5. Ἀγίου Ἀθανασίου Παναγίτσας
6. Κοιμήσεως Θεοτόκου Ξυνιάδος
7. Ἀγίου Γεωργίου Λογγοῦ
8. Ἀγίου Ἰωάννου Παλαιᾶς Γιαννιτσοῦ
9. Κοιμήσεως Θεοτόκου Παλαιοβράχας
10. Ἀγίου Γεωργίου Φτέρης

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Λαμῖα τῇ 21ῃ Νοεμβρίου 2001

† Ὁ Φθιώτιδος ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Μεγάρων καὶ Σαλαμίνος

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33 - 36 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Ἀγίου Δημητρίου Ἀσπροπύργου

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Μεγάροις τῇ 22ῃ Νοεμβρίου 2001

† Ὁ Μεγάρων καὶ Σαλαμίνος ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ

